ΠΕΔΑ-ΚΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

PEDANII DIOSCORIDIS Anazarbeide medicinali materia libri primi præfatio,

Io. Ruellio Sueßionēſi interprete.

ΠΟΛΛΩΝ ἐμόγον ἀρχαίων, ἀλλὰ καὶ νέων συντεταξαμένων περὶ τῆς τῶν φαρμάκων σκευασίας τε καὶ δυνάμεως, ἢ δοκιμασίας φίλτατε Ἀρεῖε πειράσομαί σοι παρασχεῖν μὴ κενὴν, μὴ δὲ ἄλογον ὁρμὴν ἐγκλίναι πρὸς τήνδε τὴν πραγματείαν. διὰ τὸ τὸν μὲν αὐτῶν, μὴ τετελειωκέναι, τὸν δὲ ἐξ ἱστορίας τὰ πλεῖστα ἀνεγράψαι. Ἰόλας μὲν γὰρ ὁ Βιθυνὸς καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος, ἐπ' ὀλίγον ἥψαντο τῆς αὐτῆς πραγματείας. τὴν βοτανικὴν παντελῶς ἐάσαντες παρέδοσαν. οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν μεταλλικῶν, ἀρωμάτων πάντες ἐμνημόνευσαν.* Κρατεύας δὲ ὁ ῥιζοτόμος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἰατρὸς, οὗτοι γὰρ δοκοῦσιν ἀκριβέστερον τῶν λοιπῶν περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀνεγράψαι, πολλὰς ῥίζας εὐχρηστοτάτας, καί τινας βοτανὰς ἀπαρασημειώτους εἶασαν. πολλῷ τοῖς μὲν ἀρχαίοις μαρτυρητέον μετὰ τῆς

QVanquã amiciſsime Aree, complures nõ veterũ modò, ſed recẽtiorũ quoq; de medicamẽtorũ cõpoſitione, viribꝰ atq; probatione cõmẽtati ſunt: nobis tũ nec vanũ, nec à ratiõe abhorrẽtẽ impetũ animi ad hoc opꝰ inceſsiſſe, tibi oſtẽdere tẽtabimꝰ: quorũ nõnulli abſolutũ nihil ẽdiderũt, alij q̃ plurima, q̃ auditu percũctãdo didicerãt, ſcriptis tradiderũt. Siq; dẽ Bithinꝰ Iolas & Heraclides Tarentinus, omiſſa prſus herbarũ tractatiõe, rẽ ſanè q̃ paucis perſtrixerũt. Neq; verò oẽsilli de metallicis quicq̃ rebꝰ aut odoramẽtis memoriæ prodiderũt. Crateuas autẽ herbariꝰ, & Andreas medicꝰ, q̃ cæteris diligẽtius hac in parte verſati vidẽtur, radices multas apprimè vtileis, herbáſq; haud quaquá adnotatas, reliquerũt. Veruntamen priſcorũ ſubſcribere oportet ſentẽtiis: quos etſi

pauca ipſis referãtur accepta, magnã tamẽ impẽdiſſe diligentiã cõſtat. Iunioribus minus aſſentiendũ: è q̃bus IuliusBaſſus, & Niceratus, & Petronius, Niger, & Diodotus, Aſclepiadæ omnes, medicinalẽ materiãvernaculã cognitãq; vulgò, dignã cẽſuerũt quę ab ipſis literis exactè mãdarẽt: & vt medicamẽtorũ vires, ꝓbationẽſq; curſim cõplexi, ſic nullo experimento eorũ effectus colligẽtes, inani verò reddẽdarũ cauſarũ ſtudio verba fundẽtes, alia ꝓ aliis ſcriptitãdo, rẽ in aceruũ cõgeriẽq; cõtrouerſiarũ extulerũt. Siquidẽ quí inter eos egregius habetur Niger, euphorbiũ, naſcẽtis in Italia, chamelææ ſuccũ eſſe cõtẽdit: androſæmónq; eandẽ herbã cũ hyperico eſſe. quinetiã aloën in Iudæa foſsilẽ naſci, & pleraq; his ſimilia exponit, reclamãte euidẽtia, q̃ prorſus veritati refragãt. Quibus cõiectura colligi poteſt, ea nõ oculata fide ſed narratiõe potiꝰ ab aliis accepiſſe. In ordine iidẽ ipſi aberrarũt, partĩ eorũ diſcrepãteis nulláq; cognatione cõiũctas vireis collidẽtes: partĩ ꝓ elemẽta literarũ ſcripta ĩ ordiné digerẽtes, quò facilioꝰ memorię mãdarẽtur, genera & eorũ effectus

τῆς ὀλιγόπιτος τῶν παραδοθέντων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν παρεσπαραλαβοῦσι. τοῖς μὴν νέοις οὐ συγκαταθετέον, ὧν ὅτι Βάσσος ὁ ἰουλιανὸς, καὶ Νικήρατος, καὶ Πετρώνιος, Νίγερ τε, καὶ Διόδοτος, ἀσκληπιάδαι πάντες. οἱ τὴν μὴν πᾶσι σύμφυλλον καὶ γνώριμον ὕλην, ἠξίωσαν ἐπὶ ποσὸν ἀναγραφῆς ἀκριβοῦς· τὰς δὲ τῶν φαρμάκων δυνάμεις καὶ δοκιμασίας ἐξ ἐπιδρομῆς παρέδοσαν, οὐ τῇ πείρᾳ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν κανονίζοντες. τῇ δὲ τῆς αὐτῆς κενοφωνίᾳ, εἰς * ὄγκον διαφορὰς ἑκάστου αὐτῶν ἀναφέροντες μετὰ τοῦ καὶ ἄλλα αὖτ' ἄλλων ἀναγράφειν. ὁ χοιρὸς διαφερὴς δοκῶν εἶναι ἐν αὐτοῖς Νίγερ, τὸ ἐφόρβιον φησὶν ὀπὴν εἶναι χαμελαίας, γλυνωμένης ἐν Ἰταλίᾳ. καὶ τὸ ἀνδρώσαιμον, τιτὸν ὑπάρχειν ἀφρικῶν, ἀλόην δὲ ῥιζοτομεῖν ἐν Ἰουδαίᾳ γίνεσθαι. καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια πλεῖστα παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐκτίθεται ψευδῶς. ἅπερ ὅτι τεκμήρια οὐκ ἀπὸ ψυχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐκ παρακουσμάτων ἰσοτείας. ἥμαρτον δὲ καὶ περὶ τὴν τάξιν. οἱ μὲν ἀσυμφύλλους δυνάμεις συγκεύσαντες, οἱ δὲ κατὰ στοιχεῖα * ἀναγράψαντες. διάζευξαν * τὰς ὁμογλώσσους, τά τε γλῶν καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν,

τῶν, ὡς διὰ τοῦτο ξυμπεμόνευτα γίνεσθαι. ἡμεῖς δ' * ὡς ἔστιν εἰπεῖν ἐκ προόδου ἡλικίας, ἄλλην τὴν πρὸς ἕκαστα ἐπιθυμίαν περὶ τὸ ἐπιγίγνεσθαι τῆς ὕλης, καὶ πολλῷ γε ἐπελθόντες. εἶτα γὰρ ἡμῖν παπωτικὸν τὸν βίον, συναγωγαῖς τὴν περαγματείαν ἐν ἓξ βιβλίοις σὺν προτρεψαμένῳ, ὦ ἐγὼ τοῦ σύνταξιν ἀπαιτέσαντος, εὐχάριστον ἐκπληρωῦντες πάθος. δι' ὃ ἔχεις πρὸς ἡμᾶς διάθεσιν, φύσει μὲν πρὸς πάντας τοὺς ἀπὸ παιδείας ἀναγομένους οἰκείως, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους, ἰδιαίτερον δ' πρὸς ἡμᾶς, δεῖγμα δὲ ὀλίγου τε ἐν σοὶ καλοκαγαθίας, ἐκ δὲ τοῦ κρατίστου Λικινίου Βάσσου πρὸς σὲ διάθεσις, ἣν ἔγνωμεν συνδιάγοντες ὑμῖν, ἀξιοζήλωτον τὸ παρ' ἀμφοτέρων ὑμῶν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ὁρῶντες, παρακαλοῦμεν δέ σε καὶ τοὺς ἐντυγχανομένους τοῖς ὑπομνήμασι, μὴ τὴν ἐν λόγοις ἡμῶν δύναμιν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς πράγμασι μετ' ἐμπειρείας ἐπιμέλειαν. μετὰ γὰρ πλείστης ἀκριβείας τὰ μὲ πλεῖστα δι' αὐτοψίας γνόντες, τὰ δὲ ἐξ ἱστορίας συμφώνου τοῖς πᾶσι καὶ ἀκριβεστάτων παρ' ἑκάστοις ἐπιχωρίων ἀκριβώσαντες, πειρασόμεθα καὶ τῇ τάξει διαφόρῳ χρήσασθαι, καὶ τὰ γένη καὶ τὰς δυνάμεις ἑκάστου ἀπὸ τῶν ἀνα-

effectᵒ à sua cognitiõe diſiũgẽtes. Nos verò ab ieũte, vt ita dicã, iuẽta. iugi deſiderio cognoſcẽdæ materiæ allecti, ꝓmultis regiõibᵒ peragratis (nec. n. neſcis nos militarẽ vitã exegiſſe) tuo hortatu cõmẽtationẽ ĩ ſex libros cõtulimus. quod opⁿ tibi dicamus, Aree, animi grãtitudine obſequẽtes, ob eũ quo nos ꝓſequeris affectũ. Etenim natura cũ in omneis eruditione excultos, tũ verò in eos qbᵒ cũ tibi ciuilẽ artis neceſſitudo ĩtercedit, ꝓnᵒ ad amiticiã eẽ ſoles: in nos etiã aliquãto peculiariᵒ. Enimuerò nõ paruũ ꝓbet tuæ ꝓbitatis argumẽtũ, optimi viri Licinij Baſsi ſingularis erga te amicitia: quã vnà nobiſcũ degẽtes nouimus, cũ mutuã ĩter vos bñuolẽtiã ęmulatiõe dignã intueremur. Admonitũ aũt te velim, eóſq; qui in hoſce cõmẽtarios incidẽt, ne ĩ verbis facultatẽ noſtrã æſtimetis, ſed potius adhibitã rebᵒ cũ peritia curã. Etenĩ prurima viſu ipſi exactiſſimè cognouimᵒ: quędã etiã ex ea, de qua ĩter oẽs cõuenit, hiſtoria ꝓcũctatiõéq; rerũ apud ſingulos vernacularũ diligẽter acceꝑimᵒ. Dabimus igiť operã, vt differẽti ab aliis ordine tradito, genera medicinarũ viréſq;

describãt. Quòd aũt necessaria sit medicamẽtorũ ratio nemo est fermè q̃ ignoret, q̃ ea & toti arti cõiũcta sit, vniuersisq; eius partib⁹ efficax administret auxiliũ. Quare per medicamẽtorũ cõpositiones atq; misturas, & facta in morbis pericula extẽdi, & incremẽtũ capescere potest, q̃ plurimũ conferẽte singulorũ medicaminũ cognitiõe. Quinetiã vernaculã familiarẽq̃; materiã cõplectemur, vt p̃fecta sit quę à nobis relinquet doctrina. Verũ imprimis curã impẽdere oportet, vt suis tẽporib⁹ singula & demetãtur & recõdãtur. certè p̃ horũ ratione aut valẽt virib⁹, aut euanido nullóq; munere fũgũtur. Serena igitur cœli cõstitutiõe demetẽda sũt. Magni q̃dẽ refert ĩter colligẽdũ, si vel squalores vel ĩbres infesti sint: quẽadmodũ si loca, in q̃b⁹ prodeũt, cliuosa, & vẽtis exposita sint & p̃flata, frigidáq; & aquis carẽtia: in his.n. locis vires eorũ lõgè validiores intelligũtur. Cõtrà, quæ in cãpestribus, riguis, & opacis, cæterisq̃; locis à vẽto silẽtibus enascũtur, plerũq; degenerãt, & min⁹ virib. valẽt, multóq; magis, si nõ suo tẽpore nec opportunè colligantur, aut

γεάλφαθαι. Οπ γεμὶὺ αὐαγκαῖος ὑπαρχει ὁ περὶ φαρμάκων λόγος, παντὶ που δῆλον, συνειζευγμένος ὅλῃ τῇ τέχνῃ, καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ συμμαχίαν ἀπόπτητον παντὶ μέρει παρεχόμενος. καὶ διότι δύναται αὔξεσθαι κατά τε τὰς σκευασίας καὶ τὰς μίξεις καὶ τὸν ὅπι τῶν παθῶν πειρασμοὶς, πλεῖστα συμβαλλομένης τῆς περὶ ἕκαστον τῶν φαρμάκων γνώσεως. περὶ πάντων δὲ καὶ τῶν συνήθη καὶ σύμφυλλον ὕλλω, ἵνα ἡ γεγραμμένη γένηται τελεία. περὶ πάντων οὖν φερεπίζειν τῆς ἀποθέσεως καὶ συλλογῆς ἑκάστου κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς προσήκει. παρὰ γὰρ δὴ τούτοις ἢ ἐνεργεῖ, ἢ ἐξίτηλα γίνεται τὰ φάρμακα. αἰθρίου γὰρ ὄντος τοῦ κατασήματος συλλέγειν δεῖ. μεγάλη γὰρ * καὶ τούτῳ ὑπάρχει διαφορὰ, * τῶν αὐχμῶν ἢ ὄμβρων γινομένων τῶν συλλογῶν πρεῖσθαι. ὥς γε καὶ τὸ ὀρεινοὺς καὶ ὑψηλοῦς καὶ διαπνεομένους καὶ ψυχροὺς καὶ ἀνύδρους εἶναι τοὺς τόπους· ἰσχυρότερα γάρ εἰσιν αἱ δυνάμεις αὐτῶν, αἱ δὲ ἐν πεδινοῖς καὶ καθύγροις καὶ κατασκίοις καὶ μὴ διαπνεομένοις, ἀτονώτερα κατὰ τὸ πλεῖστον, καὶ μᾶλλον αἱ μὴ κατ' ὥραν ἐυκαίρως συλλεγεῖσαι, ἢ

δι'

δι' ἀδένειαν ἐφθαρμένα. δεῖ δὲ γινώσκειν μὲν τοι ὅτι πολλάκις, ταῦτα παρὰ τὴν ἰδιότητα τῆς χώρας, καὶ παρὰ τὴν σύγκρασιν τοῦ ἔτους, τάχιον ἢ βραδύτερον ἀκμάζει. ἔνια δὲ καὶ παρὰ τὴν ἑαυτῶν ἰδιότητα, ἐν χειμῶνι αὐξῆται τε καὶ φύλλα φέρει· τινὰ δὲ καὶ δὶς τοῦ ἔτους αὐξοφορεῖ. τὸν δὲ βελόμενον ἐν τούτοις ἐμπειρίαν ἔχειν, δεῖ κατάγειν τὴν ἀρίστην βλάστησιν ἐκ τῆς γῆς, ἀκμάζουσι καὶ παρακμάζουσι παρατυγχάνειν. οὔτε γὰρ ὁ τὴν βλάστην ἐν τετυχηκὼς μόνον, δύναται τὸ ἀκμάζον γνωρίσαι, οὔτε ὁ ἑωρακὼς τὰ ἀκμάζοντα, τὸ ἀρίστην ἐπιγνῶναι. παρὰ γὰρ τὸν μεταλλαγμοὺς τῶν φύλλων, καὶ τὰ μεγέθη τῶν καυλῶν καὶ αὐξῶν καὶ καρπῶν, καὶ πάνυ ἄλλας ἰδιότητας, μεταλλαγὰς γίνεται ἐπ' ἐνίοις τοῖς μὴ ὧδε τὴν θέαν ποιησαμένοις. παρὰ ταύτην γοῦν τὴν αἰτίαν, πολλοὶ τῶν ἀναξαφάντων ἐπλανήθησαν, εἰπόντες τινὰ μήτε αὐξῆσαι μήτε καυλὸν μήτε καρπὸν φέρειν. καθάπερ ὅτι τὸ ἀγρώστεως καὶ βουνίου καὶ πενταφύλλου. ὁ δὲ πολλάκις* ἐντετυχηκὼς αὐτοῖς καὶ ἐν πολλοῖς τόποις μάλιστα τὴν ἐπίγνωσιν ποιήσεται, καὶ μὴν τοι εἰδέναι ὅτι μόνα τὰ βοτανικὰ φαρμάκων ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαμένει, οἷον ἑλλέβορος ὁ λευκὸς καὶ μέλας, τὰ δὲ λοιπὰ μέχρι τριετίας ἐπιτοπλοίζον εἰσὶν † οὐχρησα.

*ἃ μὲν

aut si per imbecillitatem intabuerint. Neq; ignorandum, sæpe pro peculiari loci natura, aut anni clemétia, maturi⁹ aut seri⁹ adolescere. Nónulla propria vi, hyeme florent & folia pariũt: quędã bis anno florifera. Quare cui in animo est horũ peritiã assequi, necesse est eũ prima germinatiõe solo emergentibus, adultis & senescentib⁹ adesse. Nã qui pulluláti herbę dũtaxat adstiterit, adultã cognoscere nõ potest, neque qui adultã tantũ inspexerit, nuper erũpentẽ noscet. Quo fit, vt propter mutatã foliorũ faciẽ, cauliũ proceritates, florũ seminisq; magnitudiné, & id genus alias peculiares notas, nõnulli q olim has rerũ varietates nõ pspexerũt, magno in errore versẽtur. Quæ causa etiã nonnullis scriptorib⁹ ipsosuit, q herbas quasdã, verbi gratia, gramẽ, qnquefolium, & tussilaginẽ emittere floré, fructũ & caulẽ, negãt. Ergo qui sæpius ad visendas herbas & earũ natales se contulerit, earũ cognitioné maximèc̃ sequeẽ. Scire etiamnũ cõuenit, sola ex herbaceis medicaminibus veratri genera, nigrum, inquã, & cãdidũ multis edurare annis: reliqua à trimatu ĩutilia.

Quę vero fruticosa sunt, sicut stœchas, trixago, poliũ, abrotonũ, seriphũ, absinthiũ, hyssopũ, & alia id genꝰ, semine pręgnãtia demetãt. flores quoq; antea, q̃ spõte sua decidãt. fructꝰ aũt, vt maturi decerpãt necesse est: & semina, vbi siccari cœperit, priusq̃ defluãt. Herbarũ succus & foliorũ elici debet, germinãtibꝰ tũ primũ cauliculis. Lac & lachrymæ excipiãtur, ĩciso per summũ adolescẽtię vigorũ caule. Radices, & liquamẽta, corticésve vt recõdant, eximere cõuenit cũ herbę suis foliis exuũtur. Siccãtur etiã expurgatę in bi, locis asperginẽ nõ redolẽtibꝰ: sed quę luto aut puluere sũt obsitæ, aqua elui debẽt. Flores & omnia quæ iucundũ odoré efflãt, arculis tiliaceis, nullo situ obductis, reponãtur. Nõnunq̃ charta aut foliis semina, vt perennẽt, aptè iuuoluũtur. Liquidis medicaminibus défior materia, argentea, vitrea, aut cornea cõuenit. Fictilis etiã, si modò rara nõ sit, accõmodatur: & lignea, præsertim è buxo: sed ęnea vasa ocularijs medicamẽtis liquidísq;, & oĩbꝰ iis quę aceto, pice liq̃da, aut cedria cõponũtur. Adipẽ autẽ & medullas stagneis vasis recõdi cõuenit.

Iris.

*ἃ μὲν οὖν ἐυώδη ἐστὶ, στοιχάς, χαμαίδρεις, πόλιον, ἀβρότονον, σέριφον, ἀψίνθιον, ὕσσωπον, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, συλλέγειν δεῖ, ἐγκύμονα τ̃ σπερμάτων. αὐξη δὲ ποὶ τ̃ ἀποπτώσεως αὐτ̃ τὰς δὲ καρποὺς πεπείρους ὄντας, καὶ τὰ σπέρματα δὲ αὐχρόμενα ξηραίνεσθαι ποὶ τ̃ ἀποῤῥεῖν, χυλίζειν δὲ καὶ τὰς βοτάνας, ἀπτιβλάστων ὄντων τ̃ κωλλῶν, ὁμοίως καὶ τὰ φύλλα, ὅπως ὡς ἂν ἀκμὴν λαμβάνειν, τέμνοντας ἐν ἀκμῇ, *ἔπι τὸν κωλοὺς, τὰς δὲ εἰς ἀπόθεσιν ῥίζας καὶ χυλίσματα καὶ φλοιοὺς ἀφαιρεῖν αὐχρομένων φυλορροεῖν τ̃ βοτανῶν, καὶ τὰς μὴ καθαρὰς αὐτόθι ξηραίνειν ἐν τόποις αὔοτίστοις, τὰς ὡς μετεχούσας γῆς ἢ πηλ̃, πλύνειν ὕδατι. ἀποτίθεσθαι δὲ καὶ αὖθι, καὶ ὅσα ἐυώδη τυγχάνῃ ἐν κιβωτίοις φιλυρείνοις αὐοτίστοις, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐν χάρταις ἢ φύλλοις χρησίμως πρὸς διαμονὴν τ̃ σπερμάτων, ποὸς ὃ τὰ ὑγρὰ φέρμακα μὴ μόσει ὕλη πᾶσα ἡ πυκνὴ ἐξ ἀργύρου ἢ ὑέλου ἢ κεράτων γεγειν μένη, καὶ ὀστρακίνη ὃ ἢ μὴ αρτὶ εὔθετος. *ξυλίνων ὃ ὅσα ἐκ πύξου κατασκευάζεῖ· τὰ ὃ χαλκᾶ ἀληθείᾳ, ἁρμόσῃ πρὸς τὸ ὀφθαλμικὰ *φάρμακα καὶ ὑγρὰ, καὶ ὅσα δι' ὀξυς ἢ πίσσης ὑγρᾶς ἢ κεδρείας κατασκευάζεῖ. σέατα ὃ καὶ μυελὸς, ἐν κασσιτερείνοις ἀγγείοις ἀποθέσθαι δεῖ.

Περὶ

Περὶ Ἰεισδος. Κεφ. ά.

Ρις ἀπὸ μὲν τῆς κατ'
1 ἐρανὸν ἐμφερείας ὠνό-
μασται, φύλλα δὲ φέρει
ὅμοια ξιφίῳ, μείζονα δὲ καὶ πλα
5 τύτερα καὶ λιπαρώτερα. ἄνθη δὲ
ἐπὶ καυλῷ παρήλληλα, ἐπικαμ-
πῆ, ποικίλα· ἢ γὰρ λευκὰ ἢ ὠχρὰ
ἢ μίλτινα ἢ πορφυρᾶ ἢ κυανίζον-
τα ὁρᾶται· ὅθεν διὰ τὴν ποικι-
λίαν ἀπεικάζεται Ἴεισι τῇ οὐρα-
10 νίᾳ. ῥίζαι ὕπεισι γονατώδεις, σε-
ρεαὶ, εὐώδεις, ἃς δεῖ μετὰ τὴν
τομὴν ξηράναντα ἐν σκιᾷ καὶ*
διείραντα λίνῳ, ἀποτίθεσθαι. ἔστι
δὲ βελτίων ἡ Ἰλλυρικὴ καὶ Μακε-
15 δονικὴ καὶ ἐν ταύταις ἀείσπ ἡ
πυκνόῤῥιζος, καὶ ὑποκόλοβος, καὶ
δύσθραυστος, καὶ τῇ χρόᾳ ὑπό-
χιῤῥος, καὶ σφόδρα εὐώδης καὶ
τῇ γεύσει πυρωτέρα. τὴν τε ὀ-
20 σμὴν εἰλικρινής, καὶ μὴ νοπίζου-
σα. πάρεστι δὲ ἐν τῷ κόπτε-
σθαι κινοῦσα.* ἡ λιβυκὴ δὲ λευ-
κὴ καὶ τὰ χρόαν, πικρὰ τοῖς
γεῦσιν, δευτερεύουσα τῇ δυνάμει,
παλαιοῦσθαι δὲ περιδονίζον).
εὐωδέστερα μὲν τοι τότε γίνον).
δυνάμεων δ' ἔχουσι πᾶσαι θερμα
25 τικὴν, λεπτωτικὴν ἁρμόζουσαν
πρὸς ἕξεις, καὶ τὰ δυσκατάγωγα
ὑγρὰ λεπτοποιοῦσαι. καθαίρουσι
δὲ * χολὰς πτιζόμεναι μεθ'
ὑδρομέλιτος, ὑλκῆς < ζ'. εἰσὶ δὲ
καὶ ὑπνοποιοί, καὶ δακρυοποιοί.

Iris. Cap. I.

Ris à cœleſtis arcus ſi-
1 militudine nomẽ acce-
pit. Folia fert gladioli,
ſed maiora, latiora, & pinguio
ra. Flores in caule æqualib⁹ in-
ter ſe ſpatijs diſtant, incurui, va
rij: ſiquidẽ cãdidi, pallẽtes, lu-
tei, purpurei, aut cœrulei cõſpi
ciũtur: qua diuerſi coloris ſpe-
cie quædã cœleſtis arcus ima-
go repreſentari videtur. Radi-
ces ſubiacẽt geniculatę, duræ,
odoratæ, quæ fruſtatim diſſe-
ctæ, in vmbra ſiccantur, & tra-
iectæ lino recondũtur. Melior
eſt Illyrica, & Macedonica: &
inter has laudatiſsima, quæ pu-
mila ferè & denſa cõſtat radi-
ce, frangenti cõtumax, ſubrufo
colore, guſtu amaro, odore p-
quã ſyncero, ita vt nullũ pror-
ſus ſitũ redoleat: quæ dum tũ-
ditur ſternutamẽta mouet. Se-
cundum locum habet Africa-
na, candicans, guſtũq; amara.
Teredines in vetuſtate ſentiũt,
tũc tamẽ odoratiores reddi ſo
lẽt. Vis omnib⁹ excalfactoria,
extenuãs, cõtra tuſsim efficax:
humorũ q; ægrè reijciunt craſ-
ſitiem digerũt, bilẽ craſſãmque
pituitam ex hydromelite dra-
chmis ſeptem epotę purgãt, ſo
mnũ cõciliãt, lachrymas ciunt,

 tormini-

torminibus medentur. Eædem potæ ex aceto auxiliãtur serpentiũ ictib⁹, lienosis, cõuulsis, pfrictionibus, horrorib⁹, & q̃bus genitura effluit: menses ex vino potæ pellũt. Decoctũ carũ, fœminarum fotibus vtiliter imponit, ad emolliẽdos locos, laxandáq; in eis venarũ spiracula, ischiadicis infundit, fistulas ac sinus carne explet. Radices ex melle glãdis modò subditæ, part⁹ extrahũt: quietiã coctæ & illitę, strumas, veterésq; duritias emolliũt. Siccæ quoq; vlcera replẽt, & cũ melle purgãt: nudata ossa corpore operiũt: dolorib⁹ capitis, cũ aceto & rosaceo magna vtilitate illinunt. Admotæ cũ albo veratro & duab⁹ mellis partib⁹, lẽtigines & vitia cutis in facie à sole cõtracta emaculat: pessis, malagmatis, & acopis inserũtur. In vniuersum, magni ad oĩa vsus.

Acorum. Cap. II.

Acorũ folia iridis habet, angustiora tamẽ: radices non dissimiles, complicatas, nõ in rectum sed obliquum actas, & summo cespite sparsas geniculis interceptas, albicãtes, gustu acres, odore nõ ingratas. Optimum est densum, candidũ, plenũ, carie nõ exesum, odoratũ, cuiusmodi

κὴ τρόφιμος ἰῶνι). μετ' ὄξους δὲ πινόμενα σπειροδάκτοις ἀρήγουσι, κὴ πλευρικοῖς, κὴ ἀποπλήκτοις, κὴ ἀφυχρολούτοις ῥίγεσι, κὴ τοῖς ἐπὶ γόνου ἀποτιθεμένοις· σὺν οἴνῳ δὲ ποθεῖσαι, ἄγουσιν ἔμμηνα, καὶ τὸ ἀπόζεμα δὲ αὐτῶν, πρὸς γυναικείας πυέσεις σύδετον, μαλάσσον τοὺς τόπους κὴ ἀναστομοῦν, ἰσχιάδος τὲ εἰς ἔγκλυσμα, κὴ συρίγγων κὴ κόλπων σαρκωτικόν. προσεδεῖσαι δὲ ὡς κολλύριον μὲτ' μέλιτος, ἕλκεσιν καταπάσσει, μαλάσσουσι δὲ χειράδας κὴ σκιῤῥώματα παλαιὰ ἐφθὰ καὶ ἁπλαθεῖσαι, ἕρπησὶ δὲ πληρῶσιν ἕλκη, κὴ αὐανθήροισι μὲτ' μέλιτος, κὴ τὰ ἐφιλωμένα τῶν ὀστέων σαρκοῦσιν· ὠφελοῦσι δὲ κὴ κεφαλαλγίας, σὺν ὄξει κὴ ῥοδίνῳ καταπλασθεῖσαι. φακοὺς τε κὴ ἐφήλεις ἀποκαθαίρουσι, σὺν ἐλεβόρῳ λευκῷ καὶ διαπλασσόμενα μίλτῳ καταπλασθεῖσαι, μίγνυσθαι δὲ κὴ πεσσοῖς κὴ μαλάγμασι κὴ ἀκόποις, κὴ καθόλου εἰσὶ πολύχρηστοι.

Περὶ Ἀκόρου. Κεφ. β'.

Ἄκορον τὰ μὲ φύλλα ἔχει ἐμφερῆ ἴριδι, στενώτερα δὲ κὴ τὰς ῥίζας οὐ ἀνομίους, διαπεπλεγμένας δὲ κὴ οὐκ εἰς εὐθὺ πεφυκυίας, ἀλλὰ πλαγίας καὶ ἐξεπιπολῆς, γόνασι διειλημμένας, χανελεύκους, εὐριπέσι τῇ γεύσει, καὶ τῇ ὀσμῇ οὐκ ἀνδρώδης. διαφέρει δὲ τὸ πυκνὸν κὴ λευκὸν, ἄζωστόν τε κὴ πλῆρες εὐώδες.

τοῦτο

τοῦτο δὲ ὅτι τὸ ἐν χαλκίδι ἢ τῇ γαλατίᾳ ἀσπλήπον λεγόμενον. Δώσαμεν ὃ ἔχει ἡ ῥίζα θερμαντικὴν, πινόμενον ὃ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς ἅρα κινεῖ ἀρμόζον πρὸς πλευρᾶς πόνον ἢ θώρακος ἢ ἵππατος, ῥόφους, ῥήγματα, σπάσματα· σπλῆνας τήκει, ὠφελεῖ ἢ φαγεδαινῶντας, θηριοδήκτοις, ἢ εἰς ἔγκλυσμα ὡς ἶρις πρὸς τὰ γυναικεῖα, *ὁ ὃ χυλὸς τ ῥίζης ἀποκαθαίρει τὰ ἐπισκοτοῦντα τ κόραις, μίσγυ ὃ ἢ τοῖς αὐτοῖς ἡ ῥίζα χρήσιμως.

cuiusmodi Colchidicũ & Galaticum, quod aſpletion dicũt. Radici vis calfactoria. Decoctum potu vrinã cit: prodeſt lateris doloribus, & iocineris atque thoracis: ité torminibus, vulſis, ruptis: lienẽ abſumit, vrinæ ſtillicidio & ſerpentum ictibus auxiliatur, inſidentibus ad muliebres affectᵒ iridis modo vtiliter imponitur, oculorũ caligines ſucco diſcutit, antidotis radix magno vſu cõmiſcetur.

Περὶ Μέου. Κεφ. γ'.

Μεῖον τὸ καλούμενον ἀθαμαντικὸν, γιγνόμενον πλεῖστον ἐν μακεδονίᾳ ἢ ἱσπανίᾳ, ὅμοιον κρομύῳ ἢ τοῖς φύλλοις ἀνήθῳ, παχύτερον ὃ τοῦ ἀνήθου. δίπηχύ πως ἀναβαῖνον, τοῖς ῥίζαις ὑποπαρμύον λεπτοῖς πλαγίοις, ἢ εὐθείοις, μακροῖς εὐώδεσι, θερμαινούσαις τ γλῶτταν, αἳ πιναι ἀποξεσθεῖσαι μεθ' ὕδατος ἢ καὶ λεῖαι δίχα ἐψήσεως ποθεῖσαι, τὰ στηθικὰ περὶ κύστιν καὶ νεφροὺς πάθη παρηγοροῦσι, καὶ δυσουρίαις ἁρμόζουσι. στομάχου τὲ ἐμπνευματώσεσι ἢ ῥόφοις, ὑστερικοῖς τ διαθέσεσι, ἀρθρων πόνοις, θώρακι ῥευματιζομένῳ σὺν μέλιτι λεῖαι αὐτὴ ὀλικτὸν βοηθοῦσιν, αἷμα τὲ ἄγουσι δι' ἐμμηνων ἀποξεσθεῖσαι εἰς ἔγκλυσμα. παιδίων δὲ καταπλασθεῖται ἐφηβαίοις οὖσι ἄχρισον,

Meum. Cap. III.

Meon, quod Athamanticum vocãt, in Macedonia & Hiſpania plurimum gignitur, anetho foliis & caule ſimile, ſed eo craſſius. binũm fermè cubitorũ altitudine attollitur, ſparſis ſi obliquum rectumq; radicibus, longis, tenuibus, odoratis, linguam excalfacientibus. Quæ feruefactæ ex aqua, vel tritæ citra coctionẽ, præcluſorum renũ veſicæq; farctæ vitia potu leniunt, vrinæ difficultati medẽtur, ſtomachi inflatiões diſcutiũt. Torminibus, affectæ vuluæ, articulorũ doloribᵘ, atq; fluxionibus pectoris, tritæ cum melle in eclegmate auxiliãtur, ſanguinẽ per mẽſtrua pellũt, diſceſſionibus feruefactæ: infantibᵘ autẽ illitæ imo vẽtri, vrinas mouẽt:

quòd

φ si plus quàm deceat ex his bibatur, caput dolore afficiút.

Cypirus. Cap. III I.

Cypirus, quem aliqui erysisceptrum, vt aspalatum appellant, folia fert porraceis proxima, sed longiora & exiliora: caulem odorati iunci, cubitalem aut maiorẽ, angulosum, in cuius cacumine minuta folia cum semine exoriuntur: radices, quarum in medicina est vsus, cohærentes inter se oleis oblongis similes, aut rotundæ, nigro colore, suaui odore, amaro gustu. In lacunosis, palustribus & cultis enascit. Optima est grauissima, dẽsa, fractu contumax, plena & aspera, odoris cũ quadá acrimonia iucũdi, qualis est Cilicia, Syriaca, & quę á Cycladibus insulis petit. Huic calida vis inest. Venarũ spiracula laxat, vrinam ciet, ad calculos aquámq; subter cutẽ vtilissimè bibitur, aduersus scorpionum ictus remedio est, perfrictionib⁹ vuluæ & p̃clusionib⁹ fotu ꝓdest, pellit mẽses. Cõtra vlcera oris etiá si depascát vorẽtq;, farina ei⁹ efficax est. Malagmatis calfaciẽtib⁹, & vnguẽ torũ spissamẽtis bene adijci solet. Aliud cypiri gen⁹ tradũt in India nasci, gingiberis effigie, quod

ἔστι δὲ καὶ κεφαλαλγὲς πλεῖον ἢ δεῖ πινόμενον.

Περὶ Κυπείρου. Κεφ. λ'.

Κυπείρος, οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον ὡς τινὲς ἀσπάλαθον καλοῦσι, φύλλα ἔχει ὅμοια πρασίῳ, μακρότερα ἢ κύπειρον ἐλάττονα, καυλὸν δὲ πυγμαῖον, ἢ καὶ μείζονα. γωνιώδη, ὅμοιον σχίνῳ, οὗ κατὰ κορυφὴν φυλλαείων ἐστὶν ἔκφυσις μικρῶν καὶ σπέρματος. ῥίζαι δ' ὑπάρχουσιν ὧν καὶ ἡ χρῆσις, ἐπιμήκεις ὥσπερ ἐλάαι συμφυεῖς ἑαυταῖς, ἢ καὶ στρογγύλαι, μέλαιναι, εὐώδεις, ἐμπυκνοι, φύεται δὲ ἐν τόποις ἐργασίμοις καὶ τελματώδεσιν. ἀρίστη δὲ ἐστὶν ἡ βαρυτάτη καὶ πυκνὴ καὶ ἄδρα, δύσθραυστος, τραχεῖα, εὐώδης μετά τινος δριμύτητος. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ Κιλίκιος, καὶ ἡ Συριακὴ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν Κυκλάδων νήσων. δύναμις δ' ἐστὶν αὐτῇ θερμαντικὴ, ἀναστομωτικὴ, διουρητικὴ· λιθῶσι καὶ ὑδρωπικοῖς πινομένη βοηθεῖ, καὶ σκορπιοδήκτοις, καὶ τοῖς περὶ μήτραν δὲ κατάχυξεσι καὶ μύσεσι πυελωθεῖσα· ἀρμόζει, ἄλουσα ἐμπλαστρα. ποιεῖ δὲ καὶ τοῖς ἐν στόματι ἕλκεσι καὶ νεμομένοις ξηρὰ λεῖα. μίγνυται καὶ μαλάγμασι θερμαντικοῖς, καὶ εἰς τὰ σίγματα τῶν μύρων ἐνδετέον. ἰσορρεῖ δ' ἡ καὶ ἕτερον εἶδος κυπείρου ἐν Ἰνδίᾳ γινόμενον, προσοικὸς ζιγιβέρει.

ὃ δια-

δ δι αμωμηδὲν* κροκῶδες ἢ πικρὸν εὐείσκεται, καὶ ἀχρι ωδὲν δὲ, παρεγχεῖται ψιλοῖ τὰς τρίχας.

Περὶ Καρδαμώμου. Κεφ. ε.

Καρδάμωμον ἄριστον τὸ ἐν τῆς κομμαγηνῆς καὶ ἀρμενίας καὶ βοσπόρου κομιζόμενον. γίνεται δὲ καὶ ἐν ἰνδίᾳ καὶ ἀραβίᾳ. ἐκλέγου δὲ τὸ δύσθραυστον, πλῆρες, μεμυκὸς, τὸ δὲ μὴ τοιοῦτον, ἔξωθεν ὄζει, καὶ τὸ τῇ ὀσμῇ πλησπικὸν, γεύσει δὲ δριμὺ καὶ ὑποπικρον, δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν. πιεῖ δὲ μεθ' ὕδατος πινόμενον πρὸς σπληνικοὺς, βάττοντας, ἰσχιαδικοὺς, καὶ παραλυσιν, ῥήγματα, ἀπόσματα, ῥόφους, καὶ ἕλμινθας πλατεῖαν ἐκβάλλει, μετ' οἴνου δὲ πινόμενον, νεφριτικοῖς, δυσουρεῦσι, σκορπιοπλήκτοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἰοβόλοις ἁρμόζει, μετὰ δ' ὄξους ῥίζης φλοιοῦ πρὸς ὄσον < λίθους θρύπτει, φθείρει καὶ ἔμβρυα ὑποθυμιώμενον, καὶ ὑστέρας ἐξαίρει σὺν ὄξει καταχριόμενον, μίγνυται δὲ καὶ εἰς τὰς τῶν μύρων σύνθεσις.

Περὶ Νάρδου. Κεφ. ς'.

Νάρδου ἐστὶ δύο γένη· ἡ μὲν, καθ' ἣν καλεῖται ἰνδικὴ· ἡ δὲ συριακή. ἔχ ὅτι ἐν συρίᾳ εὐείσκεται. ἀλλ' ὅτι τὰ ὄρη ἐν ᾧ γίνεται, τὸ μὲν πρὸς συρίαν πέπτωκε, τὸ δὲ πρὸς ἰνδούς, καὶ ἡ λεγομένης συριακῆς, ἔστι βελτίων ἡ πρόσφατος, καὶ

quod mãducatũ croci vim reddit, gustu amaro sentiẽ, & illitũ præsenté psilothri vim exhibet.

Cardamomum. Cap. V.

Cardamomũ optimũ est, qđ ex Comagene, Armenia, Bosphoróq; deuehit: in India quoque & Arabia puenit. Eligi debet plenũ, frangenti cõtumax, occlusum, farctúmq; (qđ enim huiusmodi non est, exoletũ iudicatur) & gustu acre, subamarum, & odore caput tentãs. Ex calfactoriá vim habet potúmque ex aqua facit ad comitiales, ischiadicos, tusses, neruorũ resolutionẽ. Itẽ ad rupta, vulsa, tormina: latas vẽtris tineas excutit. Ex vino autẽ potũ, renibus, difficultati vrinæ, à scorpione ictis, neq; non omnibus venenũ vibrãtibus, auxilio est. Cũ cortice radicis lauri epota drachma calculos comminuit, partus suffitu enecat, scabiẽ ex aceto illitum adimit. Et ad vnguentorũ spissamenta additur,

Nardum. Cap. VI.

Duo nardi genera: vnũ Indicum, alterum Syriacũ appellatur, non qp in Syria proueniat, sed quòd mõtis in quo oritur, pars vna ad Syrios, pars altera ad Indos flectitur. Ex hoc Syriaci genere præcipuũ est recẽs

&

& leue, largã gerẽs comã, flauũ colore, perquàm odoratum, ac cyperum redolens, breui ſpica, amaro ſapore, linguã ſiccante, quod diu in ſua odoris gratia permaneat. Ex Indicis aũt nardum quoddã Gangitis vocaũ, à fluuio Gange, apud quẽ enaſcitur, montẽ præterfluente: qđ genus ob multã loci, in quo prodit, vliginem, viribus infirmius eſt, atq; proceri⁹ adoleſcit, plures ferens ſpicas ab vnica radice comoſas, vnáq; conuolutas, ac grauiter olẽtes. Montanum aũtẽ odoratius, ſpica breui ac mutila, odore cypero vicino, cẽteras habẽs Syriaci dotes. Eſt & genus quoddã cui Sãpharitico nomen locus indidit, frutice breui, ĩ magnas ſe ſpargẽs ſpicas candidiore interim medio caule, hircorũ virus ſupra modũ redolente: quod improbatur. Madefactũ vẽdi ſolet: qđ vitium ex eo deprehenditur, ꝙ cãdida ſit ſpica, & ſqualida, nulló; puluere obſita. Adulteratur ſtilbio cum aqua aut palmeo vino, inſpiſſationis ponderiſq; cauſa inſpirato. Intueri autem oportet ſi lutũ radicibus inſideat, & in cerniculo puluerem excutere, eluẽdis manib⁹ vtilem. Vim habẽt excalfactoriam,

κὴ κάφη, πολύκομος, ξανθὴ τ̃ χρόαν, εὐώδης ἄγαν, κὴ μετ̃ τ̃ κυπερίζειν ἐν τ̃ ὀσμ̃, μικρὸν ἔχουσα τ̃ στάχυν, πικρὰ τ̃ γεῦσιν, κὴ γλώσσης ἀναξηραντικὴ, ὀσμ̃ δύουσά τε τ̃ εὐωδίᾳ ἐφ' ἱκανόν. τ̃ δ' ἰνδικὴς ἡ μύσπις λέγε) γαγγῖτις. ἀπό τινος ποταμ̃ παραῤῥέοντος τ̃ ὄρους γάγγα καλουμένου, παρ' ᾧ φύε). ἀσθενεστέρα κτ' ὀσμὴν ἔσα διὰ τὸ ἐφ' ὑδατωδῶν τόπων εἶναι κὴ ὀπιμοτέρα, πλείονας τε ἔχουσα τοὺς στάχυς, ἀπὸ τ̃ αὐτ̃ ῥίζης κὴ πολυκόμους κὴ περιπεπλεγμένους, βρομώδεις κτ' τ̃ ὀσμήν. ἡ δ' ὀρεινοτέρα εὐωδεστέρα, κολοβόσταχυς κυπερίζουσα κτ' τ̃ εὐωδίαν. ἔχουσί τ̃ κὴ ἄλλα ἐν αὐτ̃, ὅσα περ κὴ ἡ συριακὴ λεγομένη, καλεί) δέ τις κὴ σαμφαριτικὴ, σφόδρα κολοβὸν ἀπὸ χωρίου ὠνομασμένη, μεγαλόσταχυς, λευκότερον καυλὸν, ἔθ' ὅτε μέσον ἔχουσα, ὑπερβαλλόντα τ̃ ὀσμ̃, ἣν δεῖ ἀπεκλέγεσθ. παρεάσκε) δὲ κὴ ἀποβεβρεγμένη, ὅταν γινώσκε) ἐν τ̃ λευκὸν εἶναι τ̃ στάχυν κὴ ὅλον χωρὶς ἐν, κὴ μὴ ἔχειν τ̃ χρῶν. δολίζουσι δὲ αὐτ̃ ἐμφυσῶντες σίμμι μετ' ὕδατος ἢ οἴνου φοινικίτου, πρὸς τὸ συμπλοῦσθ αὐτὸν, κὴ βαρυτέραν γίνεσθ. ὅπ δ' τ̃ χρείας ἀφαιρεῖν δεῖ, εἰ πρόσεστιν τ̃ ῥίζαις πηλός, κὴ σὺν τ̃ χωρὶς ἔχειν τ̃ κονιορτόν. ἐν χερσὶν ὄντα εἰς χειρέναι πρέπον. δύναμιν δ' ἔχουσι θερμαντικὴν.

κλὴ.

κὴν, ξηραντικὴν, ἑρπητικὴν, ὅθεν καὶ λίαν τὲ ἰσχάσι πινομένου, καὶ τὰς ἐπιμήνους ῥύσεις παυστικὴν ἐστὶ, καὶ ἰχῶρας σέλινου. βοηθεῖ δὲ καὶ ναυτίαις, σὺν ψυχρῷ ὕδατι πινόμενον καρδιωγμοῖς, καὶ ἐμπνευματικοῖς, ἠπατικοῖς τε καὶ ἰκτερικοῖς καὶ νεφριτικοῖς, ἐναφεψηθεῖσα δὲ ὕδατι, καὶ πυελισθεῖσα, εἰς ἑλκώδισμα φλεγμονὰς μύδας ἰῶν ταμποῦσι καὶ πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς μυδήσεις τῶν βλεφάρων, σύφουσα καὶ διασώσασα τὰς βλεφαρίδας, καταξύροις τὲ σώμασι διάπασμα. μίγνυται δὲ καὶ ἀνηδόνοις. ἀπολίθην δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, ἐν ἀλγείῳ καινῷ ἀκονίτῳ, λεοβιεθεῖσα σὺν σώῳ οἴνῳ καὶ ἀναπλασθεῖσα.

Περὶ Κυπίρου Ναρδ. Κεφ. ζ.

Ἡ δὲ κελτικὴ ναρδος, γλυκὺ μὲν ἐν τοῖς κατ' Λιγυρίαν Ἄλπεσιν ἐπιχωρίως ὠνομασμένη* ἀλισίγγια. γλυκὺ δὲ ἐν τῇ ἰσρίᾳ. ἔστι δὲ βραχίονος μικρὸς σὺν τῇ ῥίζαις, εἰς δέσμας ἀναλαμβανόμενος χειροπληθεῖς. ἔχει δὲ φύλλα ὑπομήκη, ὑπέξανθα, ἄνθος μήλινον, μόνον δὲ τὰ κομιλᾶν ὅσον καὶ τὰ ῥίζων ἡ χρῆσις καὶ ἡ ὀσμὴ δίαυ. ὅθεν δεῖ πρὸ μιᾶς ἡμέρας καταῤῥάναντας ὕδατι τὰς δέσμας, καὶ χωρίζοντας τὸ μαῶδες, πθέναι ἐπ' ἐδάφους νοτροῦ, προϋποκειμένου χάρτου, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ καθάρειν, οὗ γὸ σὺν ἀποκαθαίρεται τῷ ἀχυρώδει καὶ ἀλλοτρίῳ

riam, & exiccanté. Vrinam mouent, aluum potu sistunt, vulueę profluuia, saniémque apposita supprimút. Nauseæ ex aqua frigida auxiliantur, & stomachi rosionibus, inflationi, iocineri, regio morbo, renum vitijs. Aquæ autē incoctæ fotu ad infessum, vuluæ inflámationibus medentur: ad glabras oculorū genas valent: siquidem eas ad densioré pilum reducunt, perfusis humore corporib⁹ inspar guntur. Miscentur antidotis, & in fictili nouo non picato ad ocularia medicamenta recōduntur, trita in farinam, & cū vino in pastillos coacta.

Nardū Celticū. Cap. VII.

Celticum nardum nascitur in Liguriæ Alpibus, saliunca patrio nomine appellatum, prouenítque in Istria. Exiguè fruticat, & cum radicibus in manuales fasciculos componitur. Folia habet oblonga, colore in flauum languido, florem luteum. Cauliculorum & radicum duntaxat vsus est, & odoris suauitas: vnde pridie fasciculos aqua abluere expedit, & exempta terra pauito solo atq; huméti subiecta charta reponere, postridie repurgare, siquidé vtile, cū acerosó alienóq;

alienóq; propter humoris vim, non excutitur. Adulteratur impoſita herba ſimili, quæ hirculus vocatur, ab odoris grauitate: ſed facilis cognitio. nanque herba candidioreſt, ſine cauliculo, minoribus folijs, radice neque amara, neque odorata, vti verum nardum eſt. Itaque radices atque cauliculi, abiectis folijs triti ſecernũtur, vino excipiuntur, digeruntúrque in paſtillos, & ita fictili no uo diligenter operto, aſſeruari debẽt. Laudatur maximè recens, iucũdi odoris, radice numeroſa cohærẽs, plenũ, nec fragile. Ad eadem, quæ Syriacũ pollet: ſed vehementius vrinam cit, & ſtomacho vtilius eſt. Inflammationibus iocineris, & felle ſuffuſis auxiliatur. Contra ſtomachi inflationes, cum abſinthij decocto bibitur: item aduerſus lienem, renum & veſicæ vitia & venenatos ictus, ex vino. Additur in malagmata, potiones, & cal facientia vnguenta.

ἀλλοτείῳ τὸ σύγχυσον, διὰ τ
ὲν τ ἰκμάδος ὑποψίαν. δολίζε-
ται δ σωποπλοκύης αὐτ, πό
ας ἐμφρὲς, ἣν διὰ τὸ ῥεῖν τ ὀσ-
μὴν βρομῶδες, βάσιον καλῶσιν. εὐ-
χερὴς δ ἡ ἐπίγνωσις, ἄχωλος γάρ
ὲστιν ἡ πόα ϗ λευκοτέρα, ϗ ἧττον
ὀσμύκη τὰ φύλλα ἔχει, ἃ δὲ τ
ῥίζαν πικρὰν ἢ ἀρωματίζοσ ὥ-
σπερ ὁπὶ τ ἀληθινῆς ἔχει. ἀπο-
κρίνας ὧν τὸ χωλία ϗ τὰς ῥί-
ζας, τὰ δὲ φύλλα ῥίψας, εἰ βύλει
δ' ἀποτίθεσθαι, ἀναλαμβάνων
λεῖα οἴνῳ, ϗ βοτρύτικς ἀναπλά-
σας φύλαπε ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγείῳ
καινῷ, πωμάζων ὀπμελῶς. ἀεί
ση δὲ ὄστν ἡ ῥεόσφατος ϗ εὐώ-
δης, πολύῤῥιζος, οὐκ εὔθρυπτος,
πλήρης. δυνάμ δ ὅσα ϗ ἡ σπεια
κή. διυρπικωτέρα τὲ ϗ ὑγρομα
χωτέρα. ὠφελεῖ δ ϗ ταῖς ῥεῖ τὸ
ἧπαρ φλεγμονάς, ϗ ἰκτερικούς. ϗ
πνευματώσεις τομάχυ, μτ' ἀφε-
ψήματος ἀψινθίου πινομένη. ὁ-
μοίως ϗ σπλῆνα, ϗ τὰ ῥεῖ τ
νύσιν ϗ νεφρούς. ϗ ῥεὸς τὰ ἰοβό-
λων δήγματα σὺν οἴνῳ. ϗ εἰς τὰ
μαλάγματα μίσγυ δ ϗ ποτίσμα
τα, ϗ χρίσματα θερμαντικά.

Mótanũ nardũ. Cap. VIII.

Montanum nardum, quod ab aliquibus thylacitis, & niris appellatur, in Cilicia, & Syria naſcitur, ſurculo & folijs eringio ſimilibus, minoribus, minimè

Πρὶ Ὀρεινῆς Νάρδ. Κεφ. η.

Ἡ δὲ ὀρεινὴ νάρδος, καλαμί-
νη δὲ ὑπό τινων ϗ θυλακίτις ϗ
νῆεις, γινῶται ὲν κιλικίᾳ καὶ
συρίᾳ. φύλλα ϗ χωλοὺς ὁμοια
ἠρυγγίῳ ἔχουσα, μικρότερα μὸ,
ὲ μὴ

οὐ μὴν πραχέα καὶ ἀκανθώδη. ῥίζαι δὲ ὕπεισι μέλαιναι ἐυώδεις δύο, ἢ καὶ πλείους, ὥσπερ ἀσφοδέλου, ἰσχνότεραι καὶ μικρότεραι πολλῷ. οὔτε δὲ καυλὸν, οὔτε καρπὸν, οὔτε αὖθος φέρει. ποιεῖ δὲ ἡ ῥίζα πρὸς ὅσα καὶ ἡ κελτικὴ νάρδος.

Περὶ Ἀσάρου. Κεφ. θ'.

Ἄσαρον, οἱ δὲ, νάρδον ἀγρίαν καλοῦσι τὰ ἐυώδη στεφανωματικά. φύλλα ἔχει κισσῷ ὅμοια, μικρότερα δὲ πολλῷ καὶ στρογγυλώτερα. αὕτη μεταξὺ τῶν φύλλων πρὸς τῇ ῥίζῃ, πορφυρᾶ, ἐυώδη, ὑοσκυάμῳ κυτίνῳ ἐμφερῆ, ἐφ' οἷς τὸ σπέρμα ἐοικὸς γιγάρτῳ. ῥίζαι ὕπεισι πολλαί, γονατώδεις, λεπταί, πλάγιαι ὅμοιαι ἀγρώστει. ἰσχνότεραι μὴν τοι πολλῷ καὶ ἐυώδεις θερμαίνουσι καὶ διάκνουσι λίαν ἡ γλῶσσαν. δύναμις δὲ αὐτῶν διουρητικὴ θερμαντική, ἁρμόζουσα ὑδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς χρονίοις, ἄρχεσι δὲ καὶ ἔμμιλτα μετὰ μελικράτου πινόμενα αἱ ῥίζαι πλῆθος ⊲ ς'. καθαίρουσιν ὡς ἐλλέβορος λευκός. μίσγουσι δὲ καὶ μύροις, φύεται ἐν ὀρεσκίοις ὄρεσι, πλεῖστα δὲ ἐν Πόντῳ καὶ Φρυγίᾳ καὶ Ἰλλυρίδι, καὶ * ἰουστίνη τῆς Ἰταλίας.

Περὶ Φοῦ. Κεφ. ι'.

Φοῦ, οἱ δὲ, καὶ τοῦτο ἀγρίαν νάρδον

nimè tamen spinosis, asperisq; Radicib⁹ binis nititur, aut plurib⁹, nigris, odoratis, ceu bastulæ regię, sed longè graciliorib⁹, & lõgè minoribus. Neq; caulem, neque fructum, neq; florẽ profert. Ad eadem ad quę Celticum efficax.

Asarum. Cap. IX.

Asarum, quod & ipsum aliqui sylvestre nardum appellãt, hederæ foliis minoribus multò, rotundioribúsque, floribus cytino hyoscyami similibus, purpureis, inter folia proxime radicem emicantibus, odoratis, in quibus semen acinosum. gradices numerosas, geniculatas, tenues, obliquas, gramini non dissimiles, longè tamen graciliores, odoratas, excalfaciẽtes, & quæ linguam vehementer mordent. Excalfactoriam vim habet: vrinã cit, hydropicis & vetusto coxendicum dolori prodest. Radices senis drachmis ex aquâ mulsa potę, menses trahunt, & veratri albi modo purgant. In vnguenta additur. Vmbrosis mõtibus puenit, sed plurimum in Põto, Phrygia, Illyrico, & Italiæ Iustinienſi agro.

Phu. Cap. X.

Phu, quod & aliqui sylvestre nardum

nardum appellant, nascitur in Ponto, folio olusatri, aut elaphoboſci, caule cubitali, aut altiore, lęui, cauo, molli, in purpuram vergente, geniculis intercepto, floribus narciſſo proximis, maioribus, tenerioribus, & ex albicante purpureis: radice ſuperius ad digiti minoris craſsitudinem, ex obliquo villoſa in nigri veratri aut iunci odorati modum: capillamētis inuicem cōtextis, flaueſcentibus, odoratis, cum quadam odoris grauitate nardum æmulantibus. Excalfacit, vrinā mouet, ſi ſicca potui detur. Decoctum eadem præſtare poteſt. ad lateris etiam dolorem efficax, menſes cit, antidotis inſeritur. Adulteratur radice ruſci ammiſta: ſed maleficium deprehenditur: quoniam hæc dura eſt, & frangenti contumax, ſine vlla odoris gratia.

Malabathrum. Cap. XI.

Malabathrum arbitrātur aliqui eſſe Indici nardi folium, falſi quadam odoris cognatione: permulta enim nardum olent, quemadmodum phu, aſarum, niris. ſecus autem res ſe habet. Nanque malabathrum foliū ſui generis eſt, quod Indicæ gignunt paludes, lentis paluſtris

ναρδον καλεῖσι, γλυκᾶ) μὲν ἐν πόντῳ, φύλλα ὡς ἐλαφοβόσκῳ ἢ ἱππουρίδι παραπλήσια ἔχει, καυλὸν πηχυαῖον, ἢ μείζω, λεῖον, τρυφερὸν ἐμπόρφυρον, μεσόκοινον, διειλημμένον γόνασιν, ἄνθη πρὸς τὰ τοῦ ναρκίσσου, μείζω δὲ καὶ τρυφερώτερα, καὶ ἐν τῷ ὑπολεύκῳ διαπόρφυρα· ῥίζα δὲ ἡ μὲν ἀνωτέρω, πρὸς δακτύλου μικροῦ τὸ πάχος, πλάγια δὲ ὑπερρίζια ἔχει καθάπερ ὄχνος ἢ μέλας ἐλλέβορος, ἀλλήλοις ὑπεμπεπλεγμένα, ὑπόξανθα, εὐώδη, ναρδίζοντα τῇ ὀσμῇ, μετά τινος βάρεως βραδώδους. δύναται δὲ θερμαίνειν, οὖρα κινεῖν ξηρὰ ποτιζόμενα, καὶ τὸ ἀπόζεμα ὡς αὐτῆς, τὸ αὐτὸ δύνασθαι ποιεῖν, καὶ πρὸς πλευρᾶς πόνον, ἔμμιλά τε ἄγει καὶ ἀντιδότοις μίγνυται. δολοῦται δὲ ὀξυμυρσίνης ῥίζαις παραμιγνυμένη· εὐχερὴς δὲ ἡ ἐπίγνωσις αὐτῆς ὅτι· σκληραὶ γάρ εἰσιν αὗται καὶ δύσθραυστοι δύσκα εὐωδίας.

Περὶ Μαλαβάθρου. Κεφ. ια΄.

Μαλάβαθρον ἔνιοι ὑπολαμβάνουσιν εἶναι τῆς ἰνδικῆς ναρδου φύλλον παραπλήσιον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ὀσμὴν ἐμφερείας πολλὰ γάρ ἐστιν ὅμοια τῇ ὀσμῇ ναρδῳ, ὡς τὸ φοῦ, ἄσαρον, νῆρις. οὐκ ἔχει δὲ οὕτως. ἴδιον γάρ ἐστι γένος φυόμενον ἐν τοῖς ἰνδικοῖς τέλμασι, φύλλον ὃν ὁμοιο-

παχύ-

νηχόμενον τῷ ὕδατι, καθάπερ ἡ ὀπὶ τῶν τελμάτων φακῆ. ῥίζαν δὲ ἔχον, ὃν συλλέγοντες, εὐθέως διαπείροισι λίνῳ, καὶ ξηράναντες ἀποτίθενται. φασὶ δὲ καὶ τὴν θερείας ἀναξηραινομένου τοῦ ὕδατος, κάεσθαι φρυγάνοις τοῖς γοῦν, μὴ ὄντος μόνου γὰρ τότε μηκέτι φύεσθαι. ἔστι δὲ καλὸν τὸ πρόσφατον καὶ ὑπόλευκον, ἐν τῷ μελανίζειν ἀδρανοῦν τε καὶ ὀλόκληρον, πλήκτικὸν τῇ ὀσμῇ, καὶ σπερμάμυον τῇ εὐωδίᾳ, ναρδίζον δὲ τῇ γεύσει μὴ ἀλμυείζον. τὸ δὲ ἀδρανὲς καὶ τὸ λεπτοκοπάμυον, εὐρωτιῶσαν ἔχον τὴν ἀποφόρησιν, φαῦλον, ἰώμαν ὃ ἔχει τοιοῦτον τὴν ναρδον. εὑρέσεως δὲ ἐκείνη πάντα ποιεῖ. διαρπικωτέρα μόνοι καὶ εὐστομαχωτέρα ἐστὶν, ἢ τὸ μαλαβάθρου ἰώμασι, καὶ πρὸς ταῖς ὀφθαλμικαῖς φλεγμοναῖς ἁρμόζει ἀναζεσθὲν ἐν οἴνῳ καὶ λεῖον σπερμάμυον· ὑποτίθεται δὲ καὶ πλώσει πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ συνεμπίοις τίθεται· ἄδροτα γὰρ καὶ εὐώδη ταῦτα παρεῖ.

Περὶ Κασίας. Κεφ. ιβ'.

Κασίας δὲ ὄντι πλείονα εἴδη, περὶ τὴν ἀρωματοφόρον ἀραβίαν γιγνόμενα. ἔχει δὲ ῥάβδον παχύφλοιον, φύλλα δὲ ὡς πεπέρεως. ἐκλέγα δὲ τὴν ἐγκίρρον, εὔχρων, κοραλίζουσαν, στενὴν λίαν, μακρὰν καὶ παχεῖαν, τοῖς συεγγίοις πλήρη, δηκτικὴν

lustris modo innatans aquis, sine radice. Id collectum statim lino transsuitur, & siccatum reconditur. Tradunt siccatis æstiuo feruore aquis, humum aridis fruticib⁹ vri: quod vbi non euenerit, ne amplius quidem renasci. Laudatur recens, ex candido nigricans, integrum, nec fragile, odore caput feriens, quod diu in sua vi odore permaneat, & nardum sapore imitetur, nullo salis gustu. Infirmum verò & minutim contusum, præsertim si carioſum virus olet, vitioſum est. Easdé nardo sortitur vires; sed efficacius omnia præstat. Vrinam vehementius ciet, ac stomacho magis pdest malabathri vis, Lippitudinibus, inflā mationibúsq; tritū & in vino feruefactum cōmodè illinitur: subditū linguæ, oris halitū & suauitatem cōmédat. Vestium quoque odorem interpositum seruat, & ab erosione tuetur.

Casia. Cap. XII.

Casia, cuius complura sunt genera, iuxta odoriferam Arabiam gignitur, crassi corticis sarmento, folijs piperis. Eligēda est fulueſcēs, pulchri coloris, coralli æmula, perquā angusta, longa, crassa, & fistuloſa,

gustu mordens,& cũ aliquanto feruore astringens, aromatica,vinoso odore, cuiusmodi est,quæ ab incolis,achy appellatur,ab Alexandriæ negociatoribus,daphnitis.Huic præfert crassa, purpurea & nigricans, Zigir cognomine, quæ rosam odore imitatur, præcipui in medicina vsus. Secundum locum tenet antedicta.Tertia,cui Museletico blasto, id est germini, cognomen est. Reliquæ viles, & quæ aphemum dicitur, nigra,insuauis, cortice tenui, ac rimoso : & quæ darca,& citto vocitatur barbaro nomine.Similior huic est pseudocasia, quàm vt explicari possit, quæ gustu coarguitur, cùm nec acris,nec odorata sit, hærentéq; medullæ corticé habeat. Inuenitur etiam lata quædam fistula,mollis,leuis,surculosa, q̃ antedictæ præfertur. Damnatur candicans,scabra,hircinum virus redolens, & quæ tenui fistula, & scabra cute sit. Vim obtinet calfaciédi ,vrinam ciendi,siccandi,& leniter astringendi. Cõuenit ad medicamẽta oculorum, quæ præstandæ claritatis gratia cõcinnãtur, & ad malagmata. Lẽtigines tollit cum melle illita,menses trahit,

cõtra

δηκτικὴν ἐν τῇ γεύσει, ἢ σύφουσαν μετ' πολλῆς πυρώσεως, ἀρωματίζουσαν, οἰνίζουσαν τῇ ὀσμῇ, ἥ δὲ τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἐμπορείων ἄχυ καλεῖται, δαφνῖτις δὲ πρεσβευέται ὑπὸ τῶν ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἐμπόρων. πρὸ δὲ τούτης ἐστὶν ἡ μέλαινα ἢ ἐμπύρφυρος παχεῖα, ζίγις καλουμένη, ῥοδίζουσα τῇ ὀσμῇ μάλιστα πρὸς τὴ ἰατρικὴν χρῆσιν σύνθετος. δευτερεύει δ' ἡ πρεμνώδης. τρίτη δέ ὅστιν ἡ καλουμένη βλάκτος μυελήπις . αἱ δὲ λοιπαὶ εὐτελεῖς, ὡς ἡ καλουμένη ἀσυφήμων, μέλαινα ἢ ἀνδὴς ἢ λεπτόφλοιος, ἢ ἢ φλοιορρόα γὴς· ὡς ἢ ἡ κιτρὼ καλουμένη. Ἔστ δέ τις ἢ ψευδοκασσία ἀφάτως ἐμφερὴς, ἥτις ἐλέγχεται τῇ γεύσει, ὅτι οὔτε δριμεῖα, ἃ δὲ ἀρωματώδης, πρόσεχόμενόν τε τὴ φλοιὸν ἔχει τὴ ἐντεριώνην. εὑρίσκεται δὲ ἢ πλατεῖα συνεχὴς, ἁπαλὴ, κύφη, εὐεργὴς, διαφέρουσα δὲ τὴ ἄλλης . ἀποδοκίμαζε δὲ τὴν ὑπόλευκον ἢ ψωρώδη, τραχίζουσαν ἐν τῇ ὀσμῇ, ἢ τὴν μὴ ἔχουσαν δὲ τὴν σύνιγγα παχεῖαν, ψωρώδη δὲ ἢ λεπτήν. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν ἢ οὐρητικὴν, ξηραντικὴν, σύφουσαν πρὸς ἕως. ἁρμόζει δὲ εἰς τὰ πρὸς ὀξυδορκίαν ὀφθαλμικὰ ἢ μαλάγματα· φακοὺς τ' αἴρει μετ' μέλιτος κατεχριομένη, καὶ ἔμμηνα ἄγει,

ἢ

καὶ ἐγκοιλίκτοις βοηθεῖ πνευσέ-
νη, καὶ πρὸς τὰς ἐντὸς φλε-
γμονὰς πάσας ποθεῖσα καὶ πρὸς
νεφρεσύς. εἰς ἐγκαθίσματά τε
καὶ ὑποθυμιάματα γυναιξὶ,
πρὸς ἀγευρυσμὸν μήτρας. διπλά-
σιον δὲ αὐτῆς μιγνύμενον τοῖς
φαρμάκοις, εἰ μὴ παρείη κιννά-
μωμον, τὸ αὐτὸ δρᾷ, ἄγαν δέ
ὅστι πολύχρηστος.

Περὶ Κιννα μώμε. Κεφ. ιγ΄.

Κιννα μώμε ἐστὶ πλείονα εἴδη,
ὀνομαζόμενα ἀπὸ χωρίων. διὰ-
φέρει δὲ τὸ μόσυλον, διὰ τὸ σώ-
σειν ποτῶν ἐμφέρειαν, πρὸς τὸν
μοσυλίτην καλούμενον καπνόν. ἐγ
τούτου πρὸς τὸ πρόσφατον, τῇ
χρόᾳ μέλαν, τεφρίζον ἐν τῷ οἴνῳ
δεῖ, λεπτὸν δὲ τοῖς ῥαβδίοις καὶ
λείοις, ὅλοις συνεχέσι κεχρημένον,
σφόδρα εὐῶδες. ὀφθὸν γὰρ ἡ τοῦ
ἀείσου κρᾶσις ἐστὶ πρὸς τὴν ἐν τῇ
εὐωδίᾳ ἰδιότητα. εὑρίσκεται γὰρ
μὴ τὸ ἀείσου καὶ ἰδιάζοντος ἡ
ὀσμὴ πηγανίζουσα ἢ καρδαμώμῳ
ἐμφορής. ἔστι γὰρ ἁρμὸς καὶ δακτι-
κὸν τῇ γεύσει, καὶ ὑφαλμυρίζον
μὴ θερμασίας, ἔντε τῇ παραπεί-
ψει μὴ ταχέως διασωμόμενον, ἐγ
ἐν τῷ θραύεσθαι χρῶδες καὶ λεῖον
ἔχον τὸ μεταξὺ τῶν ὅλων. δοκί-
μαζε δὲ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης λαμ-
βανῶν τὸν ἄλλον. εὐχρὴς γὰρ ἡ
τοιαύτη δοκιμασία. τὰ γὰρ θραύ-
σματα, μίγματα τυγχάνει,
ἐγ

cõtra viperarũ ictus pota auxi
liat, aduersus ĩtestinas inflãma-
tiones omneis & renum vitia,
pota proficit. Fœminis in solio
desidẽtib⁹, aut suffimẽtis, ꝓdest
ad dilatationẽ vuluæ. Ea duplo
pondere medicamentis mixta
cinnamomi vicẽ supplet, si ip-
sum desit: nã eosdẽ effect⁹ prę-
bet, ad plurima perquã vtilis.

Cinnamomũ. Cap. XIII.

Cinnamomi genera plura,
patrium sibi nomen vendicã-
tia. Præfertur tamen mosyliti-
cum, quòd cassiæ, cui Mosyliti
nomen est, aliquam referat ef-
figiẽ. Sed in eo genere recens,
nigrum, ex vinoso in cinerium
vergens, læue, tenuibus ramu-
lis, ac frequentibus nobis cin-
ctum, perquàm iucundè olẽs.
Optimi ferè indicium, iucundi
odoris proprietate cõstat. In-
uenitur enim cũ optimo, eoq;
quod peculiare est, odor rutæ
aut cardamomo ꝓxim⁹. Insup
acre, mordẽs, & cũ calfactiõe
quadantenus salsum, quod nõ
citò confricanti asperum, aut
frianti lanuginosum, leuib⁹ ta-
men internodijs appareat. Si
certior fieri voles, vellito ab ra
dice surculũ. facilis est huiusce
modi probatio: nãq; fragmẽta
miscellanea q̃dã esse vidẽtur.

Quæ autẽ melius ſpirãt, ſuo habitu cũ nares primũ cõſulũtur, olfactũ explentia, deterioris dignotionẽ impediũt. Eſt etiam montanũ, craſſum, pumilũ, fulueſcens admodũ. Tertiũ à Moſylitico, perquã ſuauiter olet, nigrũ, fruticoſum, paucis intercedẽtibus geniculis. Quartum, fungoſum, cãdicãs, aſpectu tuberoſum, vile, ac friabile, magnã habẽs radicẽ, quæ caſiam planè repreſentat. Quintũ genus, odore nares feriens, ſubrufum, & cortice fuluæ caſiæ ſimile, tangẽti firmũ, minus neruoſum, denſa radice firmatum. Iis quæ thuris, caſiæ, myrti, aut amomi odorem ſpirant, minus ſuauitatis ineſt. Deligito ſcabrum, albũ, rugoſum: at læue, & lignoſum circa radicem, vt inutile reijcito. Eſt etiamnum ſimile aliud, cui pſeudocinnamomo cognomẽ eſt, vile, inualidi odoris, ſolutarũq; viriũ. Vocatur etiam Zingiber, cũ tamẽ ſit xylocinnamomum, præbẽs quandam cinnamomi faciem. Eſt aũt lignoſum cinnamomũ, ſarmẽta lõga robuſtáq; ferens, odore lõgè cinnamomo inferiore. Sũt qui xylocinnamomũ, à cinnamomo genere differre dicãt, q̃ à natura eiꝰ abhorreat.

καὶ κατὰ τὴν προσπτῶν δοκιμασίαν τὰ κρείττονα ἐκπνέοντα καὶ πληροῦντα τὴν ὄσφρησιν, ἐμποδίζῃ τὴν τοῦ ἥπονος ἐπίκρισιν. ἔστι δὲ καὶ ὀρεινὸν, παχὺ, κολοβὸν, σφόδρα ὑποκίρρον τῇ χρόᾳ. καὶ τέτον παρὰ τὸ μόσυλον, μέλαν καὶ λίαν εὐώδες, εὐρῳώδες δὲ καὶ οὐ πολυγόνατον. τέταρτον, λευκὸν, χαῦνον, ὀλκώδες, ἰσθμῷ καὶ εὐτελὲς, εὐθραυστόν τε καὶ μεγάλως ἔχον ῥίζαν καὶ ζήσαν. πέμπτον τῇ ὀσμῇ πληκτικὸν, ὑποκίρρον ᾧ καὶ προσεμφερὲς κασίᾳ πυρᾷ, πρὸς τὴν ἁφὴν δὲ στερεὸν, ἁπάντων ἰνώδες, παχύῤῥιζον, τύπων δὲ τὸ πέον λιβανωτῷ ἢ μυρσίνῃ ἢ κασίας ἢ ἀμώμε, εὐωδίας ἥπτον ὄσῃ. ἀποκέκρυ δὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ ψωρῶδες, καὶ τὸ ῥυατόκαρφον· καὶ λεῖον, καὶ τὸ ξυλῶδες δὲ καὶ ῥίζαν ὡς ἄχρηστον παραιτῶ. Ἔστι δέ τι καὶ ἄλλο ὅμοιον τὸ καλούμενον ψευδοκιννάμωμον εὐτελὲς ἐκ εὔτονον τῇ ὀσμῇ, ἀσθενοῦμενόν δὲ καὶ τῇ δυνάμει. καλεῖται δὲ καὶ ζιγγίβερ ξυλοκιννάμωμον ὄν. ἔχον δέ πνα ἐμφέρειαν κινναμώμῳ. ἔστι δὲ ξυλῶδες κιννάμωμον, ἔχον ῥάβδους μακρὰς καὶ ῥωμαλέας καὶ τὴν εὐωδίαν πολὺ καταδεεστέρας. λέγεται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ κατὰ γένος διαφέρειν τοῦ κινναμώμου τὸ ξυλοκιννάμωμον ἑτέρας ὂν φύσεως.

Cinna-

δύναμιν

δύναμιν δὲ ἔχει πᾶν κιννάμωμον θερμαντικὴν, οὐρητικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικήν. ἄγει δ' καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα πινόμενον καὶ τὰ μετὰ τὸν τόκον μετὰ σμύρνης, καὶ ὀφθαλμοῖς θηρείοις καὶ θανασίμοις ἁρμόζει· καὶ τὰ τῆς κόρης ὑπόσκοτα ἀποκαθαίρει, θερμαίνει τε καὶ λεπτύνει, καὶ ἔστι διαπτικὸν, φακούς τε καὶ ἐφήλεις ἀποκαθαίρει μετὰ μέλιτος ὑπόχριστον· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς βῆχας· καὶ καταῤῥῆξις, ὕδρωπας, νεφρίτιδας, δυσουρείας, μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πολυτελέσι μύροις· καὶ καθόλου ἐστὶ πολύχρηστον. ἀποτίθεται δὲ εἰς διαμονὴν λεῖον οἶνῳ ἀναλαμβανόμενον, καὶ ξηραινόμενον ἐν σκιᾷ.

Cinnamomum omne excalfacit, emollit, & concoquit, vrinã ciet, tã mẽses, quàm partus potum aut ex myrrha impositum pellit, contra bestias, quæ virus eiaculãtur, venenáq; cõuenit: caliginẽ pupillis oculorũ obuersantem discutit, crassitiem extenuat, lentigines, & vitia cutis in facie ex melle illitũ detergit: cõtra tusses, defluxiones, aquam subter cuté fusam, renũ vitia, & vrinæ difficultaté efficax est, vnguentis preciosis inseri solet: & in summa, magni ad omnia vsus. Tritũ vino excipitur, vmbraq; siccatum, quò diutius eduret, reconditur.

Πρὶ Ἀμώμου. Κεφ. ιδ'.

Ἄμωμόν ὄζει θαυμάσιος οἱονεὶ βότρις, ὃν ξύλου ἀντεμπεπλεγμένος ἑαυτῷ. ἔχει δέ τι καὶ ἄνθος μικρὸν, ὡς λευκοΐης, φύλλα δὲ βρυωνίᾳ ὁμοῖα. κάλλιστον δὲ ὄζει τὸ ἁπαλὸν, χρῶτα ἔχον τὸ τοῦ ξύλου ὑποκίρρον, ἐυῶδες ἱκανῶς. τὸ δὲ μανδικὸν διὰ τὸ ἐν πεδίοις καὶ ἐν ἐφύδροις τόποις φύεσθαι, ἀδυνατώτερον. ἔστι δὲ μέγα καὶ ὑπόχλωρον, καὶ πρὸς ἅψιν ἁπαλὸν, καὶ ἐνῶδες τοῖς ξύλοις, σπαγγίζον τῇ ὀσμῇ. τὸ δὲ ποντικὸν ὑποκίρρον, οὐ μακρὸν, οὐ δὲ δύσθραυστον, βοτρυῶδες, πλῆρες καρπῶν, καὶ τῇ ὀσμῇ πλακτικόν. ἐν

Amomum. Cap. XIIII.

Amomum exiguè fruticat, ex ligno se conuoluẽs in racemi modum, flore, ceu candidæ violæ, paruo: folijs vitis albæ similibus. Laudatur quàmmaximè Armeniacũ fuluo auri colore, ligno subruso, valde odorato. Medicum, quoniam in campestribus, & aquosis enascitur, infirmius esse constat. Est autem magnum, subuiride, tactu tenerum, frutice venoso, odore origani. Põticum verò subrufum, paruum, fragile, racemosũ fructu turgens, & odore nares feriẽs

Deligito recens, candidum vel subrubrum, quod nec astrictum cohæreat, nec conuoluatur, sed solutum diffundatur, seminis plenum, vuis paruis simile, graue, valde odoratum, modo cariem non contraxerit, acre, gustu mordens, simplici colore non euariante. Vim habet calfaciendi, astringendi, exiccãdi. Somnum allicit, & illitum fronti, doloris sensum aufert, inflammationes, & meliceridas concoquit, discutitque: iuuat quos scorpius percussit, ex ocimo illitum, & podagricis confert, inflammationes oculorum, viscerúmque lenit ex vua passa, ad vuluarũ vitia, in pessis, aut ĩnsessionibus vtile est. Decoctum iocineri, renibus, podagræ, potu conuenit. Antidotis immiscetur, & preciosissimis vnguentis. Adulteratur amomum herba simili, quæ amomis vocatur, sed sine odore, sine fructu. Nascitur in Armenia, flore origani. Quare in huiusce modi probationib⁹ fragmẽta fugienda sunt: eligenda autem, quæ ab vna radice integros surculos emittunt.

ἐκλέγε δὲ τὸ πρόσφατον καὶ λευκὸν ἢ ὑπέρυθρον, ὃ πεπλησμένον ἢ συμπεπλεγμένον, λεπτομερὲς ὂν καὶ διακεχυμένον, σπέρματος πλῆρες, ὅμοιον βοτρυδίοις, *βαχὺ, σφόδρα εὐῶδες, δίκα εὐρώτος, καὶ δριμύ, δάκνον ἅμα γεύσει, ἀπολουῦ ἅμα χρόαν καὶ ποικίλον. δυνάμιν ὃ ἔχει θερμαντικὴν, συπτικὴν, ἐναφυπτικὴν, ὑπνοποιὸν, ἀγωδυνον τῷ μετώπῳ καταπλασσόμενον, φλεγμονὰς ἅμα καὶ μελικηρίδας πεπύνει καὶ διαφορεῖ. σκορπιοπλήκτοις τε μετ' ὠκίμου καταπλασθὲν ὠφελεῖ, ποδαγρικοῖς συμβάλλει· καὶ ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς καὶ τὰς ἐν παλάγχναις συῤῥαφίδι, πρὸς δὲ τὰ γυναικεῖα καὶ ἐν πεσσοῖς καὶ ἐν ἑδραδίσμασι χρήσιμον, πρὸς δὲ τὸ ἀφέδρημα ἄμπα ἀρμόζει ὑπαπτικοῖς, νεφριτικοῖς, ποδαγρικοῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, καὶ τοῖς πολυτελεστάτοις τῶν μύρων. δολίζουσιν δέ τινες τὸ ἄμωμον τῇ λεπτομερεῖ ἀμωμίδι, ἐμφερεῖ ὄσμὴ ἀμώμῳ ἀνόσμῳ μέν τοι καὶ ἀκάρπῳ, γινωμένῃ δὲ ἐν Ἀρμενίᾳ, αὖδος ἐχούσῃ ἐμφερὲς ὀρίγανῳ. δεῖ δὲ ἐν τοῖς τ' τοιούτων δοκιμασίαις τὰ θραύσματα ἐκφεύγειν. ἐκλέγειν δὲ τὰ ἀπὸ μιᾶς ῥίζης ἔχοντα *κλάδους τελείους.

Costus. Cap. XV.

Præcellit Arabicus, cãdidus, leuis,

Περὶ Κόστου. Κεφ. ιε'.

Κόστος διαφέρει ὁ ἀραβικὸς, λευκὸς, ὢν,

ὢν καὶ κοῦφος, πλείστην ἔχων καὶ ἡδεῖαν τὴν ὀσμήν. δεύτερος δὲ ὁ ἰνδικὸς ἀδρὸς ὢν καὶ κοῦφος καὶ μέλας ὡς ναρδηΐ. τρίτος δέ ἐστιν ὁ συριακὸς, βαρύς, τὴν χροιὰν πυξώδης, πλικτικὸς τῇ ὀσμῇ. ἄριστος δέ ἐστιν ὁ τρεφόμενος, λευκὸς, πλήρης διόλου, πυκνὸς, ξηρὸς, ἀτερηδόνιστος, ἄβρωμος, γεύσει δικτικὸς, καὶ πυρώδης. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, διαπτικὴν, ἐμμιλύων ἀγωγὸν καὶ τὰ περὶ ὑστέραν παθῶν ἀγωγὸν, ἐπιτρεφόμενα καὶ καταντλήμασι καὶ πυριάσεσι, πινόμενος δὲ ἐγκοιλίοις βοηθεῖ ἀγχόνας β'. πλῆθος, καὶ τρὸς θώρακος πόνους καὶ σπάσματα, καὶ πνευματώσεις μετ' οἴνου καὶ ἀφροδίσια δὲ παρσμᾶ μετ' οἰνομέλιτος, ἄγει δὲ καὶ ἕλμινθα πλατεῖαν μεθ' ὕδατος, σύγχει σμά τε ῥιζοῦσι μετ' ἐλαίου πρὸ τῆς ἐπισημασίας, καὶ παρηλυπικοῖς, καθαίρει δὲ καὶ ἔφηλιν καταχριθεὶς μεθ' ὕδατος ἢ μέλιτος. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ ἀντιδότοις, μιγνύουσι δ' ἔνιοι τὰς ῥωμαλεωτάτας τοῦ κομμαγηνοῦ ἑλενίου ῥίζας, δολοῦντες αὐτὸν, εὐχερὴς δὲ ἡ διάγνωσις, ὅτε μὲν πυρεῖ πίνων γεῦσιν τὸ ἑλένιον, ὅτε πίνων εὐωδίαν σύντονον καὶ πλικτικὴν παρέχει.

Περὶ Σχίνου. Κεφ. ις'.

Σχῖνος, ἡ μὲν τις γίνεται ἐν λιβύῃ, ἡ δὲ,

leuis, eximia odoris suauitate. Secundum locum sibi vendicat Indicus, leuis, vber, vt ferula niger. Tertius est Syriacus, grauis, colore buxeus, & odore feriens. Optimus est recens, albus, abundè plenus, dēsus, aridus, à teredinibus non erosus, sine graueolentia, gustu calidus ac mordens. Vis ei excalfactoria, vrinam ciet, mēses pellit, vitijs quæ vuluā malè habent, tam impositu quàm fotu & suffitu auxiliatur. Cōtra viperarum morsus sextantem bibere prodest: item aduersus pectoris dolores, conuulsa, inflationésque, ex vino & absinthio: venerem ex mulso stimulat, latas ventris tineas ex aqua pellit, horroribus ex oleo, ante febrium accessiones, & neruorum resolutionibus oblinitur: vitia cutis in facie, cum aqua vel melle illitus emendat. Additur in antidota & malagmata. Sunt qui admistis helenij comageni præduris radicibus, adulterēt, quod deprehēsu facile est: siquidem neq; gustu feruet helenium, neque validū odorem vibrat, vt caput tentare possit.

Odoratꝰ iúcus. Cap. XVI.

Odoratus iuncus, in Africa

& Arabia nascitur. Laudatissimus ex Nabathæa: proximus Arabicus, quem aliqui Babylonium cognominant, alij teuchitin: pessimus ex Africa. Eligendus est rusus, recens, floribus refertus, tenuis, rubentibus fragmentis, qui manibus confricando rosæ odorem emittit, igneæ mordacitatis ad linguam. Floris, culmorum, radicisq; est vsus. Vim vrinæ ciundæ habet, menses pellit, discutit inflationes, caput aggrauat, modicè astringit, comminuit, excoquit, ac venarum spiracula laxat. Flos eius in potu vtilis sanguinem reijcientibus, doloribus stomachi, pulmonis, iocineris, & renum, miscetur antidotis. Radix astringentior est: ideo fastidijs stomachi, hydropicis, conuulsis, drachma vnà cum pari pondere piperis, per dies aliquot datur. Decoctum vuluæ inflãmationibus, ad desidentium fotus vtile est.

ἡ δὲ, ἐν ἀραβίᾳ. ἑτέρα δὲ ἐν τῇ ἀβαταίᾳ λεγομένη· ἥτις ἐστὶ κράτιστη. δευτερεύει δὲ ἡ ἀραβική, ἣν ἔνιοι βαβυλώνιον καλοῦσιν, οἱ δὲ, τευχίτιν. ἡ δὲ λιβυκὴ ἄχρηστος. συλλέγειν δὲ τὴν πρόσφατον, ἔμπυρον, πολυανθῆ, ῥιζωμάτων καὶ ἐμπύρευμον καὶ λεπτὴν, καὶ ῥοδίζουσαν τῇ ὀσμῇ. ἐπιτηδεύεται δὲ τὸ χρῶτι, καὶ δάκνειν τὴν γλῶσσαν μετὰ πολλῆς πυρώσεως, χρῶνται δὲ τοῖς ἄνθεσι καὶ τοῖς καλάμοις καὶ τῇ ῥίζῃ. δύναμιν δὲ ἔχει διουρητικὴν, ἐμμηνάγωγον, πνευμάτων διαλυτικὴν, κεφαλῆς καρηκαρικὴν, ὑποχύσεων μετεώρων, ἔτι καὶ βηχικὴν, πεπτικὴν, καὶ ἀναστομωτικήν. τὸ μὲν οὖν ἄνθος αὐτῆς, ποτίσμασι χρήσιμον πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ πόνους στομάχου, πνεύμονος, ἥπατος, νεφρῶν, μίγνυται δὲ καὶ ἀντιδότοις, ἡ δὲ ῥίζα συστηπικωτέρα. διὸ καὶ τοῖς ἀποσθέσι στομάχοις δίδοται ὑδρωπικοῖσί τε καὶ σπάσμασι μετὰ ἴσου πεπέρεως πρὸς ἡμέρας πέντε. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῆς, καὶ πρὸς μήβαν φλεγμονὰς εἰς ἐγκάθισμα ἁρμόδιον.

Calamꝰ odoratus. Cap. XVII.

CALAMVS odoratus in India nascitur: melior est fuluus, dense geniculatus, & qui assulose frangitur, plena araneorum

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ιζ'.

Κάλαμος ἀρωματικὸς, φύεται μὲν ἐν ἰνδίᾳ. ἔστι δὲ αὐτοῦ κάλλιστος ὁ κιρρός, πυκνογόνατος, καὶ εἰς πολλὰς σχιζόμενος, γέμων ἀραχνίων

ἀραχνίων τὸ σύριγγα, ὑπόλευκος, ἐν ᾧ τῇ διαμασήσῃ γλίσχρος· συ-
πικὸς, ὑποδριμὺς, δῳὰ ὥρα κινεῖν ποδεῖς. ὅθεν αἱμόζει μετὰ
ἀλφώτεως ἢ σελίνῳ σπέρματος ἀ-
φεψηθεὶς ἢ ποθεὶς, ὑδρωπικοῖς,
νεφριτικοῖς, σραγγουριῶσι, ῥήγμα-
σιν. ἄγει δὲ ἢ ἐμμηνα πινόμενος
καὶ ὡσαύτως ὀμφακόμελι, βῆχάς τε ἰᾶ-
ται ὑποθυμιώμενος καθ' ἑαυ-
τόν, ἢ σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ, τὸ
καπνῷ διὰ σύριγγος ἑλκόμενον τῷ
σώματι, ἀφέλκεται δὲ ἢ εἰς ἐγκα-
θίσματα γυναικεῖα, ἢ ἐγκλύσμα
τα, μίγνυται δὲ ἢ μαλάγμασι,
καὶ θυμιάμασι πρὸς ὑγιασίαν.

araneorum fistula, albicans, lentus in mandendo, & astringens, ac cum aliquanta acrimonia amarus. Vrinam potu ciet: quare cũ graminis, aut apij semine coctus, in aquæ subter cute fusę morbo, renum vitiis, stillicidio vrinæ, ruptísq;, cõmodè bibitur: mẽses & potu & appositu pellit. tusi suffitu medetur per se, aut ex resina terebinthina, hausto per arundinẽ fumo: ad muliebres insessus decoquitur, & clysteribus imponitur. Suffitionibus, malagmatísque odoris gratia cõmiscetur.

Περὶ Βαλσάμου. Κεφ. ιή.

Βάλσαμον τὸ μὲν δένδρεον κατὰ μέγεθος λευκοΐου ἢ πυρακάνθης βλέπεται, φύλλα ἔχον ὅμοια πηγάνῳ λευκότερα δὲ πολλῷ καὶ ἀειθαλλέστερα, γλυνόμυρον ἐν μόνῃ ἰουδαίᾳ, κατά τινα αὐλῶνα καὶ ἐν αἰγύπτῳ, διαφέρον αὐτὸ ἑαυτῷ τραχύτητι καὶ μίκει καὶ ἰσχνότητι, λέγεται γοῦν τὸ λεπτὸν καὶ τερεσθὲς τοῦ θαμινοῦ θερειότερον. ἴσως διὰ τὸ εὐχερῶν θερίζεσθαι ἰσχνὸν ὄν. Τὸ δὲ ὀποβάλσαμον λεγόμενον ὀπίζεται ἐν τοῖς ὑπὸ κυύα καιόμενον ἐντεμνομένου σιδήρεσις ὄνυξι τοῦ δένδρεου, ῥεῖ δὲ ὀλίγον, ὡς καθ' ἕκαστον ἔτος μὴ πλεῖον ἢ ἑξ ἢ ἑπτὰ χόας

Balsamũ. Cap. XVIII.

Balsamũ, arbor albæ violę, lycij, siue pyracãthæ magnitudine cõspicitur. Foliũ rutæ proximũ, lõgè cãdidius, perpetuò virens: in Iudæa solũ quadã valle & Ægypto nascẽs. his differẽs modis: scabritia, pceritate, gracilitate. Quod igiẽ tenui & capillacea coma est, theristũ vocant quasi demessile: fortassis quoniam ob gracilitatẽ facile demetatur. Æstiuis sub ortu Canis ardoribus, arbos vnguibus ferreis inciditur, manátque è plaga succus, quem Opobalsamum vocant: sed tam exiguo stillatu, vt annis singulis, ne plures quidẽ quàm seni septémve congij

congij cogantur, inibiq; pōdus duplo repēditur argēto. Succi probatio eſt, vt ſit recēs, validi odoris, ſyncerus, non ad acorē vergēs, dilui facilis, læuis, aſtringēs, ac modicè mordēs guſtu. Sed variè vitiatur, miſto ab aliquibus terebinthi, cypri, lētiſci, balani vnguēto: itē ſuſino, metopio, melle, aut Cypri cera liquida. quod maleficium facilè deprehēditur. Nanq; merus in laneam veſtē fuſus, neq; maculā facit, neq; ſi eluatur notā relinquit: vitiatus autē inhęret: & lac inſtillatus coagulat, quod adulterat⁹ nō efficit. Quinetiā ſyncerus in aqua aut lacte celerrimè liquatur, coloréq; lacteſcit: vitiat⁹ verò olei modo innatat, ſe conuoluens, aut in ſtellæ modū diffundēs. Syncerus ſeneſcens craſſeſcit, deteriórq; redditur. Hallucinantur, qui aqua concretū peſſum ire, & ad ima ſidere arbitrātur, poſtea diſsipatū ſupernatare. E ligni genere, quod xylobalſamum vocant, probatur recēs, ſarmento tenui, fuluum, odoratum, quadámtenus opobalſamum ſpirās. Neceſſarius etiā ſeminis erumpit vſus: quare eligatur flauum, plenum, grande, pōderoſum, mordēs guſtu, feruēs

χόας συναθροίσεσθαι, πολεῖ) ὃ ὃν τῷ τόπῳ καθυὸς αὐτῆς πρὸς διπλῆν αφῦριον. ἔστ ὃ ὀπὸς καλὸς ὁ παχύσαρκος, τῇ ὀσμῇ σύντονος καὶ εἰλικρινὴς, καὶ μὴ παροξίζων, εὐδιάυτος, λεῖος, σύφων καὶ δάκνων μετρίως δ' γλῶσσαν. δολᾶται δ' ποικίλως, οἱ μὲν γὰρ χρίσματι μίσγουσιν αὐτό. ὡς τὸ τερεβίνθινον, κύπριον, χήνινον, σκόπινον, βαλάνινον, μετώπου, μέλι, κηρῷ δ' ωροσίνην ἢ κυπρίνην ὑγρὰν, λεῖαν. ἐλέγχε δ' εὐχερῶς ὁ τοιοῦτος· ἐπισταγεὶς γὰρ ὁ ἀκέραιος εἰς ἔριον ὕφος, καὶ ἁπλωθεὶς, κηλίδα οὐ ποιεῖ οὐδὲ σπίλον. ὁ δὲ δεδολωμένος προσμένει καὶ γάλακτι δ' ἐπισταγεὶς σήπεται δ' τὸ ὕφος δεδολωμένος ἃ δεῖ, ἔτι ὁ ἀκέραιος ἐπιχυθεὶς γάλακτι ἢ ὕδατι χεῖται ταχέως καὶ γαλακτοῦ. ὁ δὲ δεδολωμένος ἐπιπλεῖ καθάπερ ἔλαιον, συστρεφόμενος ἢ διαχεόμενος ἀστροιδῶς, τῷ μὲν τοι χρόνῳ καὶ ὁ ἀκέραιος παχυνόμενος, ἑαυτῷ χείρων γίνεται). πλανῶνται δ' οἱ νομίζοντες δ' τὸν ἀκέραιον ἐπισαγῆναι ὕδατι εἰς χαρεῖν εἰς βάθος πρῶτον. εἶτα ἀναπλεῖν εὐδιάχυτον. * Τὸ δ' ξύλον ὁ καλεῖ) ξυλοβάλσαμον, δόκιμόν ὄζει τὸ πρόσφατον καὶ λεπτόκαρφον, καὶ πυῤῥὸν εὐῶδες, βραχὺ πνέον ὀποβαλσάμου. δ' καρπὸς, καὶ γὰρ τοῦτο ἡ χρῆσις ἀναγκαία. ἐκλέγου τὸν ξανθὸν, πλήρη, μέγαν, βαρὺν, δάκνοντα τὴν γεῦσιν

καὶ

καὶ πυρωῶτα, μετείως περιπνέοντα τῶ ὀποβαλσάμου, φέρεται δέ τι ἀπὸ τῆς πέτρας, ὧ δολίζουσι τὸ κάρπον, σπέρμα ὑοσκυάμῳ ὅμοιον. ὅσῳ γνώσῃ ἐν τῷ μεῖζόν τι εἶναι καὶ κενὸν καὶ ἀδυώμων, πεφεύζον τῆ γεύσει. δυώμιν δὲ ἔχει ἐνεργεστάτην ὁ ὀπὸς, θερμαντικώτατος ὢν, σμήχων τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις, καὶ ταῖς ἐπὶ μίτραν ψύξεις ἰῶμενος, πρὸς δὲ μετόπους μετ' ῥοδίνης κηρωτῆς, ἄγει ὃ καὶ ἔμμηνα, καὶ δεύτερα, καὶ ἔμβρυα, καὶ ῥίγη συγχεῖσθεὶς λύει, καθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ τῶν ἑλκῶν. ἔστι δὲ καὶ πεπτικὸς καὶ οὐρητικὸς πινόμενος, δυσπνοῦσιν ἀρμόζων, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι μετὰ γάλακτος, καὶ ὀφεοδήκτοις. μίγνυται δὲ καὶ ἀκόπις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀνιδότοις, καὶ καθόλου δραστικωτάτῳ ἔχει τὴν δυώμιν ὁ ὀπὸς τῶ βαλσάμου, δευτέραν δὲ ὁ καρπὸς, ἐλαχίστην δὲ τὸ ξύλον. ὁ δὲ καρπὸς πινόμενος, ἀρμόζει πλευριτικοῖς, πνευμονικοῖς, βήσσουσι, ἰσχιαδικοῖς, ἐπιληπτικοῖς σκοτωματικοῖς, ὀρθοπνοϊκοῖς, στραγγουρίοις, δυσουροῦσι, ὀφεοδήκτοις, καὶ εἰς τὰ γυναικεῖα δὲ ὑποθυμιάματα ξυδελεῖ, καὶ εἰς ἐγκαθίσματα ἀφεψόμενος ἀνασταμοῖ τὴν μήτραν, καὶ σπασμοὺς) ὑγιασίαν. Τὸ δὲ ξύλον τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῷ καρπῷ, ἧσσον μέντοι. βοηθεῖ

feruens in ore, modicè opobalsamum olés. Adulteratur semine hyperico simili, quod à Petra oppido defertur. Sed coarguitur magnitudine, inanitate, virium ignauia, sapore piperis. Efficacissima vis ineſt succo, & quàm maximè calfaciens: abstergit quæ tenebras oculorũ pupillis offundũt, medetur per frictionibus vuluæ cum rosaceo cerato appositus: menses quoque, secũdas & partus extrahit, horrores illitu discutit, vlcera sordida expurgat & cruda concoquit, vrinam potu ciet, ægrè spirantibus prodest: datur in lacte contra aconitum hauſtum, aut serpentium ictus: miscetur acopis, malagmatis, & antidotis. In summa, præcipua authoritas succo, secunda semini, minima ligno. Semen commodè potui datur doloribus lateris, pulmonum vitiis, tusi, ischiadicis, comitialibus, vertiginosis, orthopnoicis, vrinæ difficultati, torminibus ac serpentum morsibus: ad muliebres suffitus perquàm vtile est: vuluam aperit in deſessionib⁹ balnearũ decoctum, & humorem euocat. Lignũ eadem habet vires, aliquantò minores.

Ex

Ex aqua potum cruditatibus, torminosis, vulsis, venatorum ictibus opitulatur, vrinam cit, ad capitis vulnera cum sicca Iri cõuenit, squammas osium extrahit, & ad vnguentorum spissamenta additur.

Aspalathus. Cap. XIX.

Aspalathus, aliis erysisceptrum, frutex est surculosus, multis spinis horrens. nascitur in Istro, Nisyro, Syria, & Rhodiorum insula: quo ad vnguentorũ spissamenta pigmentarij vtuntur. Optimus est grauis, detracto cortice rubens, aut in purpuram vergés, densus, odoratus, gustatu amarus. Est & alterum genus candidum, lignosum, sine odore: quod deterius habetur. Vim calfaciẽdi cum astrictione obtinet. vnde decoctum cum vino ad tetra oris vlcera colluenda conuenit, ad nomas genitalium, & sordida vlcera infunditur: subiectum in pesso, partum extrahit, aluum sistit eius decoctum: & sanguinis reiectionẽ potu cohibet, vrinæ difficultatem inflationésque discutit.

Muscus. Cap. XX.

Bryon, id est muscꝰ, à quibusdam splachnon appellatur: in cedro

βοηθεῖ δὲ ἀφεψηθὲν ὕδατι καὶ πρὸς ὀμμάτων ἀπεψίας, φθόοις, θηριοδήκτοις, ἀποπλήξεσι, ῥάκτε ἄγει, καὶ πρὸς τὰ ἐν κεφαλῇ βαύματα μετὰ ἴριδος ἁρμόζει ξηρᾶς, ἀνάγει δὲ καὶ λεπίδας, πήγνυται δὲ καὶ εἰς τὰ τῶν μύρων σύμματα.

Περὶ ἀσπαλάθου. Κεφ. ιθ'.

Ἀσπάλαθος, * οἱ δὲ ἐρυσίσκηπτρον, θάμνος ἐστὶ ξυλώδης, ἀκάνθας πολλὰς κεκτημένος, γονάιμος ἐν ἴστρῳ καὶ νισύρῳ καὶ Συρίᾳ καὶ ῥόδῳ, ᾧ χρῶνται οἱ μυρεψοὶ εἰς τοὺς τῶν μύρων σύνθεσις. ἔστι δὲ καλὸς ὁ βαθὺς, καὶ μετὰ τὸ ἀφλοιωθῆναι ὑπέρυθρος ἢ πορφυρίζων, πυκνὸς, εὐώδης, πικρίζων ἐν τῇ γεύσει, ἔστι δέ τι καὶ ἕτερον εἶδος ἀσπάθου λευκὸν, ξυλῶδες, ἄοσμον, ὃ δὴ καὶ χεῖρον κατέγνωκε. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν μετὰ σύψεως. ὅθεν πρός τε τοὺς ἄφθας ἐφηθεὶς μετ' οἴνου καὶ διακλυζόμενος ἁρμόζει * καὶ πρὸς τοὺς ἐν αἰδοίοις καὶ νομὰς καὶ ἀκαθαρσίας ἐγκλυζόμενος, καὶ πρὸς τὰς ὀζώδεις, ἔμβρυά τε καταπτῦ μιγνύμενος πεσσῷ, τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτοῦ κοιλίαν ἵστησι * καὶ αἵματος ἀναγωγὴν πρόδην, δυσουρίαν τε καὶ ἐμπνευμάτωσιν λύει.

Περὶ Βρύου. Κεφ. κ'.

Βρύον, ὑπό τινων δὲ σπλάγχνον καλεῖται, εὑρισκόμενον ὀπὴ δένδρων

δένδρων κεδρείνων, ἢ λευκίνων ἢ δρυΐνων. διαφέρει δὲ τὸ *κέδρινον. δεύτερον δὲ τὸ λεύκινον, ἔστι δὲ αὐτῶν τὸ εὐωδέστερον, καὶ λευκὸν καλὸν, τὸ δὲ μελανίζον χεῖρον. Δύναμιν δὲ ἔχει συστηκτικὴν ποιοῦντα πρὸς τὰ ῥεύματα ἐν ἀφεψήμασιν εἰς ἐγκάθισμα, μίγνυται δὲ καὶ μύρεσι βαλανίνοις καὶ χρίσμασι διὰ τὸ ἐν αὐτῷ στυπτικὸν, καὶ εἰς θυμιαμάτων δὲ καὶ ἀκόπων σκευασίαν ἐστὶν εὔθετον.

cedro arbore, populo alba, & quercu inuenitur. Optimum est cedrinum, proximum populneum: in quo genere candidum & odoratius præstat, nigricans improbatur. Astringendi vim habet. Decoctum insidentium vuluis vtile: vnguento balanino, oleísque inspissandi gratia inseritur, thymiamatum, acoporúmque compositionibus conueniens.

Περὶ Ἀγαλλόχου. Κεφ. κά.

Ἀγάλλοχον ξύλον ἐστὶ φερόμενον ἐκ τῆς Ἰνδίας, καὶ * Ἀραβίας θυΐνης, ὀστμῶδες, εὐῶδες, παρεμφερὲς ἐν τῇ γεύσει μὴ ποσῶς πικρίας, φλοιὸν ἔχον δέρματώδη, καὶ ὑποποίκιλον. πίνεται δὲ διαμασώμενον καὶ διακλυζόμενον τὸ ἀφέψημα πρὸς εὐωδίαν στόματος, καὶ διάπασμα ὅλου τοῦ σώματός ἐστι· θυμιᾶται δὲ αὐτὸ λιβανωτοῦ, ἢ δὲ ῥίζα αὐτοῦ < ὀλκὴ πυρμῶν, στομάχου πλάδον καὶ ἀτονίαν καὶ κοιλίωνα παρηγορεῖ· τοῖς τε ἀλγοῦσι πλευρὴν καὶ ἤπαρ ἢ δυσεντερικοῖς ἢ τροφοῦμένοις, ἀρήγει πυρμῶν μεθ' ὕδατος.

Agallochum. Cap. XXI.

Agallochú, lignum est quod ex India atque Arabia deportatur, thuiæ ligno simile, maculatum, odoratum, gustu astringens, cum quadam amaritudine, cute verius quàm cortice vestitur, aliquantulum versicolore. Manditur, aut decocto os colluitur, commendandi halitus gratia. Sudores arcet toto corpori inspargum: pro thure ad suffimenta substituitur. Radix epota drachmę vni pondere, humida stomachi vitia, & imbecillitaté, feruorémque mulcet: si lateris, iocinerísue dolor excruciat, si dysenteriæ, aut tormina infestant, ex aqua bibere prodest.

Περὶ Νασκάφθου. Κεφ. κβ'.

Νάσκαφθον, οἱ δὲ ναάφθον, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς Ἰνδικῆς κομίζεται. ἔστι δὲ φλοιῶδες, συγκείμενον λεπίσμασι ἐοικόσι,

Narcaphthum. Cap. XXII.

Narchaphtú ex India defertur, corticosum, simile sycomori libro:

bro quod iucũdi odoris gratia
ſuffitur. Miſcetur thymiamatis
compoſitis: conſtrictionibus
vuluæ ſuffitu prodeſt.

Cancamum. Cap. XXIII.

Cancamum Arabici ligni la
chryma eſt, mirrhæ quodam-
modo ſimilis, viroſi guſtus, quã
ad ſuffimenta vſurpant. Veſtes
eo, additis ſtyrace & myrrha,
ſuffiũtur. Vim proditur obtine
re extenuãdi obeſos, ſi ternũm
obolorum põdere ex aqua, aut
mulſo aceto pluſculos dies ebi
batur, lienoſis datur, comitiali-
bus, & ſuſpirioſis: menſes cum
aqua mulſa pellit, oculorũ cica
trices confeſtim emẽdat, vino
madefactũ medetur eorũdem
hebetudinibus, aduerſus gingi-
uas humore prægnanteis, dolo
reſq; dẽtiũ, nõ aliud efficacius.

Cyphi. Cap. XXIIII.

Cyphi odorati ſuffimẽti cõ
poſitio eſt, dicata diis, qua abũ
dé Ægyptij ſacerdotes vtũtur.
In antidota miſceri ſolet, ſuſ-
pirioſis datur in potu. Permul-
tæ componendi rationes, quа-
rũ vna hæc eſt: Sumito cyperi
dimidiũ ſextarium, cũ pari bac
carum iuniperi adultæ modo:
vuæ paſſæ pinguis, exẽptis vi-
naceis, minas duodecim: reſi-
næ repurgatæ minas quinq; ca
lami

κὸς, θυμιώμενον διὰ τ᾽ εὐωδίαν·
ἢ μιγνύμενον τοῖς σπευαστοῖς θυ-
μάμασι, ὠφελῶν ἢ μήτραν ἐστε-
γνωμένων ὑποθυμιαθέν.

Περὶ Καγκάμου. Κεφ. κγ΄.

Κάγκαμον δάκρυόν ἐστιν ἀρα-
βικοῦ ξύλου σμύρνῃ* παραπλήσιος,
βρομώδες ἐν τῇ γεύσει, ὥσπερ ὡς
θυμιάμασι χρῶνται. ὑποκαπνί-
ζουσι δὲ καὶ τὰ ἱμάτια μὴ σμύρ-
νης ἢ στύρακος. δύναμιν δὲ ἰσχυ-
ρὰν ἔχειν, ἰσχναντικὴν τῶν κα-
ταπιμέλων, πεντόβολον πλῆθος πί
νόμενον, σὺν ὕδατι ἢ ὀξυμέλιτι
ἐφ᾽ ἡμέρας ἱκανὰς ἡμέρας, δίδοται καὶ
σπλωνικοῖς, καὶ σπληνικοῖς, καὶ
ἀθματικοῖς· ἐμμηνά τ᾽ ἄγει σὺν
μελικράτῳ, καθαίρει δὲ καὶ τὰς ἐν
ὀφθαλμοῖς ταχέως οὐλάς, καὶ ἀμ
βλυωπίας ἰᾶται, πλεθὲν οἴνῳ· πρός
τε μυδήσεις οὐλῶν καὶ ὀδοντα-
λγίας, ὡς οὐδὲν ἕτερον ποιεῖ.

Περὶ Κύφεως. Κεφ. κδ΄.

Κῦφι θυμιάματός ἐστι σκευα-
σία κεχαρισμένη θεοῖς. χρῶνται
δὲ αὐτῷ κατακόρως οἱ ἐν αἰγύ-
πτῳ ἱερεῖς. μίγνυται δὲ καὶ ἀν-
τιδότοις, καὶ ἀθματικοῖς δί-
δοται ἐν ποτίσμασι. σκευάζε
ται δὲ αὐτοῦ ἐμφέρεσθαι πλείονες,
ἐν αἷς ἐστι καὶ αὕτη· κυπείρου ἡμί-
ξεστον, ἀκκευθίδος ἀδρᾶς τὸ αὐ-
τό· σταφίδων λιπαρῶν ἐκλελι-
ναρτισμένων μνᾶς ιϛ΄· ῥητίνης ἀ-
πεκεκαθαρμένης μνᾶς ι΄. καλά-
μου

μου ἀρωματικοῦ, ἀσπαλάθου, σχίνου, ἑκάστου μνᾶν ά. σμύρνης < ιϐ'. οἴνου παλαιοῦ ξέσας θ'. μέλιτος μνᾶς β'. ἐπιχαρτίσας τῷ ταφίδακόψον καὶ λέανον μετ' οἴνου καὶ τῆς σμύρνης, καὶ τὰ ἄλλα κόψας καὶ σήσας, μίξον τούτοις, ἐασόν τε συμπιεῖν ἡμέρας ά. εἶτα ἑψήσας τὸ μέλι ἄχρι κολλώδους συστάσεως, μίξον ἐπιμελῶς τῷ ῥιπύλῳ τε πικῦαν· εἶτα τὰ λοιπὰ σωσαπεύσας ἐπιμελῶς ἀποτίθεσο εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον.

lami & iunci odoratorum, & aspalathi, singulorum minam: myrrhæ duodecim: vini veteris sextarios nouem, cum duabus mellis minis: vuam passam detractis vinaceis tusam, cum vino & myrrha subigito: cætera tusa & cribrata adiicito, die vno humorem cóbibere finito, dein mel coquito dum sibi glutinis ascisat crassitudinem, eliquatā resinam accuratè permisceto cū reliquis diligéter cō tritis, & in fictile vas recōdito.

Περὶ Κρόκου. Κεφ. κέ.

Κρόκος ἐστὶ κράτιστος ἐν ἐαρικῇ χρήσει, ὁ κορύκιος, πρόσφατος τ' ἢ εὔχρους, ἐλίχνον τὸ λευκὸν ἔχον ἐπὶ τῆς ἕλικος, ἐπιμήκης, ὁλομελής, ἄθραυστος, * ἀνελλείπης, πλήρης, βάπτων ἐν διέσει ταῖς χεῖρας, οὐκ εὐρωπιῶν ἢ ἰκμάζων, ἐπακτικὸς δὲ ἐν τῷ ὀσμῇ καὶ δειμί· ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος ἢ παλαιός ὅστιν, ἢ βεβρεγμένος. δευτερεύει δὲ ὁ ἐκ τῆς περὶ λυκίαν κωρυκίου, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ λυκιακοῦ ὀλύμπου. εἶτα ὁ ἐξ αἰγῶν τῆς αἰτωλίας, ὁ δὲ κυρηναϊκὸς ὁ ἐκ κεντοείας, πάντων τῶν κατὰ τὴν σικελίαν, ἀδένης κατὰ δύναμιν, λαχανώδεις ὄντες πάντες. διὰ μὲν τοι τὸ πολύχυλον ἐν εὐχροίᾳ οἱ ἐν τῇ ἰταλίᾳ τὴν θύαν βάπτοντες, τούτῳ χρῶνται. πολλοῦ

Crocum. Cap. XXV.

Crocum optimū in medēdi vsu coryceū, recēs, & boni coloris, paulū candidi gerēs in capreolo, oblongū, omnibus suis partibus cōstās, nō fragile, plenū, à quo detractū est nihil, qđ madefactū manus inficit, nec sitū redolet, aut cariem sentit, subacre: sin huiꝰ generis nō est, aut vetus, aut humore perfusū creditur. Secūdus locus datur Coryceo, è tractu Lyciæ contermino. Tertius Lycio, è mōte Olympo. dein ex Ægibus Ætoliæ. Cyrenaicū & Cēturipinū inter Sicilica omnia viribus infirmius est. Omniū natura oleracea. Ita li tamē ob succi copiā, & coloris venustatē, tingēdis mortarijs dicauerunt: quibus

quibus de cauſis magno vendi tur, Vtiliſsimũ in medicina qđ antè deſcripſimus. Adulteratur immiſto crocomagmate tuſo, atque etiam ſapæ ſublitu: contrita, quò pondus adiiciatur, ſimul argẽti ſpuma, aut plũbagine: ſed maleficiũ declarat inſidens puluis, præſertim ſi defrutum in odorãdo ſubolet. Theſſalus ipſam tantum odoratũ eſſe voluit. Alij exitioſum, tribus drachmis ex aqua potis. Procul dubio vim coquendi, emolliendi, atque ſubſtringendi habet: vrinam cit, elegantem colorem præſtat, qui ex paſſo biberint, crapulam non ſentient: oculorum fluxiones illitũ cum humano lacte, cohibet: additur in potiones, quæ interaneorũ cauſa tẽperantur: ad vuluę etiã ſedíſq; cataplaſmata, vtiliter inditur: venerẽ ſtimulat, vergẽtes ad ignẽ ſacrum inflãmationes mulcet, auricularíis collectionibus vtile. Quò facilius cõteratur, in calido fictili ſole ſiccari oportet, celeritérq; verſari. Vrinam mouet radix ex paſſo pota.

Crocomagma. Cap. XXVI.

Fit etiam expreſsis vnguenti crocini odoramentis, & in formas digeſtis, qđ crocomagma vocant

πολλῶ δὲ παρεάσκευαι διὰ τῶ-
το. εἰς δὲ τὰ φάρμακα, ὁ πρόγε-
γραμμένος ἐστὶ χρήσιμος. δολῶται
δὲ μίξει κροκομάγματος κεκομ-
μδύου, ἢ δι' ἐψήματος ὑπὸ λιφό-
μδυος σωτηρειμμένου, εἰς τὸ βα- 5
ρυσθμίσαι, λιθαργύρῳ ἢ μολυ-
βδάνης. δηλοῖ δὲ ταῦτα τό, τε
ἐντρέχον κονιορτῶδες, καὶ τὸ ἐπ'
ὀσμὴν ἐψήματος δύνη τυγχάνειν.
*Ἐχει δύναμιν πεπτικὴν, μαλα-
κτικὴν, ὑποσύφουσαν, οὐρητικὴν, 10
παρέχει εὐχροιαν, καὶ ἀκραίπα-
λός ἐστι μετὰ γλυκέος πιόμδυος·
ῥεῦμά τε ὀφθαλμῶν ἐπιχριόμε-
νος στέλλει σὺν γάλακτι γυναι-
κείᾳ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς
τὰ ἐντὸς ποτίσμασι χρησίμως, 15
καὶ πρὸς ἕδεσμα καὶ καταπλάσμα-
σι τοῖς πρὸς τὴν μήτραν καὶ δα-
κτύλιον, παείσησι δὲ καὶ πρὸς ἀ-
φροδίσια, ταῖς † ἐρυσιπελατώδεις
φλεγμονὰς προαύνει καταχριόμε-
νος, καὶ εἰς τὰς ὠτικὰς χρησιμεύει· 20
φασὶ δὲ καὶ ἀναιρετικὸν αὐτὸν εἶ-
ναι μθ' ὕδατος πιόμδυον πλῆ-
θος < γ'. πρὸς δὲ τὸ εὐλέαυτον
αὐτὸν γίνεσθαι, δεῖ ἐν ὑαλίῳ ψύχειν
ἐν ὀστρακίνῳ θερμῷ ταχέως ὃ δεῖ
στρέφειν, καὶ ἡ ῥίζα δὲ αὐτὸ πιομέ- 25
νη σὺν γλυκεῖ, οὖρα κινεῖ.

Περὶ Κροκομάγματος. Κεφ. κς'.

Τὸ δὲ Κροκόμαγμα γίνεται ἐκ
τοῦ κροκίνου μύρου, τῶν ἀρωμά-
των ἐκπεπτέντων, καὶ ἀναπλα-

πτέντων,

δέγτων, ἔστι δὲ αὐτῆ τὸ ξυῶδες καλὸν, μέσως κατάσμυρνον, βαρὺ, μέλαν, ἄξυλον, ἐν τῷ διαθλᾶσθαι ἱκανῶς, κερκῶδες τῇ χρόαν, λεῖον, ὑποκίρρον, βάπτον ἰσχυρῶς τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν γλῶτταν, ὀπιμύον τε συχνὰς ὥρας.* Διύησιν δὲ ἔχει σμηκτικὴν, τῶν ὀπισκοτούντων ταῖς κόραις. οὐσιωτικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικὴν, θερμαντικήν. ἀναλογεῖ δὲ κατὰ ποσὸν τῇ τοῦ κρόκου δυνάμει. πλεῖον γὰρ τούτου μετέλαφεν.

vocant. Optimum est odoratum, modicè myrrham olens, graue, nigrum, ligni expers, læue, subamarum, quod madefactũ croci colorem reddit, gustatumque veheméter dentes ac linguam inficit, multis durãs annis, quale est quod à Syria defertur. Habet suas vires ad delenda quę caliginem oculis obuersant: vrinã cit, calfacit, cõcoquit, & emollit. vires croci proportione quadamtenus repræsentat, quandoquidé plurimam croci partem sibi crocomagma vendicat.

Περὶ ἑλενίου. Κεφ. κζ'.

Ἑλένιον φύλλα ἔχει φλόμῳ τῷ στενοφύλλῳ παραπλήσια, τραχύτερα δὲ καὶ ὀπιμύκη, κωλὸν δὲ οὐκ ἀγίνην ἔν τισι τόποις· ῥίζαν *ὑποκίρρον, ξυώδη μεγάλην, ὑποδειμωνῶδη, ἀφ' ἧς εἰς τὴν φύτευσιν καθάπερ ἐπὶ τῶν κρίνων ἢ ἀφῶν λιπαρὰ παραφυάδες λαμβάνονται. γίνεται δὲ ἐν ὀρεινοῖς καὶ ξυσκίοις καὶ ἀνίκμοις τόποις. ὀρύσσεται δὲ ἡ ῥίζα θέρους, καὶ τεμνομένη ξηραίνεται, κινεῖ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς πηγμῶδες οὖρα καὶ ἔμμηνα· αὐτὴ δὲ ἡ ῥίζα λαμβανομένη ἐν σκιλλιτῷ μετὰ μέλιτος, ἀρμόζει βηξὶν ὀρθοπνοίαις, ῥήγμασι, σπάσμασιν, ἐμπνεύμασι τῶσεσι, θηρίων δήγμασι. καθόλου θριμαντικὴν ὑπάρχουσα. τὰ δὲ

Helenium. Cap. XXVII.

Helenium folia habet verbasci anguſtioris folij, aſperiora, oblonga: caulem quibuſdam in locis non emittit: radicẽ ſubalbidam, interdum ſubruſam, odoratam, ſubacré, vegetam, magnam, ex qua agnatę propagines liliorum aut ari modo ſeruntur. Montibus in vmbroſis, ſiccóq; ſolo prouenit. Foditur eſtate radix, particulatimque diſſecta ſiccatur. Potum radicis decoctum menſes & vrinas ciet. ipſaq; in eclegmate ex melle prodeſt tuſſi, orthopnœæ, ruptis, cõuulſis, inflationibus, & ſerpentiũ morſibus. In ſumma excalfaciens.

Folia ex vino cocta vtiliter ischiadicis illinũtur. Heleniũ stomacho vtile in passo cõditũ: siquidem sálgamarij paululum siccatam radicem, mox decoctum, & frigida aqua madefactam, in sapam conijciunt, & ad vsus recondunt. Trita potáque ad cruentas excreationes efficax est.

Heleniũ Ægyptiacum.

Cap. XXVIII.

Alterũ helenij genus in Ægypto gigni Crateuas tradit: herba est cubitalibus ramulis, serpilli modo per humum repentibus, foliis lenticulæ circa ramos, sed longioribus crebríque, radice pallida, digiti minoris crassitudine, per ima tenui, supernè crassiore, cortice nigro. Nascitur in maritimis collibúsque. Radix vna in vino epota, contra serpentium ictus auxilatur.

Omphacium, oleúmq;

Cap. XXIX.

Oleũ quod ex immaturis oliuis exprimitur, ad multos vsus rectè valẽtibus accómodatissimũ: omphacinũ id appellatur. Præstat recẽs, odoratum, quod non mordeat. Tale vnguentorum compositionibus idoneum intelligitur. Stomacho vtile

τὰ δὲ φύλλα αὐτῆς ὀπτὰ λάπαθα τὰ ἀφεψηθέντα μετ' οἴνου, ἰσχιαδικοῖς ἀφέλιμως· ἔστι δὲ καὶ συσταλτικὸς ταυτευθεῖσα ἐν γλυκεῖ· ξηραίναντες γὰρ αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον οἱ ἁλμυτὴν, εἶτα ἀφεψήσαντες, ἀποβρέχουσιν ὕδατι ψυχρῷ· εἶτα βάλλοντες εἰς ἔψημα, ἀποτίθενται εἰς χρῆσιν, πιεῖ δὲ λεῖα πινομένη, αἱμοπτοϊκοῖς.

Περὶ Ἐλενίου Αἰγυπτίου.

Κεφ. κή

Ἐλένιον ἄλλο ἱστορεῖ κρατεύας γονάδεσι ἐν αἰγύπτῳ· πόα δὲ ὀζη κλῶνας ἔχουσα πηχυαίους, ὅπη γῆς ἐρριμμένοις ὡσαύτως τὸ ἕρπυλλον. φύλλα δὲ τοῖς τοῦ φακοῦ ὅμοια, μακρότερα δὲ καὶ πολλὰ τοῖς κλωνίοις, ῥίζαν ὠχρὰν, πάχος δακτύλου μικροῦ, κάτωθεν λεπτὴν, ἄνωθεν δὲ παχυτέραν, φλοιὸν ἔχουσαν μέλανα. φύεται δ' ἐν παραθαλασσίοις τόποις καὶ χεωλόφοις. Δύναμιν δ' ἔχει μετ' οἴνου πινομένη μία ῥίζα, θηριοδήκτοις βοηθεῖν.

Περὶ Ἐλαίου ὠμοτριβοῦς.

Κεφ. κθ'.

Ἔλαιον τῶν ἐν ὑγιείᾳ χρῆσιν ἄριστον τὸ ὠμοτριβὲς· ὃ καὶ ὀμφάκινον καλεῖται· τούτου διαφέρει τὸ νέον. ἄδηκτον συῶδες, χρήσιμον δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ εἰς τὴν τῶν μύρων κατασκευήν. ἔστι δὲ καὶ συσταλτικὸν

διὰ

διὰ τὸ σύφειν· καὶ οὔλων παλπικὸν· καὶ ὀδόντων κρατωπικὸν, κρατύμμων ἐν τῷ στόματι. καὶ ἰδρώτων ἐφεκτικόν.

Περὶ Ελαίου κοινοῦ. Κεφ. λ'.

Τὸ δὲ καὶ παλαιότερον καὶ λιπαρώτερον, εἰς τὴν τῶν φαρμάκων χρῆσιν εὔθετον. κοινῶς δὲ πᾶν ἔλαιον, θερμαντικόν ἐστι καὶ μαλακτικὸν γαστρὸς, ὑπερψυκτικὸν φυλάττον τὸ σῶμα, ἑτοιμότερον πρὸς τὰς εὐδρ-
10 γείας ποιῶν. ἔστι δὲ καὶ εὐκοίλιον καὶ μαλακτικὸν, ἀμβλύνον τε τὰς τῶν ἑλκόντων φαρμάκων δυνάμεις ἐν τῇ μίξει, δίδοται δὲ καὶ πρὸς τὰ θανάσιμα συνεχῶς πινόμενον καὶ ἐξεμούμενον. καθαίρει δὲ ὅσον κοτύλαι
15 σὺν πλείονι ἴσῳ χυλῷ πεφθὲν ἢ ὕδατι. φρενιτικοῖς τε ἐν πολλῷ, ὠφελίμως δίδοται μετὰ πηγάνου ἐψηθὲν *κυάθων ἓξ πλῆθος, ἑλμινθάς τε ἐκβάλλει, καὶ ἐνίστε καὶ τὸ αὐτὸ, μάλιστα πρὸς τὰς εἰλεώδεις. τὸ δὲ
20 παλαιὸν θερμαντικώτερον καὶ διαφορητικώτερον· πρὸς ὀξυθορκίαν τε ὕπαλγημα, μικλέον δὲ εἰ μὴ παρείη παλαιὸν ἔλαιον οὕτω, *κατακεράσας εἰς ἀλγεῖον τῷ παρόντος τὸ κρεῖσσον, ἕως ἂν χλιαρὸς γένηται. μέλιτος πάχος καὶ χρῶτι γλυκὺ αὐτὴν τῷ προφρημένῳ εἰσφέρεται δυνάμιν.

Περὶ Ελαίου ὠμοῦ καὶ ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. λά.

Τὸ δὲ ὠμὸν τῆς ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον, *συμπικώτερον, πρὸς μὴν τῶν

vtile est, quòd astringat: gingiuas contrahit, dentes firmat, si contineatur in ore, sudores cohibet.

Oleū cómune. Cap. XXX.

Et quò vetustius ac pinguius, eò ad medicamenta aptius est. Et (vt reliqua in commune dicantur) omne oleum calfacit, emollit ventrem, à perfrictionibus corpus tuetur, ipsúmque promptius ad obeunda munera reddit, aluũ emollit, vlcerátium venenorum vires permistum hebetat, contra venena datur, assiduè potú reddítúmque vomitionibus, soluit aluum heminæ mensura cũ parí ptisanæ succo aut aqua potum, ad tormina calidum simul decocta ruta tribus sextariis in potu datur, ventris animalia pellit, idem maximè ilei intestini morbo laborantibus infunditur. Vetus magis calfacit & vehementius discutit, oculorum claritati sublitũ confert. Si vetusti non sit occasio, in vase decoquitur ad mellis crassitudinem, vt vetustaté repræsentet.

Oleum sylvestris oliuæ. Cap. XXXI.

Oleũ qđ sylvestres oliuę fundũt, vehemẽter astringit, & ad

sanorũ vsus secundũ sibi locũ vẽdicat. In doloribꝰ capitis vtiliter ꝓ rosaceo substituitur, sudores arcet, defluẽtes capillos inhibet, furfures, vlcera capitis manãtia, scabiẽ lepráſq; abstergit: tardius canitiẽ sentiũt, qui eo quotidie perunguntur.

Oleũ candidũ. Cap. XXXII.

Candidum oleũ fit hoc modo: Album colore, nec anniculo vetustius, in nouum fictile oris patuli funditur, centum heminarum mensura, & sub solem media quaque die cócha refunditur: ex altóque demittitur, vt assidua deuolutiõe, ictúque agitatũ respumet: octaua die fœnum græcũ mũdũ quinquaginta denariorũ pondere, calida aqua madefactũ donec emolleſcat, in ſupradictũ oleũ deiicitur, ita ne extillet aqua: poſtea tedæ præpinguis piceę, aſſulatim cæſæ æquale pondus adiicitur, & trãſactis octo diebus, oleũ cócha mouetur. Vbi candoré contraxerit, in vas no nũ vetere vino affuſum recõdi debet, ſubſtratis ſertulæ Cãpanę corollis drachmas vndecim pẽdentibus, cũ pari iridis pondere: ſin minus, rurſus ſoli mãdandũ, & idem munus obeundum, vſque dum inalbeſcat.

Sicyoniũ.

ἢ ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, ἀλύπρον. κεφαλαλγοῦσι δὲ αὐτὴ ῥοδίνῳ ἀμύζει, ἐπέχει καὶ ἱδρῶντας καὶ τείλασιβούσας, ἀποσμήχει δὲ καὶ πίτυρα, καὶ ἀχῶρας, καὶ ψώρας, καὶ λέπρας· βραδύνον ἢ πολιοῖ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπαλαφόμενον.

Ελαιον λευκόν. Κεφ. λϛ'.

Λευκαίνει ὃ ἔλαιον ὕστο λαβὸν τὸ τῇ χρόᾳ μὲ λευκόν, ἢ ἡλικίαν ὃ μὴ πλέον ἐνιαυσίου, ἔχει εἰς κεραμεῦν ἀγγεῖον πλατύστομον, κονίσ, ἔστω ὃ μέσῳ κολύμβρ. εἶτα θεὶς ὑφ' ἥλιον, ἀνάσχει κάλυκι καθ' ἑκάστην ἡμέραν κζ' τὸ μέσον. ὑλόθι τῇ καλαφορᾷ χρώμενος, ἵνα τῇ συνεχεῖ κυλίσει καὶ πληγῇ μεταβάλλῃ καὶ ἀφρίσῃ. τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, βρέξας πίλεως καθαρᾶς < ν'. ἐν ὕδατι θερμῷ, ἔμβαλε μαλακὴν γλωμὸν εἰς τὸ προσφερόμενον ἔλαιον χωρὶς τῆς σταγίσαι τὸ ὕδωρ· προσαπόδος ὃ καὶ δαλὸν πιτύινης ὡς ὅτι λιπαρώτατον καὶ εἰς λεπτὰ κατατετμημένον ταῖς ἴσαις ὑλικαῖς, καὶ ὅπως ἔασον ἄλλας ὀκτὼ ἡμέρας διαθεῖν· μετὰ ταῦτας ἀνάσχει τῷ κόλυμβῳ τὸ ἔλαιον. τό, τε λοιπὸν εἰ μὲ εἴη ἢ τέλους τετευχὸς, εἰς κανὸν ἀγγεῖον πρεσεκλυσμένον, οἴνῳ παλαιῷ καλαχαράσας, ἀποτίθεσο προϋπεσφαμένων μελικράτων στεφανίσκων* ἁλίσκων ὑλικῶν ιά. καὶ ἴρεως ἢ ὄσης· εἰ δὲ μὴ, πάλιν ἐν ἡλίῳ θερέον ἀυλό. καὶ ἐργαστέον ἄχρις ἂ λευκὸν γλύκηται.

Περὶ

Περὶ Σικυωνίου ἐλαίου.

Κεφ. λγ.

Ἔνεστι δὲ καὶ σικυώνιον τὸ ὡς ἐφημμένον οὕτω σκευάζειν· εἰς λέβητα κεραμοτερωμένον, πλατύστομον, ἐγχέας νέου ἐλαίου ὠμοτείβοῦς καὶ λευκοῦ χόα ά. καὶ ὕδατος ἡμίχοον, ἕψε κούφῳ πυρὶ κινῶν ὡραίως· ὅταν δὲ ἀναζέσῃ δὶς, ὑποσπάσας τὸ πῦρ καὶ ψύξας ἀποκόγχυσον τὸ ἔλαιον, εἶτα ἄλλο ἐπιβὰς ὕδωρ, συναναζέσον αὐτῷ καὶ τὰ λοιπὰ ποιήσας καθὼς σοι ὑποδέδεικται, ἀπόθου. σκευάζεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν σικυωνίᾳ σικυώνιον καλούμενον. Δύναμιν δὲ ἔχει ποσῶς θρμαντικὴν, ἀφ' ἡδονὴν ἐν πυρετοῖς καὶ τοῖς περὶ νεῦρα πάθεσι. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ γυναῖκες, ὅπῃ πῦ * σιλδόπεφῳ.

Sicyonium. Cap. XXXIII.

Sicyonij componendi ratio hæc est: In lebetē oris lati stanno inductum, funditur olei albi quod crudæ oliuæ reddiderunt, congius vnus, aquæ semicongius: leui id igne coquitur, leniter mouendo: at vbi bis efferbuit, & subtracto igne refrixit, innatans oleū concha decapulatur, & adiecta noua aqua cōferuescit, & reliquis vt diximus peractis reponitur. In Sicyonia maximè fieri cōsueuit, Sicyonij inde accepto cognomine. Calfactoriā ad quendam vsq; modum vim habet. Febri ac neruorum vitiis prodest. fœminę ad commendandum faciei nitorē eo vtūtur.

Ρύπος βαλανείων.

Κεφ. λδ'.

Ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς βαλανείοις συναθροίμενος, διὰ τοῦτο θρμαίνει, μαλάσσειν, διαφορεῖν, ῥαγάδας τε καὶ κονδυλώματα ἐν διαχρίσεσι.

Strigmenta balnearum. Cap. XXXIIII.

Strigmenta à balneis calfaciunt, molliunt, discutiunt: ad sedis rimas & condylomata illinuntur.

Ρύπος ἐκ τῆς παλαίστρας.

Κεφ. λέ.

Ὁ δὲ ἐπὶ τῆ παλαίστρᾳ περισειληφὼς τὴν κόνιν, ἐοικὼς δὲ ῥύπῳ, τὰς περὶ τοὺς κονδύλους συμφυὰς ἐπιτίθεμένος ὠφελεῖ· καὶ ἰσχιαδικοὺς θερμὸς αὐτὶ μαλάγματος ἢ πυρίας ἐπιτιθέμενος.

Strigméta palæstrica. Cap. XXXV.

Illa verò quæ ex palæstris pulueré sibi asciuerunt, in sordis speciem redacta, articulorum nodos imposita adiuuāt: ischiadicis in fotus aut malagmatis locum, calida commodè sufficiuntur.

Strigmẽta gymnasiorũ.
Cap. XXXVI.

Derase gymnasiorum parietibus simulacrísque sordes, calfaciunt: tubercula, quę ægrè ad coctionem perducuntur, dissipant: desquammatis & vlceribus senum prosunt.

Elæomeli. Cap. XXXVII.

In Palmyris Syriæ, quod elęomeli vocant, ex quodã caudice manat, oleum melle crassius, sapore dulci. Bilem, cruditatésq; detrahit, sextario cũ vna aquæ hemina dato. Sed qui sumpsere, torpescunt & viribus deficiuntur: quod minimè vereri oportet, verúm crebrò excitare, ne veterno pressi somnos captent. Fit & oleum è pinguitudine surculorum oleę: optimum vetus, crassum, pingue, non turbidum. Calfacit, priuatímque caliginibus oculorum illinitur: lepras, neruorúmque dolores illitum emendat.

Cicinum oleum.
Cap. XXXVIII.

Cicinum oleũ hoc modo tẽperatur: Maturi ricini qua voles quãtitate torrido sole flaccescunt, & vuarũ more instrati tãtisper insolãtur, dũ vestiés cortex

Ρύπος γυμνασίων.
Κεφ. λς'.

Καὶ ὁ ἐν τοῖς τῶν γυμνασίων τοίχοις ῥύπος, καὶ ὁ ἀπὸ τῶ ἀνδριάντων θερμαίνῃ τὲ καὶ διαχεῖ τὰ δύσπεπτα φύματα, καὶ πρὸς ὀποσύρματα καὶ τοὺς ἕλκη τοὺς ἐσθυπικὰ ἁρμόζει.

Περὶ ἐλαομέλιτος.
Κεφ. λζ'.

Ελαόμελι κατ' παλμυρᾶ τ συρίας ἔκπνος στελέχοις, ἔλαιον μέλιτος παχύτερον ῥεῖ, γλυκὺ τῇ γεύσει, ὅσῳ πινόμενον πλῆθος κυάθων β' μετὰ κοτύλης μιᾶς ὕδατος, ἄγει κατὰ κοιλίαν ὠμὸν* καὶ χολῶδες· ἔννωθροι δ' γίνονται καὶ ἔκλυτοι οἱ λαμβάνοντες, ὅσῳ ἃ δεῖ ἐυλαβεῖσθαι, διεγείρειν δὲ αὐτοὺς μὴ ἐῶντας καταφέρεσθαι. σκευάζεται δὲ καὶ ἐν τῶ λίπους τ θηλῶν ἔλαιον· ἔστι δὲ αὐτῶ κάλλιστον καὶ παλαιὸν, καὶ παχὺ καὶ λιπαρὸν, οὐ τεθολωμένον· θεραπεύει δὲ ἰδίως πτοιῶν πρὸς τὰ ἐπισκοτούμενα τοῖς κόραις ἐπιχριόμενον, καὶ λέπρας καὶ ἀλγήματα τοῦ νεύρου ἐγχριόμενον ὠφελεῖ.

Περὶ κικίνου ἐλαίου.
Κεφ. λή.

Κίκινον ἔλαιον σκευάζεται τούτῳ τῷ τρόπῳ· λαβὼν ὡρίμων κροτώνων ὅσον ἂν δόξῃ, καὶ ξύσας εἰς ἥλιον, καταστώσας ἡλιοτέδου τρόπον ἕως ἂν ἀπεικέμμος φλοιὸς

φλοιὸς ἀποῤῥαγεὶς ἐκπέσοι, συναλαγὼν δὲ σὺν καὶ ἐμβληθεὶς εἰς ὅλμον ἢ κόψας ἐπιμελῶς εἰς λέβητα κεκαπτερωμένον βάλε, ὕδωρ ἔχοντα, καὶ αὐάβρασον ὑποκαίων, ὅταν δὲ ἀνῶσι δὲ ἐν αὐλοῖς ὑγρότητα πᾶσαν, ἄειρε δὲ λέβητα ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἀποφαμύαν τὸ ἐπιπλέον ἔλαιον καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ αἰγύπτιοι διὰ τὸ δαψιλῶς χρῆσθαι, ἑτέρως αὐτὸ σκευάζουσι, μετὰ τὸ καθαίρειν εἰς μύλην ἀποδιδόντες τοὺς κρότωνας, ἀλήθουσιν ἐπιμελῶς· εἶτα εἰς σπυρίδας ἐμβαλόντες τὸ ἀλλεσμένον, δι' ὀρχάνης ἐκθλίβουσιν, ὥσει μοι δέ εἰσιν οἱ κρότωνες, ὅταν ὑπὸ τῶν ὠμεχόντων αὐλοὺς σφαιρίων ἀπολύωνται. πιεῖ δὲ τὸ κίκινον πρὸς ἀχῶρας καὶ ψώρας καὶ τὰς ἐν ἕδρᾳ φλεγμονάς, πρός τε ὑστέρας μύσεις καὶ διαστροφάς· ἔτι δὲ οὐλὰς ἀπρεπεῖς καὶ ὠτειλίας, ἐμπλάστρους τε μηλοῖ, ἐμπεσεκτοτέρας αὐτὰς ἐργάζεται· ἄγει δὲ καὶ κοιλίαν ὑδατώδεις πτύειν, σκιρρίνει δὲ καὶ ἕλμινθας.

Περὶ Ἀμυγδαλίνου ἐλαίου.

Κεφ. λθ.

Ἀμυγδάλινον ἔλαιον οἱ τινες μετώπιον καλοῦσι· σκευάζεται οὕτως· ἀμυγδάλων πικρῶν* χδβ'. καθάρας καὶ ξηράνας, κόψον ὑποῤῥωξὺ λίνῳ ἐν ὅλμῳ κούφως μέχρις μᾶζα γένηται, ἐπιχέας τε ζέσαντος ὕδατος κοτύλας β'. ἕως

cortex fractus decidat. Caro colligitur, & iecta in pilam diligenter tunditur: postea in lebetem stanno illito, qui aquam habeat, demittitur, subiectóque igni feruescunt: & vbi insitum prorsus humorem reddiderunt, sublato ab igni vase, innatans oleum concha tollitur, & reconditur. Sed in Ægypto, vbi largior increbuit vsus, longè secus fieri solet. Nam repurgatos ricinos molæ mandant, & accuratè molitos per sportulam torculo exprimunt. Tum quidem emanuerunt ricini, cùm continentibus orbiculis exuuntur. Ad pforas, & vlcera capitis manantia valet: prodest sedis inflammationibus, vuluis conuersis atque præclusis: item indecoris cicatricibus, & aurium doloribus: emplastra efficicaciora reddit additum, potu aquâ aluo extrahit, ventris animalia pellit.

Amygdalinũ. Cap. XXXIX.

Amygdalinum oleum, quod aliqui metopium vocant, hoc fit modo: Semodius ex amaris nucibus repurgatis siccatísque, in pila ligneo pistillo leniter tunditur in offas, aquę quæ ferbuerit sextarius adiicitur,

& vbi dimidia hora humorem hauserit, vehementius quàm antea tunditur, mox tabellis premitur, & quod digitis hæsit, concha excipitur. Presis nucibus rursum hemina aquæ inspergitur, & postquam ebiberint: idem opus prosequendum. Singulas heminas reddunt singuli modij. Contra vuluarum dolores, strangulatus, conuersiones, & eorundē locorū inflammationes, & efficax est: vitiis renum, calculosis, difficili vrinæ, suspiriosis, lienosisque proficit: dolores capitis, grauitatem auditus, sonos incertos, tinnitúsque discutit: maculas & vitia cutis tollit è facie, & eam erugat cū melle, radice lilij & Cypria cera aut rosaceo cerato: & oculorū hebetudines emendat, vlcera capitis manātia & furfures cum vino abstergit.

ἕα συμπιεῖν ἡμιώριον, ἀφ' ἧς πάλιν βιαιότερον πέσσε, εἶτα ἀποθλίβων πρὸς πλάκα ἐξίπτυ, καὶ τὸ ἀπὸ τῶν δακτύλων εἰς μύαν καὶ ἀναλάμβανε· εἶτα πάλιν εἰς τὸ ἀποτεθλιμμένον κοτύλιν ὕδατος μίαν ἐπιχέας, καὶ συμπιεῖν ἐάσας, τὸ αὐτὸ ποίει. ἀποδίδωσι δὲ κοτύλιν ἀ τὸ πεπαχύνικον. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰς ἐν μήτρᾳ ἀλγηδόνας καὶ πνίγας ὑστερικὰς, διαστροφάς τε καὶ φλεγμονὰς τῶν αὐτῶν τόπων· ἔτι δὲ κεφαλαλγίας καὶ ὤτων πόνοις, καὶ ἤχοις καὶ συριγμοῖς· ὠφελεῖ δὲ καὶ νεφριτικοῖς, καὶ δυσουρικοῖς, καὶ λιθιῶντας, καὶ ἀθματικοῖς, καὶ σπληνικούς· αἴρει δὲ καὶ σπίλους ἐν προσώπου, καὶ ἐφήλεις καὶ ῥυτίδας, μέλιτι μιγνύμενον καὶ κρίνου ῥίζῃ ἢ κυδωνείνῃ ἢ ῥοδίνῃ κηρωτῇ, καὶ ἀμβλυωπίας δὲ ἐστιν ἀνασκευαστικόν· οἴνῳ δὲ ἀχόῳ καὶ πίτυρα σμήχει.

Balaninum.

Cap. XL.

Simili modo fit Balaninum oleum, quod repurgat maculas, lentigines, varos, & cicatrices nigras. Aluum soluit, stomacho aduersatur, contra aurium dolorem, sonos, & tinnitus auxilio est, cum anserino adipe instillatum.

Περὶ Βαλανίνου ἐλαίου.

Κεφ. μ΄.

Εοικότως δὲ καὶ τὸ βαλάνινον σκευάζεται· δύναμιν δὲ ἔχει καθαρτικὴν σπίλων, φακῶν, ἰόνθων, οὐλῶν μελανίας, κοιλίας καθαρτικὴν, ἔστι δὲ κακοστόμαχον· ἀμύζει τὴ ὠταλγίαις, τὴ ἤχοις, τὴ συριγμοῖς, μετὰ χυνείου στέατος ἐγχόμενον.

Sesa-

Ελαιον

Ελαιον σησάμινον. Κεφ. μά.

Ομοίως δὲ σκευάζεται τοῖς προειρημένοις, τό, τε σησάμινον ἐκ τοῦ σησάμου.

Ελαιον καρύϊνον. Κεφ. μβ'.

Καὶ τὸ καρύϊνον ἐκ τῶν βασιλικῶν καρύων συμπιέσμενον. δύναμιν δ' ἔχει τὴν αὐτὴν τῷ βαλανίνῳ.

Περὶ Ὑοσκυαμίνου ἐλαίου. Κεφ. μγ'.

Καὶ τὸ ὑοσκυάμινον δὲ σκευάζεται ὅταν λαβὼν τὸν λευκὸν καρπὸν ξηρὸν προσφατον καὶ κόψας, ὕδατι θερμῷ φύρᾳ ὡς προείρηται ἐπὶ τοῦ ἀμυγδαλίνου. ἁλιάζων δὲ τὰ ὑσσῶπα χεῖρα ξηραινόμενα αὐτῶν μέρη, τῷ ὅλῳ ἀναμίσγε· καὶ τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἄχρις ἂν μελανθῇ καὶ συσσῆπες γένηται· εἶτα διηθήσας καὶ ἐκθλίψας ἀποτίθεσο. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὠταλγίας, καὶ πρωτοῖς μίγνυται μαλακτικὸν ὄν.

Περὶ Κνιδελαίου. Κεφ. μδ'.

Ομοίως δὲ καὶ τὸ διὰ τοῦ κνιδείου σκευάζεται κόκκου λεπτυνθέντος καὶ κοπέντος, καθαρτικὴν δὲ ἔχει δύναμιν κοιλίας πινόμενον.

Περὶ Κνικελαίου. Κεφ. με'.

Ωσαύτως δὲ καὶ τὸ κνίκινον σκευάζεται. δύναμις δ' ἡ αὐτὴ τῷ διὰ τοῦ κνιδείου κόκκου, ἀσθενέστερον δὲ μᾶλλον.

Περὶ Ῥαφανελαίου. Κεφ. μς'.

Τὸ δὲ ῥαφάνινον σκευάζεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος ὡς καὶ τὰ λοιπά. τοῖς δὲ νόσῳ φθειριῶσιν ἀρμόζει, καὶ τοὺς περὶ τὸ πρόσωπον σμήχει

Sesaminum. Cap. XLI.

SIMILIS sesaminij ratio.

Caryinũ. Cap. XLII.

Fit etiã è nuce iuglãde oleũ, quod caryinũ vocant. Eãdem vim habet quam Balaninum.

Hyoscyaminũ. Cap. XLIII.

Hyoscyaminum sic fit: Semẽ candidum, recens ac siccũ tũditur, & calida aspergit aqua, vt in amygdalino diximus, dũque insolatur, siccatæ, quæ sub manu sunt, partes cum reliqua massa permiscentur: hoc autẽ fieri oportet dum nigrescat & grauiter oleat: mox pressũ atq; excolatum reconditur. Ad aurium dolores efficax est, pessis miscetur, ad emolliendũ vtile.

Gnidicũ oleũ. Ca. XLIIII.

Fit & è grano gnido purgato & tuso. Vis ei aluum soluere potu.

Cnicinũ oleũ. Cap. XLV.

Non secus cnicinum oleũ temperatur: cui facultas eadẽ est quæ facto è gnido grano, verum inualidior.

Oleũ Raphanicũ. Ca. XLVI.

Raphaninum è raphani semine fieri solet, cæterorum more. Phthiriases mala valetudine contractas tollit, scabritias

britias cutis in facie emendat. Ad obsonia vtuntur Ægyptij.

Melanthinum oleum. Cap. XLVII.

Melanthinum idem quod raphaninum potest.

Oleũ Sinapicũ. Cap. XLVIII.

Tritũ sinapis semẽ, & calida aqua madefactũ, adiecto post ea oleo exprimit, id ad diuturnos dolores efficax est, trãsfert humores q in aliqua parte cõcreuerũt. Mirteũ. Cap. XLIX.

Myrtei faciũdi ratio hęc est: E myrto nigra sylueſtri, aut satiua, foliorũ molissima quęque tusa premunt: succo pares omphacini olei portiões adiiciũt, subiectisq; carbonib⁹ iferuescũt donec cõcoquant, innatãs oleũ deradit. Sed lõgè facilior hęc cõpositio: Tenera folia cõtusa coquũt in oleo & aqua, & qđ ínatat eximit. Priuatim alij deiecta í oleũ folia í sole macerãt: alij pri⁹ oleũ íspissant malicorio, cupresso, cypiro et iúco odorato. Efficaci⁹ est amarum gustu & oleosũ, viride, translucens, & olens myrtũ. Astringit ex indurat, ideò medicamentis miscetur quæ cicatricé obducunt: prodest vlceribus in capite manantibus, ambustis igni &

σμήχει τραχύτατας. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ ἐν αἰγύπτῳ τοῖς πρόσωπα σωφρονοῦντες αὐτό.

Περὶ Μελανθελαίου. Κεφ. μζ'.

Καὶ τὸ μελάνθινον δὲ τῷ αὐτῷ ἔχει δύναμιν, καὶ σκευασίαν τῷ ῥαφανίνῳ.

Περὶ Σιναπελαίου. Κεφ. μη'.

Τὸ δὲ σινάπινον σκευάζεται, λεανθὲν τὸ σινήπεως καὶ βρεχόμενον ὕδατι χλιαρῷ, ἔπειτα μιγνυμένου ἐλαίου, καὶ συνεκθλιβόμενον· ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ χρόνια ἀλγήματα μετὰ σύγκρισιν. Περὶ μυρσινελαίου. Κεφ. μθ'.

Μυρσίνινον δὲ σκευάζεται οὕτω· λαβὼν τὰ ἁπαλὰ φύλλα τῆς μελαίνης μυρσίνης ἢ ἀγρίας ἢ ἡμέρου, κόπτε πέζωι· ἴσον δὲ τῷ χυλῷ, ἐλαίου ὀμφακίνου μίσγων, χλίαινε ἐπ' ἀνθράκων, ἕως ἂν σωφθῇ αἴρων τὸ ἐφιστάμενον. εὐκοπωτέρα δὲ σκευασία, τὰ ἁπαλὰ τῶν φύλλων κόψαντα, ἕψειν μεθ' ὕδατος, καὶ ἐλαίου, καὶ τὸ ἐφιστάμενον ἀποψαίειν, ἰδίως δὲ τὰ φύλλα καθέντα εἰς ἥλιον, ἐν ἐλαίῳ ἀποβρέχειν. ἔνιοι δὲ πρὸς σύφοισι τὸ ἔλαιον σιδίοις, κυπαρίσσῳ, κυπείρῳ, ὀμφακίνῳ. ἔστι δὲ ἐμπρεπτικώτερον τῇ χεύσει πικρίζον, καὶ ἐλαιῶδες, χλωρὸν, διαφανὲς ὄζον μυρσίνης. Δύναμις δὲ αὐτῇ συστηκτική, σκληρωτική, διὸ καὶ ποιεῖ μιγνύμενον ἀπουλωτικῶς, καὶ πρὸς πυρίκαυστα, ἀχώρας, πίτυ-

ρα, ἐξανθήματα, παρατείμματα, ῥαγάδας κονδυλώματα ἄρθρα κεχαλασμένα· ἱδρῶτας στέλλει, καὶ ὅσα σύψεως ἢ πυκνώσεως ἔχει χρείαν.

Περὶ Δαφνελαίου.

Κεφ. ν'.

Τὸ δὲ δάφνινον σκευάζεῖ διὰ τῶν δαφνίδων, ὅταν ὧσι δρυοπετεῖς, ἐψομένων μὲθ' ὕδατος· ἐν γὸ τῷ φλοιῷ λέπος, ἀνίσπν λιπαρίαν πνά, ὣ διακόψαντες χρῶν εἰς μύακας ἀναλαμβάνουσιν. ἔνιοι δὲ ὀμφάκινον ἔλαιον προσύψαντες, κυπείρῳ, ϗ σχίνῳ ϗ καλάμῳ, καὶ μ' ταῦτα δάφνης φύλλα ἀπαλλὰ βαλόντες, σωνέψουσιν. οἱ δὲ, καὶ δαφνίδας ἕως ἂν ἱκανὸν γλύνται τῇ ὀσμῇ. ἔνιοι δὲ καὶ σύραχα μίσχοισι καὶ μυρσίνῳ. ἀείσι δὲ πρὸς σκευασίαν ἢ ὀρεινὴ ϗ πλατύφυλλος δάφνη. διαφέρει δὲ τῶ δαφνίνῳ τὸ πρόσφατον, χλωρὸν τῇ χρόᾳ, πικρότατον, δριμύ. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, κόπων λυτικήν. ἁρμόζει ϗ τοῖς πρὸ τὰ νεῦρα πάθεσι πᾶσι, καὶ ὠταλγίαις, ϗ καταῤῥοιζομένοις· ἔστι δὲ καὶ ναυτιῶδες πρόσν.

Περὶ Σχινελάου. Κεφ. νά.

Τὸ δὲ σχίνινον ὁμοίως ἐκ τῶ καρποῦ πιπτείου σκευασθὲν, ὡς τὸ δάφνινον, προσυφθὲν.

ὑγιάζῃ

& papularũ eruptionib⁹. Facit ad attrita & furfures, ſedis rimas, cõdylomata, articulos laxatos, corporis ſudores cõpeſcit, & omnia quæ aſtrictionẽ inſpiſſationemq; deſiderant.

Laurinum. Cap. L.

Laurinũ fit hoc modo: Lauri baccæ cum maturæ ſunt, in aqua coquuntur: ſiquidem ex obducto cortice quandã pinguitudinẽ reddunt, quæ manibus ſubacta, cõcha excipitur. Alij omphacinũ prius oleũ cypiro, iũco odorato, & calamo inſpiſſant, deinde tenera lauri folia cõcoquũt. alij etiam baccas, donec oleũ odoré cõtraxerit. alij ſtyracé & myrtũ addunt, Optima laurus ad id latifolia & montana. Oleũ laurinũ vtilius quò recẽti⁹, quoq; viridius colore: amariſsimũ, & acre. Vis ei excalfactoria, emolliens: venarũ ſpiracula aperit, laſsitudines diſcutit, omnibus neruorũ vitijs, algoribus, deſtillationib⁹, auriũ doloribus, malis renum frigore cõtractis, illitũ non aliud iuuantius: attamen potum nauſeam parit.

Lentiſcinum. Cap. LI.

Similis lẽtiſcini ratio.. Nã é maturo fructu tẽperatã, factis prius ſpiſſamẽtis, vt ĩ laurino dixim⁹.

Hoç

Hoc ſcabiem iumentorum canúmque ſanat, vtiliſsimũ peſſis, acopis, & leprarum medica mẽtis: ſudores cohibet. Nec ſecus terebinthinum fieri ſolet, quod refrigerat & aſtringit.

Maſtichinum. Cap. LII.

Maſtichinum è trita fit maſtiche, quod contra omnia vulnæ mala efficax eſt: mediocriter calfacit, aſtringit, & emollit. Aduerſus prominentes ſtomachi duritias, cœliacorum, dyſentericorúmque cruciatus vtile: facié emaculat, & colorem nitidum facit. optimum in Chio inſula componitur.

Vnguentorum cõpoſitio. Cap. LIII.

De ratione vnguentorũ cõ ſequẽter tractãdũ exiſtimauimus, quãdoquidẽ ea in nõnullis corporũ vitijs, aut medicamẽtis miſta, aut corpori perfuſa, aut narib⁹ obiecta, plurimũ proſunt. in quorũ probationibus cõſulere nares oportet, an ea oleãt ex quibus tẽperãtur. Optimũ huiuſcemodi iudiciũ, qđ in q̃buſdã planè obſeruari nõ poteſt, ꝓpter ea q̃ admiſcẽt odore cẽteris ꝓualẽtia: vt in amaracino & crocino, telino et pleriſq; aliis, q̃ crebra circa hęc meditatiõe experiri cõueniet.

Roſacẽũ.

ὑγιάζει φώρας κτηνῶν καὶ κυνῶν καὶ εἰς πεσσοὺς καὶ εἰς ἄκοπα καὶ λεπρικὰ ὀπτηδείως μίγνυται. σέλλει δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ τὸ τερεβίνθινον δὲ ὁμοίως σκευάζεται· ψύχει δὲ καὶ σύφει.

Περὶ Μαστιχελαίου. Κεφ. νϛ'.

Τὸ δὲ μαστίχινον, ἐκ τῆς μαστίχης λείας σκευάζεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ παίοντα, ἡπίως θερμαῖνον, σύφον, μαλάσσον, καὶ πρὸς τὰ περὶ τὸν στόμαχον ἐπιῤῥιπτόμενα σκιῤῥώματα καὶ κοιλιακὰ, καὶ δυσεντερικὰ, καὶ τὰ ὀπτῶ προσώπου καθαίρειν, καὶ εὐχροιαν ποιοῦν· σωτήδεται δ' ἐν Χίῳ τῇ νήσῳ κάλλιστον.

Σωθήσεται περὶ Μύρων. Κεφ. νγ'.

Επεὶ δὲ καὶ τὰ μύρα ἐυθετεῖ ἐπ' ἐνίων παθῶν καὶ μιγνύμενα φαρμάκοις καὶ ἐμβρεχόμενα καὶ ὀσφρανόμενα, ἀκόλουθον ἡγούμεθα καὶ τῶν τούτων παράδοσιν ποιήσασθαι, ἃ δεῖ δοκιμάζοντας ὀπτεύειν, εἰ ἀφ' ἃ ἡ κρᾶσις ἐστὶ τοῦ μύρου, ἐκεῖνα ποιεῖ κατ' ὄσφρησιν. ἀείση δ' ἔστιν ἡ τοιαύτη κρίσις· ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν φυλάττει τὸ τοιοῦτον δὲ ὀπκράτεια μιγμάτων σφοδροτέρων, ὡς ἐπὶ ἀμαρακίνου καὶ κροκίνου καὶ τηλίνου καὶ ἄλλων πηγῶν ἄνωθεν ἐκ τῆς περὶ αὐτὰ γυμνασίας δοκιμαστέον.

Περὶ

Περὶ ῥοδίνου σκευασίας. Κεφ. νδ'.

Ῥόδινον ἔλαιον γίνεται οὕτω· ῥόδων λίβας ε'. ὑγρίας ἡ. ἐλαίου λίτρας κ'. ὑγρίας ε'. κόψας καὶ φυράσας ὕδατι, ἕψε ἀνακινῶν· εἶτα ἀποθήσας εἰς ταὶς κ'. λίβας καὶ ὑγρίας ε'. ἐλαίου, βάλε ῥόδων ἀβρέχων ἀριθμῷ χίλια πεντακόσια καὶ ταὶς χεῖρας μέλιτι χρίσας, ἀνακίνει πλειονάκις· ὕστερον ἐλίβων ἠρέμα· ἔασας ἐάσας τὴν νύκτα ἔκθλιβε, ὅταν δὲ τὸ ῥευγῶδες ὑποσῇ· ἄλλαξον τὸ ὕστερον χρῖσμον ἀγγεῖον· ἀποτίθεσο δὲ εἰς κρατῆρα μέλιτι κατακεχρισμένον. βαλὼν δὲ εἰς λυπειδιον τὰ ἐξιπωθέντα ῥόδα, ἔπεχει λίβας ἡ. οὐγγίας γ'. τῶ ἐσυμμύδου ἐλαίου, καὶ πάλιν ἐξίπτου. ἔστω δέ σοι τοῦτο δεύτερον, κἂν βουληθῇς ἄγειν γ'. ἢ δ'. ἀποθερμαίνεσθαι ἐπιχέων ἐξίπτου. γίνεται γὰρ τὸ μὲν α'. τὸ δὲ β'. τὸ δὲ γ'. τὸ δὲ δ' μύρον. ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς, τὸν κρατῆρας, πρὸ κατάχρισε μέλιτι. εἰ δὲ θέλεις δευτέραν ἐμβολὴν ποιήσασθαι, εἰς τὸ πρῶτον ἐξιπωθὲν ἔλαιον, τὸν ἴσον ἀριθμὸν προσφάτων ῥόδων ἀβρέχων ἔμβαλε καὶ ἀνακινῶν ταῖς χερσὶ προδεδευμένας μέλιτι, ἐκπίεζε, καὶ ποίει τὸ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον ὁμοίως ἐκθλίβων. καὶ ὁσάκις δ' ἂν ποιῇς τοῦτο, νεαρὸν ἐπυγχίζων προβαλὼν

Rosaceum. Cap. LIIII.

Rosaceum sic fit: Iunci odorati quinque libras & bessem tundito, et subactas aqua in viginti olei libris & quincunce subinde mouēdo, coquito: dūque percolaueris, in olei libras viginti & quincuncem, adiicito rosas non madefactas numero mille, & manib⁹ melle perunctis, identidem moueto, interdiu premens, sinito nocte tota macerari, postea exprimito: & vbi recremētum pessum ierit, mutato vase, *in crateré melle illitū recondito.* Cæterùm rosas quæ antea pressæ fuerunt, in tabellum demittito, & affusis octo libris & quadrāte spissati olei, iterum premito, erítque secūdarium oleum: Quòd si tertias vsq;, quartásve perfusiones infundēs exprimere voles, secundarium fiet, tertiariū, & quartarium vnguētum. Sed quoties id feceris, vasa melle oblini debent. Si verò secundā infusionem instituere libet, in expressum oleum, numero pari recētes rosas, nullo humore imbutas injicito: manib⁹ melle prēmadefactis, agitās p̄mito: & iterum, tertio aut quarto simili modo exprimēs facito, totiésq; recētes rosas detractis vnguib⁹ immittito

immittito: fiet enim ita oleum multò validius: nam septies oleum rosarum infusionem admittit, nec amplius. Prelum melle perũgatur, oleum à succo diligenter secerni oportet: nam si minimum quid relinquatur, vnguentum corrumpet. Alij autem detractis vnguibus, rosas tantùm oleo macerant in sole hoc modo: Rosæ quæ selibram pondere æquant in sextario olei diebus octo madefiunt, & vsque tertiam perfusionem quadraginta diebus insolantur, & sic oleum reconditur. Alij calamo, aut aspalatho prius olei spissamenta faciũt. Alij coloris causa anchusam admiscent, & salem, quò minus oleat. Vim astringendi & refrigerandi obtinet, fomentis & cataplasmatibus vtile. Potú soluit aluum, stomachi ardorem restringit, vlcera caua replet & mulcet, quæ cacoëthe vocantur: vlceribus in capite manantibus, atque feruidis eruptionibus illinitur: caput dolens eo perfunditur, dẽtes inter initia doloris collui, pdest, ad genarum duritias illitũ efficax est, ad lacessita interanea & concitatas vuluas vtilissimè subiicitur.

Elatinũ.

τρίβεται ῥόδα, δυναμικώτερον γὰρ γίνεται· ἄγει δὲ ἑβδόμης ἐμβροχῆς, ὅπερ δέχεται τὸ ἔλαιον· τῷ ἐμβολιῷ τῶν ῥόδων, ἔπειτα δὲ οὐκέτι. κεχρίσθω δὲ καὶ ἡλίου μάλιστα, δεῖ δὲ ὑπομελῶς τὸ ἔλαιον τὸν χυλοῦ χωρίζειν· ἀπολιφθὲν γὰρ τοὐλάχιστον, τὸ μύρον φθείρει. ἔνιοι δὲ αὐτὰ μόνα τὰ ῥόδα ὀνυχήσαντες καὶ ἡλιάσαντες, ἐναποβρέχουσι τῷ ἐλαίῳ ἔχοντα σταθμὸν οὐγγίας ς'. εἰς μίαν ξέστου ἐλαίου, καὶ ἀλλάσσοντες, ἡμέρας ή. καὶ ἡλιάζοντες ὑπὸ ἡμέρας μ'. ἄγει τρίτης ἐμβροχῆς, οὕτως ἀποτίθενται. ἔνιοι δὲ προσύφουσι τὸ ἔλαιον, κάλαμον καὶ ἀσπάλαθον ἐμβάλλοντες· οἱ δὲ, καὶ ἄγχουσαν ἕνεκεν εὐχροίας, καὶ ἅλας πρὸς τὸ μὴ φθείρεσθαι. δύναμιν δὲ ἔχει συστηκλῶ, ψυκτικῶ, οὐδετέρου εἰς ἐμβρέγματα καὶ καταπλασμάτων μίξεις· λύει δὲ καὶ κοιλίαν ποτιζόμενον, καὶ κᾶσον σβέννυσι στομάχου· ἕλκη δὲ καὶ θρεπτικὸν κοίλων ἑλκῶν, καὶ τῶν καλουμένων κακοήθων ἀνωνύμων, ἀχώρων καὶ ἐκζεμάτων ἐπάλειμμα. καὶ κεφαλαλγίας ἔμβρεγμα, ἐν ἀρχῇ ὀδοντολγίας διάκλυσμα· πιεῖ δὲ καὶ πρὸς βλέφαρα ἐσκληρυμμένα ἐγχριόμενον, πρός τε ὑστέρων ἐρεθισμοὺς καὶ ὑστέρας ἐγκλυζόμενον χρήσιμον.

Πρὶ Ελατίνε σκευασίας. Κεφ. νέ.

Ελάτιν θλάσας καὶ διακνίσας, ἔμβαλε εἰς λουτῆρα καὶ ἐπίχει ἀμφάκινον ἔλαιον ὅσ ἡμέρας γ'. ἀγελόμυός τε εἰς ἀυρίδα ἐξίπτυ. ἔστω δὲ ἑκάτερα ἰσόσταθμα, εἶτα ἀποδέμυος ἐν καδαρῷ ἀγγείῳ, χεῦ. δώσαμεν δὲ ἔχει ἀναλογοῦσιν τῷ ῥοδίνῳ, κοιλίαν δὲ ὐ μαλάσσει.

Elatinum. Cap. LV.

Fracta elate tusa & scarificata, in labellũ deiicitur: omphacinũ oleum triduo infunditur, mox per sportulã exprimitur: verùm pares esse debẽt vtriusque portiones, dein mũdo vase ad vsus reconditur. Viribus rosaceo ꝓportione respõdet: aluum tamen non mollit.

Πρὶ μηλίνε σκευασίας. Κεφ. νς'.

Ελαιον μήλινον σκευάζε τὸν τρόπον τ τὸν ἐλαίε ξέσας ς'. ὕδατος ξέσας ί. μίξας, ὡς σέμβαλε λαπάθης τεθλασμένης οὐγγίας γ'· ῥόδε οὐγγίαν α. καὶ ἐάσας ἡμέραν μίαν, ἔψησον, εἶτα ἀποθύσας τὸ ἔλαιον, βάλε εἰς ἀγγεῖον πλατύσομον, ὅπ θεὶς τε ῥῦπον ὐ καλάμου, ἢ φοίαδον* ἁραιὰν, ἄνωθέν τε ὅπ θεὶς κυδώνια μῆλα καὶ ὡς καλύψας ἱματίοις, ἔασον ἡμέρας ἱκανὰς ἕως ἂν ὅπ ἀπόσπ τ μήλων δύναμιν τὸ ἔλαιον. ἔνιοι δὲ τὰ μῆλα ὡς ἐλλοντες ἱματίοις ὅπ ἡμέρας ἵνα σωέχῃ καὶ μὴ διαπνέῃ ἡ εὐωδία, μ τ τῦτα ἀποβρέχυσι τῷ ἐλαίῳ ἡμέρας β' καὶ νύκτας· εἶτα ἐξιππώσαντες ἀποπίθεν. Δώσαμεν δὲ ἔχει συπτικὴν, ψυκτικὴν· ποιῆ ὡς τὰ ῥοδόμηλα ἕλκη καὶ πίτυρα, χίμελα, ἐρπήλας, καὶ ὡς τὰς ἐν ὑστέρᾳ ἑλκώσεις ἐγχριματιζόμενον, οὖσά τε ἠρεδισμένα σέλλ

Melinum. Cap. LVI.

Melinum hoc modo tẽperatur: Olei congius decẽ aquæ sextariis admiscetur. Adiicitur elatæ *palmarum fractæ quadrans*, & iunci odorati vncia: quæ die vno macerata coquũtur, mox in vas oris patuli oleũ excolatur, & indita arundinacea crate, aut vetusta tegete, cotonea mala superponuntur, & vestimẽtis operta tantisper inibi resident, dum malorũ vires ad se oleum alliciat. Aliqui cotonea, decem dierum spatio operimentis inuoluunt, vt contineat odoris suauitas, nec euanescat: postea biduo macerata oleo exprimũtur, oleumq; recõditur. Id vim refrigeratoriam & astringentẽ habet. Cõtra scabiosa vlcera & quæ serpunt, ac furfures, perniũculósque effectũ prębet: exulceratis vuluis infunditur, citatã vrinã sistit

sistit infusum, sudores cohibet, contra cantharidas, bupreſtim, pinorum erucas, bibitur. Laudatur maximè quod cotonea mala olet.

OEnanthini compoſitio. Cap. LVII.

OEnanthe è labruſca, optimè olens poſtquam emarcuit, deiecta in omphacinũ oleum mouetur, voluitúrque: & cùm biduo manſerit, exprimitur, & reconditur. Aſtringit, proximum roſaceo effectum præbens: ſed aluum non reſoluit, aut mollit. Probatiſsimum eſt, quod odore œnãthen refert.

Telini componendi ratio. Cap. LVIII.

Fœnigræci libræ quinque, calami libra vna, cypiri libræ duæ, olei libris nouem, ſeptenis diebus macerantur, quotidie ter mouẽtur, poſtea premuntur, & reponuntur. Aliqui pro calamo cardamomũ ſubſtituũt, & cypiri loco xylobalſamum macerãt. Alij oleo antea his odoribus ſpiſſato fœnũgræcum macerantes exprimunt. Hoc telinum abſceſſus emollit, & concoquit, omnibus vuluarum duritiis magnopere cõuenit, fœminis difficilè pariẽtibus ſubiicit, vbi prę excretis

σέλλει ἐγκλυζόμενον, καὶ ἱδρῶτας ἐφίησι, πίνεται δὲ καὶ πρὸς κνιδαρίδας, βουπρήστεις,* πιτυοκάμπας. ἔστι δὲ αὐτῷ δόκιμον τὸ κυδωνίων ὄζον μῆλον.

Περὶ Οἰναν θίνης σκευασίας. Κεφ. νζ'. §

Οἰναν θίνην τὴν ἐκ ραφυλῆς ἐυώδη μαράνας, βάλε εἰς ὀμφάκινον ἔλαιον, καὶ κίνει μεταστρέφων, ἑάσας ἡμέρας δύο, ἐξίπτου, καὶ ἀποτίθεσο. Δύναμιν δὲ ἔχει συστατικὴν, ἀναλογοῦσαν τῇ τῶν ῥοδίνων· ἐκτὸς τοῦ τὴν κοιλίαν λύειν καὶ μαλάσσειν. καὶ τοῦτο δὲ ὅτι δοκιμώτατον, τὸ ἐμφαῖνον ἐν τῇ ὀσμῇ τὴν οἰναν θίνην.

Περὶ Τηλίνου σκευασίας. §

Κεφ. νή.

Τήλεως λίτρας ε'. ἐλαίου λίτρας θ'. καλάμου λίτραν α'. κυπείρου λίτρας β'. ἀποβρέχε τῷ ἐλαίῳ ἐπὶ ἡμέρας ζ'. κινῶν ἑκάστης ἡμέρας τρὶς· εἶτα ἐξίπτου καὶ ἀποτίθεσο. οἱ δὲ, ἀντὶ μὲν καλάμου καρδάμωμον, ἀντὶ δὲ τῆς κυπείρου, ξυλοβάλσαμον συναποβρέχουσιν. οἱ δὲ, προσύφαντο τὸ ἔλαιον τούτοις, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν τῆλιν ἀποβρέχοντες ἐξίπτουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει μαλακτικὴν ἀποσημάτων, πεπτικήν. μάλιστα δὲ ἁρμόζει τοῖς περὶ μήτραν πᾶσι συλλεγόμασι. δυσκούσας τε ἐγχυματίζεται ἐπιτηδείως καὶ τάχιστα τοὺς περὶ

τὰ περὶ τοὺς τόπους γλύπτει, περιεκκριθέντων τῶν ὑγρῶν, πρὸς τε τοὺς ἐν* δακτυλίῳ φλεγμονὰς, καὶ ἐγκλύζεται ἐπὶ τῶν τεινεσμῶν ὠφελίμως, πίτυρά τε ἢ ἀχῶρας σμήχει, καὶ πρὸς καταγώματα ἢ χάμετλα ποιεῖ μετὰ κηροῦ, σμήχει τὲ ἐφιλίδας· καὶ εἰς στλεβώματα μίγνυται. ἐκλέγου δὲ τὸ πρόσφατον ἢ μὴ λίαν παρεμφαῖνον τὴν τῆς τήλεως ὀσμὴν, σμῆχον τοὺς χεῖρας. γλυκύπικρον ἐν τῇ γεύσει, τὸ γὸ τοιοῦτον κάλλιστον.

Περὶ Σαμψύχου σκευασίας. Κεφ. νθ'.

Ερπύλλου, καπάρεως, ἀβροτόνου, σισυμβρίου ἀνθους, μυρσίνης, πεταλῶν σαμψύχου, ἑκάστου λαμβανόντων τὸ χασμῶν, πρὸς τὴν ἑκάστου αὐτῶν δύναμιν ἀποβλέπων, κόπτε ἐν τῷ αὐτῷ πάντα, ἢ ἐπίχεε ἐλαίου ὀμφακίνου τοσοῦτον, ὡς τε μὴ καταπρατεῖσθαι ὑπὸ δύναμιν τοῦ ἐν αὐτῷ βρεχομένων, ἢ ἔασον ἡμέρας τέτταρας ἢ ἔκθλιβε, ἢ πάλιν τὸ αὐτὸ πλῆθος τῶν αὐτῶν πρόσφατον, ἀπόβρεχε ὑπὲρ ἴσον χρόνον, καὶ ἐξίπωε ἔσαν γὸ εὐτονώτερον. ἐκλέγε δὲ τὸ μέλαν χλωρὸν τῇ χρόᾳ σαμψύχου, ὀσπολὺ ὄζον, μετρίως δριμύ. Δύναμιν δ' ἔχει θερμαντικὴν, λεπτυντικὴν, δριμεῖαν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς μύσιν ἢ διαφορῶν ὑστέρας, ἐμμηνά τε ἢ ἔμ-

cretis humoribus loci siccitatem cótraxerunt, sedis inflammationes lenit, tenesmo subditum prodest, vlcera capitis manātia furfuresq; expurgat, ambustis, & pernionibus addita cera proficit, vitia cutis in facie emēdat, pigmētis ad cōciliandum faciei nitorē inserit. Eligi oportet recens, quod nō vehementer fœnigræci odorē præ se ferat, & manus abstergat, sapore ex dulci in amarū inclinato: tale enī optimū iudicat.

Sampsuchini cōpositio
Cap. LIX.

Serpilli, casiæ, abrotoni, florum sisymbrij, frondiū myrti, sampsuchi singulæ portiones, quadā pro viribus ipsorū coniectatione, vnà tundunt, atque is omphacini olei modus adijcitur, qui madentium vires nō euincat: hæc post quatriduum exprimūtur. Denuo noua alia, simili mēsura, & æquali tēpore macerata pmūtur: ita enī validius reddi solet. Eligi oportet sampsuchū colore ex atro viridi, plurimum redolēs, mediocriter acre. Vim habet acrem, calfactoriam, extenuātem, aduersus vuluæ præclusiones cōuersionésque efficax est, mēses & secundas & partus extrahit,

vuluæ ſtrangulatus recreat, lũborum inguinúmque dolores lenit: ſed cum melle vti eo præſtat, quandoquidem vehementi aſtrictione locos indurat. Laſsitudines illitum diſcutit, in opiſthotonicorum, vulſorúmq; cataplaſmata vtiliſsimè additur.

Ocimini compoſitio.

Cap. LX.

Ociminum oleum fit vt cyprinum: Ocimi folia decerpta librarum vndecim, & beſſis pondo, die noctúque viginti olei libris macerato, premito, colato: cúmque exhauſeris quallum, rurſus parem olei modum fundito, & exprimito. Vocatur autem id ſecundarium: nam tertiæ perfuſionis non eſt capax. Deinde recens ocimum æquali pondere, vt in roſaceo diximus, rurſus maceratur, & cùm tanto temporis ſpatio maduerit, exprimitur, & oleum recunditur. quod ſi in animo fuerit ter aut quater madefacere, ſemper ocimum recens addes. Poteſt ex omphacino cõfici: ſed illo modo melius.

Idem quod ſampſuchinum poteſt, ſed inefficacius.

Abroto-

βρυα ἐπιπασᾶ), καὶ πίτυος ὑγρικὰς ἀνακτᾶ) ὀσφύων τε καὶ βυβώνων ἀλγήματα παραύει, σὺν μέλιτι δὲ αὐτῷ χρῆσις βέλτιον, ἐπεὶ τῇ σφοδρᾷ σύψει σκληρύνει τοὺς τόπους, λύει καὶ κύστεις συγχεόμενον, εἴς τε τὰ ἐπὶ τῶ ὀπισθοτονικῶν καταπλάσματα, ἐπιτηδείως μίγνυ), καὶ τ' ἄλλως παραλύων.

Περὶ Ὠκιμίνου σκευασίας. Κεφ. ξ'.

Λαβὼν ἐλαίου λίτρας ιε'. ὠκιμοῦ σταδμῷ λίτρας ια'. οὐγγίας η'. ἀποφυλλίσας, ἀπόβρεχε νύκτα καὶ ἡμέραν ἐν τῷ ἐλαίῳ, εἶτα ἐξίπου καὶ ἀποπίεσον· ἀνακενώσας δὲ τὰ ἀπὸ τῆς κυρτίδος, ἐπίχει πάλιν τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἐξίπου. καλεῖται δὲ τοῦτο δευτερεῖον· τρίτην γὰρ οὐκ ἐπιδέχεται βρεχμόν. εἶτα προσφάτου ὠκιμου λαβὼν ἴσον, πάλιν ἀπόβρεχε ὡς ἐπὶ τοῦ ῥοδίνου εἴρηται, τὸ δὲ ἤδη ἀποβρεγμένον ἐπιχέων καὶ ἐῶν τὸν αὐτὸν χρόνον, ἐκθλίβε καὶ ἀποπίεσον. κἂν τρὶς δὲ ἢ τετράκις θέλῃς, ἀπόβρεχε, προσφάτου ἀεὶ ὠκιμου ἐμβάλλων. δύναται δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὀμφακίνου σκευάζεσθαι· βέλτιον δὲ ἐκείνως. δύναται δὲ τὸ αὐτὸ τῷ σαμψυχίνῳ ἔλαττον ἐνεργεῖν.

Περὶ

Περὶ Αβροτονίνου σκευασίας. Κεφ. ξά.

Αβροτόνινον ἐν τῷ εἰς τὸ κύφριον ἡρωμα]ισμένῳ ἐλαίνῳ λίβας θ'. οὐγγίας ε'. ἀβροτόνης φύλλων λίτρας ἡ. ἐμβαλὼν καὶ ἀποβρέξας, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐξίπου. πολυχρόνιον δ' εἰ βούλῃ ποιῆσαι, ἐμβαλὼν τὰ πεφθέντα φύλλα, ἔμβαλε ἕτερα φύλλα, καὶ ἀναποβρέχων ἐκπίεζε. Δυώαμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τὰς ἐν ὑστέραις μύσεις καὶ σκληρίας, ἄγαν ἐμμηνα καὶ δευτέρα.

Περὶ Ανηθίνου σκευασίας. Κεφ. ξβ'.

Ελαίου λίτρας ἡ. οὐγγίας *θ'. ἀνήθου αὖθις λίτρας ια. οὐγγίας ἡ. ἐναπόβρεχε τῷ ἐλαίῳ ἡμέραν α'. εἶτα ἐκπίεζε τοῖς χερσὶ καὶ ἀποθέσο. ἐὰν δὲ θέλῃς διάβροχον ποιῆσαι, πεφθὰ λον ἀνήθου ἄνθος ὡσαύτως ἀποβρεχε. δύναται δὲ μαλάσσειν τὰ κατὰ μήτραν καὶ ἀναστομοῦν, ἁρμόζον πρὸς τὰ πάθη καὶ ῥίγη θερμαῖνον καὶ *κόπους λύον, καὶ ἀλγήματα ἀρθρων ὠφελοῦν.

Περὶ Σουσίνου σκευασίας. Κεφ. ξγ'.

ΤΟ δὲ σούσινον, ὃ ἔνιοι κρίνινον καλοῦσιν, οὕτω σκευάζεται· ἐλαίου λίτρας θ'. οὐγγίας ε'. καλάμου λίτρας ε'. οὐγγίας γ'. σμύρνης οὐγγίας ε'. φυ-

Abrotonini compositio. Cap. LXI.

Olei cyprini odoribus imbuti libris nouem & quincunce, foliorum abrotoni libras octo die noctúque madefactas, premito. Quòd si in longum tempus oleum velis asseruari, eiectis prioribus foliis noua appones, & macerata exprimes. Calfacit, ad vuluæ duritias præclusionésque efficax est, menstrua & secundas pellit.

Anethini compositio. Cap. *LXII.*

Olei libris octo & dodráte, florũ anethi libras vndecim & besſem, maceratas in oleo die vna, manibus premito & recõdito. Quod si iterũ perfundere velis, recétes anethi flores cõsimiliter madefacito. Vuluarum duritias emollit, venarũ ſpiracula laxat, cõtra horrores febriũ circuitu redeũtes auxiliat: calfacit enĩ, & laſsitudines diſcutit: prodeſt articulorũ doloribus.

Suſinum. Cap. LXIII.

Suſinum, quod alij lilinum appellant, ſic temperatur: Olei libræ nouem cum quincunce, calami libræ quinque & quadrans, myrrhæ vnciæ quinque,

permixto odorifero vino decoquuntur & colato oleo, cardamomi tusi & cœlesti aqua madefacti libræ tres, & semis macerantur, premuntúrque, tres libræ cum semisse spissati olei assúmũtur, mille lilia decerptis foliis, in latũ, non tamẽ profundum, labellum demittuntur: iniectum oleum, manibus melle perũctis agitatur: die noctúque conquiescunt, & in pyxidem matutinis exprimuntur, quod defluet oleũ, protinus ab aqua, quæ simul expressa fuerat, colo ĩcerni oportet: (nó enim, vt rosaceum, moram tolerat: nam concalfactum feruet & cóputrescit: quare sæpius decapulandum) vasa melle illinenda tenuis sal inspargendus, & si qua sordes vasis faucibus hæsit, eximenda. Odoramentis iam expressis ex quasillo in labellum trãsfusis, rursum olei prius odoribus imbuendi, quod primum pondus æquet, & cardamomi tusi drachmæ decem conijciuntur. Hæc manibus scitè pressa interiecta breui mora exprimuntur: quod profluit, repurgatur. Tertio eadẽ infundũtur, adiecto cardamomo, & sale, & manibus melle madefactis.

Longè

φυρήσας οὕτω ὑυώδει, ἔψε, εἶτα ἀποθήσας τὸ ἔλαιον, ἀπόχει μὴ καρδαμώμου κεκομμένου καὶ βεβρεγμένου ὕδατι ὑμβείῳ λίτρας γ'. ἐλαίας ς'. καὶ ἐάσας βραχύ τι, ἀποθλίβε· καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ ἐσυμένου ἐλαίου τρεῖς καὶ ἥμισυ λίτρας, κρίνα ἀριθμῷ χίλια, ἀποφύλλισας, θὲς ἐν λεκάνῃ πλατεῖ. μὴ βαθεῖ· ὅπως τὸ ἔλαιον, ἀνακίνει ταῖς χερσὶ μέλλι κεχρισμέναις· ἐάσας δὲ ἡμέραν μίαν καὶ νύκτα, πρωὶ ἐνελόμενος εἰς πυξίδα ἐξίπου, τὸ δὲ ῥόμβιον ἀπόθει εὐθέως ἀπὸ τοῦ συνεκθλιβέντος ὕδατος τῷ ἐλαίῳ· ὃ γὰρ ὑπομένει ὡς τὸ ῥόδινον, συνθερμαινόμενον δὲ ἀναζεῖ καὶ σήπεται, μετάγγιζε δὲ πολλάκις εἰς ἕτερα ἀγγεῖα μέλιτι κατακεχρισμένα πρεπάσσων ἅλας λεπτὸν, καὶ τῷ συλλεγομένῳ ἀκαθαρσίαν ὑπομελῶς ἀφαιρῶν, μελανερᾶς δ' ὄσης τὸ κυρίδιον τὸ ἐξίπωθεν ἄρωμα εἰς τὸ λεκάνιον, πάλιν ὑπόχει τῷ ἀρωματισμένου ἐλαίῳ τὸ ἴσον πλῆθος τῷ πρώτῳ, καὶ καρδαμώμου κεκομμένου σωμέμβαλε ὀλκὰς ἰ. καὶ ἀνακινήσας χρηπίμως ταῖς χερσὶ, καὶ ὑπερὼν μικρὸν, ἐξίπου, τὸ ἀποῤῥέον ἀποκαθαίρων. καὶ τρίτον ἐπιχέας πάλιν τὸ αὐτὸ πλῆθος πρώτου ἐπιμεβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον καὶ τὸν ἅλας ὁμοίως, καὶ ταῖς χερσὶ φυράσας τῷ μέλιτι θλίβων.

καὶ

καὶ ἕκτῳ τὸ μὲν πρότερον ἐκπιεσθὲν ἄριστον· ἔχόμενον δὲ τὸ ἑξῆς· τρίτον δὲ τὸ τελευταῖον· καὶ πάλιν λαβὼν χίλια κρίνα καὶ ἀποφυλλίσας διά θες· καὶ σπάσας τὸ πρῶτον ἔλαιον ἔπιπο θὲν μύρου, τὰ αὐτὰ ποιῶν ὡς πρὸ ἐπείγς σπᾶτ πρότερα, καρδάμωμον παραμίσγων, εἶτα ἔλαιον, ποιῇ τὰ αὐτὰ καὶ σπᾶτ δευτέρου καὶ τρίτα ὡς εἴρη). προσεμβάλλων καὶ τὸ καρδάμωμον· εἶτα ἔλαιον καὶ ποιῇ τὰ αὐτά. ὁσάκις δ' ἂν ἀποβρέξῃς νεαρὰ κρίνα δυναμικώτερον ἕξεις τὸ μύρον. σπᾶτ τέλειον δ' ὅταν αὐτάρκως ἔχῃ σοι δοκῇ, μίσγε ἑκάστῃ σκευασίᾳ σμύρνης λεπτῆς ⊀ οβ'. κρόκου ⊀ ι. κασσιαμώμου ⊀ οε'. οἱ δὲ κρόκου καὶ κινναμώμου τὸ ἴσον κόψας ἐμβαλε εἰς π λεπτὰ μέθ' ὕδατος, καὶ σπίσχε τὸ πρῶτον ἐκπιεσθὲν μύρον· εἶτα ἐάσας μικρὸν, ἀναλάμβανε εἰς ἀλαβάστρια μικρὰ ξηρὰ προκεκλυσμένα κόμμι ἢ σμύρνῃ, καὶ κρόκῳ καὶ μέλιτι μέθ' ὕδατος διεμμύοις. τὰ δ' αὐτὰ ποιῇ καὶ σπᾶτ δευτέρου ἐκπιέσματος καὶ σπᾶτ τρίτου. ἔνιοι δὲ τὸ ἄπλουν ἐξ ἐλαίου βαλανίνου καὶ κρίνου ἢ ἄλλου ἐλαίου σκευάζουσι· δοκεῖ δ' διαφέρειν τὸ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν αἰγύπτῳ γινόμενον. ἄριστον δὲ ὠπᾶ τὸ ἔζον κρίνον. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, τῶν περὶ μήτραν μύσεων καὶ φλεγμονῶν.

καὶ

Longè optimũ erit, quod prius exprimitur: secúdum quod sequitur: tertium locum sibi vendicat, quod nouissimum prodit. Denuo in mille lilia euulsis foliis expressum primo oleum infunditur: tum eadem ratione prosequendum, idemq; faciẽdum, vt prius, addito cardamomo, dein expresso: & quò frequentius recentia lilia maceraueris, eò validius vnguentum efficies. Denique cũ factũ abundè videbitur, singulis cõpositionibus miscere conuenit myrrhæ q̃ optimæ duas & septuaginta drachmas, & croci decem, cardamomi quinq;, & septuaginta: croci verò & cinnamomi pares portiones tunduntur, & cribratę in lutrã cũ aqua demittũtur, expressumq; primò vnguentum infunditur, & paulò pòst excipiũtur vasculis siccis, myrrha aut gũmi anteà perfusis, & croco, melle & aqua madefactis. Eadẽ fiunt in altera aut tertia expresione. Aliqui simplex ex balanino, alióve oleo, & liliis componũt. Optimũ esse cõstat in Phœnice, mox Ægypto factũ. Sed cũ primis laudat, qđ lilia redolet. Excalfacit, emollit, vuluæ præcluſiones, et collectiões aperit.

vtiliſsimũ ad muliebria mala: vlcera in capite manãtia, ferui das eruptiões, varos, furfurésq; emẽdat: vibices cicatricésq; celerrimè ad coloré reducit, ita vt ſæpe fallãt. In ſumma extenuat, potũ bilé per aluũ extrahit, vrinam ciet: ſed ſtomacho alienum eſt, & nauſeam parit.

Narciſsinum. Cap. LXIIII.

Narciſsini olei ſpiſſamenta ita fiũt: Sex libræ aſpalathi cum ſextãte tũdunt̃, olei eloti libræ ſeptuaginta cũ vnciis quinque aſſumũtur. Aſpalathꝰ aqua madefactꝰ in tertia olei parte coquit̃: quo exépto, calamꝰ quinque libris, & beſſe adiicitur, cũ myrrhæ gleba cõtundit̃, cribrata q; ac vino veteri odorato ĩmiſta, decoquitur: ſimul ac autem cũ ijs efferbuerit, eximit̃: refrigeratũ oleũ excolatur, cuius portio in labellũ mittitur, flores narciſsi quáplurimi cõijciũtur: qui bidui ſpatio (vt in ſuſino dictũ eſt) permoti expriunt̃. Oleũ ſubinde decapulãdum, ſiquidé celerrimè putredinem ſentit. Valet hoc ad emolliendas vuluæ duritias, ꝓcluſionésq;: ſed capitis dolores facit.

Crocinum. Cap. LXV.

Cũ crocinũ cõponere voles, prius

κὴ καθόλε παντων ἐστὶ χρηστιώτατον πρὸς τὰ γυναικεῖα· ἁρμόζῃ δ' κὴ πρὸς ἀχῶρας, ἰόνθους, πύρας· ἐκζέματα, μώλωπάς τε τα χέως μεταβάλλῃ κὴ ὁμόχρως ποιεῖ. κὴ καθόλε ἐστὶν ἀφαιρετικόν, ἄῃ δ' κὴ χολὴν κτ' κοιλίαν πιόμενον· κινεῖ δὲ κὴ κρασιν. ἔστι δὲ κὴ κακοστόμαχον, κὴ ναυτίας ποιητικόν.

Πρὶ Ναρκισσίνε σκευασίας. Κεφ. ξδ'.

Ελαιον ναρκίσσινον σύφεται οὕτως· ἐλαίου πιπλυμβρίου λίτρας ὁ. οὐγγίας ἑ. ἀσπαλάθου λίτρας ς'. οὐγγίας β'. κόψας κὴ βρέξας ὕδατι, τῷ τείτῳ τῶ ἐλαίου μίξας, ἕψε. εἶτα ἐξελὼν τὸν ἀσπάλαθον καλάμου βάλε λίτρας ἑ. οὐγγίας ἡ. κὴ σμύρνης χρόσφρον κόψας κὴ σύσας, φύρασον οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει, καὶ μίξας ἕψε· ὅταν δὲ κὴ μετὰ τούτων ἀναζέσῃ, ἐξελὼν ἀποθεὶ τὸ ἔλαιον ψυχρόν· εἶτα λαβὼν σὺν τῶ ἐλαίου εἰς λουτῆρα, ἀπόχει, κὴ τοῦ ναρκίσσου ὡς ὅτι πλεῖστον ἐμβαλε τὸ ἄνθος, ἐπὶ ἡμέρας β'. κινῶν. ὡς ἐπὶ τῶ σουσίνου, ἐξίπου τε κὴ μετάγγιζε πυκνῶς, καὶ ὅ τῶτο σήπεται. ποιεῖ δὲ πρὸς τὰ ἐν ὑστέρᾳ μαλάσσων τὰς· πρὸς αὐτῷ σκληρίας κὴ μύσεις· ἔστι δὲ κεφαλαλγές.

Πρὶ κροκίνε σκευασίας. Κεφ. ξέ.

Κρόκινον δὲ σκευάζων, πρεσ-

ψεις

ἄρις τὸ ἔλαιον ὡς εἴρηται) ἐπὶ τὸ σκεύος, πλήθει κατὰ συμμετρίαν τῆς αὐτῆς λαβὼν ἐξ ἧς ἔψυμμένα ἐλαίῳ εἰς τὸ σύσπονον λίβρας τρεῖς ἥμισυ βάλε κρόκου ⊲ ἡ. καὶ ἀνακίνει πολλάκις τὰς ἡμέρας, ποιῶν τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἢ ἕκτῃ ἀπόχει τὸ ἔλαιον ἀπὸ τοῦ κρόκου καθαρεῖον, εἶτα δ' αὖθις τῷ κρόκῳ ἐπίχει τὸ ἴσον πλῆθος τοῦ ἐλαίου καὶ ἀνακίνει ἡμέρας ιβ'. εἶτα ἀποχέας προσμιξον σμύρνης κεκομμένης καὶ σεσημένης ⊲ μ. καὶ κίνει ἐν ὅλμῳ χαλκίνῳ, εἶτα ἀπόθου. ἔνιοι δὲ τὸ ἴσον εἰς κύαθον ὕδατος μαλισμένης ἐλαίας εἰς τὸ κρόκινον χέωσι. ἔστι δ' αὐτοῦ κράτιστον, τὸ καλούμενον κρόκου πέον, ὅταν εἰς ἰατρικὴν χρῆσιν ἁρμόζῃ. δεύτερον δὲ τὸ τῆς σμύρνης παρεμφερές. δύναται δ' ἔχειν θερμαντικήν, ὑπνωτικήν, ὅθεν πολλάκις ἐπὶ φρενιτικῶν ἁρμόζει καὶ αἱρεχόμενον, ἢ ἀποσφραινόμενον, ἢ καὶ κατὰ μυξωδῶν διαχριόμενον. ἔστι δὲ καὶ πυοποιὸν, καὶ καθαρτικὸν ἑλκῶν, καὶ φλεγμονὰς ἐν μήτρᾳ σκληρίας καὶ μύσεις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ κακοήθη, σὺν κηρῷ καὶ κρόκῳ καὶ μυελῷ καὶ ἐλαίῳ διαπλασσόμενα. συμπέπηγε δὲ καὶ μαλάσσει καὶ ὑγραίνει καὶ φαύλας πυοῖ καὶ φλεγμονὰς ἀπαλαυκώσεις μεθ' ὕδατος ὑπαλειφόμενον. ἀναλοῦται δὲ ἐλαίῳ καὶ τὸ λεῖον βουτύρινον καὶ ὀνύχινον, καὶ συράκινον, τοῖς ὀνόμασι μόνοις διαφέρουσα, τῇ μὲν τοῦ σκευασίᾳ

prius olei, vt in fusino dixim⁹, spissamenta facies, eisdem pōderibus, & mensuris: cuius olei libras treis & semissem, croci vnciam vnam assumes, idētidem quotidie moueto, & sexta die, quàm hoc assiduo pegeris, oleum á croco colis incernito, eidem croco parem olei modum adiicito, moue triduo, dein contusæ myrrhæ atque cribratæ drachmas quadraginta permisceto, & in pila agitatum recondito. Aliqui oleo aromatibus ad cyprinum imbuto in crocini cōpositione vtuntur. Optimum est, quod abundè crocum spirat, in medendi vsu expetitum. Proximum, quod myrrham refert. Calfacit, somnum allicit, quare persæpe phreniticis subuenit, perfusum, aut naribus admotum, aut illitum: pus mouet, vlcera purgat, contra vuluæ duritias atque præclusiones, & vlcera, quæ cacoëthe vocantur, prodest cum croco, cera, medulla, duplicato olei pondere. Concoquit enī, emollit, humectat, & permulcet: ad oculorū glaucitates ex aqua illinitur. Huic autē pportione respōdēt butyrinū, onychinū & styracinum: quæ etsi

nominibus distant, viribus & compositione cognata sunt.

Cyprini spissamentum.

Cap. LXVI.

Olei omphacini eloti pars vna, aquæ cœlestis tantundem cum semisse, cui⁹ vna parte oleum diluitur, altera adiiciẽdis odoramentis admiscetur: dein assumptis aspalathi libris quinq;, & semisse, calami libris sex, & semisse, myrrhæ libra vna, cardamomi libris trib⁹, & dodrãte, olei libris nouem, & vnciis quinque. Aspalathus tusus, & aqua affusus decoquitur in oleo donec conferuescat, myrrha autem vino vetere odorifero subacta, contususq; simul calamus, digeruntur in offulas, quæ exempto aspalatho immittũtur: & vbi efferbuerint, sublato aheno, oleum percolatur. Cardamomũ tusum reliqua aqua aspersum infundit, spatha agitat, nulla, dũ refrixerit, interpellatione. Post hęc collato oleo, in viginti octo libras olei, floris ligustri, qđ cyprũ vocãt, sex & quadraginta libræ cum besse instillant, q̃ sufficiẽter macfactæ per sportulã exprimũtur. Quòd si copios⁹ desideretur, idem recentium florũ põdus iniectũ simili modo ꝑmat.

&

σκευασίᾳ καὶ τῇ δυνάμει ὅμοια.

Περὶ Κυπρίνου σύψεως καὶ σκευασίας ἐλαίου. Κεφ. ξϛ΄.

Ἐλαίου ὀμφακίνου πεπαλυμμένου μέρος ἀ, ὕδατος ὀμβρίου ϛ μέρος ας΄. τὸ μὲν ἐπίχει τῷ ἐλαίῳ, τὸ δὲ φύρα σὺν τοῖς ἐμβληθησομένοις ἀρώμασιν· εἶτα λαβὼν ἀσπαλάθου λίτρας ε, ἥμισυ, καλάμου λίτρας ϛ΄, ἥμισυ· σμύρνης λίτρας ά. καρδαμώμου λίτρας γ΄. οὐγγίας Ϟ΄. καὶ ἐλαίου λίτρας Ϟ΄. οὐγγίας ε, πλὴν ἀσπάλαθον κόψας καὶ βρέξας ἐν ὕδατι ἐμβαλῶν, ἕψε μετὰ τοῦ ἐλαίου ἕως ἂν συναπαζέσῃ, τὴ δὲ σμύρναν, ἣν οἴνῳ παλαιῷ εὐώδει τὸν κάλαμον κεκομμένον σὺν ἀναφύρας μετὰ τῆς σμύρνης, καὶ ἐξελὼν πλὴν ἀσπάλαθον, ἔμβαλε τὸ φύραμα τοῦ καλάμου· ὅταν δὲ μετὰ τούτου ζέσῃ, καθελὼν ἀπόθησον τοῦ χαλκοῦ τὸ ἔλαιον. ϗ κατόχει κατὰ τοῦ καρδαμώμου κεκομμένου ϗ πεφυραμμένῳ τῷ λοιπῷ ὕδατι, ϗ κίνει ἀπόθη, ἕως ἂν ψυχῇ μὴ διαλείπων. εἶτα ἀποθήσας τὸ ἔλαιον, ἔμβαλε εἰς ταῖς κή. τοῦ ἐλαίου λίβας αὖθις κυπείρου λίβας μς΄. ὀγγίας ή. ἐάσας τὲ ἀποβραχῆναι, ἐξίπτου διὰ σπυρίδος. ἐὰν δὲ πλείω θέλῃς, τοῦ νεαροῦ αὖθις τὸ ἴσον ἐμβαλὼν πλῆθος ὁμοίως ἐξίπτε.

ἐὰν

ἐάν τε δίβροχον ἐάν τε τρίβροχον βούλῃ ποιεῖν· δυναμικώτερον γὰρ γίνεται. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὸ χρηστὸν καὶ μετ' εὐωδίας φλεκτικόν. ἔνιοι δὲ καὶ κιννάμωμον μίσγουσι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀναστομωτικὴν, ἀμύζουσαν τοῖς περὶ μήτραν καὶ γεῦμα πάθεσι, καὶ φλευριτικοῖς καὶ κατάγμασι, καθ' ἑαυτὸ καὶ κηρωτῇ μιγνύμενον. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἀμύζουσιν, ὀπισθοτονικοῖς συναγχικοῖς, βουβώνων φλεγμονῇ, καὶ ἀκόποις.

Περὶ Σπύψεως Ἰρίνου.

Κεφ. ξζ'.

Σπάθης λίτρας ς'. οὐγγίας ἡ. ἐλαίου λίτρας ογ'. οὐγγίας έ. κόψας ὡς λεπτότατα, μίξον ὕδατος κοτύλας ί. καὶ βαλὼν εἰς χαλκοῦν, ἕψε μέχρις ἂν οὗ τὸ ὀσμιὸν ἀναλάβοι· εἶτα ἀποθεὶς εἰς χρατῆρα μέλιτι κατακεκρισμένον· ἐν τούτου τοῦ ἡρωματισμένου ἐλαίου, τὸ ψεθὲν τοῦ ἰρίνου σκευάζεται, ἐναποβρεχομένης τῷ ἐσυμμένῳ ἐλαίῳ ἵρεως ὡς ὑπογεγράπται, ἢ οὕτως· ἐλαίου λίτρας ὁ. οὐγγίας έ. ξυλοβαλσάμου λίτρας έ. οὐγγίας β'. κόψας ὡς εἴρηται, σύμιξε· εἶτα ἐξελὼν τὸ ξυλοβάλσαμον, ψεσσέμβαλε καλάμου κεκομμένου λίτρας θ'. οὐγγίας

& iterũ aut tertiò si quis velit madefacere poterit, & ita reddetur efficacius. Eligi oportet bonum, quod cum odoris suauitate nares feriat. Aliqui cinnamomum addunt. Calfacit, emollit, ora venarum adaperit, vuluæ neruorúmque vitiis conuenit, pleuriticis, fractísque per se vel cerato immistum: malagmatis imponi solet, quæ opisthotonicis, angina laborantibus, inflammationíq; inguinum opitulantur: item in acopa adiicitur.

Irini spissamentum.

Cap. LXVII.

Spathæ quàm minutissimè contusæ sex libras cum besse, in tribus & septuaginta libris, & quincunce olei, æreo vase, additis decem aquæ heminis incoquito, quoad odorem acceperit: postea in capulam melle oblitam colato: ex eo aromatibus imbuto oleo, irinum primò temperatur, irine ex oleo infspissato macerata, vt scripsimus. Sed alia est componendi ratio: In olei septuaginta libris & quincunce, xylobalsami (vt dictum est) contusi, libras quinque & sextantem excoquito, postea detracto xylobalsamo nouẽ libras,

& dextantem adiicito, & myrrhæ glebam vetere vino odorato perfusam, & in olei ita odoribus imbuti quatuordecim libris, totidem tusæ iridis, binis diebus ac noctibus madefacito, strenuè & vehementer distringito. Quòd si vis validius fieri, par pondus iterum ac tertio similiter maceratum exprimito. Lõgè optimum est quod solã irin olet, quale est in Perga Pamphiliæ, & Elide Achaiæ natum. Vim habet calfactoriam atque emolientem, crustas adimit, sordida vlcera & putrida purgat, confert fœminis vuluæ causariis. Item inflammationibus eiusdem atque præclusionibus, partus eiicit, hæmorrhoidas recludit, contra aurium sonitus ex aceto, ruta & amaris nucibus, prodest: diuturnis destillationibus, naribus illitum, & contra graueolentia earum vlcera, quas ozænas vocant, auxiliatur: aluum purgat cyathus epotus, facit ad ilei cruciatus, vrinam mouet, difficileis vomitiones adiuuat, perũctis eo digitis & immissis, vel iis quæ ad vomitum ciendum indũtur: anginæ etiam illinitur, aut ex aqua mulsa gargarizatur: item

οὐγγίας ἰ. σμύρνης χόνδρον οἴνῳ παλαιῷ ἐμβρέχων εὐώδει· εἶτα λαβὼν ἐν τῷ ἐσυμμένου ἐλαίου ᾗ ἠρωματισμένου λίτρας ιδ'. ἐναπόβρεχε, ἴριος κεκομμένης ἴσον τῷ σταθμῷ, ἐῶν ἡμέρας β'. καὶ νύκτας β'. εἶτα ἐξίπου βιαίως καὶ νεανικῶς. καὶ εἰ βούλει δυναμικώτερον εἶναι, τὸν ἴσον σταθμὸν καὶ δὶς καὶ τρὶς ὁμοίως ἐναποβρέχων ἐξίπτε. κρᾶτιστον ᾧ ὑπάρχει τὸ ἐν ὀσφρήσει μηδενὸς ἄλλου μόνης δὲ τῆς ἰειδος ποιοῦν. τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἐν πέργῃ τῆς Παμφυλίας, καὶ ἐν Ἤλιδι τῆς Ἀχαΐας γινόμενον. δύναμιν ἔχει μαλακτικὴν, θερμαντικὴν, ἐμφράσεως τε καὶ σπασμῶν καὶ ῥυπαρείας ἀνακαθαίρει, καὶ τοῖς περὶ μήτραν διαθέσεσιν ἁρμόζει, φλεγμοναῖς τε καὶ μώσεσιν, ἐμβρυά τε ἐκβάλλει, καὶ αἱμορροΐδας ἀναστομοῖ, πρός τε ἠχοις ὤτων σὺν ὄξει καὶ πηγάνῳ καὶ πικροῖς ἀμυγδάλοις, καὶ πρὸς καταῤῥοις χρονίζοντας, διαχριομένων τῶν μυξωτήρων, καὶ πρὸς ὀζαίνας· καθαίρει δὲ ᾗ τὴν κοιλίαν, κυάθου πλῆθος ποθέν· ποιεῖ καὶ πρὸς εἰλεώδη, κινεῖ καὶ οὖρα. καὶ ἐπὶ τῶν δυσχερῶς ἐμουμένων, διαχριομένων τῶν δακτύλων, ἢ τῶν ἐμετηρίων, καὶ ἐπὶ συναγχικῶν διαχριόμενον ἢ ἀναγαργαριζόμενον σὺν μελικράτῳ.

ᾗ

καὶ ποδὸς πραχύτητα ἀφτηείας. δίδοται καὶ τοῖς κώνειον ἢ μύκητας ἢ κόειον πεπωκόσιν.

Περὶ Γλευκίνου σκευασίας. Κεφ. ξή.

Γλεύκινον δὲ σκευάζεται τὸ ἁπλοῦν ξέντε ἐλαίου ὀμφακίνου, καὶ οἴνου, καὶ καλάμου, καὶ νάρδου κελτικῆς, καὶ σπάθης, καὶ ἀσπαλάθου, καὶ μελιλώτου, καὶ κόστου, καὶ γλεύκους συμπεπτεμμένων τῶν στεμφύλλων τῷ ἔχοντι ἀγγείῳ τὰ ἀρώματα καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον. κινεῖται δὲ ἐπ' ἡμέρας λ'. δὶς τῆς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκπεδᾶν, ἀποπάττεται. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, ἀνεπκήν· ποιοῦσαν πρὸς τὰ βίγια καὶ τὰ νευρικὰ πάθη, καὶ τὰ ἐν ὑστέρᾳ. παντὸς δὲ ἀκόπου μάλλον ὠφελεῖ μαλακτικὸν ὄν.

Περὶ Ἀμαρακίνου. Κεφ. ξθ'.

Ἀμαρακίνον δὲ ἐν κυζίκῳ κάλλιστον γίνεται· σκευάζεται δὲ διά τ' ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ βεδαντίνου συφορμῶν ξυλοβαλσάμου, * οἴνῳ, καλάμῳ, ἡδυοσμῶν δὲ, ἀμαρακίνῳ, κόστῳ, ἀμώμῳ, νάρδῳ, καρποβαλσάμῳ καὶ σμύρνῃ. οἱ δὲ πολυτελέστερον αὐτὸ ποιοῦντες, μίσγουσι καὶ κινάμωμον. παραλαμβάνεται δὲ μέλι καὶ οἶνος εἰς τὴν τῶν ἀγγείων χρῆσιν καὶ φύρασιν τῶν κεκομμένων ἀρωμάτων. ἔστι δὲ θερμαντικὸν, χαρω-

item cõtra arteriæ ſcabritiem. datur etiam iis qui cicutã, coriandrum, aut venena fungorum hauſerunt.

Gleucinum. Cap. LXVIII.

Gleucinum abſolutè conſtat omphacino oleo, iunco odorato, calamo, celtica nardo, ſpatha, aſpalalatho, ſertula campana, coſto, & muſto: circundatis interim vinaceis vaſi, quod aromata, vinum & oleum cõceperat. Tricenis diebus, his in die mouetur poſtea expreſſum oleũ reconditur. Calfacit, emollit, remittit: horroribus & neruorum vuluæque vitiis auxiliatur. omni acopo iuuãtius: quippe quòd emolliat.

Amaracinum.

Cap. LXIX.

Amaracinum longè optimũ in Cyzico fieri ſolet ex omphacino & balanino, ſpiſſamentis è xylobalſamo, iũco odorato, & calamo factis, conditiſq; amaraci, coſti, amomi, nardi, caſſiæ, carpobalſami & myrrhæ odoribꝰ. Aliqui, quò precioſius fiat, cinnamomum addũt. Mel autem & vinum aſſumuntur: hoc in vaſorum illitionẽ, illud ad cogendas tuſorum aromatum offas. Amaracinũ calfacit, ſopo-

soporem mouet, venarũ spiracula aperit, emollit, feruorem excitat, vrinam cit, putrilaginibus ac fistulis per quàm vtile: nec non humentibus herniis, postquam medica manus operam suam impenderit, crustas, & tetra vlcera, quæ theriomata vocant, rumpit: difficili vrinæ, illita sede, & eius inflammationibus auxiliatur: hæmorrhoidas illitu soluit, vuluæ subditum menstruos cursus euocat, duritias ac vuluæ tumores discutit, vulneratis neruis, & musculis confert, laneo centunculo modicè madefactum & impositum.

χαρωτικὸν, ἀναστομωτικὸν, μαλακτικὸν, πυρωτικὸν, οὐρητικὸν, ἐυχρηστοῦ ἔς τε τὰς σπασ καὶ σύριγγας, καὶ ὑδρωπικὰς μετὰ τὰς χειρουργίας· περιῤῥήγνυσι τὲ τὰς ἐχάρας καὶ τὰ τεθηριωμένα ἕλκη· πρός τε δυσουρίαν ἁρμόζει πρειχριομένου τοῦ δακτύλου· καὶ πρὸς τὰς φλεγμονὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς αἱμορῥοΐδων αὐξομένων πρειχριόμενον· ἐμμιλά τε κινεῖ πρὸς τὸ ὑπτιοθέμενον τῇ μήτρᾳ, σικυείας καὶ οἰδήματα ἐν ὑστέρᾳ διαφορεῖ, καὶ πρὸς τὰ νευρύτερα καὶ μυώτερα, συμφέρει ἐν πιλήμασιν ἀραιῶς βρεχόμενον καὶ ἐπιτιθέμενον.

Megalinũ. Cap. LXX.

Megalinũ. Κεφ. ὁ.

Factitabatur olim megalinũ, sed nunc compositio exoleuit & prorsus obliterata est. Cuius ad historiæ complementũ meminisse non fuit alienum. Mistura cum amaracino eadem erat, sed resina exuperabat, hac tantum ratione differens. Quare leuiter emollit. Resina vnguentis, neque tutelæ neque voluptatis gratia adiicitur, sed coloris crassamentiq; causa. Ea tantisper coquitur, dum desinat olere: cuius coquendæ ratio declarabitur, dum de resina disseremus.

Τὸ δὲ μεγαλεῖον καλούμενον, πάλαι μὲν ποτε ἐσκευάζετο, ἐκλέλοιπε δὲ νῦν. πρὸς ἐπλήρωσιν δὲ τῆς ἱστορίας, οὐκ ἔστιν ἄτοπον ἐπιμνησθῆναι. καὶ τούτου δὲ σκευασία ἡ αὐτὴ τῷ ἀμαρακίνῳ, πλεονάζει δὲ τῇ ῥητίνῃ, καὶ ταύτῃ διαφέρει. ἔστι δὲ μαλακτικὸν ἠπίως. ἡ μὲν τοι ῥητίνη μίγνυται τοῖς μύροις, οὔτε φυλακῆς οὔτε ἡδονῆς χάριν, χρώματος δὲ καὶ πάχους ἕνεκα μίγνυται· δὲ ἡ τερεβινθίνη ἀφεψομένη, ἄχρις ἂν ἄοσμος γένηται. ἐπιλωθήσεται δὲ ἐν τοῖς περὶ ῥητίνης ἡ ἔψησις αὐτῆς.

Hedy-

Περὶ Ηδύ-

Περὶ Ηδύχρου. Κεφ. οά.

Καὶ τὸ καλούμενον δὲ ἥδυχρον, σκευαζόμενον ὃ ἐν κῷ τῆς αὐτῆς· ἔχεται δυνάμεώς τε καὶ σκευασίας τῷ ἀμαρακίνῳ, εὐωδέστερον δὲ τυγχάνει.

Hedychroum. Cap. LXXI.

Quod hedychroon vocant, in Co fieri solet: eisdem præditum viribus & misturis, quibus amaracinum, sed suauius spirat.

Περὶ Μετωπίου. Κεφ. οβ.

Σκευάζεται δὲ καὶ ἐν αἰγύπτῳ μύρον, ὃπ χωρίου ὑπ' αὐτῶν καλούμενον μετώπιον, διὰ τὴν τῆς χαλβάνης μίξιν· τὸ γὰρ ξύλον ἐξ οὗ γλυκάται ἡ χαλβάνη, μετώπιον καλεῖται. δι' ἀμυγδάλων δὲ πικρῶν καὶ ἐλαίου ὀμφακίνου καὶ καρδαμώμου, ζίγγιβέρεως τε καὶ καλάμου καὶ μέλιτος καὶ οἴνου καὶ σμύρνης καὶ βαλσάμου καρποῦ καὶ χαλβάνης καὶ ῥητίνης σωτήρεται. δόκιμον δὲ ὅτι τὸ βαρύοσμον καὶ λιπαρὲν· ἐμφαῖνον μᾶλλον τοῦ καρδαμώμου καὶ τῆς σμύρνης, ἢ τῆς χαλβάνης. σφόδρα δὲ θερμαίνει καὶ πυρεῖ καὶ αὐαστικοῖ, ἐπισπαστά τε καὶ καθαίρει ἕλκη· ῥεῦς τε νεῦρα καὶ μύας διακοπέντα ποιεῖ, ὑδρωπικάς τε σὺν σπῦς. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι καὶ κηρωτοῖς. ῥεῦς τε ῥίγη καὶ ὀπισθοτονικῶς πεπωμένους χρηστεύει· κινεῖ δὲ καὶ ἱδρῶτας, καὶ αὐαστικοῖ τὰ ὠτὸς ὑστέραν, καὶ σκληρίας τὰς ὠτὸς αὐτοῦ χαλᾷ. καὶ καθόλου μαλακτικὴν ἔχει τὴν δύναμιν.

Metopium. Cap. LXXII.

Fit in Ægypto vnguentum, quod metopion patrio nomine appellatur, propter galbani mistionem: nã lignum in quo galbanũ enascitur, metopion vocãt. Cõstat amaris nucibus, omphacino oleo, cardamomo odorato iunco, calamo, melle, vino, myrrha, balsami semine, galbano & resina. Probatur pingue, graui odore, quod magis cardamomum & myrrhã, quàm galbanum respiat. Calfacit vehementer, & adurit, atque extrahit, ora vera venarũ aperit, vlcera purgat, extrahítque: ad præcisos neruos, & musculos, ad hernias humore contractas, cum erodentibus medicamẽtis efficax est: ceratis & malagmatis inseritur: horroribus, conuulsisq; prẽsertim quibus ceruix in scapulas deiecta, & retrorsum cõtracta est, vtile habetur: sudores ciet, vuluæ spiracula recludit, & eiusdem duritias laxat: in summa molliendi naturam habet.

Men-

Mendesium. Cap.LXXIII.

Mendesium constat balanino oleo, myrrha, casia, & resina. Aliqui tamen post singulorum pondera, cinnamomi exiguũ addunt, nullo compendio: nam quæ simul excocta non fuere, vim nullam exhibent. Similem metopio vim obtinet, sed inferiorem multó.

Stacte. Cap. LXXIIII.

Stacte vocatur pinguitudo recẽtis myrrhę cũ exigua aqua tusę, & organo expressę. Ea per quàm odorata, ac preciosa est: atq; vnguẽtũ per se facit, quod stacte nominatur. Maximè probatur, quæ nullã olei mistionẽ admisit, cuius minima portio cõpos est viriũ plurimarũ. Vim calfactoriã myrrhæ & calidis vnguentis respondenté habet.

Cinnamominũ. Cap.LXXV.

Cinnamominum confit è balanino oleo, & xylobalsami, calami, iunci odorati spissamẽtis, atque cinnamoni, & seminis balsamini suauitate conditur, quadrupláque myrrhæ ad cinnamomum portione, mel ad cogenda omnia adiicitur. Laudat nõ acre, molli odore, planè myrrhã redolẽs, crassum, odoratũ, gustu perquã amaro.

Id

Περὶ Μενδησίου. Κεφ. οϛ'.

Καὶ τὸ μενδήσιον δὲ λεγόμενον, ἐκ τοῦ βαλανίνου ἐλαίου καὶ σμύρνης καὶ καυσίας* καὶ ῥητίνης σκευάζεται. ἔνιοι δὲ μετὰ τὸν καταθυμιὸν, κιννάμωμον μικρὸν ἐπεπεμβάλλουσιν ἀνωφελῶς· οὐκ ἐκδίδωσι γὰρ τὰ μὴ συνεψηθέντα τῷ δυνάμιν. ἐμφερὴς δὲ ἔχει τῷ ἐνέργειαν τῷ μετωπίῳ, ἧττον ἀμυδρόν τι.

Περὶ Στακτῆς. Κεφ. οδ'.

Στακτὴ δὲ καλεῖται προσφάτου σμύρνης τὸ λιπαρὲν, κεκομμένης μὲθ' ὕδατος ὀλίγου, ἀποτεθλιμμένου τε δι' ὀργάνου. εὐώδης τε λίαν καὶ πολυτελής ἐστι· καθ' ἑαυτὴν ὢσαν μύρον τὸ καλούμενον στακτή. δόκιμος δὲ ὅστις ἀμιγὴς ἐλαίου καὶ ἐν ἐλαχίστῳ πλείστην δύναμιν κεκτημένην, οὔθ' θερμαντικὴν, ἀναλογοῦσαν τῇ σμύρνῃ καὶ θερμαίνουσι τῶν μύρων.

Περὶ κιννα μωμίνου. Κεφ. οε'.

Κιννα μώμινον δὲ ἔκ τε ἐλαίου, βαλανίνου καὶ συμμάτων ξυλοβαλσάμου, καλάμου, σχίνου, ἁδυσμάτων δὲ, κιννα μώμου, βαλσάμου καρπῶν, σμύρνης τετραπλασίονος παρὰ τὸ κιννάμωμον σκευάζεται. μίγνυται δὲ καὶ μέλι εἰς τῷ φύρασιν. δόκιμον δέ ἐστι τὸ δριμὺ, μαλακὸν δὲ τῇ ὀσμῇ, καὶ παρεμφαῖνον σμύρνης, παχύ τε καὶ εὐῶδες, ἄγαν δὲ τῇ γεύσει πικρόν.

τὸ δὲ

τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐ σὴπτίνης, ἀλλ' ἐκ σμύρνης ἔχει τὸ πάχος· ἡ γὰρ ῥητίνη οὐ πεπαιδεύσει πικρίαν, οὐδὲ εὐωδίαν. Δώσαμεν δὲ ἔχει σφόδρα δριμεῖαν καὶ θερμαντικὴν καὶ πικράν. αὐτὸ μὲν γοῦν θερμαίνουσα καὶ διαφορεῖ, καὶ διαχεῖ, καὶ ἐπισπᾶται ὑγρά, καὶ πνεύματα· ἔστι δὲ καρηβαρικόν, ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ σὺν μύρῳ ζωὸν ἐλαίῳ διπλασίονι καὶ κηρῷ, καὶ μυελῷ. ἔστω δὲ ἀποβάλλει τὸ πολὺ τῆς δριμύτητος, καὶ γίνεται μαλακτικόν. ἄλλως γὰρ συγκρίει καὶ σκληρύνει βαιότατα πάντων τῶν παχέων μύρων. ποιεῖ καὶ πρὸς σύριγγας καὶ σήπας ἐναργῶς· καὶ πρὸς ὑδροκήλας καὶ ἀνθράκας καὶ γαγγραίνας σὺν καρδαμώμῳ· πρὸς τε ῥίγη τὰ φρικωδικὰ καὶ πρὸς τρόμους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἰοβόλων θηρίων δακνομένοις ἐν συγχρίσμασι, σπῆμά τε σκορπιοπλήκτοις καὶ φαλαγγοδήκτοις.*

Περὶ ναρδίνου μύρου. Κεφ. ος'.

Ναρδίνου μύρου ποικίλως σκευάζεται διὰ τὸ μαλαβαθρίνῳ φύλλῳ καὶ δίχα τούτου· ὡς τὸ πολὺ δὲ μίσγεται τῷ βαλανίνῳ ἐλαίῳ, ἢ ὀμφακίνῳ· πρὸς μὲν τὴν σύψιν τοῦ ἐλαίου ὄγκος· πρὸς δὲ τὴν εὐωδίαν κόστος, ἄμωμον, νάρδος, σμύρνα, βάλσαμον. ἔστι δὲ χρῆσιν ἡ λεπτή, μὴ δριμεῖα, ἔχουσα τὴν εὐωδίαν τῆς ξηρᾶς νάρδου ἢ ἀ-

Id nõ àresina, sed myrrha crassitudinẽ obtinuit: resina enim neq; amaritudiné præbet, neque vllã odoris gratiã adiicit. Vim habet admodũ acrẽ, amarã, & calfacientẽ. Itaq; ora venarum aperit, calfacit, discutit, diffundit, humores & spiritus attrahit, cõtra vuluæ vitia cũ duplo oleo, cera, & medulla efficax est. Ita enim ferè multũ acrimoniæ exolescit, & quædã emolliẽdi vis contrahitur. alioqui adurit, & præ omnibus crassis unguẽtis indurat. Facit mirũ in modum ad fistulas & vlcera quę putredinis vitiũ senserunt: itẽ ad hernias humidiores, carbũculos, febriũ horrores, tremores, gãgræ nasq; cũ cardamomo: aduersus serpentiũ morsus illinitur, scorpionũ & phalangiorũ ictibus cum tritis grossis imponitur.

Nardinum. Cap. LXXVI.

Ratio nardini faciundi euariat. Nam aut malabathrino folio, aut sine eo fit: plerunq; autẽ balanino oleo, aut omphacino: iuncus odoratus spissamenti gratia adiicitur: sicuti propter odoris suauitatem, costus, amomum, nardum, myrrha, balsamum. Laudatur tenue, non acre, nardi aridæ

aut

aut amomi odorem referens. Vis ei extenuans, acris, expurgat, excalfacit, absterget humores, rarefacit. Hoc liquidũ est, nec habet strigmenti crassitudiné, nisi resinãre cipiat. Fit etiã simplex ex omphacino oleo, iũco, calamo, costo & nardo.

Malabathrinũ. Cap. LXXVII.

Malabathrinum spissamenta nardini habet, insuper myrrhæ plusculũ additur: qua de causa calfacit, crocino aut amaracino viribus respondens.

Myrrha. Cap. LXXVIII.

Myrrha lachryma est arboris, quæ in Arabia gignitur, Ægyptiæ spinæ non dissimilis: è cuius vulnere defluit lachryma in subiectas tegetes, alia circũ caudicé concrescit. Dicitur ex his aliqua pediasimos præpinguis, qua expressa, Stacte emittitur. Alia gabirea pinguissima, læto & pingui solo nascẽs, ea copiosam sudat stacten. Omnium prima est, quæ troglodytica appellatur, accepto cognomine à loco, in quo prouenit: splendens, subuiridis, ac mordens. Quinetiam legitur tenuis quædam, quæ à troglodytica secunda est, bdellij modo mollis, verum odore grauiuscula, apricis nascens.

ἢ ἀμώμου. Δύναμις δὲ αὐτῆς λεπτυντικὴ, δριμεῖα, σμηκτικὴ, ἀραιωτικὴ ὑγρῶν, θερμαντική. ὑγρὰ δέ ἐστι καὶ οὐ γλοιώδης, ἐὰν μὴ ἐπίτηδες ἔχῃ. σκευάζεται δὲ καὶ λιτὴ δι' ὀμφακίνου ἐλαίου καὶ σχίνου, καὶ καλάμου, καὶ κόστου, καὶ νάρδου.

Περὶ Μαλαβαθρίνου. Κεφ. οζ'.

Τὸ δὲ μαλαβάθρινον, ἔχει μὲν σύμμαλα ἃ καὶ ἡ νάρδος, σμύρνης δὲ πλέον· διὸ καὶ γίνεται θερμαντικὸν, ἀναλογοῦν τῷ κροκίνῳ καὶ ἀμαρακίνῳ τὴν δύναμιν.*

Περὶ Σμύρνης. Κεφ. οη'.

Σμύρνα δάκρυόν ἐστι δένδρεου γλυκωμόλου ἐν Ἀραβίᾳ, ὅμοιον τῇ αἰγυπτιακῇ ἀκανθῃ· οὗ ἐγκοπομένου ἀποῤῥεῖ τὸ δάκρυον εἰς ὑπεστρωμένας ψιάθους· τὸ δὲ, ἐπὶ τῷ στελέχει πηγνύμενον, καλεῖται αὐτῆς ἡ μέν τις πεδιάσιμος λιπαρὴ, ἧς πελομένης, ἡ στακτὴ λαμβάνεται· ἡ δέ τις γαβιρέα λιπαρωτάτη, ἐν εὐγείοις καὶ λιπαροῖς τόποις γλυκωμόλῳ, ἡ καὶ πολλὴν αἴνησι τὴν στακτήν. θερμαντεύει δὲ ἡ τρωγλοδυτικὴ καλουμένη, ἀπὸ τῆς γλυκώσης αὐτὴν χώρας· ὑποχλωρος καὶ δηκτικὴ οὖσα, διαυγής. συλλέγεται δέ τις καὶ λέπτη μετὰ τὴν τρωγλοδυτικὴν ἀειθαλουμένη, ἐνάπαλλος ὡς τὸ βδέλλιον, ὑποβρωμος τῇ ὀσμῇ, ἐν εὐυπλοις τόποις γλυκομένη. ἡ δέ τις

Alia

ἡ δὲ τὶς καυκαλὶς λεγομένη, ὠχρὸς, μέλαινα, κάτοπτος. ἡ δὲ χείριστη ἐν ἁπάσαις, ὀργασίμη καλεῖται, ψαφαρὰ καὶ ἀλιπὴς, δριμεῖα, κομμιζούσα τῇ ὄψει καὶ τῇ δυνάμει. καὶ ἡ ἀμιννέα δὲ καλουμένη, ἀποδόκιμος. καὶ πίσσματα δὲ ἐξ αὐτῶν γίνεται· ἀπὸ μὲν τῶν λιπαρῶν εὐώδη καὶ λιπαρά· ἀπὸ δὲ τῶν ξηρῶν ἀλιπῆ καὶ οὐκ εὐώδη, ἄτονος διὰ τὸ μὴ προσειληφέναι ἔλαιον εἰς τὸ ἀνάπλασιν. δολίζεται δὲ κόμμι βεβρεγμένη σμύρνης ἀποβρέγματι καὶ μυρσινίνῳ. ἐκλέγου δὲ τὸ νέαν, ψαυσιάν, κούφην, ὁμόχρουν πανταχόθεν, καὶ τὴν ἐν τῷ θλασθῆναι, ἐνδοθεν, λευκὰς, ὀνυχοειδεῖς, ἔχουσαν διαφύσεις, λείας, μικρὸν ὠχρόν τε, ποικρὰν, εὐώδη, δριμεῖαν, θερμαντικήν· ἡ δὲ βραχεῖα καὶ τῇ χρόᾳ ποσώδης ἐστὶν ἄχρηστος. δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, καρωτικὴν, κολλυτικὴν, ξηραντικὴν, συστελικὴν, μαλάσσει δὲ καὶ μήτραν μεμυκυῖαν καὶ ἀνασπᾷ· ἄγει δὲ ἔμμηνα καὶ ἐμβρυα σὺν τόμῳ, ζωὰ ἀμιγῆ ὕδατος ἢ θέρμων ἀποβρέγματι, ἢ ποτῷ γάλακτος χυλῷ προσεσθεῖσα. λαμβάνεται δὲ αὐτῆ καταπότια, μέχρι δυσὶ κυάμου πρὸς βῆχα χρόνιον καὶ ὀρθόπνοιαν, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ ῥῶγμον, λύσιν τε κοιλίας. καὶ δυσεντερείας, λύει δὲ καὶ ῥίγη, πρὸ

Alia caucalis cognominatur, præter modū exoleta, nigra, & retorrida. Omniū deterrima, quę ergasima dicitur, pingui carés, cano situ obducta, acris ad gūmi imaginē vergens, & viribus eius proxima. Improbatur aminnea cognomine. Ex iis pastilli fiunt, sed è pinguibus pingues, & odorati: è sicciori bus haudquaquam pingues, & inodorati: minus odore pollet, quæ oleum non admisit, cum in pastillos digerebatur. adulteratur macerato gummi aqua, in qua myrrha maduerit. Eligenda est recens, squallore obsita, leuis, vndique cōcolor, quæ cōfracta venas vnguium modo candidas & læues ostendat, minutis glebis, amara, acris, odorata, calfaciēs: superuacua & inutilis est ponderosa, coloris picei. Calfacit, cohibet, soporem gignit, glutinat, siccat, astringit, vuluam emollit, & præclusam aperit: menses & partus celeriter extrahit, cum absinthio, lupinorum cremore, vel succo rutæ admota: tuberculo fabæ deuorat in vetere tussi, orthopnœa, in laterū pectorisq; doloribus, in alui profluuio, & dysenteria: horrores discutit,

duabus horis ante febrium acceſsiones, fabæ magnitudine pota cum pipere & aqua: ſubdita linguæ liquatáque, ſcabritiem arteriæ expolit: obtuſam vocem expedit, ventris tineas enecat, contra grauem oris halitum manditur, & aduerſus alarum tædia cum liquido alumine illinitur. gingiuas & dentes ſtabilit, colluto cum vino & oleo ore: vulnera capitis illitu glutinat, medetur fractis auribus ac oſsib⁹ nudatis, peruncta cum cochleæ carnibus. Item purulentis auribus inflammatísque cum meconio, caſtorio, & glaucio: ad varos autem cum caſsia & melle illinitur, impetigines ex aceto purgat, defluentes capillos cum ladano & vino myrteo illita, firmat: diuturnas deſtillationes lenit, illitis penna naribus: oculorum vlcera complet, albugines tollit, caliginem diſcutit, ſcabritiem læuigat, Fit è myrrha, perinde atque thure, fuligo, &, vt poſtea oſtendemus, ad eadem conueniens.

πρὸ δύο ὡρῶν τ̃ ἐπιβολῆς μ̃ πεπέρεως ϗ ὑδαλος τὸ μέγεθος κυάμου πεθεῖσα, ἀφτηρίας τὲ βραχύτητα ϗ δασυσμὸς φωνῆς, ἀπεκαθίστησιν ὑποπεπτωκυῖαν τῇ γλώττῃ καὶ ἀπεχυλιζομένην κλείνῃ ὃ ϗ ἕλμινθας, καὶ πρὸς δυσωδίαν στόματος διαμασατ̃ὸ πρὸς ὃ μασχαλῶν πόνους, μ̃ συπηρίας ὑγρὰς διαχρίεται· σὺν οἴνῳ ὃ ϗ ἐλαίῳ διακλυζομένη, ὀδόντας ϗ ἕλκα κραταίνει· κολλᾷ ὃ ϗ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ βαύματα ἐπιπαττομένη, ϗ τὰ τεθλασμένα ὦτα ϗ ἐμπωμένα ὀστᾶ, ἰᾶται σὺν κοχλίου σαρκὶ ἐπιχριομένη, ϗ τὰ πυορροοῦντα τ̃ ὤτων ϗ φλεγμαίνοντα, σὺν μυκανίῳ ϗ κωρείῳ ϗ γλαυκίῳ· πρὸς δὲ ἰόνθους μ̃ κασίας ϗ μέλιτος ὑπαχρίεται, λήχμιᾶς τὲ ἀποσμήχει σὺν ὄξει, ϗ πείσας ῥεούσας μ̃ λαδάνῳ ϗ οἴνῳ ϗ μυρσινίνῳ καὶ ἀλχριομένη ῥόωνυσι· περιῦνει ὃ ϗ τὸν ῥεῦμα τῶν ὀφθαλμῶν κατάῤῥεον διαχριομένη πτερῷ τ̃ μυξωτήρων· πληροῖ ϗ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς ἕλκη, ϗ καταύρει τὰ λευκώματα ϗ τὰ ἐπισκοτοῦντα τ̃ κόραις, ϗ βραχώματα σμήχει. γίνεται δὲ ϗ λιχνὶς ἐξ αὐτῆς ὁμοίως τῇ ἐπὶ τὸ λιβανώτου, ὡς ὑποδείξομεν, ἀφαπτόμενα πρὸς τὰ αὐτά.

Myrrha Bœotica.

Cap. LXXIX.

Bœotica myrrha, diſſecta radix eſt arboris cuiuſdã í Bœotia naſcẽtis

Περὶ Βοιωτικῆς σμύρνης.

Κεφ. οθ΄.

Ἡ δὲ βοιωτικὴ σμύρνα, ἔστι δένδρου πηγὸς ἐν βοιωτίᾳ γινομένου

του ῥίζα τετιμημένη. ἐκλέγου δὲ τὴν ἐμφερῆ σμύρνῃ καὶ τὴν εὐωδίαν. Δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, διαλυτικήν. μίγνυται δὲ καὶ θυμιάμασι χρηστοῖς.

Περὶ στύρακος. Κεφ. π'.

Στύραξ δάκρυόν ἐστι δένδρου παρὸμοίου κυδωνίῳ. διαφορεῖ δὲ αὐτῆς ὁ ξανθὸς καὶ λιπαρὲς ῥητινώδης, βρόμους ἔχων ὑποτεύκους, ὅπερ διαμενόντων τῇ εὐωδίᾳ ὡς ὀπτᾶσθαι, καὶ ἐν τῷ μαλάττεσθαι αὐτὸν ὑγρασίαν παρὰ μέλιτος δίκην· τοιοῦτος δέ ἐστιν ὁ καταβαλίτης καὶ ὠνιστὶ δάκρυος καὶ κιλίκιος. φαῦλος δὲ ὁ μέλας καὶ * λαθυρὸς, καὶ πιτυρώδης. εὐείσκεται δὲ καὶ δάκρυον κόμμι ἐοικὸς, διαυγὲς, σμυρνίζον· ὀλίγον δὲ τοῦτο γίνεται. δολίζουσι δὲ αὐτὸ τοῖς ἐκ τοῦ δένδρου πρίσμασιν ἄκρων ἀπὸ τῶν σκωλήκων ἀπατᾶται μιγνυμένη καὶ μέλιτι καὶ ἴρεως ὑποσάθμῃ, καὶ ἄλλοις ποίοις. ἔνιοι δὲ κηρὸν ἢ στέαρ ἀρωματίσαντες συμμιγάσουσιν ἐν τοῖς ὀξυτάτοις ἡλίοις τῷ σύραγι, καὶ δι' ἠθμοῦ ἐκθλίβουσιν εἰς ὕδωρ ψυχρὸν πεισῶντες σκωλήκια καὶ πωλοῦσι, σκωληκίτην ὀνομάζοντες.* ἐγκρίνουσι δὲ οἱ ἄπειροι τὸν τοιοῦτον ὡς ἀκίβδηλον, οὐ προσέχοντες τῇ κατὰ πλὴν ὀσμὴν εὐτονίᾳ, δριμὺς γὰρ λίαν ἐστὶν ὁ ἄδολος.

Δύναμιν

tia nascentis, Melior est quæ myrrham odoris suauitate repræsentat. Vis ei calfactoria inest, emollit discutítq; suffimentis commodissimè inseritur.

Styrax. Cap. LXXX.

Styrax lachryma est arboris malo cotoneæ similis. Præfertur sordescens, flauus, resinosus, albicãtibus grumis, quàm plurimũ in sua odoris gratia permanés: qui dũ mollitur, melleũ liquorẽ reddit: qualis è Catabalis, Pisidia, & Cilicia deuehitur. Deterior niger, furfurosus, friabilis, canóq; situ obductus. Cæterum lachryma inuenitur gũmiũ similitudine, perlucida, & myrthæ æmula: verũ perpauca manat. Adulterat̃ ligni scobe, quã vermiculi erodẽtes excusserũt, melle & iridis sedimẽto, & q̃busdã aliis. Alij cerã aut adipẽ odoribus imbutũ, flagrãtissimis solib⁹ cũ styrace subigũt, & p̃ laxa cribri foramina i frigida aqua veluti vermiculos exprimũt, vẽnũdantq;. Styracẽ hũc (quoniã vermiculorũ speciẽ cõtrahat̃) scholecitẽ cognominant, tanq̃ syncerũ imperiti approbãt, nõ animaduertẽtes ad præcipuam odoris fragrantiã: siquidem acer admodũ est, qui adulterationis vitio caret.

Styrax calfacit, emollit, & concoquit: medetur tusi, destillationibus, raucedini, grauedini, & interceptæ voci: vuluę præclusæ duritiáve laboranti conuenit, cit menses potu appositúque, aluũ leuiter mollit, si exiguum cum resina terebinthina catapotij modo deuoretur. Miscetur vtiliter discutiẽtibus malagmatis, acopísque. Adoletur autẽ & igni torretur, vt fiat ex eo, veluti ex thure, fuligo, ad eadem conueniẽs ad quæ thuris fuligo. Ex eo etiam in Syria styracinum oleum componitur, quod calfacit vehementer, & emollit: verum caput dolore afficit, adgrauátque, & soporem adfert.

Bdellium. Cap. LXXXI.

Bdellium alij bolchon appellant, alij madelcon: lachryma est saracenicæ arboris. Probatur gustu amarũ, translucidũ, taurini glutinis in morẽ, intus pingue, liquescens facile, ligni ac sordis expers, suffitu odoratum, vngui simile. Est etiamnũ bdellij genus sordidum, nigrũ, vberioribꝰ glebulis in offas cõuolutũ, aspalathi odore, ex India aduectum. Defertur etiã à Petra oppido siccũ, resinosum, liuescẽs, sed facultate secundũ. Adul-

Δώαμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πεπτικὴν· ποιῶν πρὸς βῆχας καὶ καταῤῥοὰς, κορύζας, βράγχους, ἀποκοπὴν φωνῆς· ἁρμόζει καὶ πρὸς τὰς ἐν ὑστερικοῖς καὶ σπληνείας· ἐμπλαστά τε ἄγει πινόμενος καὶ πρὸς ἰσχιαδικοὺς κοιλίαν τε κούφως μαλάττει καταπινόμενος ὀλίγος μετὰ ῥητίνης τερεβινθίνης. μίγνυται δὲ καὶ μαλάγμασι διαφορητικοῖς καὶ ἀκόποις χρησίμως. καίεται δὲ καὶ ὀπᾶται καὶ φώγνυται καὶ θαλοῦται ὡς λίβανος· ἁρμόζει τε καὶ αἰθάλη πρὸς ἃ καὶ ἡ τοῦ λιβάνου. τὸ δ' ἐξ αὐτοῦ σκευαζόμενον χρίσμα ἐν τῇ συρίᾳ συρακήνον, θερμαίνει καὶ μαλάττει ἰσχυρῶς· κεφαλαλγὲς μέντοι καὶ βαρὺ καὶ κάρωτικὸν καθίστησιν.

Περὶ βδελλίου. Κεφ. πά.

Βδέλλιον οἱ δὲ μάδελκον, οἱ δὲ βολχὸν καλοῦσι· δάκρυόν ἐστι δένδρου σαρακηνικοῦ. δόκιμον δέ ἐστιν αὐτὸ τὸ τῇ γεύσει πικρὸν, διαυγὲς, πανεργοκολλῶδες, λιπαρὸν διὰ βάθους καὶ εὐμάλακτον, ἀμιγὲς ξύλων, καὶ ῥυπαρείας, εὐῶδες ἐν τῇ θυμιάσει, ἐοικὸς ὄνυχι. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον ῥυπαρὸν καὶ μέλαν, ἀδρόβωλον, παλαθῶδες, κομιζόμενον ἀπὸ τῆς ἰνδικῆς. φέρεται δὲ ἀπὸ τῆς πέτρας, ξηρὸν, ῥητινῶδες, εὐσπόλιον, δευτερεῦον τῇ δυνάμει.

δολοῦ

δολοῦται δὲ μιγνύμενον κόμμι· τὸ δὲ τιθύμενον ἧχ ὁμοίως πικραίνει τὴν γεῦσιν, ἔν τε τῇ ὑποθυμιάσει, ἧχ ἥκιστα ἐυώδες ἐστί. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, διαλυτικὴν. βρεγχοκηλῶν καὶ σκληρῶν καὶ ὑδροκηλῶν, ἐνεθὲν πυέλῳ ἀσίτου· ἀνοσμοῖ καὶ τὴν μήτραν προσιζήμενον καὶ ὑποθυμιώμενον, ἐφέλκεται δὲ καὶ τὰ ἔμβρυα καὶ πᾶσαν ὑγρασίαν, ῥύπτει δὲ καὶ λίθους πινόμενον, καὶ οὖρα ἄγει, βηχικοῖς τε καὶ θηριοδήκτοις, ὠφελίμως δίδοται· ἀγαθὸν δὲ καὶ πρὸς ῥήγματα, ἀποσματα, καὶ πλευρᾶς πόνον καὶ διαῤῥομὰς πνευμάτων· μίσγεται δὲ καὶ μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσι πρὸς τὰς σκληρίας καὶ δέσεις τῶν νεύρων· κατεργάζεται δὲ κοπτόμενον, παραχεομένου οἴνου ἢ ὕδατος θερμοῦ.

Adulteratur gummi, sed ita vitiatum non perinde gustui amaritudinem repæsentat, nec vsque adeò suffitionibus odoratum. Calfacit & emollit duritias, & turgentia guttura, humidásque hernias discutit, cum ieiuna saliua dilutum: vuluæ spiracula laxat appositu & suffitu, & partus humiditatésque omneis extrahit, calculos potu comminuit, vrinam mouet tussientibus & à serpente percussis, vtilissimè datur: valet ad rupta, vulsa, laterum dolores, & discursantes spiritus: malagmatis inseritur, quæ contra duritias & neruorum nodos prosunt: contusum resoluitur affuso vino aut aqua calida.

Περὶ λιβάνου. Κεφ. πβ'. Thus. Cap. LXXXII.

Λίβανος γίνεται μὲν ἐν ἀραβίᾳ τῇ λιβανοφόρῳ καλουμένῃ. πρωτεύει δὲ ὁ ἄῤῥην καλούμενος σταγονίας, στρογγύλος φυσικῶς. ἔστι δὲ ὁ τοιοῦτος ἄτομος λευκός τε καὶ θλασθεὶς ἔνδοθεν λιπαρὸς, σπινθαριθεὶς δὲ ταχέως ἐκκαιόμενος. ὁ δὲ ἰνδικὸς ὑποκίρρός τέ ἐστι, καὶ πελιὸς τὴν χρόαν, γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ὀπὴν δέσιν στρογγύλος· τέμνοντες δὲ αὐτὸν εἰς τετράγωνα σχήματα καὶ βάλλοντες εἰς κεράμεια, κυλίσιν ἕως

Thus in ea gignitur Arabia, quæ thurifera cognominatur. Primatũ tenet í eo genere masculũ, stagonias appellatũ, suapte natura rotundũ: tale autẽ indiuiduum est, candidũ, cùm frangitur, intus pingue, in suffitu statim ardens. Indicum verò fuluescit, & colore liuet, sed rotundum industria factitant: nam in quadrangulares formas dissectũ fictilibus versant,

donec rotunditatē contrahat: verùm huiusmodi thus tēpore flauescit, quod atomū aut syagrū appellāt. Secundū locū habet Arabicū, & ī Smilo nascēs, quod aliq copiscū vocāt, minꝰ multò & fuluius. Est & genus aliud, cui amœmitæ cognomen est, alioqui cādidum: quod dū mollitur, mastiches more digitis cedit. Adulteratur in itinere, pini resina & gūmi, quod facile deprehēdi potest: siquidē suffitū gūmi flammā nō eiaculatur, & resina in fumū euanescit, thus verò statim ardet: idē maleficiū odor prodit. Ad calfaciendū & astringēdū pollet, oculorū caliginē discutit, caua vlcera cōplet & ad cicatricem perducit cruenta vulnera glutinat, infrenatq; cūctas sanguinis eruptiones, etiamsi cerebri membranis effluat: vlcera quæ cacoēthe vocantur, & sedis & reliquarum partiū permulcet tritū cū eo & lacte linamentū: formicantes verrucas inter initia, impetiginésq;, ex aceto & pice illitū, tollit: ambusta igni pnionésq; cū suillo adipe aut anserino, & vlcera ī capite mānātia cū nitro, si infricetur, sanat: paronychiis cū melle auribus fractis cum pice, medetur:

ad

ἕως ἂν ὀπταλάβοι τὸ στρογγύλον
σῶμα· χρόνῳ δὲ ὁ τοιοῦτος ξαν-
θοῦται, ἄτομος ἢ σύαγρος καλέ-
μενος. δευτερεύει δ' ὁ ἀραβίας καὶ ὁ
ὃν σμίλωνα, ὃν ἔνιοι κοπτὸν καλοῦ-
σι, μικρότερον καὶ λεπτότερον ὄν-
τα. λέγεται δέ τις καὶ ἀμωμίτης,
ἄλλως μὲν λευκὸς· ἐν δὲ τῷ μα-
λάσσειν ἐνδιδοὺς ὡς μαστίχη. δο-
λοῦται δὲ πᾶς λίβανος τῇ πιτυίνῃ
ῥητίνῃ μεθοδευόμενος, καὶ κόμ-
μι. εὐχερὴς δέ ἐστιν ἡ διάγνωσις.
τὸ μὲν γὰρ κόμμι οὐκ ἀκολουθεῖται
θυμιώμενον, ἡ δὲ ῥητίνη εἰς κα-
πνὸν ἀκτυφοῦται· ὁ δὲ λιβανω-
τὸς ἐξάπτεται. ὀλοὶ δὲ καὶ ἡ ὀσ-
μὴ τοιοῦτον. δύναται δὲ θερ-
μαίνειν, σύφειν, ἀποκαθαίρειν τὰ
ὀπισχοτοιοῦντα τοῖς κόραις, καὶ
τὰ κοῖλα τῶν ἑλκῶν πληροῖ
καὶ ἀπυλοῖ, κολλᾷ τε ἕ-
λαιμα τραύματα, αἱμορραγίαν
τε πᾶσαν, καὶ τὴν ἐκ μυίγ-
γων ἐπέχειν· παρηγορεῖ καὶ τὰ
περὶ δακτύλιον καὶ τὰ λοι-
πὰ μέρη κακοήθη ἕμμοτος λεῖ-
ος, σὺν γάλακτι, καὶ τὰς ἐν
ἀρχῇ μυρμηκίας καὶ λειχῆ-
νας, ζωὸν ὄξει καὶ πίσσῃ κατα-
χριόμενος αἴρει, καὶ τὰ πυεί-
κωτα δὲ ἕλκη καὶ χάμετλα ἰᾶ-
ται σὺν ἐλαίῳ χοιρείῳ ἢ χυλῷ·
ἀλφοὺς δὲ σὺν νίτρῳ σμώμε-
νος ἰᾶται. παρωνυχίας τε σὺν μέ-
λιτι, ὦτων θλάσεις σὺν πίσσῃ·

περὶ

πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἀλγήματα τῶν ὤτων, ζωὸν οἴνῳ γλυκεῖ ἐγχεόμενος, μαστούς τε τῶν ἀπὸ τοκετῶν φλεγμαίνοντας σὺν κιμωλίᾳ καὶ ῥοδίνῳ καὶ ἀχρειόμυος ὠφελεῖ· μίγνυται δὲ καὶ τοῖς πρὸς ἀρτηρίαν ὠφελίμοις, καὶ τοῖς στραγγικοῖς φαρμάκοις, αἱμοπτοϊκούς τε ὠφελεῖ πυρέσσοντας· μανιώδης δὲ ὅστις πυρέσσει ὑπὸ τῶν ὑγιαινόντων, πελείων δὲ μετ' οἴνου πεθεὶς καὶ κτείνει. καίεται δὲ λίβανος ἐπ' ὀστράκου καθαροῦ τεθεὶς, ὑφαπτομένου τοῦ ξύλου αὐαφθέντα ἀπὸ λύχνου, ἄχρις αὖ σβεσθῇ· δεῖ δὲ μὴ πρὶν τελείαν καῦσιν ποιεῖσθαι πρὶν ἄχρις αὖ σβεσθῇ πρῶτον ὃ καὶ σκεπτέον. ἔνιοι δὲ πρὸς πηλὸν ἀγγεῖον χαλκοῦν, κοῖλον κατὰ μέσον τετρημένον, πρὸς ἕλκωσιν τῆς λιγνύος, ὡς ὑποδείξομεν ἐν τῷ περὶ ἀσβόλης λιβανωτοῦ λόγῳ. οἱ δὲ, εἰς ὠμὸν χύτραν βάλλοντες καὶ περιπλάσαντες πηλῷ, καίουσιν ἐν καμίνῳ. φώγνυσι δὲ ἐπ' ὀστράκου καινοῦ καὶ ἀνθράκων διαπύρων, ἕως αὖ μυκέτι πομφολυγίζῃ, μὴ δὲ λιπαρείαν πυρὰ ἢ ἁλμύδα ἀνίῃ. θρύπτεται δὲ εὐχερῶς μὴ κατακεκαυμένος.

ad reliquos auriũ dolores cum dulci vino iufunditur, inflammatæ à partu mammę cum cimolia & rosaceo magna vtilitate perungũtur, additur ad arteriæ viscerũ nq; medicamenta, prodest sanguinis excreationi potum: sed in secunda valetudine haustum insaniã mouet, & largius cum vino potum interficit. In fictili mundo thus crematur, flagrante glebula succensum à lucerna, donec exuratur: post perfectam vstionem operire oportet, vsque dum restinguatur: sic enim in cineres non redigitur. Aliqui ollulam æneo vase cauo circa medium perforato cingunt ad excipiendam fuliginem, vt in eius mentione mox ostendemus. Alij crudo fictili luto oblito, & in fornacem indito, cremant. Fictili etiam nouo viuacibus prunis torretur, dum non amplius bullet, aut pinguitudinem vaporémve emittat. facile enim comminuitur quod perustum non est.

Περὶ Φλοιῶ Λιβανώτου. Κεφ. πγ΄.

Φλοιὸς δὲ λιβανώτου διαφερεῖ ὁ παχὺς καὶ λιπαρὸς καὶ ἐυώδης, πρόσφατος, λεῖος καὶ μὴ λεπρώδης ἢ ὑμφωώδης. δολοῦται δὲ μιγνυμένῳ

Thuris cortex. Ca. LXXXIII.

Præfertur thuris cortex crassus, pinguis, odoratus, recens, leuis, minimè scaber, sine membranis. Adulteratur ad-

misto pini aut nucis eius cortice, sed horũ index ignis est: siquidem reliqui cortices suffiti nequaquã incenduntur, sed sine odore fumum eructant: thuris verò cortex ardet, & cũ odoris fragrantia vaporem eiaculatur. Thuris modo vritur, & vis eadem quæ thuri, sed validior astringétiórq;. Quare potu cruétis excreationibus, vuluis fluxione laborantibus in pessо confert, ad cicatrices oculorũ, & caua sordésque efficax est. tostus scabris lippitudinibus auxiliatur.

Mãna thuris. Ca. LXXXIIII.

Manna thuris probatur candore, micarum frequentia, & puritate. Vim habet eandem quam & thus, sed inualidiusculam. Sunt qui cribrata pini resina, ac polline, aut cortice thuris contusi adulterant: sed hæc igne deprehenduntur. Neque enim æquè suffitu aërium vaporem, sed fuliginosum & impurũ expuit, & permistum suaueolentiæ halitus virus habet.

Thuris fuligo.

Ca. LXXXV.

Fuliginem thuris sic facito: Forcipicula, lucernis accensas singulatim thuris glebas, in nouam fictilem ollam cõcauam impo-

γνυμένῳ αὐτῷ φλοιοῦ τροβιλίνου ἢ πιτύϊνου, ἔλεγχος δὲ ϗ τούτων τὸ πῦρ· οἱ μὲν γὰρ λοιποὶ θυμιαθέντες οὐκ ἀναπίπτουσι, καπνιζόμενοι δὲ δίκα εὐωδίας ἐκπύρουσι· ὁ μὲν τοῦ λιβάνου φλοιὸς ἄπεται ϗ μετ' εὐωδίας ἐκθυμιᾶται· καίεται δὲ ϗ οὕτως ὡς λίβανος. Δύναμιν δ' ἔχει ϗ ὁ λίβανος ἐνεργέστερος ὢν ϗ συμπικώτερος. ὅθεν ποθεῖς, αἱμοπτικοῖς μᾶλλον καὶ ῥοϊκοῖς ἁρμόζει· ἐν ποσῷ δέτω· πιεῖ καὶ πρὸς οὐλὰς ἐν ὀφθαλμοῖς, ϗ κοιλώματα καὶ ὑπαυγείας· φωχθεὶς δὲ ϗ πρὸς ψωροφθαλμίας πιεῖ.

Περὶ Μάννης Λιβάνου. Κεφ. πδ'.

Μάννα δὲ λιβάνου δόκιμός ἐστιν ἡ λευκὴ καὶ καθαρὰ, ἔνεργόδρος. Δυνάμιν δ' ἔχει ἰσ ϗ ὁ λιβανωτὸς, ὑπανειμένως δ' μᾶλλον. μίσγουσι δ' ἔνιοι δολίζοντες ῥητίνην πιτύϊνην σεσημμένην ϗ γύριν, ἢ φλοιὸν λιβανωτοῦ κεκομμένου· ἐλέγχει δ' ϗ ταῦτα τὸ πῦρ. ὅτε γὰρ καθ' ἑαυτὰ ϗ ἰσοτόνως θυμιαθήσεται ἀερίζοντα τῷ ἀτμῷ, ἀσβολώδει δὲ καὶ οὐ καθαρῷ, ἢ τε εὐωδία μικτὴ ἔχει τὴν ἀποφοράν.

Περὶ Αἰθάλης Λιβανωτοῦ.

Κεφ. πέ.

Αἰθάλην δ' λιβανωτοῦ πολλάκις· λαβὼν ξύλα καθ' ἕνα χόνδρον τοῦ λιβάνου ἄπτων πρὸς λύχνον, ὑποτίθει εἰς κοῖλον λοπάδιον ὀστράκινον καινόν·

κεινὸν· εἶτα ἐπικάλυψον χάλκωμα ἔγκοιλον, τετρημμένον κατὰ μέσον καὶ ἐσμηγμένον ἐπιμελῶς, *ὑποτίθει τι κατὰ τὸ ἕτερον αὐτοῦ* μέρος ἢ ἀμφότερα λιθάρια ὑψηλὰ τετραδακτυλιαῖα πρὸς τὸ διαφαίνειν εἰ καίεται· καὶ ἵνα χώρημα ᾖ ὑποτιθέναι* ἑτέρους χόνδρους* ἀεί. πρὸ τοῦ τὸν πρῶτον χόνδρον ἀποσβεσθῆναι παντελῶς,* καὶ τοῦτο ποίει, ἕως ἂν αὐτάρκη λιγνὺν δόξῃς συναγηνοχέναι. σωσὶ χῶς μοῦ τοι φαίνομαι τὰ ἐκτὸς μέρη τοῦ χαλκώματος· οὕτω δὲ προσκαθίζει πᾶσα λιγνὺς, μὴ ἄγαν ἁπτοῦ πυρουμένου· ἐπεὶ ἀποπίπτουσα διὰ τὴν κουφότητα, μίγνυται τῇ τοῦ λιβάνου σποδῷ. ἀποψήσας οὖν τὴν πρὸ τῆς λιγνὺν, ποίει τὸ αὐτὸ ἐφ' ἑσπέρας ἂν δοκῇ, ἀναμείξας δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ καέντος λιβάνου σποδὸν ἰδίᾳ. Δύναμιν δὲ ἔχει προϋπτικὴν τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς φλεγμονῶν, σταλτικὴν ῥευμάτων, ἀναληπτικὴν ἑλκῶν, πληρωτικὴν κοιλωμάτων, σταλτικὴν καρκινωμάτων.

imponito: & æreo vase in medio perforato, deterſa diligenter ſorde, obtegito: alteram admoueto, ex altera eius parte aut vtraque, ſubiectis quaternum digitorum altitudine lapillis, quò facilius perſpici queat, ſi vrantur: & qua locus capax fuerit, glebulas alias ſupponito, & anteà quàm prorſus prior gleba reſtinguatur, aliam imponito: donec ſufficiétem fuliginem videaris coëgiſſe. Continuò tamen externæ æramenti partes ſpongia, aqua frigida madefacta, abſtergantur: ita enim tẽperato æris feruore, fuligo omnis inhærebit: quæ alioqui per leuitatem decidua, thuris cineribꝰ admiſcetur. Deraſa itaque fuligine, cinis cremati thuris ſeorſum ſubſtrahẽdus eſt. Idem opus, quod ſatisfactum tibi videtur, obeũdum. Oculorum inflammationes mitigat, fluxiones ſuſpendit, vlcera purgat, caua explet, carcinomata ſiſtit.

Περὶ Λυχνούς σκευασίας. Κεφ. ϞΣ΄.

Fuliginis compoſitio. Cap. LXXXVI.

Τὸν αὐτὸν τρόπον σκευάζεται καὶ ἐκ τῆς σμύρνης καὶ ἐκ τοῦ ῥητίνης, καὶ ἐκ τοῦ στύρακος λυχνὶς ἀφαιρεῖται· ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τοῦ λοιπῶν τῶν δακρύων ὁμοίως δὲ λιγνὺς λάμ-

Simili modo è myrrha, reſina, ſtyrace, reliquiſque lachrymis, fuligo excipitur, ad eadem conueniens.

Carẽ. Περὶ

Picea

Picea & Pinꝰ. Ca. LXXXVII.

Pinus & Picea generi eidem ascribuntur, sed quandam flagitat specierum distinctionē, arbores vulgò cognitæ: quarū cortex astringit, prodest tritus & illitus intertrigini, vlceribus summū corpus occupantibus, ambustisq; cum spuma argenti & manna. Vlcera delicatulorum acrimoniam recusantium, cerato myrtino exceptꝰ, ad cicatricem perducit: tritus cum sutorio atramento serpētia cohibet. suffitu partus & secundas eijcit, potus aluum sistit, vrinam mouet. Folia eorum trita & illita inflammationes leniunt, vulnera ab inflammatione vindicant, trita autem & decocta in aceto, feruenti collutione, dentium dolores mulcent: hepaticis vtilia sunt, drachmæ pondere in aqua aut mulsa pota. Pineæ nucis cortex & folia potu idem præstant. Teda earum particulatim secta si in aceto coquatur, & decocto dens colluatur, dolores leuat. Ex his etiam fit spatha acoporum pessorumq; compositionibus idonea. Quinetiam earum crematarum fuligo ad librarij atramenti cōfectionem excipitur:

ea

Περὶ Πίτυος. Κεφ. πζ΄.

Πίτυς γνώριμον δένδρον ἐστὶ τῇ αὐτῇ χρήσει καὶ ἡ λεγομένη πεύκη, εἴδει διαφέρουσα· ἀμφοτέρων δὲ ὁ φλοιὸς στυπτικὸς, ἀμύζων τε πρὸς τὰ παραβλήματα λεῖος καὶ ταπλατύσμους, καὶ πρὸς τὰ ὀπισθότονα τῶν ἑλκῶν καὶ κεκαυμένα σὺν λιθαργύρῳ καὶ μάννῃ· ἀναλιφθεὶς δὲ κηρωτῇ μυρσίνῃ, ἀπουλοῖ τὰ ἐπὶ τῷ βυρσοχρόων ἕλκη καὶ τὰ ἑρπυστικὰ ἐπέχει μετὰ χαλκάνθης λείου, ἐμβρυά τε καὶ δεύτερα ὑστέρα συναθεῖς ἐκβαλλῃ, κοιλίαν τε πεθεὶς ἐφίστησι, καὶ ἕδρα κινεῖ, καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτῇ καταπλασθέντα λεῖα, φλεγμονὰς παρηγορεῖ, καὶ τραύματα ἀφλέγμαντα διατηρεῖ, λειανθέντα δὲ καὶ ἐψηθέντα ἐν ὄξει. ὀδοντολγίας πραΰνει διακλυζόμενα θερμά· ἁρμύζῃ δὲ καὶ ὑπατικοῖς τὰ φύλλων ἑλκὴ μία σὺν ὕδατι ἢ μελικράτῳ πεθεῖσα. πιεῖ δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ τῆς τροφίλου φλοιὸς καὶ τὰ φύλλα πεθέντα. καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς δὲ δαδίον ὃ δὲν εἰς λεπτὰ καὶ ἐψηθὲν σὺν ὄξει, ὀδοντολγίας κραταιῶς πραΰνει, κρατυνθὲν τοῦ ἀφεψήματος καὶ τὸ πεσσευθὲν ὀδόντος. καὶ ἀποδεῖται δὲ ἐξ αὐτῆς γίνεται εἰς ἀκόπων σκευασίας καὶ πεσσῶν ἐπιτήδειος· ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν λιγνὺς καπνιθέων, ἐκλαμβάνεται πρὸς μέλανος γραφικοῦ κατασκευὴν

πιεῖσα

ποιοῦσι· καὶ πρὸς καλλιβλέφαρα καὶ καυδοὺς βεβρωμένους, πρός τε πίλα βλέφαρα καὶ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας.

Περὶ Πιτυίδων. Κεφ. πά.

Πιτυίδες ἃς καλοῦσι ὁ καρπὸς τῶν πιτύων καὶ τῆς πεύκης, ὁ εὐρισκόμενος ἐν τοῖς κώνοις. Δυνάμιν δὲ ἔχουσι, συστελλὴν, θερμαίνουσαν ποσῶς. βοηθοῦσι δὲ βηξὶ καὶ τοῖς πρὸς τὰ ὑγρὰ καὶ πάθεσι, καθ' ἑαυτὰς ἢ μὴ μέλιτος λαμβανόμεναι. Περὶ Στροβίλων. Κεφ. πθ'.

Στρόβιλοι ἢ καθαροὶ ἐδητόμενοι, ἢ μὴ γλυκέος ἢ σικύου σπέρματος πυόμυοι, οὐρητικοὶ, ἀμβλωτικοὶ τε πρὸς κύστιν ἢ νεφροὺς δριμυτήτων, παρηγορῆσι δὲ ἢ στομάχων δυσμοῖς, μὴ αὐστηράχυτοι, χυλὸν λαμβανόμυοι ἐξ' ἐρεβίνθου τε ἀτονίαν σώματος, ἢ τὰς τῶν ὑγρῶν διαφθορὰς ἐξαμβλυόουσιν. ὅλοι δὲ οἱ στρόβιλοι ἀπὸ δένδρων πρόσφατοι θλασθέντες ἐν γλυκεῖ ἢ ἑψηθέντες, ἀρμόζουσι παλαιαῖς βηξὶ ἢ φθίσεσι, ἢ τὸ ἐξ αὐτῶν ὑγρὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανομένου κυάθων τὸ πλῆθος τριῶν. Περὶ Σχίνου. Κεφ. ς'.

Σχῖνος δένδρον γνώριμον συστελλικὸν ὅλον· ἢ γὰρ ὁ καρπὸς αὐτῆς ἢ τὸ φύλλον ἢ ὁ φλοιὸς τῶν κλάδων καὶ τῆς ῥίζης ἰσοδυναμοῖ. γίνε

ea circũlitionib⁹ efficaciſsimè imponit, quibus palpebras ornãt, coloréq; métiunt, callibrephara Græci vocãt: arroſis oculorũ angulis, calloſis glabriſq; genis, & collachrymationibus opitulat. Pityides. Cap. 88.

Pityides appellantur pinorum piceæq; fructus, qui in conis inueniuntur. Vim aſtrictoriam habent, & aliquãtum excalfacientem: tuſsi & pectoris vitiis auxiliantur, per ſe, aut ex melle ſumpti.

Strobili. Cap. LXXXIX.

Nuces pineæ cũ Strobili repurgatæ mãdũtur, aut cũ paſſo aut cucumeris ſemine bibuntur, vrinam ciẽt: acrimonias in renibus & veſica hebetãt, ſtomachi roſiones leniunt: datæ cum portulacæ ſucco, virium infirmitatem roborant, corruptorum quoq; humorũ labem obtundunt. Pineæ nuces integræ recenter arboribus decerptę in paſſo frãguntur, & decoctæ, vetuſtæ tuſsi ac tabitudini conferunt, ſi quotidie ex eo liquore terni cyathi bibantur.

Lentiſcus. Cap. XC.

Lentiſcus nota arbor eſt, cui toti vis ineſt aſtringendi: ſemini enim, folio, ramo, cortici, radicibúsq; cognatæ inſũt vires.

Liqua-

Liquamentum autē ita fieri solet: Folia, cortex & radix in aqua coquuntur, & vbi abundē cocta refrigeratáque sunt, folia abiiciuntur: aqua denuo coquitur, donec mellis habeat crassitudinem. Lentiscus sua sua astringendi dote, valet aduersus sanguinis reiectiones, alui profluuia, & dysenterias in potu. Item contra eruptionem sanguinis è vulua, & eiusdem aut sedis procidentia. In totum acaciæ & hypocistidis vicem repræsentat. Idem facit succus è tritis foliis. Decoctum fotu caua explet, & fracta ossa ferruminat, vuluæ fluxiones sistit, nomas arcet, vrinam pellit, motus dētium collutione stabilit. Virentes surculi calamulorum vice dentibus repurgandis affricantur. Fit è semine oleum, quod prodest cùm quid adstringi opus est.

γίνεται ὃ καὶ χύλισμα ἐκ τῶν φύλλων, καὶ τῆς ῥίζης καὶ τῶν φύλλων ἑψημένων σὺν ὕδατι ἐφ' ἱκανὸν· εἶτα μετὰ τὸ ἑψηθῆναι τὰ φύλλα ῥιπτομένων, τὸ ὕδατος δὲ πάλιν ἑψουμένου μέχρι μελιτώδους συστάσεως. ποιεῖ δὲ σύφων πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς καὶ ῥύσεις κοιλίας καὶ δυσεντερίας πινόμενος, καὶ πρὸς τὰς ἐκ μήτρας αἱμορροΐδας, καὶ προπτώσεις ὑστέρας καὶ δακτυλίου· καὶ καταπλασθὲν αὐτὸ ἀκακίας καὶ ὑποκυστίδος ἔνεστιν αὐτῷ χρῆσις. καὶ ὁ χυλὸς δὲ τῶν φύλλων ἐκθλιβέντων τὰ αὐτὰ ποιεῖ. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καταπλασσόμενον, τὰ ἀσυμπλήρωτα συμπληροῖ, καὶ τὰ ἀπόρωτα πωρεῖ ὀστέα, καὶ τὰς ἐκ μήτρας ῥεύσεις στέλλει, καὶ τῶν νομῶν ἀποτρεπτικὸν καὶ οὐρητικόν ἐστιν, ἴσησι δὲ καὶ στομώμασι διδόντας διακλυζόμενον. τὰ δὲ ξυλάρια χλωρὰ ἀντὶ καλαμίδων παραβαλλόμενα τοῖς ὀδοῦσι, σμήχει τοὺς ὀδόντας. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔλαιον συπικόν, ἁρμόζον πρὸς τὰ σύψεως δεόμενα.

Lentiscus. Cap. XC.

Lentiscus resinam gignit, quæ lentiscina cognominatur, & ab aliquibus, mastiche. Pota vtilis est sanguinem reiicientibus, & tussi veteri: stomacho auxiliatur, sed ructum mouet. Additur in dentifricia, &

Περὶ Ῥητίνης σχινίνης. Κεφ. ϟά'.

Γεννᾶται δὲ καὶ ῥητίνη ἐξ αὐτῆς σχινίνη καλουμένη, ὑπ' ἐνίων δὲ μαστίχη. χρησιμεύουσα πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς, καὶ πρὸς παλαιὰν βῆχα πινομένη· ἔστι δὲ ἐυστόμαχος ἑρευκτική. μίγνυται δὲ καὶ σμήγμασιν ὀδόντων.

καὶ

καὶ ὑπηχίσμασι προσώπου σιλοποιοῦσα. ἀγανακλᾷ δὲ καὶ τείχας ἐν ὀφθαλμοῖς, στόματός τε εὐωδίαν ποιεῖ διαπαστωδόν, καὶ οὔλων ἐστὶ σαλπική. χρυσᾶται δὲ καὶ καλλίστη καὶ πλείστη ἐν χίῳ τῇ νήσῳ. διαφέρει δὲ αὐτῆς ἡ λαμπυρίζουσα, καὶ πυρρίζουσα τῷ λευκότητι, ἁδρὰ καὶ καπυρὰ καὶ εὐθρυβὴς καὶ εὐώδης. ἡ δὲ χλωρὰ ἧττον. ὁλᾶται δὲ λιβανοῦ καὶ ῥητίνης προσλίγης μιγνυμένων αὐτῇ.

& illitiones faciei, ad nitorem cuti conciliandum. Palpebras oculis incõmodas replicat, mã ducata halitũ oris commẽdat, gingiuas contrahit. Optima & copiosissima in insula Chio prouenit. Præfertur (nitedulę modo) resplendescẽs, & candore Tyrrhenicæ ceræ similis, adulta, retorrida, friabilis, odorata, stridorẽ ædens. Viridis autẽ inferior est. Adulteratᵉ thuris, resinæq; pineæ nucis mistura.

Περὶ Τερμίνθου. Κεφ. σβ'.

Τέρμινθος γνώριμον δένδρον, ἧς τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ φλοιὸς συστηκὰ ὄντα ἁρμόζει πρὸς ἃ καὶ ἡ ῥίζα, σκυταλόμορφα ὁμοίως καὶ λαμβανόμενα. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς ὄζει εὐῶδες μος, καυσοδόμαχος, οὐρητικὸς, θερμαντικὸς· ἔστι δὲ ἄοσος πρὸς ἀφεδρίσια, σὺν οἴνῳ δὲ ποθεὶς, πρὸς φαλαγγίων δήγματα ἁρμόζει. ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη κομίζεται μὲ ἐξ Ἀραβίας τὸ ἐν πέτρα. χρυσᾶται δὲ καὶ ἐν Ἰουδαίᾳ καὶ συρίᾳ καὶ ἐν κύπρῳ καὶ ἐν λιβύῃ, καὶ ἐν ταῖς κυκλάσι νήσοις· ἡ δὲ καὶ διαφέρει διαυγεστέρα οὖσα, λευκὴ, ὑαλίζουσα τῷ χρώματι καὶ κυανίζουσα, εὐώδης τερμίνθου πνέουσα. πρόσαγει δὲ πασῶν τῶν ῥητινῶν ἡ τερμινθίνη· καὶ μετὰ ταύτην ἡ πευκίνη, εἶτα ἡ πιτυίνη καὶ ἡ ἐλατίνη.

Terebinthus. Cap. XCII.

Terebinthus cognita arbor est, cuius folia, & semen, & cortex adstringunt, & ad eadem ad quæ lentiscus conueniunt, simili parata modo sumptáque. Fructus esui aptus est, sed stomacho aduersatur: excalfacit, vrinam mouet, venerem excitat, contra phalangiorum morsus conuenienter in vino bibitur. Resina eius ex Arabia petræa defertur. Prouenit etiam in Iudæa, Syria, Cypro, Africa & Cycladibus insulis: sed prævalet candida, perlucida, vitreo colore & in cæruleum vergente, odorata, terebinthum olens. Terebinthus resinas omneis antecedit: proxima lentiscina, & è pinu, & abiete: has

has sequitur è picea & pineis nucibus resina. Natura omnibus calfacere, mollire discutere, expurgare. tusi ac tabi cõueniũt per se, aut in eclegmate ex melle, vitia pectoris expurgant, vrinam cient, cruda concoquunt, ventrem emolliunt, palpebras commodissimè replicant, lepras tollunt, cum ærugine ac sutorio atramento, nitróque: auribus saniem emanantibus cum melle & oleo, item in pruritu genitalium vtiles malagmatis, acopísque admiscentur. La terũ doloribus per se, illitu & appositu auxilio sunt.

Resinæ aliæ.

Cap. XCIII.

Liquida resina è pinu & picea, à Gallia & Hetruria conuehi solet, atque olim á Colophone petebatur: hinc Colophoniæ sibi cognomentum vendicauit. A Gallia quoque subalpina: quã vernaculo nomine laricem appellant incolæ. Ea in linctu, & per se, magnopere prodest tusi veteri. Colore inter se distant: siquidem alia candida est, alia oleosa, alia mellei liquoris similitudine, vt laringa. Cupressus etiam liquidã fundit resinam, quæ

μὴ ὰς ἀρειθμοῦῆ ἥ τε πευκίνη καὶ ἡ τροβιλίνη. ἔστι δὲ πᾶσα ῥητίνη, μαλακτική, θερμαντική, διαχυτική, ἀναλημπτική· βηξὶν ἀρμόζουσα καὶ φθίσεσιν, ἐν ἐκλικτοῖς καθ' ἑαυτὴ ἢ μὴ μέλιτος, ἀναλαθαίρουσα καὶ τὰ ἐν θώρακος· ἔστι δὲ καὶ ἐρηπτικὴ καὶ πεπτικὴ, κοιλίαν τε μαλάττει ἔν τε ἀνακολλήσει βλιχῶν ἀρμόζει τὰ ἐν βλεφάροις, καὶ τρὸς λέπρας συὺ ἰῷ χαλκοῦ καὶ χαλκάνθῳ καὶ νίτρῳ· τρός ῆ τὰ ἰχωρῥοῦντα ὦτα συὺ μέλιτι καὶ ἐλαίῳ, καὶ τρὸς κνησμὸν αἰδοίω. μίγνυῆ δὲ καὶ ἐμπλάστροις, καὶ μαλάγμασι καὶ ἀκόπτοις, καὶ πλευρᾶς ἀλγήμασι βοηθεῖ καθ' ἑαυτὴν ἐπιχριθεῖσα καὶ ἐπιτιθεμένη.

Περὶ Πιτύης ὑγρᾶς Πιτυίνης καὶ Πευκίνης. Κεφ. ϟγ'.

Γίνεῆ ὁ ῥητίνη ὑγρὰ πιτυίνη καὶ πευκίνη, κομιζόμενα ἀπὸ γαλλίας καὶ τυῤῥηνίας, καὶ ἀπὸ κολοφῶνος παλαί ποτε ἐνομίζετο. ἔνθεν καὶ ἡ ἐπωνυμίαν ἔσχε κολοφωνία κληθεῖσα. καὶ ἀπὸ γαλατίας τῆς τρὸς ταῖς ἄλπεσιν, ἣν ἐπιχωρίως οἱ δὲ ἔποικοι λάριξ καλοῦσιν. ἐξόχως πεῖσα τρὸς τοὺς χρονίους βῆχας ἐν ἐκλικτῷ καθ' ἑαυτῷ. διάφοροι δέ εἰσι τῷ χρώματι καὶ αὐταί· ἡ μὲν γάρ τίς ἐστι λευκὴ, ἡ δὲ ἐλαιώδης, ἡ δὲ μέλιτι ἔοικεν ὥς φησιν ὁ λάριξ*. γίνεται δὲ καὶ κισσαειδὴς ῥητίνη ὑγρά.

ἥ τις

ἥδ τις ποιεῖ πρὸς τὰ ἀυτά. τῆς μὲν τοι ἐλαίας, ἡ μὲν ἔστι τροβιλίνη καὶ ἐλατίνη, ἡ δὲ πευκίνη, ἡ δὲ πιτυίνη. ἐκλέγου δὲ πασῶν τὴν εὐωδεστάτην καὶ δριμυτὴν καὶ μὴ καπυρὰν μὲν δὲ κάδυγρον, κηρεφῆ δὲ καὶ εὔθρυπτον. διαφέρει δὲ αὐτῶν ἡ πιτυίνη καὶ ἐλατίνη· εὐώδεις γάρ εἰσι καὶ λιβανίζουσαι. κομίζονται δὲ διάφοροι ἐκ πιτυούσης τῆς νήσου, ἡ τις κεῖται κατὰ τὴν Ἱσπανίαν. ἡ δὲ πευκίνη καὶ τροβιλίνη, καὶ κυπαρισσίνη, ἐνδέουσαι εἰσὶ, καὶ οὐχ ὁμοίως κέχρηνται ταῖς δυνάμεσιν ὡς ἐκεῖναι. παραμιγνύονται δὲ πρὸς ὅσυ καὶ ἐκείναις. ἡ μὲν τοι χιονίη, ἀναλογεῖ τῇ θερμιωδίνῃ.

*Περὶ λυγρύος ῥητίνης. Κεφ. ϛ'.

Κεῖται δὲ πᾶσα ῥητίνη ὑγρὰ ἐν τεθαπλασίονι ἀγγείῳ κ' τὸ τ' ἐλαιοκολλώδους ὑγρᾶ πλῆθος. δεῖ δὲ χρῶ τῷ ῥητίνης, δύο ἢ χόας ὁμοῦ βαλόντας εἰς ἀγγεῖον, ἔλαιον ἐπ' ἀνθράκων πρᾶως, δίνῃ χῶς κινοῦντας ἄχρις ἂ ἄγοσμος γένηται καὶ εὔθρυπτος καὶ καπυρά. καὶ ὡς τῆς δακτύλοις ἐκκύλοιτο· εἶτα ῥίψαντας εἰς κρατῆρα ἀγγεῖον ἀκόνητον, τετέσθαι ἀπίσσωτον, ἀποπιθέσθαι γίνεται ἢ ἐξόχως λευκὴ, δεῖ μὴ τοι προσδυλίζειν πᾶσαν ῥητίνην τήκοντας, ἵνα χωρισθῇ τὸ ῥυπῶδες αὐτῆς, καθαρὸν

que ad eadẽ pollet. Quæ verò aridarũ generi aſcribũtur, quædã ex pineis nucib⁹, aliæ abiete, aliæ picea & pinu exierunt. Eligi debet lõgè omniũ odoratiſsima, trãslucẽs, nõ retorrida, neq; diluta, quãdã ceræ faciem præbẽs, & friabilis. Picea & abiete reſinæ cæteras antecedũt: odoratæ enim ſunt, atq; thus odore imitãtur. Præſtantiores à Pityuſa inſula deferuntur, quæ ſecũdũ Hiſpaniã ſita eſt. Sed q̃ è picea, nucib⁹ pineis & cupreſſo manarũt, nihil ad illas, nec tãtis viribus potiũtur. Veruntamen eorundem gratia quorũ & illæ ſumi ſolẽt. Lentiſcina terebinthinæ reſpõdet.

Fuligo reſinæ. Cap. XCIIII.

Vritur reſina omnis liquida in vaſe quadruplæ capacitatis ad humorẽ, qui infunditur: itaque reſinæ congius, in duobus aquæ pluuiæ coquiſ, ſubiectis leuibus prunis, reſina aſsiduè mouẽt, donec omnis odor aboleatur, & friabilis & retorrida reddat, ac digitis cedat. Cęterũ vbi rſrixit, in fictile non picatũ, quod aconitũ vocãt, id eſt non illitum, recõditur. Fiet etiam eximij cãdoris, ſi reſina omnis eliquata præcolẽt, quó fœculenta ſordes excernatur.

Vruntur

Vruntur quoque sine aqua, primum lento igne: & vbi coire cœperũt. maior carbonũ strues supponitur, & triduo citra intermissionem discoquuntur, vsque dum antedictas naturæ suæ notas exuerint: mox, vt dictum est, reponuntur. Aridas vnius diei spatio decoxisse satis est. Vstæ odoratis malagmatibus, & acopis, & vnguentorum colorationibus magnopere vtiles sunt. E. resina perinde atq; thure fuligo excipitur, ad circumlitiones idonea: quibus palpebras fucant, & colorem mentiuntur. Prodest glabris genis, collachrymationibus, erosisq; oculorum angulis, ex ea fit atramentum scriptorium.

καίονται δὲ καὶ δίχα ὕδατος ἐπ' ἀνθράκων κάφως τοσοῦτον· ὅταν δὲ μέλλωσι συσβέσειν ἀθρόως καὶ πολλὰς ὥσαύτως τόσας ἄναθρακας, καὶ ἐφιστέον ἀδιαλείπτως ἐφ' ἡμέρας καὶ νύκτας τρεῖς, ἄχρις ἂν τὸ προσφυμμένον ἰδίωμα ἀπολίπωσιν, ἀποτίθεσο δ' ὡς εἴρηται. ταῖς μὲν τοι ξηραῖς ἀρκέσει δι' ὅλης ἡμέρας ἐφίστασθαι ἀποτίθεσθαι. συγχέεσθαι δὲ καὶ αἱ κεκαυμέναι, εἴς τε τὰ εὐώδη τῶν μαλαγμάτων καὶ ἄκοπα, καὶ εἰς χρωματισμοὺς μύρων. ἐκλαμβάνει δ' ἡ καπνὶς ἐπίνιγης ὡς ἐπὶ τὸ λιβανωτόν. ἡ δὲ χρησιμεύει πρός τε κνησιλέφαρα, καὶ προλειβομένους καὶ μυδῶντα βλέφαρα, καὶ δακρύοντας ὀφθαλμούς. γίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ μέλαν ὃ χρήσιμον.

Pix liquida. Cap. XCV.

Pix liquida, quam alij conum vocant, è pinguissimis pini piceæque lignis congregatur. Optima est splendens, syncera, lævis. Contra venena, phthisin, purulentam excreationem, tusses, suspiria, & pectoris humores, qui difficile extussiuntur, efficax est, eclegmate cyathi mẽsura cũ melle dato. Tonsillarum & vuę inflammationes, anginæq; vtiliter perunguntur: purulẽtis auribus infunditur cum rosaceo, &

Πρὶ Πίσσης ὑγρᾶς. Κεφ. ϛέ.

Πίσσα ἡ μὲν ὑγρὰ ὑπό τινων κῶνον καλοῦσι, συνάγεται μὲν ἐκ τῶν λιπαρωτάτων ξύλων, πεύκης καὶ πίτυος. ἔστι δὲ καλὴ ἡ στίλβουσα καὶ λεία καὶ καθαρά. ποιεῖ δὲ πρὸς θανάσιμα φάρμακα, φθισικοὺς, ἐμπυϊκοὺς, βῆχας, ἄθυμα δυσανάγωγα τῶν θώρακι ὑγρῶν, ἐκλείχομένη κυάθου πλῆθος μετὰ μέλιτος. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰς τῶν ταριχμίων καὶ σταφυλῆς φλεγμονὰς καὶ συνάγχας διαχριομένη· καὶ πρὸς τὰ πυορρέοντα ὦτα σὺν ῥοδίνῳ.

καὶ

κὴ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα συὸ
ἀλοὶ λείοις καταπλασσόμενον, κη
ρῷ δὲ ἴσῳ μιγεῖσα, λεπρώδεις ὄνυ-
χας ἀφίστησι, φύματά τε ὑστέρας
καὶ σκληρίας δακτυλίου διαφο-
ρεῖ· συὸ κριθίνῳ δὲ ἐφηθεῖσα
ἀλεύρῳ καὶ παιδὸς οὔρῳ, χοιράδας
πεῤῥήγνυσι· μετὰ δὲ θείου
ἢ πίτυος φλοιοῦ ἢ πτύρων, ἕρπη-
τας ἐπέχει καταχριόμενον· μάγ-
μη δὲ καὶ κηρωτῇ μιγεῖσα, τοὺς ὑ-
πτιοφορεὰς περιαιρεῖ, πρὸς τε
τοὺς ἐν ποσὶ καὶ δακτυλίῳ ῥαγά-
δας ἁρμόζει καταχριόμενον, πλη
ροῖ τε τὰ ἕλκη, καὶ ἀποκαθαίρει
συὸ μέλιτι, συὸ σαφίδι δὲ κὴ μέ-
λιτι, ἀνθρακας κὴ σπεδόνας πε-
ριαιρεῖ· μίγνυται δὲ καὶ
σπίναις χρησίμως.

Περὶ Πισσελαίου. Κεφ. ξϛ'.

Γίνε) δὲ κὴ πισσέλαιον ἐκ τῆς
πίσσης, χωριζομένου τοῦ ὑδατώδους
αὐτῆς· ἐφίσα) δ' τοῦτο καθαπερ ὀρ-
ρὸς γάλακτι, κὴ ἐκλαμβάνε) δὲ
ἐκ τῆς ἑψήσεως τῆς πίσσης, ὑπερκαιομέ-
νου ἐρίου καθαροῦ, ὅταν ἐκ τοῦ
ἀναφερομένου ἀτμοῦ γλοῦ) διάβρο
χον, ἐκθλίβε) εἰς ἀγγεῖον, κὴ τοῦτο
γίνε) ἐφ' ὅσον ἂν χρόνον ἡ πίσσα
ἕψη). ποιεῖ δὲ πρὸς ὅσα κὴ ἡ ὑγρὰ
πίσσα. βασανίᾳ δὲ κὴ ἀλωπε-
κίας καταπλασσόμενον μὴ κριθί
νῳ ἀλεύρῳ θεραπεύᾳ δ' τοῦτο κὴ ἡ
ὑγρὰ πίσσα, κὴ τὰ ἐπὶ τῶν κτηνῶν
ἕλκη κὴ ψώρας ἐπιχριόμενον.

& illinit cũ trito ſale ſerpentiũ
morſib⁹: adiectaverò pari cera
ſcabros vngues extricat, impe-
tiginesq́; emẽdat: vuluæ duriti-
as ac ſedis tubercula diſcutit:
cũ farináq; hordeacea et pueri
ſpubis vrina decocta, ſtrumas
rũpit: cohibet vlcera q̃ ſerpũt,
cũ pineo cortice, aut ſulphure,
aut furfuribus illita. Cæterũ cũ
thuris mãna & cerato, pſũdos
vlcerũ ſin⁹ cõglutinat, rimis ſe-
dis & pedũ, magno auxilio illi-
nit: vlcera replet, & cum melle
purgat: quin & cũ vua paſſa, et
melle carbunculos, & putrida
vlcera emarginat, diſrumpitq́;:
erodẽtibus medicamẽtis, quas
ſeptas vocãt, pbè immiſcetur.

Picinũ oleũ. Cap. XCVI.

E pice fit quod piſſelæon ap-
pellãt, ſeparato liquore aquo-
ſo, qui ſupernatat pici, ſicut ſe-
rum lacti. Nam expanſa, quã-
diu pix coquitur, ſupra cortí-
nam vellera pura madeſcunt,
acceptóque halitu eius expri-
muntur in vas. Quas pix liqui-
da, præbet vtilitates. alopeci-
as capillo replet cum farina
hordeacea illitum, qui-
bus & liquida pix me-
detur iumẽtorum
vlcera ſcabiém-
que emẽdat.

Fuligo liquidæ picis.

Cap. XCVII.

Fit hoc modo è liquida picé fuligo: In lucerna noua q̃ ellychnium habeat, nonnihil picis incendito, lucernāq; fictili vase in clibani speciem cóformato, superius in angustum fornicato, inferius perforato, vt clibani esse solent, operito, & adoleri sinito: consumptoq; liquore nouũ infundito, quo ad sufficientem vsui fuliginem colle geris. Vis ei adstringés, acrisq;. Vsui est ad pigmẽta quib⁹ palpebras linunt & venustant, & ad circũlitiones. Item vbi glabris genis pilos restitui oportet, ad imbecilles lachrymosósq; oculos, insuper ad eorũdem vlcera non inutilis est.

Pix arida.

Cap. XCVIII

Liquida pix decocta in spissam coit, quá vocant aliqui palimpissam: quo in genere quędam visci modo lentescit, boscas cognominata: altera sicca est. Probaſ pura, pinguis, odorata, subrufa, resinosa. Talis Brutia & Lycia, picis resinæque simul naturam habentes. Calfactoriam vim habet: dura emollit, pus mouet, tubercula pannósque discutit, vlcera

Περὶ Λιγνύος τῆς ἐξ ὑγρᾶς πίσσης. Κεφ. ϛζ.

Γίνεται δὲ καὶ λιγνὺς τῆς ὑγρᾶς πίσσης οὕτως· εἰς λύχνον καινὸν ἐλλυχνιασμένον δύς τι τῆς πίσσης, ἄψῃ καὶ πωμάσας τὸν λύχνον καινῷ ἀγγείῳ κεραμέῳ κλιβανοειδεῖ, ἄνωθεν μὲν ἀφειρεῖ καὶ στενῷ, κάτωθεν δὲ τρῆμα ἔχοντι καθάπερ οἱ κλίβανοι, ἕα καίεσθαι, ὅταν δὲ ἀναλοθῇ τὸ πρῶτον ὑγρὸν, ἄλλο ἐπίχεε, ἕως ἂν αἱ θαλάσσης λιγνὺν ἀπάρκῃ, καὶ χρῶ. Δύναμιν δὲ ἔχει δριμεῖαν καὶ συπτικήν. χρηστέον δὲ αὐτῇ, εἰς τὰ καλλιβλέφαρα καὶ ἀθειρισά, καὶ ὅπου μεμυδικότα βλέφαρα τειχφυῆσαι δεῖ, καὶ πρὸς ἀδενέσεσι καὶ δακρυῤῥοῦσι· ἔτι δὲ εἰς ἑλκώδη ὄμματα χρήσιμος.

Περὶ Ξηρᾶς πίσσης.

Κεφ. ϛή.

Ἡ δὲ ξηρὰ πίσσα, ἐψομένης τῆς ὑγρᾶς γίνεται· καλεῖται δὲ αὐτὴ ὑπ' ἐνίων παλίμπισσα. γίνεται δὲ αὐτὴ, ἡ μὲν τις ἐξώδης, βοσκὰς καλουμένη, ἡ δὲ, ξηρά. ἔστι δὲ καλὴ ἡ καθαρὰ, καὶ λιπαρὰ, εὐώδης τε καὶ ὑπόλιπρος καὶ ῥητινώδης. τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ λικιακὴ καὶ βρυτία δύο φύσεων ἐχουσῶν πίσσης ἅμα καὶ ῥητίνης. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικὴν, μαλακτικὴν, πυοποιὸν, διαφορητικὴν φυμάτων καὶ φυγέθλων, καὶ

ἢ πληρωτικὴν ἑλκῶν, μίγνυσι δὲ ἢ τραυματικοῖς χρῆσιμως.

Περὶ Ζωπίσσης. Κεφ. ϟθ'.

Ζώπισσαν δὲ οἱ μὲν, εἶπον τινὲς ἐκ τῶν πλοίων ξυομένων ῥητίνην μετὰ τοῦ κηροῦ, καλοῦμενόν τε ἐπίων ἀπόχυμα, οὖσαν θλαστικὴν διὰ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχεσθαι· οἱ δὲ, τὴν πιτυίνην ῥητίνην ἔτως ὠνόμασαν.

Περὶ Ἀσφάλτου. Κεφ. ρ'.

Ἄσφαλτος διαφέρει ἡ ἰουδαϊκὴ τῆς λοιπῆς· ἔστι δὲ καλὴ ἡ πορφυρεοειδῶς στίλβουσα, εὔτονος τῇ ὀσμῇ καὶ βαρεῖα· ἡ δὲ μέλαινα καὶ ῥυπώδης φαύλη. δολοῦται δὲ πίσσης μιγνυμένης. γίγνεται καὶ ἐν φοινίκῃ, καὶ ἐν σιδόνι, καὶ ἐν βαβυλῶνι. καὶ ἐν ζακύνθῳ. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀκραγαντίνων χώραν τῆς σικελίας, ὑγρὸν ἐπινηχόμενον τῷ κρήνας, ᾧ χρῶνται εἰς τοὺς λύχνους ἀντ' ἐλαίου, καλοῦντες αὐτὸ σικελὸν ἔλαιον, παλαιώμενοι· ἔστι δὲ ἀσφάλτου ὑγρᾶς εἶδος.

Περὶ Πισσασφάλτου. Κεφ. ρά.

Καλεῖται δέ τις ἢ πισάσφαλτος γίγναμένη ἐν ἀπολλωνίᾳ τῇ πρὸς ἀπαθούρῳ, ἣ τις ἐκ τοῦ κεραυνίου ὁρῶν συγκατάφέρεται, τῇ τοῦ ποταμοῦ ῥύμῃ, καὶ ἐκβράττεται κατὰ τὰς ἠϊόνας, καλοειδῶς συμπεπηγυῖα, ὄζουσα πίσσης μεμιγμένης ἀσφάλτῳ.

vlcera replet, vulnerariis medicaminibus cõmodè permiscet.

Zopissa. Cap. XCIX.

Zopissam aliqui aiunt derasam nauibus resinam cum cera, quam alij apochyma appellant. Ea dissipandi naturam habet: quoniam marino sale macerata sit. Alij pineam resinam hoc nomine vocauerunt.

Bitumen. Cap. C.

Bitumẽ Iudaicũ cæteris anteponitur. Cuius probatio est, vt purpuræ modo splendeat, sitq; põderosum, ac validũ odorem vibret. Nigrũ autẽ & sordidũ, vitiosum est. Adulteratur pice. Gignitur in Phœnice, Babylone, Zacyntho, & Sydone. Liquidum inuenitur in Agragantino Siciliæ, fontibus innatans: quo vtuntur ad lucernarum lumina, olei vice. Hallucinantur, qui id Sicilicũ oleũ nominant: nanq; liquidi bituminis genus esse constat.

Pissasphaltum. Cap. CI.

Nascitur in Apolloniatarum agro circa Epidaurum, quæ pissasphaltos appellatur. Ea Cerauniis mõtibus deuoluta, impetu fluminis rapitur, æstúque in littus expuitur, illic coacta in glebas, mistam bitumini picem redolet.

Naphtha. Cap. CII.

Naphtham vocant Babylonij, bituminis colamen, colore cãdidum: inuenitur etiam nigrum. Vis ei ignium rapax, ita vt ex ſpatio protinus in eam tranſiliant. Ad ſuffuſiones oculorum, & albugines vtilis. Bitumen omne diſcutit, glutinat, emollit, ab inflammatione tuetur: vuluarum procidentia, ſtrangulationésque olfactu, ſuffitu, impoſitu, emẽdat: comitiales morbos ſuffitum deprehendit, gagatæ lapidis more: purgationes mulierum cum vino, & caſtorio potum elicit, tuſsim veterem & anhelitum adiuuat, ſerpentium morſibus, coxendicum laterúmque doloribus auxiliatur, datur cœliacis in catapotio deuorandum, cum aceto potum diſcutit ſanguinem cõcretum, dyſentericis cum ptiſana liquatum infunditur, diſtillationibus ſuffitione medetur, mitigat dentiũ dolores oblitum, cæterùm pilos incõmodos ſiccũ replicat, ſpecillo impoſitum: cõcalfactum autem, & cum farina hordeacea, nitro & cera illitũ, podagris, articulorum doloribus, lethargiciſque prodeſt. Piſſaſphaltos eadem,

Περὶ Νάφθας. Κεφ. ρβ΄.

Καλεῖται δέ τις ἡ νάφθα, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆ βαβυλωνίᾳ ἀσφάλτῳ ὠφέλημα, τῷ χρώματι λευκόν· οὑρίσκεται δὲ καὶ μέλαν. Δύναμιν ἔχον ἁρπακτικὴν τοῦ πυρὸς, ὥς τε καὶ ἐκ διαστήματος ἁπάζειν αὐτό, ὅθεν πρὸς ὑποχύσεις χρησιμεύει καὶ λευκώματα. Δύναμιν δὲ ἔχει πᾶσα ἄσφαλτος ἀφλέγματον· κολλητικὴν, διαφορητικὴν, μαλακτικὴν, πιεῖσαν πρὸς πίγας ὑστερικὰς καὶ προπώσεις· πρὸς δὲ ἐμφύσησιν καὶ ὀσφυαγμὸν καὶ ὑποθυμιώμενον· ἐλέγχει δὲ καὶ ἐπιληπτικοὺς ὑποθυμιαθεῖσα καθάπερ καὶ ὁ γαγάτης λίθος· πινομένη δὲ μετ' οἴνου καὶ καστορίου ἔμπλυσμα κινεῖ καὶ βηξὶ χρονίοις καὶ ἀθματικοῖς καὶ δυσπνοίαις βοηθεῖ, καὶ ἑρπετῶν δήγμασι, καὶ ἰσχίων πόνοις καὶ πλευρῶν· δίδοται δὲ καὶ κοιλιακοῖς καταπότιον, καὶ δρόμβος αἵματος δραλὺς συὸ ὄξει πυθεῖσα· ἐγκλύζεται καὶ ἐπὶ δυσεντερικῶν συὸ πτισάνῃ τακεῖσα, καὶ καταῤῥοὺς ὑποθυμιωμένη θεραπεύει, καὶ ὀδόντων ἀλγήματα πεισπλαθεῖσα θεραύνει, ἀγακολλᾷ δὲ καὶ τείχας ἡ ξηρὰ διὰ μηλωτίδος· θερμανθεῖσα δὲ ἀῤῥήγει π, καὶ ποδαγρικοῖς, καὶ ἀρθριτικοῖς καὶ ληθαργικοῖς συὺ ὠμῇ λύσει καὶ κηρῷ καὶ νίτρῳ κατα πλασθεῖσα· ἡ δὲ πισάσφαλτος

αὐτά

δυνάτου ὅσα πίσσα καὶ ἄσφαλτος μιγῆτα.

Περὶ Κυπαρίσσου. Κεφ. ργ'.

Κυπάρισσος ςύφει, ψύχει· ἧς τὰ φύλλα ποθέντα μετ' γλυκέος καὶ σμύρνης ὀλίγης, κύστει ῥευματιζομένῃ καὶ δυσουρείαις βοηθεῖ. τὰ δὲ σφαιρία κοπέντα καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα, ἁρμόζει πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν καὶ δυσεντερείαν, καὶ κοιλίας ῥευματισμὸν, ἐρεθόμενον βῆχα· καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν τὸ αὐτὸ ποιεῖ· μαλάττει δὲ καὶ σκληρίας κοπέντα μετὰ σύκου, καὶ πελύποδας τοὺς ἐν μυκτῆρσιν ἴᾶται, ἐκβάλλει δὲ καὶ λεπρίωντας ὄνυχας, σὺν ὄξει καθεφθέντα καὶ λειανθέντα μετὰ θέρμων, σέλλει δὲ καὶ ἐντερικὰς καταπλαθέντα. καὶ τὰ φύλλα δὲ αὐτὰ ποιεῖ. δοκεῖ δὲ καὶ κώνωπας διώκειν τὰ σφαιρία μετὰ τῆς κώνης θυμιαθέντα. τὰ δὲ φύλλα λεῖα καταπλασθέντα, τραύματα κολλᾷ· ἕλκη δὲ καὶ ἰχαιμα, σὺν ὄξει δὲ λειωθέντα, τείχας βάπτει, καταπλασθέντα δὲ καθ' αὐτὰ καὶ σὺν ἀλφίτῳ πρὸς ἐρυσιπέλατα καὶ ἕρπητας, ἄνθρακας, καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, κηρωτῇ δὲ μιγῆτα, στόμαχον κραπτύει ἐπιθέμενα.

Περὶ ἀρκευθίδος. Κεφ. ρπ'.

Ἔστιν ἄρκευθις ἡ μὲ μικρὰ ἡ, ὁ μεγάλη· θρίμεῖσα δὲ ἀμφότερον, διυρητ-

eadem, quæ pix & bitumen, si misceantur, potest.

Cupressus. Cap. CIII.

Cupressus refrigerat, & astringit. Cuius folia ex passo, & exiguo myrrhæ pota, vesicæ rheumatismis, & vrinæ difficultati auxiliantur. Pilulæ autem ex vino tusæ in dysenteria, alui fluxione, tussi, & orthopnœa, aut si reiiciatur sanguis, conuenientissimè bibuntur: earum decoctum eosdem præbet effectus: tusæ cum fico duritias emolliũt, nariúmque polypo medentur: in aceto coctæ, & cum lupinis detritæ scabros vngues eiiciunt: hernias intestinorum prolapsu erumpentes illitu reprimunt. Folia eadem præstant. Pilulæ cum arboris coma suffitæ, culices abigere existimantur. Folia trita & ſpoſita, vulnera cõglutinant: sanguinem supprimunt, capillum ex aceto tingunt, illinuntur per se, aut cum pollenta ignibus sacris, vlceribus quæ serpunt, carbunculis & oculorum inflammationibus, admota cũ cerato stomachum corroborant.

Iuniperus. Cap. CIIII.

Iuniperi gña duo: altera maior altera minor, vtraque acris est.

Excalfacit, & vrinã mouet, accenſa ſerpétes fugat. Baccarum nónullæ nucis iuglãdis magnitudine nónúquã grandeſcere, aliæ nucé Póticã æquare inueniunt: rotũdæ, odoratæ, in mãdendo dulces, ſubamaræ, q̃ arceuthides etiã, id eſt baccæ iuniperi, nominant. Modicè cálfaciũt: & aſtringũt, ſtomacho vtiles, cótra pectoris vitia, tuſsim, inflatiões, tormina, & ſerpẽtiũ ictus efficaciſsimè bibunt: vrinã ciẽt, vnde ruptis, cõuulſis, & vuluæ ſtrãgulatui ſubueniunt.

Herba Sabina. Cap. CV.

SABINA duorum generum eſt. Vna foliis cupreſſo ſimilis, ſpinis horridior, grauiter olens, acris & feruens: arbor eſt coactæ breuitatis, quæ ſeſe magis in latitudinem fundit: huius foliis nonnulli pro ſuffitu vtuntur. Altera tamarici folio ſimilis eſt. Vtriuſque folia nomas ſiſtunt, collectiones illitu mitigãt, & cum melle nigritias ſordésque repurgant, carbunculos cum vino, pota rumpunt, ſanguinem per vrinam eliciunt, partus apoſita extrahunt, & ſuffitu idem præſtant, vnguentis calfacientibus immiſcentur, & priuatim

διουρητικαὶ καὶ θερμαντικαὶ, θυμιώμεναί τε θηλεία διάκοισιν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῶν ὁ μέν τις καρύου μέγεθος εὑρίσκεται· ὁ δὲ καρύου πεπικοῦ ἴσος· στρογγύλος τε καὶ εὐώδης καὶ γλυκὺς ἐν τῷ διαμασᾶσθαι, καὶ ὑποπικρος, ἀρκευθὶς καλούμενος, θερμαντικὸς μετρίως καὶ συπτικὸς, εὐστόμαχος· πτίων πρὸς τὰ ἐν θώρακι καὶ βῆχας καὶ πνευματώσεις καὶ φόφους καὶ θηλεία πινόμενος· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸς, ὄθεν καὶ ἀποσμασι καὶ ῥήγμασι καὶ ὑστερικῆς πνιγμέναις ἁρμόζει.

Περὶ Βράθυος. Κεφ. ρέ.

Βράθυς, ἔνιοι βάραθρον καλοῦσι· ἔστι δὲ τοῦ τὰ εἴδη δύο. τὸ μὲν δὴ αὐτῆς ἐστὶ τοῖς φύλλοις ὅμοιον κυπαρίσσῳ, ἀκανθωδέστερον δὲ καὶ βαρύοσμον, δριμὺ, πυρωτικὸν· κολοβὸν δὲ τὸ δένδρον καὶ εἰς πλάτος μᾶλλον χεόμενον. χρῶνται δέ τινες τοῖς φύλλοις ἀντὶ θυμάματος. Τὸ δὲ ἕτερον μυρίκῃ τοῖς φύλλοις ὅμοιον. ἀμφοτέρων δὲ τὰ φύλλα ἴσχειν νομὰς, καὶ φλεγμονὰς καταπλασσόμενα σὺν ἀλεύρῳ, ἀποκαθαίρει τὰ μελανίας σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, καὶ ταῖς ὑπαρίας καὶ ἄνθρακας περιῤῥύπτει σὺν οἴνῳ πεπόνα, καὶ αἷμα δι' ἕρων ἄγει, ἐμβρυα ἐκλιγνάσει, προστιθέντα δὲ καὶ ἀποθυμιαθέντα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ μίσυος δὲ καὶ τοῖς θερμαντικοῖς χείσμασιν,

σην, ἰδίως δὲ τῷ γλευκίνῳ.

Περὶ Κέδρου. Κεφ. ϛϚ΄.

Κέδρος δένδρον ἐστὶ μέγα, ἐξ οὗ ἡ λεγομένη κεδρία συνάγεται· καρπὸν δὲ ἔχει ὡς τὸ ἀρκεύθου, * φέρουσα μέγεθος, μύρτα στρογγύλα.

Τῆς δὲ κεδρίας ἀρίστη ἡ παχεῖα καὶ διαυγὴς, βαρεῖα τῇ ὀσμῇ· ἀποχεομένη δὲ κατὰ σταλαγμοὺς ὑπόδιαύουσα καὶ μὴ διαχεομένη.

Δύναμιν δ' ἔχει σηπτικὴν μὲν τῶν ἐμψύχων, φυλακτικὴν δὲ τῶν νεκρῶν σωμάτων· ὅθεν καὶ νεκροῦ ζωλύτας τινὲς αὐτὴν ἐκάλεσαν. καὶ ἱμάτια δὲ καὶ δέρματα φθείρᾳ διὰ τὸ θερμαίνειν σπτικῶς καὶ ξηραίνειν· συνεστὴ δ' ἐστὶ τὸ ὀφθαλμικὸν ὀξυδερκὲς ὅσα ἐγχριόμενον, καὶ λευκώματα, καὶ ἕλκη σμήχει, σὺν ὄξει διακλυζόμενον, σκώληκας τοὺς ἐν ὠσὶ κλείει, κωφοὺς τε καὶ συριγμοὺς παύει σὺν ὑσσώπῳ ἀφεψήματι ἐγχεόμενον, εἵς τε ἐμβρώματα ὀδόντων ἐκπαλαγέντα, θραύει μὲν τὸν ὀδόντα, πύει δὲ τὸν ἀλγοῦντα, σὺν ὄξει δὲ διακλυζόμενον τὸ αὐτὸ ποιεῖ, προεγχριόμενον δὲ αἰδοίῳ πρὸ τῆς συνουσίας, ἀτόκιόν ἐστι, συμπλοκῶν τε προεγχριόμενον ἐστὶ καὶ παιδοφθόρον φλεγμονὰς ἐκκρίνει, φθειρίασίν τε καὶ κόνιδας φθείρει πεπλυμένον δὲ ἁλσὶ καταπλασσόμενον, ἀφίησι, προσέτι † λαφῶν θαλασσίων πόσιν, σὺν γλυκεῖ λαμβανόμενον βοηθεῖ, ὠφελεῖ

priuatim gleucino.

Cedrus. Cap. CVI.

Cedrus arbor magna est, ex qua picé colligunt, quæ cedria vocatur: iuniperi modo baccas parit, baccarum myrti magnitudine, rotundas. Cedria optima est crassa, perlucida, grauis odoris: quæ dú effunditur, guttatim nó dissipata coit. Cui ea vis inest vt defuncta corpora conseruet, & viuentia corrumpat, qua ex causa mortuorum vitam aliqui appellauere. Vestimenta quoque, & pelles eximia calfaciendi, & siccandi dote, corrumpit: magni ad ocularia medicaméta vsus, quippe illita oculis claritatem affert, albugines cicatricésq; detergit, instillata autem cum aceto vermes aurium necat, cú hyssopi decocto infusa sonitus sibilósque sedat, cauis dentium indita eos frangit, & dolores leuat, idem facit cùm ex aceto colluitur: perunctо ante coitú genitali abortiuum fieri constat, anginæ ea perunguntur, tonsillarum inflammationibus auxilio est, lendes pediculósq; illitu enecat, cerastæ morsibus cum sale impositа subuenit, cóntra hausta leporis marini venena, in passo sumpta auxiliatur:

in elephantia, aut linctu, aut perunctione proficit: pulmonum vlcera purgat, & si cyathus eius forbeatur, persanat: vermes & tineas subter indita necat, & partus extrahit. Fit & oleum, à cedria separatũ, dum coquitur, velleribus supra halitum eius expansis, vt in pice. Eiusdem ad omnia vsus: priuatim vehemẽter perunctum scabiem quadrupedum, canũ, boúmque persanat: inhærentes ricinos enecat, vlcera quæ ex tonsura acceperunt, ad cicatrices perducit. Cedrides cedri fructus vocantur. Calfactoriam vim habẽt, stomacho aduersantur, auxilio sunt tussi, conuulsis, ruptis, stranguriæ: menses ciunt, ex polline piperis poti: contra haustum leporem marinum in vino sumuntur, serpentes fugantur, perũcto ex adipe ceruino aut medulla, corpore: in antidota adduntur. Fuliginem, quomodo ex pice, congeri oportet, quæ eandẽ, quam picea fuligo vim præbet.

ὠφελεῖ καὶ ἐλεφαντιῶντας ὀκλάζοντα, καθαίρει καὶ τὸ ἐν πνεύμονι ἕλκη, καὶ ἰᾶται ὅσον κύαθος ῥοφηθὴν, σκωληκάς τε καὶ ἀσκαρίδας ἐγκλυζόμενον φθείρει καὶ ἔμβρυα καταπατᾷ. γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῆ χωρὶς ζόμενον ἀπὸ τῆ κεδρίας δι' εἴας ἐσταφιδωμένης ἐν τῆ ἑψήσει ὡς ἐπὶ τῆ πίσσης. ποιοῦσι δὲ ὅσα καὶ ἡ κεδρία. θεραπεύει δὲ τὸ ἔλαιον ἰδίως καὶ τοὺς ἐπὶ τῆ τραπέζων ψώρας καὶ κνησῶν καὶ βοῶν ἀγρίκως κατεσχισμένους, καὶ τοὺς ἐπὶ αὐτῶν κρότωνας φθείρει, *καὶ τοὺς ἐπὶ τῆ κεφαλῆ γινομένους ἑλκώσεις αὐτῶν ἐπουλοῖ*. τῶν δὲ λιγνὺς συναγέων αὐτῆς ὡς καθ' τῶν τῆς πίσσης δύναμιν ἔχουσαν τῆ αὐτῶν ἐκείνη. *κεδρίδες δὲ καλοῦσι οἱ ἐξ αὐτῆ καρποί. Δυνάμιν δὲ ἔχουσι θερμαντικὴν, κακοσόμαχον, βοηθοῦσι δὲ βηξί, σπασμοῖσι, ῥήγμασι στραγγουρείαις, καὶ ἔμμηνα ἄγουσι μετὰ πεπόρεως λείας πινόμενα, καὶ πρὸς λαγῶς θαλασσίας πίσσῃ συνοίνῳ λαμβανόμενα. διώκουσι καὶ θηρία χριομένῳ τῆ σώματος συνελαφείῳ σέαπι ἢ μυελῷ, μίγνυται δὲ καὶ ἀνηθόποις.

Laurus. Cap. CVII.

Laurus quædam tenui folio constat, altera latiore. Vtraque excalfactoriã naturam habet, & emolliẽtem. Vnde decoctũ earum

Περὶ Δάφνης. Κεφ. ρζ'.

Δάφνη, ἡ μὲν τις ὀξὺ λεπτόφυλλος, ἡ δὲ, πλατυτέρα. θερμαντικὴ δὲ ἀμφότεραι καὶ μαλακτικαί. ἔστιν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν

ὧν τῶν εἰς ἐγκαθίσματα τὰ περὶ μήτραν καὶ κύστιν ἁρμόζει. τὰ δὲ χλωρὰ τῶν φύλλων, ῥέμμα ἰσχυρὸν φέρει· ὠφελεῖ δὲ λεῖα καταπλασθέντα, σφηκῶν καὶ μελιττῶν πληγάς. Δύναται δὲ καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν περαίνειν σὺν ἁλφίτῳ καὶ ἄρτῳ καταπλασθέντα, ποθέντα δὲ περαίνει τὴν στόμαχον, καὶ ἐμέτους κινεῖ. Αἱ δὲ ἀφίδες θερμαντικώτεραι τῶν φύλλων εἰσί· ποιοῦσιν οὖν ἐπιχρώμενα λεῖα σὺν μέλιτι ἢ γλυκεῖ, πρὸς φθίσιν καὶ ὀρθόπνοιαν καὶ πάνυ περὶ θώρακα ῥευματισμοὺς· πίνονται δὲ σὺν οἴνῳ πρὸς σκορπιοπλήκτους, καὶ ἀλφοὺς δὲ σὺν χρίσει. τὸ δὲ πέσσμα αὐτῶν, ὠταλγίας καὶ δυσκοίας βοηθεῖ, σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ ῥοδίνῳ ἐγχεόμενον. μίγνυται καὶ ἀκόποις καὶ συγχρίσμασι θερμαντικοῖς καὶ διαφορητικοῖς. ὁ δὲ φλοιὸς τῆς ῥίζης αὐτῶν, λίθους θρύπτει καὶ ἔμβρυα κτείνει καὶ ἡπατικοὺς ὠφελεῖ, πεπόνου πλῆθος σὺν οἴνῳ ἐυώδει πινόμενος.

earú in muliebres infeſſus additú, vuluæ & veſicæ vitiis conuenit. Virétia folia ſenſim ſubſtringút: illita quoq; ac tritave ſparú apiúmq; ictib⁹ opitulátur, eadé cum polenta, & pane illita inflammationé omné mitigát, ſed pota ſtomachú effundunt, & vomitiones mouent. Lauri baccę magis, q̃ folia calfaciút: ergo in eclegmate tritæ cú melle vel paſſo proſunt tabi, orthopnœæ, & omnib⁹ thoracis rheumatiſmis: cótra ſcorpionú ictus ex vino bibuntur, vitiligines emaculát. Succ⁹ baccarú vtiliſsimè auriú dolori, & grauitati inſtillatur, cú vino vetere, & roſaceo. In medicaméta aút adiiciútur, quæ neruorú laſsitudines reficiút, acopa vocant: & ad vnguéta, quæ calfaciút, & diſcutiút. Cortex radicis calculos rumpit, partus necat, hepaticis prodeſt, tribus obulis in vino odorato potus.

Περὶ Πλατάνου. Κεφ. ριή.

*Πλατάνου τὰ τρυφερὰ τῶν φύλλων ἐνψηθέντα ἐν οἴνῳ καὶ καταπλασθέντα, σκέλλει ῥεύματα ὀφθαλμῶν, κουφίζει δὲ καὶ τὰ οἰδήματα καὶ φλεγμονάς. ὁ δὲ φλοιὸς ἐνψηθεὶς ἐν ὄξει, ὀδοντιαλγίας ἐστὶ διάκλυσμα. τὰ δὲ σφαιρία χλωρὰ σὺν οἴνῳ ποθέντα, ἑρπητοδήκτοις βοηθεῖ· ἀνα-

Platanus. Cap. CVIII.

Tenerrima platani folia in vino decocta, mox illita, oculorum fluxiones ſiſtunt, tumores & inflammationes leuant. Decoctus cortex in aceto, dentes in dolore colluit. Virides pilulæ in vino potæ, ſerpétium morſibus auxiliantur: exce-

exceptæ autem adipe, igni ambustæ sanant. insidés foliorum pilularúmque lanugo, oculos & aures offendit.

Fraxinus. Cap. CIX.

Fraxinus arbor nota est, cuius foliorũ succus, & ipsa peruncta, aut ex vino pota, viperarum ictibus auxiliãtur. Corticis cinis ex aqua illitus lepras eximit. Ligni ramenta, scobémq; potu perniciem afferre tradunt.

Populus. Cap. CX.

Potus albę populi cortex vnciæ vnius pondere, ischiadicis ac vrinę stillicidio prodest. Abortiuum fieri tradunt, si cũ mulino rene bibatur. Folia quoq; cũ vino post purgationes pota, idem præstare produntur. Tepens foliorum succus vtiliter aurium dolori instillatur. Pilulæ, quæ primo foliorum partu exiliunt, illitæ cum melle, oculorum hebetudini medentur. Memoriæ prodiderũt, corticem albæ populi, & nigrę particulatim cæsum, & sulcis stercoratis mandatum, omni tempore anni edules fungos proferre.

Macer. Cap. CXI.

Macer ex Barbaria aduehitur, cortex flauescens, crassus, gustu

ἀνδηφθέντα δὲ σέαπι, πυείκαυσα θραπεύει. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν σφαιρίων, ἀκολῶ καὶ ὄψιν ἐμπισὼν, λυμαίνεται.

Περὶ Μήλιας. Κεφ. ρθ΄.

Μῆλια δένδρον ὄρει γνώριμον, οὗ τὰ φύλλων ὁ χυλὸς καὶ αὐτὰ σὺν οἴνῳ πινόμενα, καὶ καταπλασσόμενα ἐχιοδήκτοις βοηθεῖ. ὁ δὲ φλοιὸς καεὶς καὶ καταχεισθεὶς μὲθ' ὕδατος, λέπρας ἀφίησι. τὰ δὲ τορνεύματα τοῦ ξύλου πεδέντα, φασὶν ἀναφετικὰ εἶναι.

Περὶ Λεύκης. Κεφ. ρί.

Λεύκης τὸ δένδρον ὁ φλοιὸς πόθεὶς ὅσον οὐγγία μία πλῆθος. ἰσχιάδας ὠφελεῖ καὶ στραγγουρίας. ἰσορεῖται δὲ καὶ ἀτόκιος εἶναι, ποθεὶς μετ' ἡμιόνου νεφροῦ. καὶ τὰ φύλλα δὲ πινόμενα μετὰ κάθαρσιν σὺν οἴνῳ, τὸ αὐτὸ δρᾶν λέγεται. ὠφελεῖ καὶ ὠτηλγίας ὁ χυλὸς τῶν φύλλων χλιαρὸς ἐνσταζόμενος. τὰ δὲ κατὰ τὴν ἐκκλάσιν τῶν φύλλων σφαιρία λεῖα μετὰ μέλιτος ἐγχριόμενα, ἀμβλυωπίας θεραπεύει. ἔνιοι δὲ ἰσορεῦσι τὸν φλοιὸν τῆς λεύκης καὶ τῆς αἰγείρου τμηθέντα εἰς λεπτὰ μεγέθη καὶ ἀποβρέξαντα πρασιαῖς κεκοπρισμέναις, ἐν παντὶ καιρῷ μύκητας ἐδωδίμους φύειν.

Περὶ Μάκερος. Κεφ. ριά.

Μάκερ, φλοιός ἐστι κομιζόμενος ἐκ τῆς βαρβαρίας, ὑπόξανθος, παχὺς, ζύφων

συφων ἱκανῶς κατὰ τὴν γεῦσιν· πίνεται δὲ πρὸς αἵματος πτύσιν καὶ δυσεντερείας καὶ κοιλίας ῥεύματισμόν.

*Περὶ Πτελέας. Κεφ. ριϐ'.

Πτελέας τὰ φύλλα καὶ οἱ ἀκρέμονες καὶ ὁ φλοιὸς συστικά. ποιεῖ δὲ τὰ φύλλα πρὸς λέπρας λεῖα ζωὸν ὄξει ἐπιπλαττόμενα, καὶ τραύματα κολλᾷ, μᾶλλον δὲ ὁ φλοιὸς αὐτὶ ἐπιδέσμου περιειλούμενος· ἔστι γὰρ ἰματώδης. ὁ δὲ παχύτερος φλοιὸς ζωὸν οἴνῳ ἢ ὕδατι* ποθεὶς οὐγγίας ά. πλῆθος, ἄγει φλέγμα. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ τῶν φύλλων ἢ τοῦ φλοιοῦ τῶν ῥιζῶν καταπλούμενον, ἄταγμα ποιεῖ τάχιον. τὸ δὲ ἐν τοῖς φύσαις κατὰ τὴν πρώτην ἐκλάμψιν εὐεισκόμενον ὑγιὲν, σίλφει πρόσωπον ἐπιχριόμενον. ξηραινόμενον δὲ τὸ ὑγιὲν τοῦτο, ἀναλύεται εἰς θηρία κωνωπειδῆ. λαχανεύεται δὲ τὰ φόσφατα τῶν φύλλων ἑψώμενα εἰς πρόσφαγμα.

Περὶ Σαπρότητος ξύλων. Κεφ. ργ'.

Ἡ δὲ ἀπὸ τῶν παλαιῶν ξύλων καὶ πρέμνων σαπεία συνιστᾷ ὑγρὸν ὡς πρὸ δάκρυον καταπλασσόμενον, ἀναθαιρεῖ καὶ ἀπευλοῖ ἕλκη· τὰ δὲ σφυστικὰ ἐπέχει, συὶ ἴσῳ ἀγίσῳ φυραθεῖσα καὶ οἴνῳ, ὀφθαλμοὺς τὲ καθεῖσα

gustu perquàm astringens: qui contra cruentas excreationes, dysenterias, & alui fluxiones bibitur.

Vlmus. Cap. CXII.

Vlmi & folia & cortex & rami, vim habent spissandi. Folia trita ex aceto ad lepras efficaciter illinuntur, vulnera glutinant, sed multò magis corticis tilia, si fasciæ loco intorqueatur: nam in lori morem flecti potest. Crassior cortex in vino aut aqua frigida vnciatim potus, pituitas trahit: fracta ossa celerius solidescunt, si decocto foliorum corticis aut radicis foueantur. Humor in folliculis enascés prima germinis eruptione, cuti illitus nitorem inducit, faciémq; splendidiorem præstat. Qui dum siccatur, in animalia abit, quæ culicum formam gerunt. Folia cum tenerescunt cocta, olerum more ad obsonia vsurpantur.

Lignorum marcor. Cap. CXIII.

Ex caudicibus ligníque veteribus caries congeritur, quæ farinæ modo illita, vlcera purgat, & ad cicatricem perducit: serpentia cohibet, si cum pari aniso & vino subacta, linteísq; impo-

impoſita illinatur.

Populus nigra. CXIIII.

Populi nigræ folia cum aceto illita, magna vtilitate podagricis doloribus illinũtur. Reſinã populus fundit, quæ in malagmata additur. Semen potũ ex aceto comitialibus vtile eſt. Lachrymã populorum cõmemorãt, quæ in Padum amnem defluat, durari, ac coire in ſuccinum, quod electrum vocant, alij chryſophorum. Id attritu iucundum odorem ſpirat, & aurum colore imitatur: tritum potúmque ſtomachi ventríſq; fluxiones ſiſtit.

Harundo. Cap. CXV.

In harundinũ genere quędã naſtos id eſt farctior, vocãt, ex qua ſagittæ factitari ſolẽt. Alia fœmina, qua tibiarũ ligulas efficiũt. Alia ꝙ fiſtulis addicta ſit, ſyringias: cui multũ ieſt carnis, crebris cícta geniculis, ad libro rũ cõſcriptionẽ accõmodata. Alia craſſa, cõcaua, apd amnes naſcés, q̃ à qbuſdã cypria, ab aliis donax appellat. Alia phragmites ſeu vallatoria, gracilis, cãdicãs, vulgo cognita: cui⁹ trita radix p ſe, aũt cũ bulbis ſuis illita, ſpicula aculeóſq; corpe extrahit: luxata lũborũq; dolores cũ aceto mulcet. Virentia folia tuſa &

καθεῖσα ἡ λεῖα καὶ ἁπλαστομύρινον.

Περὶ Αἰγείρου. Κεφ. ριδ'.

Αἴγειρος· τούτου τὰ φύλλα μεθ' ὕδατος καταπλαττόμενα, ποδαγρικὰς ὀδύνας ὠφελεῖ. ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς ῥητίνη μίσγεται μαλάγμασιν. ὁ καρπὸς δὲ μετὰ ὄξους πινόμενος, ἐπιληπτικοὺς ὠφελεῖ. ἰσορρεῖται δὲ ὅτι τὸ ἐξ αὐτῶν δάκρυον κατὰ τὸν ἠριδανὸν ποταμὸν καταχεόμενον, πήγνυται καὶ γίνεται τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, ὥσ' ἐνίων δὲ χρυσοφόρον· εὐώδες ἐν τῇ παραπέψει καὶ χρυσοειδὲς τῷ χρώματι, ὅπερ πινόμενον λεῖον, στομάχου καὶ κοιλίας ῥεύματα ἵστησι.

Περὶ Καλάμου. Κεφ. ριε'.

Κάλαμων δὲ ὁ μὲν τις καλεῖται νασὸς, ἐξ οὗ τὰ βέλη γίνεται. ὁ δέ τις θῆλυς, ἐξ οὗ αἱ γλῶτται τοῖς αὐλοῖς κατασκευάζονται. ἄλλος δὲ συριγγίας πυκνόγονατος, εἰς βιβλιογραφίαν ἐπιτήδειος. ὁ δέ τις παχὺς καὶ κοῖλος παρὰ ποταμοῖς φυόμενος, ὃς καὶ δόναξ καλεῖται, ὑπό τινων δὲ κώπειος. καὶ ἕτερος φραγμίτης, *λεπτὸς ὑπολευκὸς, πᾶσι γνώριμος, οὗ ἡ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεῖα, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ σὺν βολβοῖς, σπασάτας σκόλοπας καὶ ἀκίδας· συὸς ὄξει δὲ σὺν ῥέμματα καὶ ὀσφύος ἀλγήματα παρηγορεῖ. τὰ δὲ φύλλα χλωρὰ κοπέντα καὶ

καὶ ἐπιτιθέντα ἐρισιπέλατά τε καὶ ταῖς ἀνῇας φλεγμοναῖς ἴαται. ὁ δὲ φλοιὸς ἀλωπεκίας θεραπεύει καὶ εἰς μετ' ὄξους καταπλασθείς. ἡ δὲ ἀνθήλη τῆ καλάμων ἐμπεσοῦσα εἰς τὰς ἀκοὰς, κώφωσιν ἐργάζεται. δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ὁ κύπριος λεγόμενος κάλαμος ποιεῖν.

Περὶ Παπύρου. Κεφ. ριϛ'.

Πάπυρος γνώριμός ὅτι πᾶσι, ἀφ' ἧς ὁ χάρτης κατασκευάζεται, συγχρῆται δὲ πρὸς τιὼ ἰατρικῇ χρῆσιν· πρὸς αὐασόμωσιν συρίγγων σκευασθεῖσα· διάβροχος, πρὸς λειμμὸν κλίνει ἄχρι ξηρασίας. στρωθὲν γὰρ καθειμμὸν, ἐμπίπλαται ὑγρασίας, καὶ ἐξοιδοῦσα διανοίγει τὰς σύριγγας. ἔχει δέ τι ῥίζα αὐτῆς καὶ τρόφιμον· διαμασώμενοι γοῦν αὐτὴν οἱ ἐν αἰγύπτῳ, ἀποχυλίζουσιν ἐκπίνοντες τὸ διαμάσημα. χρῶνται δὲ καὶ αὐτῇ ξύλων ἀντεῖς. ἡ δὲ κεκαυμένη πάπυρος ἄχρι τεφρώσεως δύναται νομὰς ἐπέχειν ταῖς ἐν στόματι καὶ παντὶ μέρει· βέλτιον δὲ ὁ χάρτης καὶ ἧς τὸ τοιοῦτον.

Περὶ Μυείκης. Κεφ. ριζ'.

Μυείκη δένδρον ἐστὶ γνώριμον παρὰ λίμναις καὶ τοῖς σταίμοις ὕδασι φυόμενον, καρπὸν ὡς περ ἄνθος φέρουσα βρυῶδες κατὰ τιὼ σύσασιν. Γεννᾶται δέ πις ἐν αἰγύπτῳ καὶ συρίᾳ ἡμέρος καὶ τὰ ἀνῇα, ὁμοία τῇ ἀγρίᾳ. καρπὸν

tusa & imposita ignibus sacris medentur, & cæteris inflãmationibus. Corticis cinere perunctæ cum aceto alopeciæ sanantur, paniculæ lanugo si aures intrauerit, exsurdat. Eundẽ effectum implet harundo quæ cypria dicitur.

Papyrus. Cap. CXVI.

Papyrus qua chartę fiũt, nullis non cognata, præcipuæ in medicina vtilitatis, ad laxandas fistulas: madefacta lino inuoluitur, vsque dum inaruerit. cõstricta enim atque immissa in hiatũ, humore cõpletur, & intumescendo fistulas aperit. Habet nescio quid aliméti radix, itaq; Ægyptij eã mandunt, succum tantũ deuorantes, & mansam expuunt. Ipsis radicibus pro ligno vtuntur. Crematæ papyri cinis depascentia vlcera cum omnium partium, tum oris maximè, cohibet: verum melius id combusta charta præstat.

Myrica. Cap. CXVII.

Myrica seu tamarix arbor vulgo cognita est, cũ apud pigras, & stagnantes aquas enascatur, fructũ quasi floré ferens compage muscosum. Ægyptus Syriáque alteram gignunt mitioré, syluestri cætera similem.

Fructum

Fructum parit gallæ proximũ, inæqualiter astringentẽ gustu: quo conueniẽter vtimur vice gallæ in medicaminibus oculorũ orisq;. Datur cruẽtæ excreationi in potu, & cœliacis, & cótra profluuia fœminarũ, regium morbũ, & phalangiorũ morsus: illitus tumores inhibet. Cortex in eosdẽ vsus adhibetur. Decoctum foliorũ cum vino potum, lienem absumit: ad dolorem dentium in collutionibus salutare, & muleribus fluxioni vuluæ opportunis in desessionibus, phthiriasi lendibusque circunfusum prodest, abundantiam fœminarũ sistit impositus arboris cinis, potorios calices è caudice lienosis moliuntur, quò datus in his potus proficiat.

Erica. Cap. CXVIII.

Erica fruticosa arbor, myricæ similis, longè minor: cuius flore apes reprobum mel efficiunt, tam flos quàm coma serpentium ictibus illitu medetur.

Acacalis. Cap. CXIX.

Acacalis fructus est nascentis in Ægypto fruticis seminis myricæ quadamtenus similis: cuius aqua in qua maduerit, ad

καρπὸν φέρουσα ἐμφερῆ κυκλίδι, ἀνωμάλως σύφοντα κ᾽ πλὼ γεῦσιν· αἱ μύζοντά τε αὖ τὶ κυκλίδος εἰς τὰ σωματικὰ κ᾽ ὀφθαλμικὰ, κ᾽ ἐκ τοῦ αἵματος πτύσεις ἐν ποτῷ, κ᾽ κοιλιακαῖς καὶ ῥοϊκαῖς γυναιξὶν, ἰκτέρῳ τε κ᾽ φαλαγγιοδήκτοις· οἰδήματά τε σὺν ἕλκει καταπλασθεὶς. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὰ αὐτὰ ποιεῖ τῷ καρπῷ. τῶν δὲ φύλλων τὸ ἀφέψημα συὶ οἴνῳ ποθὲν, σπλῆνα πήκει· κ᾽ ὀδοντάλγίαις ἐνδεῖ διακλυζόμενον, ἐγκαθισμά τε ῥοϊκαῖς, κ᾽ τοῖς ἐκ μήτρας ἕλκη καὶ κόνυλας γινομένοις ἐπιτήδειον, κ᾽ ἡ ἀπὸ τ᾽ ξύλων τέφρα πεσσευθεῖσα, ῥεύσιν ἐν μύτῃσι ἕλκει. κατασκευάζουσι δὲ ἔνιοι κ᾽ κύλικας ἐκ τοῦ φρέατος, αἷς ἐπὶ τῶν σπλωνικῶν χρῶνται αὐτὶ ποτηρίων. ὡς τοῦ δι᾽ αὐτῶν πόματος ὠφελοῦντος.

Περὶ Ερείκης. Κεφ. ρκ΄.

Ερείκη, δένδρον ὃ ἐστὶ θαμνῶδες ὅμοιον μυρίκῃ. μικρότερον δὲ πολλῷ, οὗ τῷ ἄνθει μίγνυται χρώμενοι, μέλι ἐργάζονται οὐ σπουδαῖον· ταύτης ἡ κόμη καὶ τὸ ἄνθος καταπλασσόμενα, ἕρπετῶν δήγματα ἰᾶται.

Περὶ Ακακαλίδος. Κεφ. ρκθ΄.

Ακακαλὶς θάμνου καρπός ἐστι γινομένου ἐν αἰγύπτῳ, ἐοικὼς κατά τι τῇ μυρίκης καρπῷ· οὗ τὸ ἀπόβρεγμα μίγνυται

τοῖς κολλυρίοις τῆς πρὸς ὀξυδορκίαν ἁρμόζοισιν.

Περὶ Ῥάμνου. Κεφ. ρκ'.

Ῥάμνος θάμνος ὅστις πρὸς φαγμοὺς φυόμενος ῥάβδους ἔχων ὀρθὰς καὶ ὀξείας ἀκάνθας ὡς σφῆ ἢ ὀξυάκανθα, φύλλα μικρὰ,* ὑποτομίκια, ὑπολίπερα, μαλακά. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα * λευκοτέρα. καὶ τρίτη μελανώτερα ἔχουσα τὰ φύλλα, καὶ πλατύτερα σὺν τῷ ἐρέμα ἐρυθραίνεσθαι, ῥάβδους μακρὰς πηχῶν ὡς πέντε, μᾶλλον ἀκανθώδεις, ἤπιον δὲ τρεφὰς καὶ ἐπάκμοις ἔχει τὰς ἀκάνθας. καρπὸς ὃ πλατὺς, λευκὸς, λεπτὸς ὡς θυλακώδης, ἐοικὼς* ἀσφοδέλῳ. ποιεῖ δὲ πασῶν τὰ φύλλα πρὸς ἐρισιπέλατα καὶ σφῆπας καταπλασσόμενα. λέγεται δὲ καὶ κλῶνας αὐτῆς, θύρας ἢ θυείσι προστεθέντας,* ἀποκρούειν τὰς τῶν φαρμάκων κακουργίας.

Περὶ Ἁλίμου. Κεφ. ρκά'.

Ἅλιμος θάμνός ὅστι φραγμίτης, ὅμοιος ῥάμνῳ οὐκ ἔχων ἀκάνθας· φύλλα δὲ ἔχει παρεμπλήσια, πλατύτερα μέντοι φύεται ἐν παραθαλασσίοις καὶ φραγμοῖς· λαχανεύεται δὲ αὐτῆς τὰ φύλλα ἐψόμενα εἰς βρῶσιν. τῆς δὲ ῥίζης ⊲ ά. ὁλκὴ ποθεῖσα σὺν μελικράτῳ, πάσματα, ῥήγματα καὶ στρόφους παύει καὶ χάλα καταστέλλει.

Περὶ

ad collyria additur, quę ad excitãdã oculorũ aciẽ cõueniũt.

Rhamnus. Cap. CXX.

Rhamnus fruticat in sepibus ramos ferẽs rectos & aculeos in acutæ spinæ modum, foliis paruis, oblongis, suppinguibus, teneris. Alterum ei genus candidius. Tertium nigrioribus latioribúsque foliis constat, & quadamtenus rubentibus: cuius rami quinũm ferè cubitorũ longitudinem implent, spinosiores quidẽ sed infirmioribus minúsq; rigentibus aculeis. Fructum ædit latum, candidũ, tenuem, follicularij specie, verticillo similem. Omnium folia igni sacro, & serpentibus vlceribus, efficaciter illinuntur. Fama est ramos huius valuis fenestrísve impositos, veneficia depellere.

Halimus. Cap. CXXI.

Halimus frutex est sepimentis idoneus, similis rhamno, sine spinis, foliis oleæ, sed latioribus: nascitur in sepibus & maritimis. Folia decoquuntur ciborũ gratia. Radix, conuulsa, rupta, torminaque mitigat, drachmę põdere in aqua mulsa pota: eadem lactis vbertatem facit.

Paliurus.

Paliurus. Cap. CXXII.

Paliurus frutex cognoscitur aculeatus, durº, cuius semẽ pingue & fuliginosum inuenitur: quod potũ tussi opitulatur, vesicæ calculos cõminuit, serpentiũ ictibus aduersatur. Folia & radix astrictoriam vim habẽt: quorum decoctũ potu aluum sistit, vrinã trahit, contra venena & serpentium morsus auxiliatur. Radix recentia tubercula, tumoréque omneis discutit, trita & imposita.

Acuta spina. Ca. CXXIII.

Acuta spina, quam pyrinam aut pityanthen aliqui vocant: arbor est pyrastro similis, spinosa valde & minor, baccas profert myrti, plenas, rubras, fragiles, & intus nucleum: radicem multifidam, altè descendentem. Huius baccæ potu aut cibo, alui profluuium, & abundantiam fœminarum sistunt. Radix illita aculeos & spicula extrahit, abortum fieri tradunt, si ter radice venter, aut sensim feriatur, aut perungatur.

Rubus canis Ca. CXXIIII.

FRVTEX est arboris instar, rubo longè maior: folia fert multò latiora myrto, robustis

Περὶ Παλιούρου. Κεφ. ρκβ'.

Παλίουρος γνώριμός ἐστι θάμνος, ἀκανθώδης, στερεὸς, οὗ τὸ σπέρμα λιπαρὸν καὶ λιγνυῶδες εὑρίσκεται· ὅθεν πινόμενον βηξὶν ἀρήγει, καὶ τοὺς ἐν κύστει λίθους θρύπτει, καὶ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα πίνεται. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἡ ῥίζα συστατικά, ὧν τὸ ἀφέψημα πόσιν, κοιλίαν ἵστησιν, οὖρά τε ἄγει καὶ θανασίμοις καὶ θηριοδήκτοις βοηθεῖ, διαφορεῖ δὲ πάντα τὰ περίσφατα φύματα καὶ οἰδήματα ἡ ῥίζα, λεῖα ἐπιπλασθεῖσα.

Περὶ Ὀξυακάνθης. Κεφ. ρκγ'.

Ὀξυάκανθοι οἱ πυρεῖναν οἱ πιτυάνθην καλοῦσι, δένδρόν ἐστι παραπλήσιον ἀχράδι, μικρότερον δὲ καὶ ἀκανθώδες ἄγαν· καρπὸν φέρει μύρτῳ ἐμφερῆ ἁδρὸν, ἐρυθρὸν, εὔθρυπτον, ἔνδοθεν πυρῆνα ἔχοντα, ῥίζαν πολυμερῆ καὶ βαθεῖαν. τούτου ὁ καρπὸς διάῤῥοιαν ἵστησι, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον πινόμενος καὶ ἐδόμενος. ἡ δὲ ῥίζα καταπλασθεῖσα λεῖα, σκόλοπας καὶ ἀκίδας ἐπισπᾶται. ἰσχεῖ δὲ δύναδαι τὴν ῥίζαν, καὶ ἐκβοσμοῦν ἐργάζεσθαι τῆς κοιλίας ἤτοι τῇ πληχθείσης ἢ χριθείσης.

Περὶ Κυνοσβάτου. Κεφ. ρκδ'.

Κυνόσβατον οἱ δὲ ὀξυάκανθαν καλοῦσι· θάμνος ὃς βάτου πολλῷ μείζων, δενδρώδης· φύλλα φέρει πολλῷ πλατύτερα μυρσίνης, ἀκρό-

ἀκανθας ἢ περὶ ταῖς ῥάβδοις ἰσχυρὰς, ἄνθος λευκὸν, καρπὸν ὑπομήκη, πυρῆνι ψιλῷ ἐλαίας ἐοικότα, ἐν τῷ πεπαίνεσθαι πυῤῥὸν, τὸ δὲ ἐντὸς ἐριώδη ἴσχοντα· δίδωσι δὲ κοιλίαν ὁ καρπὸς ἐηρὸς· διὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐριώδους· καυστικὸν γὰρ τῆς ἀρτηρίας τὸ ἀποζεσθὲν μύρον ἐν οἴνῳ καὶ ποθὲν.

Περὶ Κύπρου. Κεφ. ρκέ.

Κύπρος δένδρον ἐστὶ περὶ ταῖς ῥάβδοις φύλλα ἔχον ψιλὰ παραπλήσια, πλατύτερα δὲ καὶ μαλακώτερα καὶ χλωρότερα· ἄνθη λευκὰ βρυώδη, ὀσμὴν πόρρω μέλανι ὅμοιον τῷ τῆς ἀκτῆς. ψύχει δὲ ἀρίστη ἐν τῇ ἀσκάλωνι καὶ καινώπῃ. δύναμιν δὲ ἔχει τὸ φύλλα συστατικὴν ὄντα διαμασηθέντα ἀφθὰς ἰᾶται, καὶ τὰς ἄλλας πυρώδεις φλεγμονὰς καταπλασθέντα ὠφελεῖ, καὶ ἀνθρακας· τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν, πυρικαύτων καταπότημα, ξανθίζει δὲ καὶ τείχας σφυδρίου χυλῷ τὰ φύλλα λεῖα βραχέντα καὶ ἐγχρισθέντα. τὸ δὲ ἄνθος ὀπιπλασθὲν τῷ μετώπῳ λεῖον μετ' ὄξους, κεφαλαλγίας παύει· τὸ δὲ σκευαζόμενον ἐξ αὐτῶν ἔλαιον κύπρινον θερμαντικὸν γίνεται καὶ μαλακτικὸν νεύρων.*

Περὶ Φιλλυρέας. Κεφ. ρκς'.

Φιλλυρέα δένδρον ἐστὶ, ὅμοιον κύπρῳ κατὰ μέγεθος, φύλλα δὲ ἐλαίας ὅμοια,

robustis circa ramos spinis, flore candido, fructu oblongo, nucleo oliuæ simili: qui per maturitatem fuluescit, & flocculos intus continet. Fructus exemptis interioribus floccis arefactus, aluum sistit: feruefacti enim ij in vino, mox poti, arteriam infestant.

Liguſtrum. Cap. CXXV.

Liguſtrum arbor est oleæ foliis circum ramos similibus, latioribus, mollioribus, & colore viridioribus: flore candido, muscoso, odorato: semine sambuci, nigro. Optimum nascitur in Canope & Ascalone. Folia astrictoriam vim habent: quare commanducata vlceribus oris medentur, illita feruidis inflammationibus, carbunculisque prosunt, decocto eorundem igni ambusta fouentur capillum rufant trita folia, quæ in radiculæ succo maduerint. Flos ex aceto fronti illitus, capitis dolorem sedat. Cyprinum oleum quod ex eo fit odoratum, excalfacit, emollitque neruos: si quę feruēti natura prędita sint, assumat.

Tilia. Cap. CXXVI.

TILIA arbor est liguſtri magnitudine, foliis oleæ, nigrio-

nigrioribus & latioribus, fructu lentisci, nigro, subdulci, racematim cohærēte, asperis nascitur. Huius folia astringunt: ad eadem vtilia ad quæ oleaster, cum astrictione est opus: maximè ad oris vlcera, commanducata, aut si decocto colluantur: pota vrinam ac menses cient.

Cistus Cap. CXXVII.

Cistus, quē aliqui citharon, aut cissaron vocant. ramosus frutex est, sed improcerus, foliosus, saxosis locis nascens, foliis rotundis, acerbis, hirsutis. flos masculo vt mali punicæ, fœminæ albet. Vis astringens: vnde flores in vino austero bis in die poti, prosunt dysentericis, & nomas per se illiti cohibent, vetustati vlcerum, & igni ambustis cum cerato medentur.

Hypocistis. Cap. CXXVIII.

Hypocistis, orobethron, aut cytinus à nonnullis cognominata, iuxta cisti radices nascitur, floris punici similitudine. Quædam rufa, altera herbacea, tertia candida. Liquatur acaciæ modo. Aliqui tamen exiccant, fractamque macerant, & incoquunt, reliquáque vt in Lycio prosequūtur. Vires

ας ὅμοια, πλατύτερα δὲ καὶ μελανώτερα, καρπὸν ἔχει χεῖνω ἐμφερῆ, μέλανα, ὑπόγλυκυν, ὡς ἐν βότρυσι κείμενον, ἐν βαχέσι δὲ τίπτις γίνεται. ταύτης τὰ φύλλα, σύφει ὡς ἀγριελαία ποιοῦντα. πρὸς τὰ σύψεως δὲ ὀδύνας, μάλιστα τοῖς ἐυστομοίοις ἕλκεσι διαμάσσημα καὶ διάκλυσμα τὸ ἀφέψημα, καὶ πινόμενον δὲ οὖρα καὶ ἔμμηνα ἄγει.

Περὶ Κίστου. Κεφ. ρκζ'.

Κίστος, ὃν ἔνιοι κίσσαρον ἢ κισσάρεον καλοῦσι. θάμνος ἐστὶν ἐν πετρώδεσι τόποις φυόμενος, πολύκλαδος, φυλλώδης, οὐκ ὑψηλὸς, φύλλα ἔχων στρογγύλα, τραχέα. ἄνθη ὡς ῥοιᾶς, ὑπὸ δὲ τὸν θήλεος λευκά. Δύναμιν δὲ ἔχει συστικήν· ὅθεν τὸ ἄνθη* λεῖα πινόμενα δὶς τῆς ἡμέρας ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, δυσεντερείας ἀμύζει, καθ' αὑτὰ δὲ καταπλασθέντα, νομὰς ἐρίζησι, σὺν κηρωτῇ δὲ πυρίκαυτα καὶ παλαιὰ ἕλκη ἰᾶται.

Περὶ Ὑποκιστίδος. Κεφ. ρκή.

Φύεται δὲ περὶ τὰς ῥίζας τοῦ κίστου ἡ λεγομένη ὑποκιστίς. ὑπὸ ἰώνων δὲ ῥόδανθρον, ἢ κύτινος καλουμένη, ὅμοιόν τι κυτίνῳ ῥοιᾶς, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ κιρρόν· τὸ δὲ χλωρὸν, τὸ δὲ λευκόν· ὅταν χυλίζῃ ὡς περὶ ἡ ἀκακία. ἔνιοι δὲ ξηράναντες αὐτὴν, καὶ θλάσαντες, βρέχουσί τε καὶ ἕψουσι, καὶ τὰ ἄλλα ποιοῦσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ λυκίου.

Δύνα-

Δυνάμιν δὲ ἔχει τὴν αὐτὴν τῇ ἀκακίᾳ, συστικωτέραν δὲ καὶ ξηραντικωτέραν, ποιοῦσαν πρὸς κοιλιακοὺς, δυσεντερικοὺς, αἱμοπτοϊκοὺς, ῥοῦν γυναικεῖον πυομύην καὶ ἐπιεμύην.

Περὶ Λαδάνου. Κεφ. ρκθ.

Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον εἶδος κίστου, καλούμενον ὑπ' ἐνίων λῆδον, θάμνος κατὰ τὰ αὐτὰ φυόμενος τῷ κίστῳ, μακρότερα δὲ τὰ φύλλα ἔχει καὶ μελανώτερα, λιπαείας πηγὰς κατὰ τὸ ἔαρ ὑπιδρώσκοντα, οὗ φύλλων ἡ δύναμις συστικὴ κατέσηκα ποιοῦσα πρὸς ὅσα καὶ ὁ κίστος. γίνεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸ λεγόμενον λάδανον· τὰ φύλλα γὰρ αὐτοῦ νεμόμενα αἱ αἶγες καὶ οἱ τράγοι τὴν λιπαείαν ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι γωνεύμενοι, καὶ τοῖς μηροῖς προσπλατταμένην διὰ τὸ πυγχάνειν ἐξώδη, ὑφ' ἃ φασγανοῦντες ὑλίζουσι, καὶ ἀποτίθενται ἀναπλάσσοντες μαγίδας. ἔνιοι δὲ καὶ ῥάβδοις ὑποσύρουσι τοῖς θάμνοις καὶ τὸ προσπλαδὲν αὐτοῖς λῖπος ἀποξύσαντες ἀναπλάσσουσι. κράτιστον δὲ ὂν αὐτὸ εὐῶδες, ὑπόχλωρον, εὐμάλακτον, λιπαρὲς, ἀμέτοχον φάμμου ἢ φαφαείας, ῥιπυῶδες· τοιοῦτον δὲ ὂν τὸ ἐν κύπρῳ γινόμενον· τὸ μὲν γὰρ τι ἀραβικὸν καὶ λιβυκὸν εὐτελέστερον. Δύναμιν δὲ ἔχει συστικὴν, θερμαντικὴν, μαλα-

Vires acaciæ habet, verùm aliquanto magis siccat, & astringit. Prodest dysentericis, cæliacis, sanguiné excreantibus: fœminarum profluuio & pota & indita.

Ladanum. Cap. CXXIX.

Est & alterum cisti genus, ledon à nonnullis appellatum, frutex simili modo nascens, longioribus foliis & nigrioribus: quæ verno tempore quiddam contrahunt pingue. Foliorum vis astringens, ac eosdem quos cistus effectus præbens. Fit ex eo quod ladanum dicitur. Siquidem cum cisti frondes pascuntur capræ, hircíque, pinguitudinem conspicuè barba carpunt, & suo lentore villosis cruribus adhærescentem reportant: quam depectentes incolæ, colantésque cogunt in offas, & ita recondunt. Alij verò attractis fruticibus lentorem abstergunt, conglomerántque in ladanum. Maximè probatur odoratum, subuiride, facilè molleſcens, pingue, quod arenas non collegit nec squalore obsitũ est, resinosum quale in Cypro gignitur. Arabicum verò Libicúmq; vilius. Natura ei spissandi, calfaciẽdi,

molliendi: ora venarum patefacit, capillum fluentem continet: addito vino, myrrha, & myrteo oleo: cicatricibus decorem reddit, cum vino illitum: medetur auriũ doloribus, cum hydromelite aut rosaceo infusum: suffitu secundas eiicit, pessis immissum vuluæ duritiem sanat, in medicamenta quæ dolorem tussimque finiunt, & malagmata vtiliter inseritur: aluum sistit cum vino vetere potũ, & vrinam ciet.

Ebenus. Cap. CXXX.

Ebenus optima habetur æthiopica & nigra, nullos habẽs venarũ discursus, factitii cornus læuore: cùm frangitur densa apparet, mordens gustu, atque leniter astringens. Suffitur iucundo odore supra carbones: sine fumi tædio. Recẽs autem ad ignẽ prolata, ob pinguitudinẽ accenditur, & trita ad cotẽ rufescit. Altera est indica, internatis segmẽtis cãdicãtibus, & modicè fuluis, item frequẽtibus maculis: cæterum prior, bonitate antecedit. Apud quosdam sesamina, aut spinea ligna consimilia pro ebeno væneunt: quod discernitur ex eo, quod fungosa sunt, & in purpureas assulas resoluuntur, nihil

μαλακτικὴν, αὐαστομωτικὴν ἴσχει δὲ ταὶς ῥεούσαις τεύχεσι, μιγὲν οἴνῳ καὶ σμύρνῃ καὶ μυρσίνῳ ἐλαίῳ, οὐλαί τε ἐυπρεπεστέρας ποιεῖ μετ' οἴνου καταχριόμενον, καὶ ὠταλγίας μεθ' ὑδρομέλιτος, ἢ ῥοδίνῳ ἐγχριόμενον θεραπεύει· κατὰ δυσουρίαν δὲ καὶ πρὸς δευτέρων ἐκβολὰς, καὶ σκληρίας θεραπεύει, ταὶς ἐν μήτρᾳ ἐν πεσσῷ μιγὲν, καὶ τοῖς αἰῶ δύνοις καὶ βηχικοῖς καὶ μαλάγμασι χρήσιμος μίγνυται· κοιλίαν τε ἵστησι σὺν οἴνῳ παλαιῷ πότιμον· ἔστι δὲ καὶ οὐρητικόν.

Περὶ ἐβένου. Κεφ. ρλ.

Ἐβένος κρατίστη ἡ αἰθιοπικὴ, καὶ μέλαινα, καὶ μὴ ἔχουσα κηλίδονας, ἐμφερὴς, κέρατι εἰργασμένῳ τῇ λειότητι, θλασθεῖσα δὲ πυκνὴ, δηκτικὴ ἐν τῇ γεύσει καὶ ἀποσύφουσα· τεθεῖσα τε ἐπ' ἀνθράκων μετ' εὐωδίας καὶ δίχα καπνοῦ ἐνδυμωμύκη. ἡ δὲ ἀφέψατος διὰ τὴν λιπαρείαν, αὐάπτεται ταχὺ ἀφεψηθεῖσα, τεφρωθεῖσα δὲ ἐπ' ἀκόνης, ἀποκιρρὸς γίνεται. Ἔστι δέ τις καὶ ἰνδικὴ, ἔχουσα διαφύσεις λευκὰς, καὶ κηρὰς, καὶ στίλους ὁμοίως πυκνοὺς· πολὺ βρυτίων ἢ προτέρα. ἔνιοι δὲ τὰ σησάμινα ἢ ἀκανθινα ξύλα ἐμφερῆ ὄντα, αὐτὴ ἐβένου πωλοῦσι· διαγινώσκεται δὲ ὅτι τὰ μὲν κανά ἐστιν, καὶ κατὰ ῥάβδους μικρὰς ἀποτύεται ἐμπορφύρεις τῷ χρώματι, μηδὲν

μηδὲν δὲ δηκτικὸν *ἐχούσας ἐν τῇ γεύσει, ἢ ἐν τῇ θυμιάσει εὐώδες. Διώλμιν δὲ ἔχει, σηκτικὴν τῶν ὑπισχνουμένων τὰς κόρας, *ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ ῥεύματα καὶ φλυκτίδας· εἰ δέ τις πιὼν ἐξ αὐτοῦ ἀκόνιον χρῶτο εἰς τὰ κολλύρια, βέλτιον ἐνδήσει. καταργάζεται δὲ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ τὰ τοξευμάτων ἢ ῥιπισμάτων, βρεχομένων ἐν οἴνῳ χίῳ ἡμέρας καὶ νύκτας εἶτ' ἀμέτρως ὑπιελῶς καὶ εἰς κολλύρια ἀναπλασσομένων. ἔνιοι δὲ προτέρυθρες δίνδουσιν αὐτὰ, εἶθ' ὕστερον τὰ λοιπὰ ποιοῦσι. τινες δὲ αὐτὸ οἴνου ὕδατι χρῶνται. κάεται δὲ ἐν ὠμῇ χύτρᾳ ἕως ἂν ἀνθρακωθῇ καὶ πολιωθῇ· ὡς ὁ κεκαυμένος μόλιβδος, *αἱρεῖ δὲ τὸ τοιοῦτον πρὸς ξηροφθαλμίας.

nihil mordacitatis in gustu, nec redolentiæ in suffitu præferentia. Caliginem oculorum absterget, ad veteres destillationes pustulasque mirum in modum pollet: Si quispiã facta ex eo coticula collyriis vtatur, melius proficiet. Ad oculorum medicamenta efficax est, si scobes ramentáve vino Chio die noctúque macerata, in collyria digerantur. Nonnulli prætrita ipsa excolant, reliquáque eundem in modum peragunt. Alij pro vino aqua vtuntur. Vritur in fictili nouo, donec in carbones redigatur. Lauatur plumbi vsti modo, & ita siccis scabrísq; lippitudinibus conducit.

Περὶ Ῥόδων. Κεφ. ϛλά.

Ῥόδον ψύχει καὶ σύφει, τὰ δὲ ξηρὰ μᾶλλον. χυλίζειν δὲ δεῖ τὰ ἁπαλὰ ἀποφαλλίσαντας τὸν ὄνυχα καλούμενον, ὅπερ ἐστὶ τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ φύλλῳ, τὸ δὲ λοιπὸν ἐνθλίβειν καὶ τείβειν ἐν σιᾷ, ἐν θυίᾳ ἄχρις οὗ συσταφῇ, οὕτω τε ἀποτίθεσθαι εἰς τὰς ὀφθαλμικὰς ἀναχρίσεις. ξηραίνεται δὲ τὰ φύλλα ἐν σιᾷ συνεχῶς στρεφόμενα ἵνα μὴ ἐυρωτιάσῃ. ποιεῖ δὲ τῶν ξηρῶν ἐψηθέντων ἐν οἴνῳ τὸ ἀπόθλιμμα, πρὸς ἄλγημα κεφαλῆς, ὀφθαλ-

Rosa. Cap. CXXXI.

Rosa refrigerat & astringit, sed sicca multò magis. Succus recẽtibus foliis exprimitur, desectis forfice vnguibus (sic appellantur candidę foliorũ partes) reliquum in pila premi & teri debet in vmbra donec cogatur, & ita ad oculorum circumlitiones recundi. Siccãtur etiamnum folia rosarum, cõtinnuò versata, ne muceãt, néve situs in iis insideat. Aridis rosis & in vino decoctis expressus liquor, facit ad dolores capitis,

aurium, oculorum, gingiuarũ, ſedis, recti inteſtini ac vuluæ, penna illitus aut infuſus. Eadẽ ſine expreſsione tuſa, præcordiorum inflammationibus, humidis ſtomachi vitiis, igni ſacro illini prodeſt: ſiccis ac tritis femina aſperguntur. Miſceri ſolent vulnerariis antidotis, atque compoſitionibus quas antheras vocant. Folia vruntur in calliblephara. Flos qui in mediis roſis inuenitur, ſiccatus, gingiuarum fluxionibus efficaciter inſpergitur. Capita pota citam aluum, & cruentas reiectiones ſiſtunt.

ὀφθαλμῶν, ὤτων, οὔλων, σιακτύλων, ἀπευθυσμένῳ ἐντέρου, μήτρας, πεσσῷ ἐγχριόμενον καὶ προσκλυζόμενον. αὐτὰ δὲ δίχα τοῦ ἐνθλιβῆναι, κοπέντα καὶ ὑποπλασσόμενα, ποιεῖ πρὸς ὑπογλοσσίων φλεγμονάς, καὶ στομάχου πλάδον καὶ ἐρισιπέλατα. ξηρᾷ δὲ λεῖα παρὰ μηρῶν προσπάσσει, καὶ αἱμορραγίας καὶ τραυματικὰς αἱμοδότους μίγνυται. κάμπτει δὲ καὶ εἰς καλλιβλέφαρα. τὸ δὲ ἐν μέσοις τοῖς ῥόδοις εὑρισκόμενον ἄνθος πρὸς οὖλων ῥευματισμοὺς ξηρὸν προσπάσσειν ποιεῖ. αἱ κεφαλαὶ δὲ ποθεῖσαι, κοιλίαν ῥέουσαν καὶ αἵματος ἀναγωγὰς ἐπέχουσιν.

Roſei paſtilli. Cap. CXXXII.

Paſtilli quos rhodides vocãt, hac ratione conficiuntur: Roſarũ viridiũ, quæ nullo antea humore madefactæ extabuerint, drachmæ quadraginta, Indicę nardi drachmę decẽ, myrrhæ drachmæ ſex, tritę digerũtur in paſtillos, q̃ triũ obolorũ pondus æquẽt: ſiccatiq; in vmbra, in fictili nõ picato, atq; obturato recõdũt. Alij adiiciũt coſti drachmas duas, iridis Illyricę totidẽ, & vinũ Chiũ cũ melle miſcẽt. Mulieribꝰ moniliũ vice collo circũdato vſui ſũt, ad retundendũ graue ſudoris virus. Tritis etiã vtuntur ad illitiones &

Περὶ Ῥοδίνων. Κεφ. ρλϛ.

Καὶ αἱ λεχόμεναι δὲ ῥοδίδες, σκευάζονται τὸν τρόπον τοῦτον· ῥόδων χλωρῶν ἀβρόχων μεμαγασμένων ⊀ μ. ναρδου ἰνδικῆς. ⊀ ι. σμύρνης ⊀ ϛ. λεῖα ἀναπλάσσεται εἰς τροχίσκους τεσσαρακοντόλιτους, καὶ ἐν σκιᾷ ξηραίνεται, καὶ ἀποτίθεται εἰς κεραμεῖον ἀγγεῖον ἀκόνιτον πεπυρωμένον. ἔνιοι δὲ προστιθέασι καὶ κόστου ⊀ β'. ἴριδος ἰλλυρικῆς τὸ ἀυτὸ μίσγοντες καὶ οἶνον χῖον μετὰ μέλιτος. χρῶνται δὲ αὐτῶν ὅταν, ὑπὸ γυναικῶν περιτιθέμενον τῷ τραχήλῳ ἀντὶ ὁρμῶν, ἀμβλύνουσι τὴν τῶν ἱδρώτων δυσωδίαν. χρῶνται δὲ καὶ λείοις ἐν διαπλάσμασι

καὶ

καὶ συγχρίσματα μετὰ τὸ λυθῆναι, καὶ μετὰ τὸ ξυρανθῆναι, ἀπολούονται ψυχρῷ.

Περὶ Λυκίου.

Κεφ. ρλγ.

Λύκιον, ὃ ἔνιοι πυξάκανθαν καλοῦσι, δένδρον ὀσὸν ἀκανθώδες. ῥάβδους ἔχον τριπήχεις ἢ καὶ μείζονας· φύλλα δὲ τὰ φύλλα πύξῳ ὅμοια τυχά· καρπὸν δὲ ἔχει ὡς πέπερι μέλανα, πικρὸν, τυκνὸν, λεῖον· καὶ τὸν φλοιὸν δὲ ὠχρὸν, ὅμοιον τῷ διεφθαρμένῳ λυκίῳ· ῥίζας δὲ πολλὰς, πλαγίας, ξυλώδεις. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ λυκίᾳ, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις πολλοῖς. τραχέα δὲ φιλεῖ χωρία. χυλίζεται δ', τῶν φύλλων σὺν τοῖς ξύλοις θλασθέντων καὶ βραχέντων, ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, εἶθ' ἑψηθέντων, καὶ τῶν μὲν ξύλων ῥιπτομένων, τὸ δὲ ὑγρὸν πάλιν ἑφθοῦ μέχρι μελιτώδους συστάσεως. δολοῦται δὲ ἀμόργης τῇ ἑψήσει ἅμα μιγνυμένης, ἢ ἀψινθίου χυλίσματι ἢ βοείᾳ χολῇ. καὶ τὸ μὲν ὀπτηχόμενον ἀφροῦσι ἐν τῇ ἑψήσει ἀφαιροῦντες, ἀπόθου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· τὸ δὲ λοιπὸν εἰς τὰ ἐπίπαστα χρῶ. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τῶν καρπῶν ὁμοίως χύλισμα ἐκπιεζομένων καὶ ἁλιαζομένου. ἔστι δὲ κάλλιστον τὸ καυόμενον λύκιον, καὶ κατὰ τὴν σθένειν τὸν ἀφρὸν ἐνερευθῆ ἔχον, ἔξωθεν μέλαν, διαρρηδὲν δὲ κιρρὸν ἔσω-

& diapasmata, quę fiunt ad sudores coërcendos, ita vt à balneis inarescant corpora, dein frigida aqua abluantur.

Lycium. Cap. CXXXIII.

Lycium, quod aliqui pyxacanthan vocant, arbor est spinosa, ramis trium cubitorum, aut longioribus: foliis buxi, densis: fructu piperis, nigro, læui, amaro, densoque: cortice pallido, non dissimili lycio madefacto: radicibus multis, obliquis, lignosis. Nascitur plurimum in Cappadocia, Lytia, & plerisque aliis locis. Aspera loca amat. Succi extrahendi ratio hæc est: Rami cum radiculis tusi & antè per multos dies macerati coquuntur, tum abiectis lignis itidem liquor, donec mellis crassitudo fiat. Adulteratur id lycium adiecta decoctioni amurca, aut absinthij succo, aut felle bubulo. Innatans spuma inter coquendum exempta, oculorum medicamentis additur: reliquo ad aliavtuntur. Simili modo fit lycium, semine expresso & insolato. Optimum quod vri potest, restinctúmque rubentem spumam ostendit, glebis extrinsecus nigris, intus, cum fregeris, rufis odo-

re minimè viroſo, cum amaritudine adſtringés, crocino colore (cuiuſmodi indicum eſt) cæteris præſtantius atque efficacius. Lycium adſtringit, caliginem oculorum diſcutit, genarum ſcabiem, pruritus, veterésque fluxiones ſanat: facit ad purulentas aureis, exulceratas gingiuas, tonſillas, labiorum fiſſuras, ſedis rimas, attritúsque illitum: cœliacis, dyſentericis, potum inditúmque conuenit: datur ſanguinem excreátibus & tuſsi, ex aqua: contra rabioſi canis morſus in catapotio deuoratur, aut in aqua bibitur: flauos facit pilos: reduuiis: vlceribus quæ ſerpunt aut putrent, medetur: fœminarum profluuia appoſitum ſiſtit: rabioſorũ ictibus ex melle potum, aut vice catapotij deuoratum, auxiliatur. Tradunt Indicum fieri lycium, ex frutice lóchitide appellato: ea ſpinarũ generi aſcribitur, ramos rectos habés ternûm cubitorũ longitudine, maiorésve, rubo craſsiores, à radice numeroſos. Fractus cortex rubeſcit, folia oleæ ſimilia. Herba ĩ aceto decocta proditur lienis inflãmationib⁹ & regio morbo mederi, & fœminarum purgationes elicere.

Aſſeuc-

ἄβρωμον, σύφον μὲ πικρίας χρώματι κροκώδες, οἷόν ἐστι τὸ ἰνδικὸν, διαφέρον τ̃ λοιπ̃ καὶ δυναμικώτερον. Δύναμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, καὶ τὰ ἐπικολοῦντα τ̃ κόραις, καθαίρει, ὑφιάσεις δὲ τὰς ἐπὶ τ̃ βλεφάρων, καὶ κνησμοὺς καὶ παλαιὰ ῥεύματα θεραπεύει· πιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα, παρόδοντα, ἕλκη κακοήθη, καὶ διερρωγότα χείλη ῥαγάδας ἐν δακτυλίοις, καὶ παραβίμματα ἐπιχριόμενον· ἀρμόζει καὶ κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον. δίδοῦ δὲ καὶ αἱμοπτοϊκοῖς, καὶ βήσσῃσι σὺν ὕδατι καὶ τοῖς ὑπὸ λυσσώντος κυνὸς δηχθεῖσιν, ἐν καταπότῳ ἢ σὺν ὕδατι ποτέον· ξαυθίζει τε καὶ τείχας· παρωνυχίας τε καὶ ἕρπητας, καὶ σπιλάδονας ἰᾶται· ἴσχει καὶ ῥοὰς γυναικείων προστιθέμενον· βοηθεῖ δὲ καὶ λυσσώδεσι κυσὶ ποθὲν μὲ γάλακτος, ἢ αὐτὸ καταπότου λαμβανόμενον. Λέγεται δὲ τὸ ἰνδικὸν λύκιον γίνεσθαι ἐκ δάμνου, ἧς λεγομένης λογχίτιδος ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης, ῥάβδους ἔχουσα ὀρθὰς διπήχεις ἢ καὶ μείζους πολλαὶ ἀπὸ τοῦ πυθμένος, παχυτέρας βάτου φλοιὸς ῥαγεὶς ἐνδευθής. τὰ δὲ φύλλα ὅμοια ἐλαίᾳ, ἧς ἡ πόα ἐν ὄξει ἐψηθεῖσα καὶ ποτιζομένη. ἰσορρεῖται φλεγμονὰς σπλῆνος. καὶ ἕκτειον ἰᾶται, καὶ καθάρσεις γυναικείας ἄγειν

καὶ

καὶ ὠμὴ δὲ λεῖα ποθεῖται, τὰ ὠὰ τὰ πιεῖν παραδίδοται· τοῦ δὲ σπέρματος μύρα δύο ποθέντα, ὑδατώδη καθαίρει, καὶ θανασίμοις βοηθεῖ.

Περὶ Ακακίας. Κεφ. ρλθ'.

Ακακία φύεται ἐν αἰγύπτῳ· ἄκανθα δὲ ἔχει δενδρώδης, θαμνοειδὴς, οὐκ ὀρθοφυὴς, ἀλλ' ἔχουσα λευκὸν, ἢ ὑπὸ καρπὸν ὥσπερ θέρμον ἐν λοβοῖς κείμενον, ἐξ οὗ καθλίβεται τὸ ἐλχύλισμα ξηραινόμενον· ἐν σκιᾷ, μέλαν ᾧ ἐν τῷ πυκνότερα καρπῷ, ὑποκίρρον ὃ ἐν τῷ ὠμῷ. ἐκλέγει δὲ τὸ ἡδύσμα ἐξικρόν, εὐῶδες, ὡς ἐν ἀκακίᾳ χυλίζουσι δέ τινες τὰ φύλλα σὺν τῷ καρπῷ. ἡ κόμμι δὲ ὅμοιόν ἐστι ἀκανθίνῃ γλοιάτατον. δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ψυκτικὴν, αἱμόζει δὲ ὁ χυλὸς πρὸς τὰ ὀφθαλμιὰ καὶ ἡ ἐξωσπέλατα, ἕρπητας, χλυσθλα, πτερύγια, τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκη, καὶ προπτώσεις ὀφθαλμῶν καθίστησιν, ἐπέχει δὲ καὶ ῥοῦν γυναικεῖον, καὶ τὰς προπτώσεις δὲ τῆς ὑστέρας στέλλει, κοιλίαν τε ῥέουσαν ἐπέχει πινόμενος, καὶ ἐγκλυζόμενος· μελαίνει δὲ καὶ πείσχας. πλύνεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ, πεισομένου μὴ ὕδατος ἀποχωροῦντος τῶν σπαράγων ἄχρις ἂν καθαρὸν ἐφεσῇ τὸ ὕδωρ, καὶ ὅπως ἀγαλαμβάνεται εἰς προχάσκους. χρίεται δὲ ἐν ὠμῇ, χέρσῳ

Assevérant etiam crudam in potu, eosdem effectus præstare. Semen cyatho dimidio potum, pituitam expurgare, venenis quoque auxilio esse.

Acacia. Cap. CXXXIIII.

Acacia in Ægypto nascitur spina instar arboris, fruticosa, non se in rectum attollens. Florem habet candidum, & semen lupino simile in folliculis, ex quo succus expressus siccatur in vmbra, niger ex maturo semine, subrufus ex viridi. Eligatur modicè rufus & odoratus, vt in hac arbore esse potest. Aliqui exprimunt ex foliis, & semine succum. Manat & gummi ex ea spina. Vis ei ad spissandum, refrigerandúmque efficax. Succus oculorum medicamentis vtilis: valet ad ignem sacrum, vlcera quæ serpunt, perniones, pterygia, & oris vlcera: procidentes oculos reprimit, mensium abundãtiam sistit, prociduam vuluam cohibet: citam supprimit, aut potus aut subter indutus: capillos denigrat. Lauatur oculorum medicamentis, trito in aqua, mox effuso quod concreuerat, donec pura extet aqua: & ita cogitur in pastillos. Vritur etiam in cruda fidelia,

fidelia, donec fictile fornacibus percoquatur: torretúrque in carbonum halitu perflata. Spinæ decoctum solutos artus fotu committit. Præfertur eius spinæ gummi, quod in vermiculorum speciem cotrahatur, & vitri modo perluceat, ligni expers: proximum est candidum: sordidum verò ac resinosum inutile. Cutis meatus obstruit, & medicamentorũ quibus admiscetur, acrimoniã hebetat, ambustis ex ouo illitum, pustulas non patitur erũpere. Alterum acaciæ genus in Cappadocia Pontoq; prouenit. Ægyptiæ spinæ similitudine, Jógè minº, tenerius, humile: aculeorum vallo munitur, folia habẽs rutæ. Semẽ lẽticula minus fert autumno, in loculis connexis, ternũm quaternũmúe capacibus. Succus eius adstringit, viribº inferior, & ocularibº medicamentis inutilis.

χύδα μὴ κεσάμα ἐν καμίνῳ· ὀπὸς ἄπαν δὲ ἐπ' ἀνθράκων ἐκθυσσωμένη, τὸ δὲ τῆς ἀκακίης ἔψημα καταντλέμενον, ἄρθρα λελυμένα ἵησι. Τὸ δὲ κόμμι τῆ ἀκακίης διαφέρῃ τὸ σκωληκοειδὲς, ὑελίζον, διαυγὲς, ἄξυλον, εἶτα τὸ λευκὸν· τὸ δὲ ῥυπῶδες καὶ ῥυπαρὸν, ἄχρηστον. Δύναμιν δὲ ἔχει παρεμπλαστικὴν, ἀμβλωτικὴν, δριμέων φαρμάκων οἷς μίγνυ-
πυείκωτά τε ἓξ ἡμέρας φλυκταινᾶσαι καταχριόμενον μετ' ὠοῦ. Φύεται δὲ καὶ ἑτέρα ἀκακία ἐν καππαδοκίᾳ καὶ πόντῳ, παρεμφέρουσα τῇ αἰγυπτίᾳ. ἐλάττων μὲν τὸ παραπλὴν καὶ χαμαίζηλος, καὶ σκυφδωτέρα· περὶ πάλξεως δὲ ἀκανθης σκολοπιδῶς, φύλλα ἔχουσα πηγάνῳ ὅμοια. Τὸ δὲ σπέρμα ἐν θηλάκοις σωρευσυλλόοις, τειχώδεις ἢ τετραχώροις, ἔλαττον φακοῦ. σύφει δὲ καὶ αὐτὴ χυλιζομένη σύμπασα, παλαιὰ ἢ πόων τῇ δυνάμει καθέστηκεν, εἰς τὰ ὀφθαλμικὰ ἀνεπιτήδειος ὖσα.

Amurca. Cap. CXXXV.

Armuca (expressæ oliuæ recremẽtum) decocta in cupreo vase ad crassitudinẽ mellis adstringit, cæteros præbens lycij effectus. Insuper dentium dolori & vulneribus, cũ aceto vino aut mulso commodè illinit: addit in medicamẽta ocularia, &

Πρὶ Ἀμόργης. Κεφ. ϛλέ.

Ἀμόργη τὸ παχύθεν ὂν τῆς ἐλαίας τὸ ἐκθλιβόμενον, ἢ πίσσῃ ἐψηθεῖσα ἐν χαλκῷ κωφρῷ μέχρι μελιτώδες συστάσεως, σύφει· πίνεται πρὸς ἃ καὶ τὸ λύκιον. ἐκ πόσεως δὲ καὶ πρὸς ὀδοντολγίας καὶ τραύματα, ἐπιχριόμενον μέλιτι ὄξους ἢ οἴνου ἢ αὐγομέλιτος· μίγνυ δὲ καὶ ὀφθαλμικαῖς

καῖς δυνάμεσι καὶ ἐμπλαστικαῖς· παλαικωθὲν τε βελτίων γίνεται· ἕλκη συρμά τε ἕδρας καὶ αἰδοίων καὶ μήτρας εἰλκωμένας ὄζει χρήσιμος ἐκβάλλει δὲ καὶ τὸν ἐφ' ἁρμῶν ὀδόντας σὺν ὀμφακίνῳ ἐφεθεῖσα ἄχρι μέλιτος πῆξιν συστάσεως, καὶ ἐπιπλασθεῖσα· ψώρας τε κτηνῶν σὺν θέρμοις ἀφεψήματι καὶ χαμαιλέοντος καὶ ἀχρὶ μίνῃ θεραπεύει. ἡ δὲ ἀνέψητος καὶ ἐφεψόματος πονδαγρικὰς καὶ ἀρθριτικὰς ὠφελεῖ, θερμὴ καταπλασθεῖσα· ἕλκη μέντοι εἰς κώδιον καὶ ὀπισθενῶνα ὑδρωπικῶν σέλλει τὸ ὄγκον.

Περὶ Ἄγνου. Κεφ. ρλς'.

Ἄγνος ἢ λύγος θάμνος ὅστις δενδρώδης, παρὰ ποταμοῖς βαθέσι τε τόποις καὶ χαράδραις φυόμενος, ῥάβδους ἔχων δυσθραύστους, μακρὰς· φύλλα δὲ ὡς περ ἐλαίας, ἀπαλώτερα δέ. τὸ δ' ἄνθος ἡμῦ τις λευκὸν σὺν ὀλιγοπορφυρίζοντι· ἡ δὲ, πορφυρίσσῃ φέρει. σπέρμα δὲ ὡς πέπερι. Δύναμιν δὲ ἔχει θερμαντικήν, συμπικήν. ὁ δὲ καρπὸς αὐτὸ πινόμενος, βοηθεῖ θηριοδήκτοις, σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς· καταστᾷ δὲ καὶ γάλα, καὶ ἐμμηνα ἄγει πινόμενος ὅσον < δ. πλήθος σὺν οἴνῳ· ἑλκύει δὲ καὶ γονάς. ἄπτεται δὲ καὶ κεφαλῆς κόρυζαν ὀπφέρων. τὸ δὲ ἀφέψημα τὰ πόας καὶ τὸ σπέρματος, εἰς ἐγκαθίσματα τῶν αἰδοίων διαθέσεσι, καὶ

& meatus inductu suo obstruentia. Vetustate meliorem fieri constat. Vtiliter infunditur sedis, genitalium, ac vuluæ exulcerationi. Si verò cum omphacino recoquatur ad mellis crassitudinem, carios dentes extrahit: iumentorum scabiem cum decocto lupini, & chamę leóte illitu sanat. Cruda & recenti amurca podagras articularióque dolores foueri, vtilissimum: peruncta in villosa pelle, & hydropicis imposita, tumoris molem reprimit.

Vitex. Cap. CXXXVI.

Vitex siue lygos frutex est in arborem assurgens, nascitur in fluminum ripis, asperisq; locis, ac torrentium alueis: ramos gerit lõgos, fractu peruicaces: folia oliuæ sed molliora. Duo genera eius, vna harum albú florem mittit cum purpureo: altera tantũ purpureum, & semen, vt piper. Excalfactorias vires habet, & adstrictorias. Semen eius potum venenatis ictibus, aquæ quæ cutem subiit, lienosisque auxiliatur: lac euocat, menses ciet, drachmæ põdere in vino potum: genitura exoluit, caput tentat, & soporé affert. Decoctũ herbę & seminis in desessione, mulieribꝰ vuluæ malo

malo opportunis opitulat, ité inflámationibus: purgationes mouet semé cũ pulegio potũ, etiá suffitu vel appositu: capitis dolorem dissoluit illitũ, instillatur cũ aceto & oleo capiti in lethargo & phrenitide. Folia suffitu aut substratu fugant venenata: illita quoq; serpétium morsibus auxiliantur: testiũ duritias cum butyro & foliis vitium emolliunt: rimas sedis semen cum aqua illitũ mitigat, & cum foliis medetur luxatis, vulneribusq;. Virgã qui manu teneat dum iter facit, negat intertriginé sentire. Agnũ, quasi dicas castũ, vocãt Græci, quoniam matronæ in thesmophoriis Atheniésium castitatẽ custodientes, foliis huius cubitus sibi sternũt, & lygon quasi vimen, propter inuictam ferè ramorum flexilitatem.

Salix. Cap. CXXXVII.

Salix vulgò nota est: cuius semen, folia, cortex & succus spissandi vim habent. Trita folia cum exiguo pipere & vino pota, ileosis subueniũt: sumpta per se & cum aqua præstant mulieribus ne concipiant. Salignum semen in potu sanguinem expuétibus prodest: cortex eosdem præbet effectus.

Corticis

καὶ φλεγμονὰς ἀρήγει· πεσθὲν δὲ μετὰ γλήχωνος καὶ ὑποθυμιαθὲν τὸ σπέρμα καὶ προστεθὲν, καθαρσιν κινεῖ· λύει δὲ καὶ κεφαλαλγίας καταπλασσόμενον, καὶ ἐπὶ ληθαργικῶν τε καὶ φρενιτικῶν ἐμβρέχεται σὺν ὄξει καὶ ἐλαίῳ. καὶ τὰ φύλλα ὑποθυμιώμενά τε καὶ ὑποστρωννύμενα, θηρία διώκει, καὶ καταπλασσόμενα ἐπὶ τῶν θηριοδήκτων βοηθεῖ, σκληρίας τε διδύμων μετὰ σεσύρης καὶ φύλλων ἀμπέλου μαλάττει, ῥαγάδας τε τὰς ἐν δακτυλίῳ σὺν ὕδατι ἐπιπλασθὲν τὸ σπέρμα θεραπεύει· σὺν δὲ τοῖς φύλλοις, τρέμματα, τραύματα ἰᾶται. δοκεῖ δὲ καὶ κωλυτήριον εἶναι ἐν ὁδοιπορείαις παραπεμμάτων. εἴ τις ῥάβδον αὐτῆς παρὰ χεῖρα κρατήσῃ. ὠνόμασται δὲ ἄγνος, διὰ τὰς ἐν τοῖς θεσμοφορίοις ἁγνευούσας γυναῖκας, εἰς ὑπόστρωμα χρῆσθαι αὐτῇ. λύγος δὲ διὰ τὸ θεῖ τὰς ῥάβδους αὐτῆς ἔυτονον.

Περὶ Ἰτέας. Κεφ. ρλζ'.

Ἰτέα δένδρον ὄρθιον πᾶσι γνώριμον, ἧς ὁ καρπὸς καὶ τὰ φύλλα καὶ ὁ φλοιὸς καὶ ὁ χυλὸς, συσταλτικὴν ἔχει δύναμιν. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα λεῖα μετὰ ὀλίγου πεπέρεως καὶ οἴνου πεθέντα εἰλεώδεσι, καθ' ἑαυτὰ δὲ σὺν ὕδατι ληφθέντα, ἀσυλληψίαν καταβράζει. ὁ δὲ καρπὸς πεθεὶς, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ. καὶ ὁ φλοιὸς δὲ τὰ αὐτὰ δρᾷ.

χρεὶς

παιὸς δὲ ἡ φυραθεὶς ὄξει, τύλους καὶ ἕλκη αἴρει καταπλασθείς. ὁ δὲ ἐκ τῶν φύλλων καὶ τῶ φλοιῶ χυλὸς, ἐν κεκλύφῳ ῥόας θερμανθεὶς μετὰ ῥοδίνης, ὠταλγίας ἀρήγει. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν, κατάπλασμα ποδάγρας διάχρισιν ἄριστον· σμήχει δὲ καὶ πίτυρα. καμβαίνεται δὲ καὶ ὁπὸς ἐξ αὐτῆς ἐντεμνομένου τῶ φλοιῶ κατὰ τὴν αὔξησιν, ἔστι γὰρ εὐρίσκεται συνεχώς. Διύαμιν δ' ἔχει σμηκτικὴν τῶν ὑπισκοτούντων τῆς κόρης.

Περὶ Αγριελαίας. Κεφ. ρλή.

Αγριελαία ἣν ἔνιοι κότινον καλοῦσιν, οἱ δὲ, αἰθιοπικὴν ἐλαίαν. ἔχει φύλλα συπικὰ, λεῖα δὴ καταπλαθέντα, ἐφεκτικὰ ὄζην ἕρυσιπελάτων, ἐρπήτων, ὑπονυκτίδων, ἀνθράκων, νομῶν, παρωνυχιῶν, ὠφελιμαιακὰ ἐξαιρῶν, σὺν μέλιτι καταπλασσόμενα, ἀνακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ῥυπαρὰ ἕλκη, διαφορεῖ καὶ φύγεθλα καὶ φλεγμονὰς, σὺν μέλιτι καταπλασθέντα, ἡ δέρμα κεφαλῆς ἀποσπασθὲν, παρακολλᾷ· ἰᾶται δὲ καὶ τὰ ἐν στόματι ἕλκη καὶ ἄφθας διαμασηθέντα, καὶ ὁ χυλὸς ὁ αὐτῆ καὶ τὸ ἀφέψημα, τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἐπέχει δὲ καὶ αἱμορραγίαν, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον προσιθέμενος ὁ χυλὸς καὶ τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σταφυλώματα, καὶ φλυκταίνας. ἔτι δ' ἕλκη καὶ παλαιὰ ῥεύματα σήλλει. διὸ

Corticis cinis admisto aceto maceratus, illitu clauos & callos tollit. Ex foliis & cortice succus cum rosaceo in calyce punici calfactus, auriũ doloribus auxiliatur. Decocto eorũ podagras foueri vtilissimum: furfures purgat in corpore. Ex cipitur succus qui manat ex ea cũ floret, excisо cortice: in plaga enim cõcretus humor inuenitur, qui ad purgãda, quæ obstant oculis, suã vim præbet.

Syuestris olea. Ca. CXXXVIII.

Syluestris oleæ, quam Latini oleastrũ appellant, alij Æthiopicam oliuam, folia astringũt: trita autem & imposita ignem sacrum, vlcera quæ serpunt: epinyctidas, carbunculos, reduuias nomásque cohibent: crustas emarginant cum melle illita. Quinetiam sordida vlcera repurgant: inflammationes panósque cum melle imposita discutiunt: cutem à capite vulsam conglutinãt: oris vlceribus, & priuatim infantium, cõmanducata medentur. Succus & decoctum eosdem habẽt effectũ: sanguinis eruptiones, ac muliebre profluuium, admotũ succus inhibet: vuæ oculorũ pustulisq; prodest, vlcera & veteres defluxiones sistit, quapro-

(quapropter in collyria additur.) ad genarũ eroſiones perquàm vtilis. Exprimitur ſuccus tuſis folijs, affuſo vino aut aqua, ſiccatúsque ſole in paſtillos digeritur: ſed longè validior ad recondẽdum ſuccus habetur, qui cum vino quàm cũ aqua expreſſus eſt. Auribus ſubuenit, ſiue vlcerentur, ſiue pus effluat. Folia conueniẽter cœliacis cum farina hordeacea illinuntur: vruntur cũ floribus folia, vt ſpodij vicẽ cinis præſtet, in cruda olla, oblito ore luto, vſque dum figlinũ percoquatur: reſtinctáque vino & rurſus ſubacta, eodem modo vruntur, poſtremo ceruſæ modo elota coguntur in paſtillos. Huiuſcemodi cinerẽ in medicamentis oculorũ conſtat ſpodio non cedere, ſed eiſdẽ viribus præditũ eſſe putandũ eſt.

διὸ καὶ μιγνύται κολλυρίοις πρὸς τὰς τῶν βλεφάρων διαθέσεις ἐυδετεῖ, χυλίζοντας δὲ δεῖ κόπτειν τὰ φύλλα, καὶ ἐπιχέοντας οἶνον ἢ ὕδωρ ἐκθλίβειν, καὶ ξηραίνοντας ἐν ἡλίῳ ἀναπλάττειν. ἔστι δὲ εὐτονώτερος, ὁ διὰ τῆς οἴνου ἐκθλιβόμενος, καὶ εἰς ἀπόθεσιν μᾶλλον τῆς δι' ὕδατος ἁρμόζει. πιεῖ δὲ καὶ πρὸς ὦτα πυορροοῦντα καὶ ἑλκωμένα. τὰ δὲ φύλλα καὶ ἐπὶ κοιλιακοῖς ἐυδετεῖ καταπλασσόμενα συνωμαλύνει. κεῖται δὲ τὰ φύλλα μετὰ τῶν ἀνθῶν, καὶ ἀντὶ σποδίου λαμβάνεται ἐν χύτρᾳ ὠμῇ πρὸς πλασσομένῃ πηλῷ τὸ στόμα μέχρις ὀπτήσεως τῆς κεράμου. ἕψεται κατασβέννυ οἴνῳ, καὶ φυραθέντα πάλιν οἴνῳ, ὁμοίως κεῖται· εἶτα πλαύει ὡς τὸ ψιμμίθιον καὶ ἀναπλάττει. δοκεῖ δὲ ἡ τοιαύτη κόνις, μὴ λείπεσθαι τῆς σποδίου εἰς τὰ ὀφθαλμικά· ὅθεν καὶ ἡ δυνάμιν ὁμοίως ἐχητέον.

Olea. Cap. CXXXIX.

Foliorum ſatiuæ oleæ eadẽ vis intelligitur, ſed aliquãto inferior: vnde ocularibus medicamentis ob ſuam mitiorem vim conuenientior eſt. Sudor ligno virenti accenſo manans, illitu ſanat lichenas, furfures et & ſcabiem. Oleaginum ſemen illitũ medetur furfuribus, & vlceribus quæ depaſcũt vorãtq;: quod

Περὶ Ἐλαίας. Κεφ. ρλθ'.

Δύναται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ἡμέρου ἐλαίας φύλλα, λείπεται δὲ τῇ δυνάμει· ὅθεν πρὸς τὰ ὀφθαλμικὰ μᾶλλον ἁρμόζει διὰ τὸ ἐπικέστερον. τὸ δὲ ἐκ χλωρᾶς ξύλου καιομένου ἐκκρινόμενον ὑγρὸν, πίτυρα καὶ ψώρας καὶ λιχῆνας καταχριόμενον ἰᾶται καὶ ὁ καρπὸς δὲ αὐτῶν καταπλασθεὶς, πίτυρα καὶ νομὰς διαπαύει.

τὸ δὲ

τὸ δὲ ἐντὸς τοῦ πυρλιῶος μετὰ στέατος καὶ ἀλεύρου, λεπτομερῶς ὄνυχας ἐκπνάσει.

Περὶ Κολυμβάδων ἐλαιῶν. Κεφ. ριά.

Ἐλαῖαι κολυμβάδες λεῖαι κατατραλαθεῖσαι, πυείκωτα ἐπιέωσι φλυκταινῶδη, καὶ ῥυπαρὸν ἕλκη καθαίρουσιν. ὁ δὲ ἐκ τῶν ἄλλων χυλὸς αὐτῶν διακλυζόμενος, οὖλα στέλλει, καὶ ὀδόντας σειομένους κρατύνει. ἔστι δὲ ἡ μὲν ὠμὴ κακόχυμος καὶ πεπόσματος ἐλαία, δυσκοίλιος, ὀξύμαχος· ἡ δὲ μέλαινα καὶ πώρωσις, εὐδιάφθορος καὶ κακοστόμαχος, ὀφθαλμοῖς τε ἀνεπιτήδειος καὶ κεφαλαλγής, φευγέτω δὲ καὶ κατατραλαθεῖσα, νομὰς ἵστησι, καὶ ἄνθρακας, ἐκβρύπτει.

Περὶ Ἐλαίου ἀγρίας ἐλαίας. Κεφ. ριβ.

Τὸ δὲ ἐκ τῶν ἀγρίας ἐλαίας ἔλαιον, διάκλυσμα ἕλκεσι μυδῶσι. καὶ σαλπικὸν ὑποσύλων ὀδόντων ἐστί, πυρία τε δι' αὐτοῦ θερμαινομένη καὶ διακλυζομένη ὀπτήδειος ἕλκεσι ῥευματιζομένοις. δεῖ δὲ ἔριον μιλωτῇ περιπεπλεγμένης ἀποβάπτειν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ προσύπτειν ὡς τοῖς ἕλκεσι ἄχρις ἂν λευκὰ φανῇ.

Περὶ Δακρύου ἐλαίας αἰθιοπικῆς. Κεφ. ριγ.

Τὸ δὲ δάκρυον τῆς αἰθιοπικῆς ἐλαίας, ἔοικέ πως σκαμμωνίᾳ. ἔγκιρρον, ἐκ μικρῶν σταλάγμων συγκεί-

quod autē intra nucleum est, ex adipe & farina scabros vngues excutit.

Colymbades oleæ.

Cap. CXL.

Colymbades tritæ & ambustis illitæ pustulas gigni prohibent, sordida vlcera purgāt, muriæ succus collutas gingiuas contrahit, & motus dentium firmat. Oliua flaua & recens stomacho vtilior est, ventri difficilis: nigra autem & matura corruptioni opportuna est, stomacho aduersatur, oculis non conuenit, capitis dolorem mouet, arefacta illitu depascentia vlcera sistit, & carbunculos emarginat.

Oleum syluestris oliuæ.

Cap. CXLI.

Oleum syluestris oliuæ gingiuis putri vligine laborantibus colluitur, dētium mobilitates stabilit, calfacti fotus gingiuis fluxione laborātibus vtilis est: lanam enim specillo circumligatam oleo madefacere oportet, & gingiuis admouere, donec albæ spectentur.

Lachryma æthiopicæ oleæ. Cap. CXLII.

Lachryma quā æthiopica olea stillat, scāmonio similis qua dāten⁹ est, fulua stillis exilibus cōstās,

constãs, mordax: quæ autẽ ammoniaci aut gũmi similitudinẽ refert, colore nigricãs, nec gustu mordẽs, superuacua est. Nostrates oleæ, oleastriq;, similem lachrymã sudãt, quæ cõmodè ad oculorũ hebetudines illinitur: cicatrices albugines q; illitu emẽdat, vrinã & mẽses ciet, cauis dentiũ impressa ad dolores efficax est: inter venena scribit: partus pellit, lepras & impetigines sanat. Appellatur autẽ æthiopica & agrestis olea.

Quercus. Cap. CXLIII.

Quercus omnis adstrictoriam vim habet, præsertim liber qui cortici & ligno intercedit: quinetiam tunica putamini glandis subiecta. Decoctum ex iis datur dysentericis, cœliacis, sanguinem excreantibus. Trita in pesso, fœminis fluxione vuluę laborantibus subiicitur.

Glandes. Cap. CXLIIII.

Glandes eosdem effectus exhibent: vrinam ciunt, capitis dolorem & flatus in cibum sumptæ pariunt, resistunt esitatæ venenatorum ictib⁹. Decoctum earũ & corticis cum lacte vaccino potum, prodest contra toxica: intritæ crudæ, inflammationes illitu leniunt: ad duritias

συγκείμενον, δηκτικὸν· τὸ δὲ ὅμοιον κόμμι καὶ ἀμμωνιακῷ, μελανίζον καὶ οὐ δηκτικὸν, ἀχρεῖον. φέρει δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐλαία, καὶ ἡ ἀγριελαία· πτιεῖ δὲ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ οὐλας καὶ λευκώματα ἐγχριόμενον σμήχει, οὐρεῖ τε καὶ ἐμμηνα κινεῖ, καὶ πρὸς ὀδόντων πόνους ἐνεργεῖ, ἐπιθέμενον εἰς τὸ βρῶμα· ἀναγκάφεται δὲ καὶ ἐν τοῖς φθαρτικοῖς· ἄγει δὲ καὶ ἔμβρυα καὶ λειχῆνας θεραπεύει καὶ λέπρας. κηλεῖ δὲ αἰθιοπικὴ ἐλαία καὶ ἀγριελαία.

Περὶ Δρυός. Κεφ. ριγ'.

Δρῦς πᾶσα συστηκὸν ἔχει δύναμιν, μάλιστα δὲ αὐτῆς σύφει τὸ μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ περικαρπίου ὑμένος ἐοικὸς· ὁμοίως καὶ τὸ περὶ τὴν βαλάνῳ ὑπὸ τὸ κέλυφος. δίδοται δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν, κοιλιακοῖς καὶ δυσεντερικοῖς, καὶ αἱμοπτοϊκοῖς· καὶ ἐν πεσσοῖς λεῖον προσφέρεται ῥοϊκοῖς γυναιξίν.

Περὶ Βαλάνων. Κεφ. ριδ'.

Καὶ αἱ βάλανοι ὃ τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν· εἰσὶ δὲ καὶ ἑρπητικαὶ, καὶ κεφαλαλγεῖς, βιβρωσκόμεναι, καὶ πνευματοῦσαι· ἁμύζουσι δὲ πρὸς τὰ ἰοβόλα ἐσθιόμεναι, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν καὶ τὸ φλοιὸν βοηθεῖ πρὸς ἰκτῖνα μετὰ γάλακτος βοείου πινόμενον, ὠμαὶ δὲ καταπλασθεῖσαι λεῖαι, φλεγμονὰς παρηγοροῦσι, σὺν

σωὶ σέαπι δὲ χρισείῳ ταειχμῷ, πρὸς καχοήθεις σκληρίας, καὶ πρὸς πυρπευόμενα ἕλκη ἁρμόζοισπ' ἰσχυρότεραι δὲ τῶ δρυΐνων αἱ πρίνιναι τῇ δυνάμει εἰσίν.

Περὶ Φηγοῦ καὶ πρίνου.

Κεφ. ρμέ.

*Καὶ ἡ φηγὸς καὶ ὁ πρῖνος εἶδη ὄντα δρυὸς, ἐοικότα ἐνεργεῖ. τῆς ῥίζης δὲ τὸ πρῖνο ὁ φλοιὸς ἐψηθεὶς σωὶ ὕδατι ἄχρις οὗ τακῇ ὑγρὸς γένηται, καὶ ἐπιπλασθεὶς νύκτα ὅλην, τείχας μελαίνῃ περαποσμηχθείσας κιμωλίᾳ γῆ. ἁρμόζει δὲ τὰ φύλλα παντων, κοπέντα λεῖα οἰδήμασι, καὶ τὰ ἄτονα δὲ μέρη κραπώς.

Περὶ Καστάνων. Κεφ. ρμς.

Αἱ δὲ σαρδιαναὶ βάλανοι, ἃς τινὲς λόπιμα ἢ κάστανα καλοῦσιν, ἢ μόνα ἢ σὺν βαλανίοις, σύφουσαι καὶ αὐσταὶ, τῶν ὁμοίων εἰσὶ δραστικαὶ, καὶ μάλιστα οἱ μεταξὺ τῆς σαρκὸς καὶ τῶ λέπους φλοιοί. ἡ δὲ σὰρξ καὶ τοῖς ἐφήμερον πεπωκόσιν ἁρμόζει.

Περὶ Κηκίδων. Κεφ. ρμζ.

Κηκὶς καρπός ἐστι δρυός. ἡ μὲν τις ὀμφακίτις καλεῖται μικρὰ καὶ κογδυλώδης, σιβαρὰ, ἀτρύπητος· ἡ δὲ τις λεῖα, καὶ κούφη καὶ τετρημμένη. συλλέγεσθαι δὲ δεῖ τὴν ὀμφακίτιν, ἐνεργεστέραν οὖσαν. ἀμφοτέραις δὲ σύφουσιν ἱκανῶς, καὶ

ad duritias quas coëthe vocant, & malefica vlcera cum salsa axungia conueniunt. Iligneæ glandes viribus quernas antecellunt.

Fagus & ilex.

Cap. CXLV.

Fagus & ilex quercus generi assignantur, & cõsimile munus obeũt. Iligneæ radicis cortex cum aqua coctus, dũ mollitus intabescat, & tota nocte illitus, denigrat capillos, prius cimolia terra purgatos. Folia omnium tusa & trita tumoribus prosunt, & imbecillas mẽbrorum partes corroborant.

Castaneæ. Cap. CXLVI.

Sardianæ glãdes, quas aliqui castaneas, aut lopima, aut glãdes Iouis appellant, adstringunt, similésque effectus præbẽt: præsertim tunica quæ carnem & corticem media intercursat. Caro his qui ephemerũ biberunt, conueniens est.

Galla. Cap. CXLVII.

GALLA fructus est quercus. Aliqua omphacitis appellatur, parua quidem sed tuberosa, solida, nullo foramine peruia. Altera plana, leuis, perforata. Eligi debet omphacitis, quæ efficacior est. Vtriusque vis veheméter astringere.

Tritæ excreſcentia in carne, fluxiones gingiuarum & vuæ, atque oris vlcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus dolorem ſedat. Crematæ carbonibus donec igne flagrent, & vino aut aceto aut acida muria extinctæ, ſanguinem ſupprimunt. Decoctum quibus inſidere expedit, efficax eſt, & contra vuluas procidentes, fluxionésque. Capillos denigrant, aceto aut aqua maceratę: dyſentericis cœliacísque cum vino aut aqua tritæ conuenienter illinuntur, aut bibuntur: obſoniis addi debent, aut integræ in aqua præcoqui, in qua nonnihil excoquendum eſt, quod his affectibus conferat. In ſumma, his vtendum ad adſtringenda, aut ſiccanda quæ opus ſunt.

κὴ τέλλοισι λεῖαι παὶ ὑπερσαρκώσεις, ῥευματισμούς τε οὔλων καὶ κιονίδος, καὶ παὶ ἐν τόματι ἄφθας. τὸ δὲ μέσον αὐτῶν, βρώματι ὀδόντων ἐντεθὲν, παύει παὶ ὀδύνας. γίνονταί τε καὶ ἴοχαμοι καῆσαι ἐπ' ἀνθράκων μέχρι πυρώσεως, καὶ κατασβεσθῆναι ἢ οἴνῳ ἢ ὄξει ἢ ἐξάλμῃ. τὸ δὲ ἀπόζεμα αὐτῶν ποιεῖ καὶ πρὸς ἐγκαθίσματα, πρὸς πώσεις ὑστέρας, πρὸς ῥευματισμούς. μελάγματι δὲ κὴ τείχας, ἀποβραχεῖσαι ὄξει ἢ ὕδατι. ἁρμόζουσι δὲ κὴ κοιλιακοῖς κὴ δυσεντερικοῖς ὀπιπλατήμασι οἴνῳ ἢ ὕδατι λεῖαι κὴ πινόμεναι· τοῖς δ' ἐσθιομένοις μιγνύμεναι ἢ προσαφεψόμεναι ὅλαι ἐν τῷ ὕδατι, εἰς ὃ μέλλει τι ἕψεσθαι τὸ ἁρμοζόμενον πρὸς αὐτούς· κὴ καθόλου ὅπου δεῖ σύψαι ἢ σῆσαι ἢ ἀναξηρᾶναι, παραλαμβάνεσθαι δεῖ πλὴν χρῆσιν αὐτῶν.

Tritæ excreſcentia in carne, fluxiones gingiuarum & vuæ, atque oris vlcerationem cohibent. Nucleus dentium cauernis inditus dolorem ſedat. Crematæ carbonibus donec igne flagrent, & vino aut aceto aut acida muria extinctæ, ſanguinem ſupprimunt. Decoctum quibus inſidere expedit, efficax eſt, & contra vuluas procidentes, fluxionésque. Capillos denigrant, aceto aut aqua maceratę: dyſentericis cœliacísque cum vino aut aqua tritæ conuenienter illinuntur, aut bibuntur: obſoniis addi debent, aut integræ in aqua præcoqui, in qua nonnihil excoquendum eſt, quod his affectibus conferat. In ſumma, his vtendum ad adſtringenda, aut ſiccanda quæ opus ſunt.

Rhus. Cap. CXLVIII.

RHus quæ obſoniis aſpergitur, ab aliquibus erithros appellata, ſemen eſt coriarij fructicis, ſic vocati, quoniam coriorum infectores eo vtuntur, ad inſpiſſãdas pelles. Arbuſcula in petris naſcens, binûm ferè cubitorũ altitudine foliis oblõgis, ſubrubẽtib⁹, ĩ ambitu ſerratis, acino vuarũ graciliũ déſo, magnitudine

Περὶ Ῥοός. Κεφ. ρκή.

Ῥὸς ἐπὶ τὰ ὄψα, ὃν ἔνιοι ἐρυθρὸν καλοῦσι, καρπός ἐστι τῆς καλουμένης βυρσοδεψικῆς ῥοός, ἣ τις ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ τοὺς βυρσοδέψας αὐτῇ χρῆσθαι, εἰς τὴν σύψιν τῶν δερμάτων. ἔστι δὲ δενδρύφιον * φυόμενον ἐν πέτραις ὡς δίπηχυ· ἐφ' ᾧ φύλλα σπιμύκνια, ὑποὐδρα. τὸ περιφέρειαν ἐντετμημένα φρυγανοειδῶς. καρπὸς δὲ βοτρυδίοις ἐοικὼς, πυκνὸς,

κτ̃

καὶ τὸ μέγεθος τερεβίνθου, ὑπόπλατυς, ἢ τὸ φλοιῶδες, ὃ ἐστὶν εὔληπτον. Δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα, συστατικὴν, πιοῦσαι πρὸς ἃ καὶ ἡ ἀκακία· μελαίνει δὲ τρίχας τὸ ἀφέψημα, δυσεντερείας τε ὄζειν ἔγκλυσμα, καὶ πόμα, καὶ ἐγκάθισμα, καὶ ὤτων πυορροούντων ἔγκλυσμα, πτερύγια τε καὶ γλαυκώματα ἐπέχει καταπλασσόμενα τὰ φύλλα, μετ' ὄξους καὶ μέλιτος· καὶ τὸ χύλισμα δὲ τῶν φύλλων ξηρῶν ἐφθῶν σὺν ὕδατι ὥσπερ τὸ λύκιον ἄγει συστάσεως μελιτώδους, ἁρμόζει πρὸς ὅσα καὶ τὸ λύκιον· καὶ ὁ καρπὸς ὁμοίως τὰ αὐτὰ ποιεῖ, ἁρμόζων ἐν πρόσωψιμασι κοιλιακοῖς, δυσεντερικοῖς, ἀφλέγμαντά τε πυρεῖσιν ὕδατι καταπλασθεὶς, θλάσματα, ἀποσύρματα, πελιώματα· γλώσσης τε τραχύτητας πιόμενος σὺν μέλιτι καὶ λευκῷ ῥοῦ ἴσῃ σὺν, αἱμορροΐδας τε θεραπεύει μετὰ ῥοΐνου αὐστηροῦ λείβων ὀπτηθέντος· καὶ τούτῳ δὲ τὸ ἀπόβρεγμα ἐφθὸν σὺν ἴσῃ) βέλτιόν πως τοῦ καρποῦ ποιοῦσι. φέρει δὲ καὶ κόμμι ὅταν ἐντίθεται τοῖς βρώμασι τῶν ὀδόντων πρὸς ἀπονίαν.

magnitudine terebinthi, quadámtenus lato: cuius corticosa tunica perquàm vtilis est. Folia vim habent adstringẽdi, & aciẽ effectus præbent. Decoctũ capillos denigrat, dysentericis infunditur, & in potus eorum insessiúsq; adiicitur, instillatur auribus purulentis. Gangrẽnas & pterygia cohibent folia ex aceto aut melle illita. Liquamentum fit ex aridis foliis, ad crassitudinem mellis in aqua decoctis, ad eadem, vt lycium, conueniens. Semen eosdem effectus exhibet: cœliacorum, dysentericorúmq; obsonij inspergitur: fracta, desquammata, liuidáque, illitum ex aqua, ab inflammatione vindicat: linguæ asperitates cum melle abstergit, cãdida, fœminarũ profluuia sistit, hæmorrhoidas sanat, cum querno carbone intrito admotũ. Aqua in quo semen maduit decocta, cogitur, coitq; efficacior ipso semine. Gummi defert, quod dentium cauis imprimitur ad doloresfiniendos.

Περὶ Φοίνικος. Κεφ. ρμθ'.

Φοινὶξ ὁ ἀλλόπλῳ γίνεται. τευτᾶται δὲ μεσοπορούσης τῆς ὀπώρας ἀκμῆς, παρεμφέρων τῇ ἀραβικῇ μυροβαλάνῳ, πῶμα

Palma. Cap. CXLIX.

Palma in Ægypto gignitur. Ea medio maturitatis vigore, autumno decerpi solet, Arabici myrobalani similis,

pomatis cognomine, colore viridi, & odore mali cotonei: quòd si ad maturitatem peruenire sinatur, phœnicobalanus fiet. Palma acerba est & adstringens: contra alui fœminarúmque profluuia, in vino austero bibitur: hæmorrhoidas sistit, vulnera glutinat illitu. Phœnicobalani recentes plus siccis adstringunt, capitis dolorem afferunt, copiosiores in cibo inebriant, sicciores sanguinem excreantibus, stomachicis, & dysentericis vtiles in cibo: illinuntur cum cotoneo et cerato œnanthino vesicæ vitiis. Cariotæ, præsertim esu, faucium asperitati medentur.

Palmæ Thebaicæ. Cap. CL.

Thebaicarum decoctum potu æstuationem sedat, vires recreat cum hydromelite veteri sumptum: cibo idem faciunt. Fit ex eis vinum ad eadem conueniens. Decoctum per se potu & gargarizatione magnopere adstringit, & cohibet. Nuclei palmarum, cæterorum more, cremati in crudo fictili, & vino restincti, cinere loto, spodij vicem efficiunt: miscentúrque in calliblephara.

πῶμα δὲ λέγεται, χλωρᾶς τὸ χρῶμα, ἐμφερὴς κυδωνίῳ καὶ τῇ ὀσμῇ· εἰ δὲ ἀφεψηθῇ πεπανόμενος, γίνεται φοινικοβάλανος. ἔστι δὲ στυφὴς, συπτικὸς, πινόμενος σὺν οἴνῳ αὐστηρῷ πρὸς διάρροιαν καὶ ῥοῦν γυναικεῖον· ἵστησι δὲ καὶ αἱμορροΐδας, καὶ τραύματα κολλᾷ καταπλασθείς. αἱ δὲ φοινικοβάλανοι, συπτικώτεραι τυγχάνουσι τῶν ξηρῶν, κεφαλαλγεῖς δέ εἰσι καὶ πλείονες βρωθεῖσαι μεθύσκουσιν· αἱ δὲ ξηραὶ ἀφελοῦσι βιβρωσκόμενα αἱμοπτοϊκοὺς, στομαχικοὺς, δυσεντερικοὺς, καὶ τὰ ὠμὰ κύστιν, καταπλασσόμεναι λεῖαι μετὰ κυδωνίᾳ καὶ κηρωτῆς οἰναν θίνης. κάλιστα δὲ αἱ καρυωτίδες ἐσθιόμεναι, ἀρτηριῶν τραχύτητας ἰῶνται.

Περὶ Φοινίκων Θηβαϊκῶν. Κεφ. ρν΄.

Τῶν δὲ Θηβαϊκῶν τὸ ἀφέψημα πεθὲν παύει καύσωνα, καὶ τὰς δυνάμεις ἀνακλᾷ, καὶ ὑδρομέλιτος παλαιᾶς λαμβανόμενον· καὶ αὗται βρωθεῖσαι, τὸ αὐτὸ ποιοῦσι, γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν τὸ αὐτὸ δυνάμενος τῷ καρπῷ. καὶ καθ' ἑαυτὸ πόθεν τὸ ἀφέψημα αὐτῶν καὶ ἀναγαργαριζόμενον ἱκανῶς σύφει καὶ στέλλει. Οἱ δὲ πυρῆνες τῶν φοινίκων, καυθέντες ἐν ὠμῇ χύτρᾳ, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, εἶτα σβεσθέντες οἴνῳ πλύνουσι· καὶ ὡς ἀψίνθου δὲ εἰς τὰ καλλιβλέ-

ἀβλεφάρεα χρησιμεύουσι· καὶν μὴ ἐμπύρκιος καῶσι, πάλιν τὸ αὐτὸ γίνεται. Δυώαμιν δὲ ἔχουσι συ-
πτικὴν, παρεμπλαστικὴν, ποιοῦσαν πρὸς τοὺς ἐν ὀφθαλμοῖς φλυ-
κτίδας, σταφυλώματα, μίλφας σὺν νάρδῳ· σὺν οἴνῳ δὲ ἕλκεσι καὶ σαρκώματα, καὶ ἀπουλοῦσιν ἕλκη. ἐυθετοῦσι δὲ μάλιστα οἱ ἀπ' ἀιγύπτου, οἱ ἐκ τῶν χαμαιζήλων φοινίκων.

Περὶ Φοίνικος ἐλάτης. Κεφ. ϙά.

Φοινιξὶ δὲ ἔνιοι ἐλάτην ἢ σπάθην καλοῦσι, πελεκάλυμμά ὅστι τοῦ καρποῦ τῶν φοινίκων ἀκμὴν ἀνθούντων. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ μυρεψοὶ εἰς τὰς τῶν μύρων σύνθεσιν ἔστι δὲ αὐτῆς κρατίστη ἡ εὐώδης, εὔφουσα, βαρεῖα, μεμυκυῖα, λιπαρὸν ἔχουσα τὸν ὀπόν. Δυώαμιν δὲ ἔχει συπτικὴν· ἐφιεῖσαν τὸ νεμόμενα τῶν ἑλκῶν, χαλασμοὺς τε ἀρθρων συνάγει, λεῖα μαλάγμασι μιγεῖσα καὶ καταπλάσμασιν· ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποχόνδρια καὶ στόμαχον ἀτονοῦντα, καὶ ἀπεπτικὰς διαθέσεις, μιγνυμένη τοῖς ἀμύζουσι τῶν καταπλασμάτων· μελαίνει δὲ καὶ βίχας τὸ ἀφέλκωμα αὐτὴ, σμηχόμενον συνεχῶς· πολιοῖ δὲ νεφριτικοῖς καὶ τοῖς πρὸς κύστιν καὶ σπλάγχνα ἀγμύζει, κοιλίαν τε καὶ ὑστέραν ῥευματιζομένους ἴσχουσιν, ἀπαλὴ δὲ σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῷ ἐπιτεθεῖσα, καὶ ἐαθεῖσα ἡμέρας εἴκοσι, ὑφαιρεῖ).

blephara. Quòd si nõ iustã vsti onẽ acceperit, denuo cremãdi. Vim adstringendi habẽt, & spĩracula cutis obductu suo claudũt: cõtra oculorũ vuã & pustulas, palpebrarũ defluuia, cũ nardo effectũ prębẽt: corporis excrescẽtias cũ vino reprimũt, vlcera ad cicatricẽ perducũt. Sed inter primas vtiles ex palmis humilibus Ægyptiæ.

Palma elate. Cap. CLI.

PALMA, quam aliqui elaten aut spathan appellant, fructus palmarum adhuc florentium, inuolucrum est calyxque, quo in spissamẽta vnguentarij vtuntur. Optima habetur odorata, adstringens, ponderosa, præclusa, intus pinguis. Vis ei adstrictoria: sistit vlcera quæ depascunt, laxatos artus committit, trita miscetur cataplasmatis & malagmatis: prodest præcordiis, imbecilli stomacho, & iocineri affecto, mista conferentibus cataplasmatis. Eius decoctum subinde detersum, capillos denigrat: datur bibendum congruè, renum, vesicæ, & viscerum vitiis: vuluæ ac ventris fluxiones sistit: scabiem cum resina, & cera sanat, si viginti diebus recens apponatur.

Inuolutúsque in ea elate fructus, quem suo amplexu fouet, elate etiam vocari solet, & ab aliquibus borassus. Adstringit, & spathę effectus prę-
stat, non sic vnguentis expetit⁹. Alba medulla caudicis recens in cibo, aut decocta eadé facit, quæ borassus.

Malũ punicũ. Cap. CLII.

Malum punicũ omne boni succi est, stomacho vtile, perexiguum sufficiens alimẽtum. Dulcia stomacho vtiliora habẽtur, sed aliquantulũ in eo calorem gignunt inflationes pariũt, vnde in febri abdicantur. Acida adstringũt, æstuanti stomacho auxiliantur, & multò magis contrahunt, ac vrinã cient. Ora gingiuásq; lædũt. Vinosa verò mediã sortiuntur naturã. Nuclei acinorũ acidi punici ĩ sole siccati, & obsoniis ĩsparsi, cõcoctiue, fluentẽ aluũ stomachũq; sistũt. Cœlesti aqua madescũt, bibũturq; cõmodè sanguinẽ excreãtibus: ad desessus dysentericorũ, fœminarũq; fluxione vuluæ laborantiũ vtiles sunt. Expressus nucleorũ succ⁹ coquit cũ melle, ad oris, virilitatis, et sedis vlcera, nomas, reduuias, & ea q̃ ĩ corpore extubẽrãt, auriũ dolores, & nariũ vitia:

ϰ ὁ περιεχόμενος δὲ ὑπ' αὐτῆς καρπὸς, ἐλάτη καλεῖται, ὑπ' ἐνίων δὲ βόρασσος· ϰ αὐτὸς συπικὸς ὢν τὸν αὐτὸν δρᾶ τῇ σπάθῃ, χωρεῖς τ' ἐν τοῖς μύρεσιν ἐυχρηστίας, ϰ τὸ ἐγκάρδιον δὲ τ̃ περίωκλευ κὸν ϰ αὐτὸ τὸ μέσφατον βιβρωσκόμυον καὶ ἀφεψόμυον, ποιεῖ πρὸς ὅσα ϰ ὁ βόρασσος.

Περὶ Ροᾶς. Κεφ. ρνϚ'

Ρόα πᾶσα εὔχυμος, εὐσύμαχος, ἄτροφος· τούτων μὴν τι ἡ γλυκεῖα εὐστομαχωτέρα, θερμασίαν ποσὴν ἐμποιῶσα πρὸς στόμαχον, ϰὶ πνευματῶσα, ἔθεν ὀπὶ ὠλῷ τῶν πυρεσσόντων ὀδύνη ἄστος· ἡ δὲ ὀξεῖα ϰαυστικὴ τῷ στόμαχῳ βοηθεῖ ϰὶ ἔστι ϰαπικωτέρα ϰὶ οὐρητικωτέρα· ἄστομος δὲ, ϰ συπικὴ. ἡ δὲ οἰνώδης μέσως ἔχει δυνάμεως· τῆς δὲ ὀξείας ὁ πυρὸν ξηρανθεὶς ἐν ἡλίῳ ϰ ὀπταπτόμυος πρὸς φήμασι ϰὶ συνεψόμυος, κοιλίαν ϰὶ στόμαχου ῥεῦμα ἴσχει· ἀποβραχεὶς δὲ ἐν ὀμφακίῳ ὕδατι, αἱμοπτοϊκοὺς ὠφελεῖ πυόμυος, ϰ εἰς ἐγκαθίσματα δυσεντερικῶν ϰὶ ῥοϊκῶν ἁρμόζει. σύχνηστον δὲ τὸ ἀπόθλιμμα τῶν πυρίων ἐψηθὲν ϰὶ μιγὲν μέλιτι. πρός τε τὰ ἐν στόματι ϰὶ αἰδοίῳ ϰὶ ἕδρα ἕλκη, ϰὶ περύγια τὰ ἐν δακτύλοις, νομάς τε ϰὶ ὑπερσαρκὰς ϰὶ ὠταλγίας ϰὶ τὰ ἐν μυκτῆρσι,

ϰ

καὶ μάλιστα τῆς ὀξείας.

Περὶ Κυτίνων. Κεφ. ργγ΄.

Τὰ δὲ ἄγθη αὐτὰ ἃ καὶ κύτινοι καλοῦσιν, καὶ αὐτὰ συπτικὰ καὶ ξηραντικὰ καὶ καταστελτικὰ εἰσὶ, καὶ αἱμάτων κολλητικὰ, ἁρμόζοντα πρὸς ἃ καὶ ἡ ῥοά. τὸ δ' ἀφέψημα αὐτῶν ὅλων πλαδόντων καὶ ὀδόντων σεσηπότων διάκλυσμα, ἀνακόλλημά τε ἐντερικοῖς ἐν καταπλάσμασιν· ἱστοροῦσι δέ τινες, μὴ ὀφθαλμίαν παρ' ὅλων τὸ ἔτος τὸν καταπόντας τρεῖς κυτίνους, ὡς ὅπι ἐλαχίστους· χυλίζονται δὲ ὡς ἡ ὑποκιστίς.

Περὶ Σιδίων. Κεφ. ργδ΄.

Καὶ τὰ λέπια δὲ τῆς ῥοᾶς ἃ πύνες σίδια καλοῦσι συπτικὴν ἔχοντα καὶ αὐτὰ δυνάμιν, πρὸς ὅσα καὶ οἱ κύτινοι ἁρμόζουσι. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν ῥιζῶν, ἕλμινθας πλατείας ποθὲν, ἐκπυάσαι καὶ ἀποκλείσαι.

Περὶ Βαλαυσίων. Κεφ. ργε΄.

Βαλαύσιον ἔστιν ἄνθος ἀγρίας ῥοιᾶς, εἴδη δέ ἐστιν αὐτῆς πλείονα· εὑρίσκεται γὰρ καὶ λευκὸν καὶ πυῤῥὸν καὶ ῥοδόχρουν· ἔοικε δὲ κυτίνῳ ῥοιᾶς, χυλίζεται δὲ ὡς ἡ ὑποκιστίς. δυνάμιν δὲ ἔχει συπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἃ καὶ ἡ ὑποκιστὶς καὶ ὁ κύτινος.

Περὶ Μυρσίνης. Κεφ. ργς΄.

Μυρσίνη ἡ ἥμερος, πρὸς μὲν τὴν ἰατρικὴν χρῆσιν, ἡ μέλαινα τῆς λευκῆς ἀμοιροτέρα, καὶ τούτης μᾶλλον

tia: præsertim acidorum.

Cytinus. Cap. CLIII.

Huius flores cytini vocantur: qui adstringunt, siccant, cohibent: sanguinolenta glutinãt, quas punicum, præstãt vtilitates: humida gingiuarum vitia mobilésq; dentes decocto colluũtur, herniam prolapsu intestini erumpentem cataplasmate repellunt: memoriæ tradũt, qui tres, quã minimos cytinos deuorauerit, nullã eo anno lippitudinem passurum: eliquatur hypocistidis exemplo.

Malicoriũ. Cap. CLIIII.

Malicoriũ, asperũ est mali punici putamẽ, qđ aliqui sidiõ appellãt. Id spissãdi vim habet, & quos cytini, præbet vsus. Decoctũ radicis potu latas vẽtris tineas pellit, & easdẽ euocat.

Balaustiũ. Cap. CLV.

Balaustium sylueſtris punici flos est, cytino similis, cuiꝰ cõplura genera reperiuntur: cãdidũ, fuluum, colore rosaceo. Succus ex eo exprimit, hypocistidis modo, cui adstrictoria vis inest, eadem faciẽs, quę hypocistis, & cytinus.

Myrtus. Cap. CLVI.

MYRTVS satiua nigra vtilior est medicinæ quàm candida, & in hoc genere

 multò

multò magis mõtana: semé tamen imbecillius parit. Vis & myrti & seminis adstringit. Semen viride aut aridum in cibo datur sanguiné excreãtibus, & vesicæ erosionib⁹. Succus virétibus baccis expressus eosdé effectus exhibet: stomacho vtilis, vrinã cit: pdest cõtra phalãgij morsum, & scorpionis ictus in mero: seminis decoctũ capillũ tingit, ius decocti in vino vlcera in extremis mẽbris nata sanat, oculorũ inflãmationes illitum cum polline polẽtæ lenit, cõtra ægilopas illinitur, crapulam arcet presumptum vinum, quod feruefacto aliquantũ eiꝰ semine exprimatur: aliàs enim acorem cõtraheret. Præstat idé seminis effectus. Vtile procidẽtiæ vuluarum in desessionibus, sedis vitiis, & fœminis fluxione vuluæ laborantibus: purgat furfures, vlcera capitis manantia, atq; cruptiones papularũ: fluentes capillos continet. Additur quoque in medicaméta, quas liparas vocant, vti oleum quod ex folijs eius factum est. Decoctum foliorum ad desessiones balnearũ cõuenit, & cõtra laxatos artus, & malè solide scẽtes. Eo fracta ferruminationi repugnãtia vtilissimè fouẽt, vitili-

μᾶλλον ἢ ὀρίγανῳ, τὸ μὲν τοι καρπὸν
ἀτονώτερον ἔχει. δύναμις δὲ αὐτῆς
καὶ τοῦ καρποῦ συστολική. δίδοται δὲ ὁ
καρπὸς χλωρός τε καὶ ξηρὸς ἐσθιόμε-
νος αἱμοπτοϊκοῖς καὶ τοῖς δακνο-
μένοις ὑπὸ κύνων. καὶ ὁ ἐκ τοῦ χλωροῦ
δὲ μύρτων ἐκθλιβέντων χυλὸς, τὰ
αὐτὰ ποιεῖ, ἐυστόμαχος ὢν καὶ ἀφρο-
δισιακοῖς ἁρμόζων, φαλαγγιοδήκτοις
καὶ σκορπιοπλήκτοις συμ οἴνῳ. καὶ
τὸ ἀφέψημα δὲ τοῦ καρποῦ βαπτί-
ζει τρίχας ἐφθεὶς δὲ σὺν οἴνῳ, καὶ
καταπλασθεὶς, τὰ ἐν ἀκρωτηρίοις
ἕλκη θεραπεύει· μετὰ πάλης δὲ
ἀλφίτου καταπλασθεὶς, φλεγμο-
νὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς παύει· ῥο-
ρεῖ, καὶ πρὸς αἰγίλωπα δὲ ἐπι-
πλάττεται, καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς δὲ γινό-
μενος οἶνος ἐκθλιβέντος τοῦ καρ-
ποῦ, καὶ ἐπὶ πολὺ ἀφεψηθέντος,
ὀξίζει γὰρ ὁ μὴ οὕτω σκευασθεὶς,
ἀκρατάπλους ὅτι πρεπινόμενος,
πιόων πρὸς ὅσα καὶ ὁ καρπὸς, ἐγ-
καθίσματά τε, μήτρας, πρεπώ-
σεις, καὶ δακτυλίῳ, καὶ ῥοιακῆς ἁρ-
μόζει, σμήχει δὲ καὶ πίτυρα.
καὶ ἀχώρας, καὶ ἐξανθήματα,
τρίχας τεμφθείσας ἐπέχει· μίγνυ-
ται δὲ καὶ λιπαρεῖς, ὡς ᾧπερ καὶ
τὸ ἐκ τῶν φύλλων αὐτῆς σκευα-
ζόμενον ἔλαιον. καὶ τὸ τῶν φύλλων
δὲ ἀφέψημα, εἰς τε τὰ ἐγκαθί-
σματα ἁρμόζει, καὶ πρὸς τὰ χα-
λαρὰ, καὶ ἀσυμπώρωτα ἄρθρα καὶ
πρὸς ἀσυμπώρωτα κατεαγότα,

ὠφελίμως

ὠφελίμως καταπλεῖται, σμήχει δὲ καὶ λιθρὸς, καὶ ψωρὸς ὧτα πυορροῦντα ἐγχυματίζεται, καὶ μελασμοὶς περιχῶν, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ὃ χυλὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖ· αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα λεῖα καταπλασσόμενα ἐν ὕδατι, ἁρμόζει τοῖς καθύγροις τῶν ἕλκων, καὶ ῥευματιζομένοις τόποις παισὶ καὶ κοιλιακοῖς· ἔλαίῳ ὀμφακίνῳ δὲ ἢ ῥοδίνου ὀλίγου καὶ οἴνῳ μεμιγμένου, καὶ ἕρπησι, καὶ ἐρισιπέλασι, διδύμων τε φλεγμονὰς καὶ ὀπινυκτίσι καὶ κονδυλώμασι· ξηρὰ δὲ λεῖα παρωνυχίαις καὶ πτερυγίοις, ῥηγνύμενα καὶ ἁπλάτεται, καὶ καθύγροις μασθάλαις καὶ μηροῖς, καὶ ἐπὶ καρδιακῶν στέλλει τοὺς ἱδρῶτας· κεκαυμένα δὲ καὶ ὠμὰ μετὰ κηρωτῆς, πυείκμτα καὶ πτερύγια καὶ παρωνυχίας ἰᾶται. χυλίζεται δὲ τὰ φύλλα παραχρῆμα οἴνου παλαιοῦ, ἢ ὕδατος ὀμβρίου, καὶ ἐνθλίβεται. ἡ δὲ χρῆσις αὐτῶ πρὸς φάτνωντος, ξηρανθεὶς γὰρ εὐρωτᾶ καὶ ἀδυναλεῖ.

vitiliginem emendat, purulentis auribus infunditur, & capillos denigrat. Succus eadem efficit. Trita folia, & ex aqua illita humidis vlceribus, & partibus omnibus fluxione laborantibus, cœliacísque prosunt: & admisto omphacino oleo, aut exiguo rosaceo cum vino, ad vlcera serpentia, ignem sacrum, testium inflammationes, epinyctidas, & condylomata. Arentium foliorum farina vtiliter inspargitur paronychiis, pterygiis, & contra alarum feminúmque perfusiones: cardiacorum sudores cohibet. Folia cruda seu cremata cum cerato, ambustis, paronychiis, pterygiisque medentur. Exprimitur foliis succus adfuso vetere vino aut aqua cælesti, cuius recentis vsus est: nam exiccatus planè cariem sentit, & vires amittit.

Περὶ Μυρπίδανου. Κεφ. ρνζ'.

Τὸ δὲ μυρπίδανον λεγόμενον ἐπίφυσίς ἐστιν ἀνώμαλος καὶ ὀχθώδης καὶ ὁμόχρους· οἱονεὶ χεῖρες περὶ τὸ τῆ μυρσίνης φρέμνον· σύφει δὲ μᾶλλον τῆ μυρσίνης. ἀποτίθεται δὲ κοπὲν καὶ μικρῷ οἴνῳ αὐστηρῷ ἀναπλασθὲν τε εἰς προλήκυθος, ἐν σκιᾷ ξηραίνεται, δραστικώτερον δὲ ὅση τε καρποῦ καὶ τῶ φύλλου, μιγνύ-

Myrtidanum. Cap. CLVII.

Myrtidanũ dicitur, adnatum inæquabile verrucosum intumescensq;, & concolor: quod perinde quasi manꝰ myrti caudicé amplectitur. Magis q̃ myrtus adstringit: tusum addito austero vino reponit, coactúq; in pastillos siccatur in vmbra: multò efficaciꝰ, & folio & semine, cera-

cerato, peſsis, inſeſsionibus, cataplaſmatis admiſtum, vbi adſtringendum aliquid eſt.

Ceraſia. Cap. CLVIII.

Ceraſia aluo vtilia ſunt, ſi viridia ſumantur: eadem ſiccata, illâ ſiſtunt. Gummi quod ceraſi reſudarunt, cum vino diluto tuſſi vetuſtę medetur: colorem cõmendat, viſum exacuit, appetentiâ inuitat: idem ex vino potum calculoſis auxilio eſt.

Siliquæ. Cap. CLIX.

Siliquæ recentes ſtomacho aduerſantur, aluum ſoluunt: eædem ſiccatæ ſiſtunt, ſtomachóq; vtiliores fiunt. Vrinam ciunt, ſed præcipuè, quæ vinaceis condiuntur.

Mala. Cap. C L X.

Folia, flores, & germina cũ omnis mali, tum maximè cotoneæ adſtringunt. Pomis acerbis adſtringendi vis ineſt: maturis verò longè ſecus. Ex iis verna bilem gignunt, neruos omneis lædunt, inflationes pariunt.

Cotonea mala.
Cap. CLXI.

Cotonea ſtomachovtilia, vrinã cient: verùm toſta mitiora habétur. Proſunt cœliacis, dyſentericis, purulenta extuſsiéti-b⁹, cholericis, præſertim cruda. Mace-

μιγνύμενον κηρωτῇ καὶ πεσσοῖς, ἐγκαθίσμασί τε καὶ καταπλάσμασι τοῖς σὺν ψεως δεομένοις.

Περὶ Κερασίων. Κεφ. ρνή.

Κεράσια καὶ αὐτὰ μὲν χλωρὰ λαμβανόμενα, εὐκοίλια τυγχάνει. ξηρὰ δὲ ἵστησι κοιλίαν. τὸ δὲ κόμμι τῶν κερασίων, ὄξος χρονίαν ἴασιν λαμβανόμενον μετὰ κράμβης, εὐχροιάν τε καὶ ὀξυδορκίαν καὶ ὄρεξιν ποιεῖ· ἀφελεῖ δὲ καὶ λιθιῶντας μετ' οἴνου πινόμενον.

Περὶ Κεραπίων. Κεφ. ρνθ'.

Κεράπια χλωρὰ μὲν λαμβανόμενα, κακοστόμαχα τυγχάνει, καὶ κοιλίας λυπικά, ξηραινθέντα δὲ ἵστησι κοιλίαν, εὐστομαχώτερα ὄντα καὶ διουρητικά· μάλιστα δὲ τὰ ἐπὶ τῶν στεμφύλλων σωπιζόμενα.

Περὶ Μηλέας. Κεφ. ρξ'.

Μηλέας πάσης τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ βλαστοὶ, σύφουσι. μάλιστα δὲ τῆς κυδωνίας, καὶ ὁ καρπὸς ἔνομος μὲν συπικὸς καθίσταται· πεπαιθεὶς δὲ οὐχ ὁμοίως. τὰ δὲ τῶν ἔαρος ἀνακαίζοντα μῆλα χολοποιά, ἄπεπτα τῷ νευρώδει παντὶ ἐμπνευματοῦται.

Περὶ Κυδωνίων μήλων.

Κεφ. ρξά.

Τὰ δὲ κυδώνια, εὐστόμαχα, οὐρητικά, ὀπτηθέντα δὲ εὐστομαχώτερα γίνεται, χρήσιμα κοιλιακοῖς καὶ τὸ δυσεντερικοῖς καὶ ἐμπυικοῖς καὶ χολερικῶσι μάλιστα ὠμά.

καὶ τὰ

καὶ τὸ ἀπόβρεγμα δὲ αὐτῶν ἁρμόζει τοῖς στόμαχον ἢ κοιλίαν ῥεύμαλιζομένοις ἐν ποτῷ. ὁ ὄγχνης ὠμῶν αὐτῶν λαμβανόμενος, ὀρθοπνοϊκοῖς ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα, περισκυσμα βακτυλίου, καὶ ὑστέρας περιπώσει. τὰ δὲ ἐν τῷ μέλιτος, καὶ αὐτὰ μὴν οὐρητικά. τὸ δὲ μέλι τῶν αὐτῶν ἀναλαμβάνεται δύναμιν στεγνωτικὸν γὸ καὶ συμπικὸν γίνεται. τὰ δὲ σὺν τῷ μέλιτι ἐφόμενα, εὐστόμαχα μὴν καὶ εὔστομα, ἧττον δὲ στεγνωτικά. τὰ δὲ ὠμὰ καταπλάσμασι μίγνυται πρὸς στέγωσιν κοιλίας, στομάχου ἀπεψίαν, καὶ πύρωσιν, μαστοῖς φλεγμαίνουσι, παλλίδας ἐσχιῤῥωμένοις, κονδυλώματα. Γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτῶν κοπτομένων καὶ ἐνβαλλομένων, πρὸς διαπνοὴν μιγνυμένου τοῖς ις'. ξέστης τοῦ χυλοῦ μέλιτος ξέστου ἑνὸς ἐπεὶ ὀξίζει· ἁρμόζει δὲ πρὸς τὰ εἰρημένα πάντα, καὶ χρίσμα δὲ ἐξ αὐτῶν σκευάζεται τὸ καλούμενον μύλινον, ᾧ χρώμεθα ὁπόταν συμπικοῦ ἐλαίου δεηθῶμεν. ἐκλέγεσθαι δὲ δεῖ τὰ ἀληθινὰ, μικρὰ δέ ὄντα καὶ πρόφρα καὶ εὐώδη ταῦτα. τὰ δὲ λεγόμενα στρουθία καὶ μεγάλα ἧττόν ὄντα εὔχρηστα. τὰ δὲ ἄνθη αὐτῶν ξηρά τε καὶ χλωρὰ καταπλάσμασιν εὔθετα, πρὸς τὰ σύψεως χρείαν ἔχοντα, ἢ

Maceratorũ liquor commodè in ſtomachi aut ventris fluxionibus, potui datur. Succus crudorum aſſumptus orthopnoicis ſalutaris eſt. Decocto fouentur vuluæ, & ſedes ſi procidant. Cotonea quę melle condiuntur, vrinam mouent: mel autem ſibi conſtringentem illorum vim, & inſpiſſantem adſciſcit. Quæ cũ melle coquuntur, ſtomacho atque ori gratiora ſunt, ſed minus inſpiſſant. Cruda cataplaſmatis adiiciuntur, ad cohibendam aluum, aut ſi ſtomachus æſtuet, aut in vomitiones effundatur, ad mammarum inflammationes, præduros lienes, & condylomata. Fit vinũ ex ipſis tuſis expreſsíſque: ſed quò perduret, quindecim ſextariis ſucci vnus mellis adiungitur, alioquin in acorem degenerat. Prodeſt ad omnia, quę dicta ſunt. Fit & oleum ex iis, quod melinum vocauimus, quo vtimur quoties adſtringẽti oleo eſt opus. Eligi oportet vera, quæ ſanè ſunt rotunda, parua & odorata; quæ verò Struthia dicuntur, magna quidẽ ſunt, ſed mins vtilia. Flos & viridis & ſiccus cataplaſmatis imponitnr: iis cõueniẽs, quę adſtrictionem deſiderant,

inflam-

inflammationibus oculorum, reiectionibúsq; sanguinis. Cõtra citam aluum, & mensium impetus, in vino bibitur.

Melimela. Cap. CLXII.

Melimela ventrẽ molliunt, & ab eo animalia expellũt, stomacho negotiũ exhibẽt, Æstuosa. Ea multis dulcia malavocãtur.

Epirotica mala.

Cap. CLXIII.

Epirotica mala, quæ Latinè orbiculata dicũtur, stomacho vtilia: sistunt aluum, vrinas euocant, malis tamen cotoneis inualidiora.

Sylvestria mala.

Cap. CLXIIII.

Sylvestria mala similia sunt vernis, & adstringunt. Sanè in hunc vsum immatura omnia opus sunt.

Persica mala. Cap. CLXV.

Persica poma matura tam stomacho, quàm ventri vtilia sunt. Acerba aluum cohibent, sed sicca vehementius. Decoctum è siccis alui stomachíq; fluxiones sistit.

Armeniaca. Cap. CLXVI.

Armeniaca, quæ à Latinis præcocia dicuntur, minora sunt supradictis, & stomacho vtiliora.

Medica

καὶ πρὸς ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὰς, κοιλίας τε ῥεῦσιν καὶ ἐμιμελῶν φοραὶ ἁρμόζει μετ' οἴνου πινόμενα.

Περὶ Μηλίμηλων. Κεφ. ρξϐ'.

Τὰ δὲ μελίμηλα κοιλίαν μαλάσσει, καὶ θηρία ἐκπνάσσει καὶ κοσμάχα, καὶ ὑγρὰ πτυπτικά. καλεῖται δὲ ὑπό τινων γλυκύμηλα.

Περὶ Ἠπειρωτικῶν μήλων. Κεφ. ρξγ'.

Τὰ δὲ ἠπειρωτικὰ λεπόμηλα, ῥωμαϊστὶ δὲ ὀρβικουλάτα, εὐστόμαχα, κοιλίας σαλπικὰ, οὖρων ἀποκλητικὰ, ἀπονώτερα μήτοι τῶν κυδωνίων ὄντα.

Περὶ ἀγρίων μήλων.

Κεφ. ρξδ'.

Τὰ δὲ ἄγρια ἔοικε τοῖς ἐαρινοῖς σύφουσι· δεῖ δὲ πρὸς τὰ σύφεως χρήζοντα, ἀωρεστέρους ἅπασι χρῆσθαι.

Περὶ Περσικῶν μήλων. Κεφ. ρξε'.

Τὰ δὲ περσικὰ μῆλα εὐστόμαχα, εὐκοίλια τὰ πέπερα. τὰ δὲ ἔναιμα, στυπτικὰ κοιλίας, ξηραινόμενα δὲ, καὶ στερρωτικώτερα γίνονται. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν ξηρῶν λαμβανόμενον, στόμαχον καὶ κοιλίαν ῥευματιζομένην ἵστησιν.

Περὶ Ἀρμενιακῶν. Κεφ. ρξς'.

Τὰ δὲ μικρότερα καλούμενα δὲ ἀρμενιακὰ, ῥωμαϊστὶ δὲ πρεκόκια, εὐστομαχώτερα τῶν προειρημένων εἰσίν.

Περὶ Μη-

Περὶ Μηδικῶν. Κεφ. ρξζ'.

Τὰ δὲ μηδικὰ λεγόμενα ἢ περσικὰ ἢ κεδρόμηλα, ῥωμαϊστὶ δὲ κίτρια, πᾶσι γνώριμα· φυτὸν γάρ ὅστι καρποφορεῖ δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐπαλλήλως. αὐτὸ δὲ τὸ μῆλον ὀπίμηκες, ἐρρυτιδωμένον, χρυσίζον τῇ χρόᾳ, εὐώδες μετὰ βάρεος, σπέρμα ἔχον ἀπίῳ ἐοικός. Δύναμιν δὲ ἔχει πρὸς ἐν οἴνῳ, ἀντενεργεῖν θανασίμοις, κοιλίαν τε ὑπάγειν, διάκλυσμα τέ ὅστι πρὸς εὐωδίαν στόματος τὸ ἀφέψημα καὶ ὁ χυλὸς αὐτῶν· βιβρώσκεται δὲ μάλιστα ὑπὸ γυναικῶν πρὸς τὴν κίστιν· φυλάττειν δὲ καὶ ἱμάτια δοκεῖ, ἄβρωτα ἐσπιδέμενα κιβωτίοις.

Περὶ ἀπίου. Κεφ. ρξή.

Ἀπίου δὲ πολλὰ εἴδη, πᾶσα δὲ σύφοισιν· ὅθεν εἰς τὰ ἀποκρουστικὰ καταπλάσματα ἁρμόζουσι. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν ξηραντικῶν, καὶ αὐτὰ λαμβανόμενα ὠμά, κοιλίαν ἰσάσι· βλάπτουσι δὲ ἐπιτόμως τοὺς νήστεις.

Περὶ Αχράδος. Κεφ. ρξθ.

Ἡ δὲ ἀχράς εἶδός ὅστιν ἀγρίου ἀπίου, βραδέως πεπαινομένη. Δύναμιν δὲ ἔχει, συστηματικωτέραν ἀπίου· ὅθεν πρὸς τὰ αὐτὰ ἁρμόζει. σύφει δὲ καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς. ἡ δὲ ἐκ τοῦ ξύλου αὐτῶν τέφρα, βοηθεῖ ἐναργῶς τοῖς ὑπὸ μυκήτων πνιγομένοις. φασὶ

Medica mala. Ca. CLXVII.

Medica mala Persicáue aut cedromela, quæ Latini citria vocant, nemini non cognita. Arbor ipsa omnibus anni temporibus pomifera, aliis deciduis, aliis subnascentibus. Malum oblongum est, rugosum, colore aurum imitans, cum grauitate odoratum, semen habet pyri. Id in vino potum venenis resistit, aluum mouet, oris suauitatem commédat, decocto eius colluto, aut succo: estur in malacia mulieribus: vestiariis impositum ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur.

Pyra. Cap. CLXVIII.

Pyrorum multa genera, quæ tamé omnia adstringunt: proinde adduntur conuenienter in repellétia cataplasmata Decoctum è siccis & cruda ipsa aluum sistunt: ieiunos esitata lædunt.

Achras. Cap. CLXIX.

ACHRAS pyrastri genus est, quod tardissimè ematurescit. Vim pyro adstringentiorem habet, & ad eadem conuenit: stringunt etiam eius folia. Ligni pyrorum cinis efficaciter his auxiliatur, quos fungi strangulant. Aiunt

Aiunt fungos, si sylvestria pyra cum eis coquantur, innoxios fieri.

Mespilus. Cap. CLXX.

Mespilus, quæ à nonnullis aronia vocatur, spinosa arbor est, folio pyxacanthæ: fert pomum suaue, exiguo malo non dissimile, tribus intus ossiculis: qua ex causa id nonnulli tricoccon appellauere. Tarde matureſcit, esu adstringit, stomacho gratum est, aluumque supprimit.

Altera mespilus.
Cap. CLXXI.

Alterũ mespili genus in Italia nascitur, quod aliqui setanium, alij epimelida vocant. Arbor foliis mali, sed minoribus: pomum fert rotundum esui aptum, vmbilico latiore: quod adstringit, seróque matureſcit.

Lotus arbor. Cap. CLXXII.

Lotus arbor est vastę magnitudinis, ferés baccã pipere maioré, dulcé, cibis gratã, stomacho facilé. Aluú sistit baccis. Ramétorũ ligni decoctũ siue potu, siue infusione dysentericis ac fœminis fluxione vuluæ laborãtibus, auxilio est: rufat capillos, citam aluum cohibet.

Cornus.

φασὶ δέ τινες ὅτι καὶ σωτηρίαν τις ἀπεργάσαιτο μύκησιν, ἀβλαβεῖς αὐτοὺς γίνεσθαι.

Περὶ Μεσπίλων. Κεφ. ρό.

Μέσπιλον τὸ δένδρον, ὃ παρ' ἐνίοις ἀρωνία καλεῖται, ἀκανθώδες ὄζον, ὅμοιον τοῖς φύλλοις πυξακάνθῃ, καρπὸν φέρον μικρῷ μήλῳ ὅμοιον ἥδιον, ἔχοντα τρία ὀστάρια ἔνδοθεν, ἀφ' ὧν καὶ τρίκοκκον τινὲς αὐτὸ ὀνομάζουσι. βρωθὲν πεπαινόμενον, εὔφορα δὲ βιβρωσκόμενον, εὐστόμαχόν τε ὄντα καὶ κοιλίας στηπτικόν.

Περὶ ἑτέρου μεσπίλου.

Κεφ. ροά.

Μεσπίλη δὲ καὶ ἑτέρα ἐστὶν εἶδος ἐν Ἰταλίᾳ γινόμενον. ὃ ἔνιοι ἐπιμηλίδα καλοῦσιν. οἱ δὲ, σετάνιον ὀνομάζουσι. δένδρον ὄζοις μήλῳ ἐμφερὲς τοῖς φύλλοις ὅτι μικρότερον. ἔχει ὃ καρπὸν καὶ τοῦτο στρογγύλον, βρώσιμον, πλατὺν ἔχοντα τὸν πυθμένα, εὐστόφον τα, πεπαινόμενον βραδέως.

Περὶ Λωτοῦ. Κεφ. ροβ'.

Λωτὸς τὸ δένδρον, φυτόν ἐστιν εὐμεγέθες, καρπὸν ὃ φέρει μείζονα πεπέρεως γλυκύν, βρώσιμον * εὐστόμαχον, κοιλίας στηπτικόν. τῶν δὲ ῥισμάτων τὸ ξύλου τὸ ἀφέψημα πινόμενον καὶ ἐγκλυζόμενον, βοηθεῖ δυσεντερικοῖς καὶ γυναιξὶ ῥοϊκαῖς. ξανθίζει δὲ καὶ πέχας, καὶ ἐπέχει γαστέρα ῥεύσαν.

Περὶ

Περὶ κρανίας. Κεφ. ρογ'.

Κρανία δένδρεόν ἐστιν ἀδρὸν, καρπὸν φέρον ὡς ἐλαίας, ὀπωρίζει, χλωρὸν τὸ πρῶτον, πεπαινόμενον δὲ ξανθὸν, ἢ κυανοειδῆ, ἐδώδιμον, σύφοντα, ἁρμόζοντα πρὸς κοιλίας ῥῦσιν καὶ δυσεντερείας, σωπτόμενον καὶ εἰς ἔψημα, καὶ εἰς βρῶσιν, καὶ ἁλυεύεται ὡς ἐλαία. ὁ δὲ τῶν χλωρῶν φύλλων ἰχὼρ κομμένον, ἁρμόζει πρὸς λειχμῶας καταχριόμενος.

Cornus. Cap. CLXXIII.

Cornus dura arbor est, baccas ferẽs oliuæ modo oblongas, quę primũ virent, dein per maturitatẽ rubescunt, aut cerę colorem repræsentant. In cibo adstringũt, profluuio alui atq; dysenteriæ salutares, siue in edulio, siue in defruto exhibeãtur. Muria, vt oliuæ, condiũtur. Sanies, quam virẽtia folia torrendo resudarunt, impetigini conuenienter illinitur.

Περὶ Οὔων. Κεφ. ροδ'.

Οὖα τὰ μηλίζοντα καὶ μήπω πέπυρα τμηθέντα καὶ ξηρανθέντα ἐν ἥλιῳ, ταλπικὰ γίνεται κοιλίας ἐδώδιμα, καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν δὲ ἄλευρον ἀλεσθέντων αὐτὶ ἠλφίτων λαμβανόμενον, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν πινόμενον, τὸ αὐτὸ ποιεῖ.

Sorba. CAp. CLXXIIII.

Sorba colorem luteum referentia prius, quàm maturescant, dissecta & sole siccata manduntur, aut aluum sistant. Eadem est functio molitorum farinæ, si polentæ loco sumatur: quod & decoctum eorum in potu præstat.

Περὶ Κοκκυμηλέας. Κεφ. ροέ.

Κοκκυμηλέα δένδρον ὅτι γνώριμον, οὗ ὁ καρπὸς ἐδώδιμος, καὶ στόμαχος, κοιλίας ταλπικός. τῶν δὲ συριακῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐν δαμασκῷ γινωσκόμενον ὁ καρπὸς ξηρανθεὶς, εὐστόμαχος καὶ κοιλίας ταλπικός. τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν φύλλων ἐν οἴνῳ σκευαζόμενον καὶ ἀναγαργαριζόμενον, κυνίδα καὶ οὖλα καὶ παιδίωμα ῥευματιζόμενα σέλλει. τὰ αὐτὰ δὲ παρέχει καὶ ὁ τῶν ἀγριοκοκκυμήλων καρ-

Prunus. Cap. CLXXV.

Prunus arbor est nota, cuius pomum estur: sed stomachum male habet, aluum mollit. Syriaca pruna, & præcipuè, quæ Damasci gignuntur, exiccata stomacho vtilia sunt, aluum adstringunt. Folia pruni in vino decocta collutione, & gargarizatu vuam, gingiuas, & tonsillas fluxione laboranteis reprimunt. Præstant idem syluestriũ pruno

prunorum baccæ, post maturitatem exiccatæ: cum sapa verò decoctę, stomacho vtiliores redduntur, aluúmq; magis adstringunt. Gummi prunorũ agglutinat, potũ in vino calculos cõminuit: ex aceto quoq; illitum, lichenas infantiũ sanat.

Arbutus. Cap. CLXXVI.

Arbut⁹ siue vnedo arbor est cotoneæ malo non dissimilis, tenui folio: cuius fructus pruni manitudinem implet, nullo intus nucleo: huic menæcylo cognomé est: maturus aut flauet, aut rubescit, in esu acerosus, stomacho aduersatur, capitisq; dolorem mouet.

Amygdalæ. Ca. CLXXVII.

Amyhdalæ amaræ radicum tritarum decoctum vitia cutis in facie corrigit: illitę nuces idé munus præstant, menses admotæ ciunt, capitis dolori auxiliãtur, illitæ fronti aut temporibus cum aceto vel rosaceo: epinyctidas sanant ex vino, ité putrescentia vlcera, & quæ serpunt, & morsus canum cum melle: earum autem esu dolores finiuntur, aluum emolliunt, somnum faciunt, vrinam ciẽt, cõtra sanguinis reiectiones cũ amylo assumuntur, renũ vitiis, & pulmonũ inflãmationibus ex

καρπὸς, πέπερες ξηραν θέντες· ἐψηθέντες δὲ μετὰ ἐψήματος, εὐστομαχώτερες καὶ σαλπικώτερες κοιλίας γίνεται. τὸ δὲ κόμμι τῆς κοκκυμηλέας, ὠφελεῖ κολλητικὸν, λίθων θριπτικὸν πινόμενον σὺν οἴνῳ· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενον, λειχῆνας τοὺς ἐπὶ παιδίων θεραπεύει.

Περὶ Κομάρου. Κεφ. ροϛ΄.

Κόμαρες δένδρον ἐστὶ, παρόμοιον κυδωνίᾳ, λεπτόφυλλον, καρπὸν ἔχον ὡς κοκκυμήλου μέγεθος, ἀπύρηνον· μεμάκυλα καλούμενον· πεπαινόμενα δὲ ὠμόκιρρον ἢ ἐρυθρὸν, ἐδώδιμον ἀχρῶδες, χαλεπόστομαχον δὲ καὶ κεφαλαλγές.

Περὶ Ἀμυγδαλῆς.

Κεφ. ροζ΄.

Ἀμυγδαλέας πικρᾶς ἡ ῥίζα ἀφεψηθεῖσα λεῖα, ἐφίλκει τοὺς ἐν προσώπῳ ἀποκαθαίρει τε αὐτὰ ἅ τὰ ἀμύγδαλα καταπλασθέντα, τὰ αὐτὰ ποιεῖ, προστεθέμενα ἅ ἄγει καταμήνια, καὶ κεφαλαλγίαις βοηθεῖ καταπλασθέντα μετώπῳ ἢ κροτάφοις μετ' ὄξους καὶ ῥοδίνῳ, καὶ πρὸς ἐπινυκτίδας σὺν οἴνῳ· πρὸς δὲ σηπεδόνας καὶ ἕρπητας καὶ κυνόδηκτα, σὺν μέλιτι· ἐδώδιμα δέ ἐστιν ἀνώδυνα, κοιλίας μαλακτικὰ, ὑπνωτικὰ, οὐρητικὰ, καὶ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν μετὰ ἀμύλου· λαμβανόμενα· πρὸς ἅ νεφριτικοὺς καὶ πλευμονικοὺς,

σὺν

σὺν ὕδατι πινόμενα ἢ ἐκλειχόμενα σὺν ῥητίνῃ τερεβινθίνῃ· δυσουρικοῖσι δὲ καὶ λιθιῶσι, σὺν γλυκεῖ βοηθεῖ, καὶ ἡπατικοῖς καὶ βηξὶ καὶ κώλου ἐμπνευματώσεσι, σὺν μέλιτι καὶ γάλακτι ἐκλειχόμενα, καρύου ποντικοῦ τὸ μέγεθος. ἔστι δὲ καὶ ἀμύδαια προσλαμβανόμενα ὅσον ἑ. ἢ ζ. κτείνει δὲ καὶ δηλώπεκας βρωθέντα σὺν πιν. τὸ ὃ κόμμι ἀνθῆς σύφει καὶ θερμαίνει, καὶ βοηθεῖ πρὸς αἵματος ἀναγωγὴν πινόμενον· σὺν ὄξει δὲ ἐπιχριόμενα, λειχῆνας ἐπιπολαίους αἴρει· ἰᾶται καὶ βῆχα χρόνιον μετὰ κράματος πθεν. λιθιῶντας ὃ ἀφελεῖ σὺν γλυκεῖ πινόμενον. ἡ δὲ γλυκεῖα καὶ ἐδώδιμος ἀμυγδαλὴ, καταπολὺ ἥσσων ὄντων ὡς πρὸς ἐνεργείαν τῆς πικρᾶς. καὶ αὐτὴ δὲ λεπτυντικὴ, οὐρητικὴ, βρωθέντα δὲ σὺν τῷ λέπει τὰ ἀμύγδαλα χλωρὰ, στόμαχον πλάδον ἀποκαθίστησι.

ex aqua in potu aut eclegmate cũ resina terebinthina dantur: calculosis difficiliq; vrinæ in passo auxiliantur, & illinctu cum melle, & lacte hepaticis, tussi, & inflationibus coli, nucis auellanæ magnitudine: quinis septenísve præsumptis ebrietatẽ non sentiunt potores: vulpes si cum quadam esca eas vorauerint, emoriuntur. Gummi eius calfacit, & adstringit: reiicientibus sanguinẽ, potum auxilio est: impetigines quæ summũ corpus occuparunt illitum cũ aceto tollit: tussi vetustæ cũ diluto vino potũ medetur: calculosis cũ passo bibere prodest. E nucib⁹ græcis, dulces cibo idoneæ, sed multò minus valẽt in remediis, q̃ amarę: attamẽ extenuant, vrinã ciunt, recetiũ cum suo putamine, humida stomachi vitia emẽdant.

Περὶ Πιστακίων. Κεφ. ροή.

Πιστάκια τὰ μὲ ἡμιγλυκέα εὐσυεία, ὅμοια τροβίλοις, εὐστόμαχα, ἐδιόμενα δὲ καὶ πινόμενα ἐν οἴνῳ λεῖα, σὺν πετοδύκτοις βοηθεῖ.

Pistacia. Cap. CLXXVIII.

Pistacia, quę cõstat in Syria gigni, pineis nucibus similia sunt, & stomacho amica: trita cũ vino cõtra serpẽtium ictus prosunt, siue edantur, siue bibãtur.

Περὶ Καρύων βασιλικῶν. Κεφ. ροθ'.

Καρύα βασιλικὰ, ἃ ἔνιοι περσικὰ καλοῦσιν, ἐδιόμενα, δύσπεπτα, κακοστόμαχα, χολοποιὰ, κεφαλαλγῆ, βήσσοισιν ἐναντία. χρὴ-

Nux iuglans. Ca. CLXXIX.

Nuces iuglãdes, quas nõnulli Persicas vocant, sunt difficiles cõcoctu, stomacho inutiles, biliosæ, capitis doloré inferẽtes,

i tussien-

tussientibus inimicæ, & vomituris ieiunis in cibo aptę. Cum ruta verò & ficis præsumptæ, & à summo cibo, venenis resistunt: nec minus si à veneni haustu comedantur: largius esitatæ tineas latas pellunt, illinuntur mammarum inflammationi, abscessibus, luxatísque, cum mellis exiguo, & ruta: cum cepa autem, sale & melle, canis hominísque morsui proficiunt: tormina, cum calyce suo perustæ, & vmbilico admotæ, sedant. Putamen combustum tritúmque in oleo, & vino, infantium capite peruncto, nutrit capillum, alopecias replet. Sistunt mẽses nuclei vsti, si triti ex vino admoueantur: iidem è veteribus, illiti carbunculis, gangrænis, & ægilopiis medentur: alopeciis commanduncati, & impositi præsenti sunt remedio. Nucibus tusis oleum exprimitur. Recentes stomacho innocentiores sunt, vtpote suauiores: itaque allio mistæ eximunt acrimoniam. Liuores in corpore illitu tollunt.

Nuces auellanæ.

Cap. CLXXX.

Nuces auellanæ, quas & leptocarya vocant, stomacho infestæ

χρήσιμα ὄβιβρωσκόμενα πρὸς ἐμέτους νήστ. καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντιφάρμακα, * πεσβρωθέντα καὶ ἐπιβρωθέντα, σὺν ἰχθύσι καὶ πηγάνῳ πλείονα ὄβρωθέντα, πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκπνέουσι, ἐππλάσει δὲ καὶ μασθοῖς φλεγμαίνουσι, καὶ ὀποσήμασι καὶ σφέμμασι σὺν ὀλίγῳ μέλιτι καὶ πηγάνῳ. μετὰ κρομμύου καὶ ἅλὸς καὶ μέλιτος, πρὸς κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα πυρωθέντα ὑπὸ σὺν τῷ κελύφει, καὶ ἐπιτεθέντα τῷ ὀμφαλῷ, στόφους παύει. τὸ δὲ λέπυρον καὶν καὶ τεφθὲν ἐν οἴνῳ καὶ ἁλῒ, παιδίοις ἐπιχριθὲν, καλλίτειχόν ὅτι, καὶ ἀλωπεκίας δασυόει. καὶ ἔμπλυμα ἵστησι τὸ ἐντὸς αὐτῆς λεῖον καὶν καὶ σὺν οἴνῳ προσπεφυρμένον. τῶν δὲ παλαιῶν καρύων τὰ ἐντὸς καταπλασθέντα, γαγγραίνας καὶ ἀνθρακας καὶ αἰγίλωπας καὶ ἀλωπεκίας μασηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα ἰᾶται σωτόμως. * γίνεται δὲ καὶ ἔλαιον ἐξ αὐτῶν κοπτομένων, καὶ ἐκθλιβομένων. τὰ δὲ χλωρὰ, ἧττον κακοστόμαχα, γλυκύτερα ὄντα· διὸ καὶ τοῖς στομάχοις μίγνυται πρὸς τὸ πλὴν δριμύτητα περιαιρεῖν. αἴρει δὲ καὶ πελιώματα καταπλασθέντα

Περὶ Καρύων ποντικῶν.

Κεφ. ρπ'.

Τὰ δὲ ποντικὰ ἃ ἔνιοι λεπτοκάρυα καλοῦσιν, ἔστι κακοστόμα-

χα,

χα, καὶ αὐτὰ δὲ λεῖα σὺν μελικράτῳ πινόμενα, βῆχα παλαιὰν ἰᾶται· φρυκτὰ δὲ ἐδτόμενα σὺν πεπέρει ὀλίγῳ καταῤῥοῦν πεπαύνει· ὅλα δὲ καίντα λεῖα μετὰ ἀξουγγίου ἢ σέατος ἀρκείου, ἀλωπεκίας ὀπηχειδέντα δασυώσει. φασὶ δέ τινες ὅτι μετὰ ἐλαίου τὰ κελύφη κεκαυμένα καὶ λειοτριδέντα, γλαυκοθάλμων παιδίων μελαίνει τὰς κόρας ὀπιβρεχομένου τῶ βρέγματος.

Περὶ Μορέας. Κεφ. ρπά.

Μορέα ἡ συκαμινέα, δένδρον ἐστὶ γνώριμον, ἧς ὁ καρπὸς λυπικὸς κοιλίας, οὐδαρὸς, κακοστόμαχος. καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς δὲ χυλὸς τὸ αὐτὸ δρᾷ ἐφθεὶς ἢ ἐν χαλκώματι ἢ ἀλαθεὶς, συμπικώτερος γίνεται. μιγνύται δὲ αὐτῷ ὀλίγου μέλιτος, ποιεῖ πρὸς ῥεύματα καὶ νομὰς καὶ παρίδημα φλεγμαίνοντα. ὀπλείνεται δὲ καὶ ἡ δύναμις αὐτῆς παραμιγείσης συπλησίας ὀξυκρᾶτος καὶ κηκίδος καὶ σμύρνης καὶ κρόκου· ἔτι δὲ καὶ μυρίκης καρποῦ καὶ ἴριδος, καὶ λιβανωτοῦ. τὰ δὲ ἄωρα μόρα ξηρὰ κοπέντα, αὐτὴ ῥοὸς τοῖς ὄφεσι μίγνυται, καὶ κοιλιακοὶς ὀνίνησιν. ὁ δὲ ῥίζης ἢ φλοιὸς συνεφθεὶς ὕδατι καὶ ποθεὶς κοιλιαν λύει, καὶ πλατεῖαν ἕλμινθα ἐκτρέφει, καὶ τοῖς ἀκόνιτον πεπωκόσι βοηθεῖ. τὰ δὲ φύλλα λεῖα σὺν ἐλαίῳ κατεπλασθέντα, πυρίκαυτα ἰᾶται, ἐφθὰ

stæ sunt: ipsæ tamen tritæ, & in aqua mulsa potæ, tussi veteri medentur: tostæ & cū exiguo piperis potę destillationē concoquunt, crematarū cinis cum axungia aut adipe vrsi perunctus alopeciis capillum reddit. Aiunt nonnulli vsta earū putamina, & in cineris speciem redacta, cum oleo, cæsiorū oculorū pupillas infantibus denigrare, perfuso sincipite.

Morus. Cap. CLXXXI.

Morus arbor nota est, cuius fructus aluū soluit, stomacho inutilis est, & facile corruptioné sentit. Hoc idē præstat mori succus: decoctus autē æreo vase atque insolatus, adstrigentior redditur. Facit ad fluxiones, nomas, & tonsillarum inflāmationes, addito mellis exiguo. Sed inolescit vis eius, adiecto scisili alumine, galla, croco, & myrra: item myricæ semine, iri, & thure. Immatura mori poma siccātur, tusáq; acinorū rhois vice obsoniis miscētur, vt cœliacos iuuēt. Radicis cortex decoctus in aqua & potus aluum resoluit, latas ventris tineas excutit, his quoque auxiliatur qui aconitum hauserunt. Folia trita ex aceto illita, ambustis igni medentur,

tinguntque capillũ, vitiũ & fici nigræ frõdibus simul coctis in aqua cœlesti. Succus foliorum cyathi mẽsura potus cõtra phalangiorum morsus auxilio est. Feruefacti corticis & foliorũ iure dentes aptissimè in dolore colluuntur. Radix circiter messem incisa, facto in ambitu scrobe, succum emittit, qui postridiè cõcretus inueniri solet. Is in dolore dentium efficax est: tubercula discutit, & aluum purgat.

Sycomorus. Ca. CLXXXII.

Sycomorũ aliqui etiã sycaminũ, id est, morũ vocãt, cuius fructũ sycomorũ etiã propter inefficacem gustũ appellatur. Arbor est magna, fico similis, frõdosa, multo lacte abũdãs: foliis mori, pomũ ter aut quater anno fert, nõ ramis vt ficus, sed caudice ipso, caprifico nõ dissimile, dulcius grossis, sine granis interioribꝰ: quod nõ maturescit, nisi vngue aut ferro scalpatur. Nascitur plurimũ in Caria, Rhodo, Iocisq; nõ multi tritici feracibus: vbi prouẽtu fœcundo restibiliq; iuuamentum adfert, cũ annonæ caritas premit. Pomum aluo vtile est, sed per quàm exilem præbet alimoniã. Stomacho aduersatur.

Succus

ἐμβάπτεται δὲ ἐν ὀμφακίῳ ὕδατι, ζωὸν ἀμπέλου καὶ συκῆς μελαίνης φύλλοις, βάπτει τείχεα. ὁ δὲ χυλὸς τῶν φύλλων, φαλαγγιοδήκτοις ἀρήγει, ποθεὶς καὶ ἔδου πλῆθος. τοῦ φλοιοῦ δὲ καὶ τῶ φύλλων τὸ ἀπόζεμα, διάκλυσμα ὀδοντόνου ὄντων ὀδοντάλγιας. ὀπίζεται δὲ καὶ τῶν πυρηνίτων ἡ ῥίζης περιορυχθείσης καὶ ἐκκοπείσης, εὑρίσκεται γὰρ τῇ ὑστεραίᾳ ὀπίπαγός τις ὡς πρός τε ὀδοντάλγιας ποιεῖ· καὶ φύματα διαφορεῖ καὶ κοιλίαν καθαίρει.

Περὶ Συκομόρου. Κεφ. ρπϛ.

Συκόμορον, ἔνιοι δὲ καὶ τοῦτο συκάμινον λέγουσι, καλεῖται δὲ καὶ ὁ ἀπ' αὐτῆς καρπὸς συκόμορον, διὰ τὸ ἄτονον τῆς γεύσεως. δένδρον δέ ἐστι μέγα, ὅμοιον τῇ συκῇ, πολύκομον σφόδρα, τοῖς φύλλοις ἐοικὸς μορέᾳ, φέρει δὲ καρπὸν τρὶς καὶ τετράκις τοῦ ἔτους, οὐκ ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων ὡς ἡ τῆς συκῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ στελέχους ὅμοιον ἐερινεῷ. γλυκύτερον ὀλιγίστων, οὐκ ἔχοντα δὲ κεγχραμίδας· μὴ δὲ πεπαινόμενον δίχα τοῦ ὀπικνιδῶσαι ὄνυχι ἢ σιδήρῳ. φύεται δὲ πλεῖστον ἐν καιείᾳ καὶ ῥόδῳ, καὶ ἐν τοῖς οὐ πολυπύροις τόποις· βοηθεῖ δὲ ἐν τοῖς στομαχικοῖς διὰ τὸ δριμυχυμὲς τῶ καρποῦ. ἔστι δὲ ξυκοίλιος ὁ καρπὸς, ἄτροφος, κακοχύμαχος.

ὀπί-

ὀπίζεται ὁ τὸ δένδρον πρῶϊν καρποφορήσει νεαρὸν, τῶ φλοιῶ ἐξεμπολῆς λίθῳ θλωμῷ βαθύτερον γὰρ θλασθεὶς, οὐδὲν ἀγίνησι. συλλέγεται δὲ σπόγγῳ ἢ ἐρίῳ τὸ δάκρυον, καὶ ξηρανθὲν καὶ ἀναπλασθὲν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, ἀποτίθεται. Δύναμιν δὲ ἔχει ὁ ὀπὸς μαλακτικὴν, κολλητικὴν τραυμάτων, διαφορητικὴν τῶν διαπτώσεων, πίνεται δὲ καὶ συγχριεῖ πρὸς ἑρπετῶν δήγματα καὶ ἐσκιρρωμένοις σκληρίας, σομάχου τε ἀλγήματα καὶ φθειρίας. ταχέως δὲ τερηδονίζεται ὁ ὀπός.

Succus primo vere tenera arbore, anteq̃ fructũ ferat, eximitur, lapidis ictu ſummo cortice deſquammato: ſi enim altiore plaga violetur cortex, nihil efluet. Spõgia aut vellere lachryma excipitur, quæ ſiccata & in paſtillos coacta fictili vaſe reponit̃. Vis ſucci emollit, vulnera cõglutinat, diſcutit collectiones coctioni repugnãtes, bibitur etiã aut illinitur cõtra ſerpentiũ morſus, duratos lienes, ſtomachi dolores & pfrictiones. Celerrimè teredinẽ ſentit.

Περὶ Σύκου ἐν κύπρῳ.

Ficus Cyprea.

Κεφ. ρπγ.

Cap. CLXXXIII.

Γίνεται δὲ καὶ ἐν κύπρῳ εἶδος διαφέρον, πελέα γὰρ οὖσα, συκαμίνῳ τὰ φύλλα ἔοικε, τὸν δὲ καρπὸν κατὰ τὸ μέγεθος κοκκυμήλων, καὶ γλυκύτερον, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ὅμοια τοῖς προειρημένοις.

Gignitur & in Cypro arbor genere diſtans, quæ cum ſit vlmus, prædita tamẽ eſt foliis ſycomori, fructu pruni magnitudine, multo dulciore, ſupradictis cætera ſimilis.

Περὶ Σύκων. Κεφ. ρπδ'.

Fici. Cap. CLXXXIIII.

Σῦκα πέπερα τὰ ἁπαλὰ, κακοσόμαχα, κοιλίας λυτικά· ῥαδίως δὲ ἐξ αὐτῶν ῥευματισμὸς ἵσταται. ἐξανθημάτων καὶ ἱδρώτων προκλητικὰ, ἄδιψα δὲ καὶ σβεστικὰ δίψης. μασίας. τὰ δὲ ξηρὰ πρόφιμα, θερμαντικὰ, διουρητικώτερα, εὐκοιλία, ἄδετα δὲ ῥευματισμοῖς σομάχου καὶ κοιλίας· βέλτιον δὲ καὶ ἀφέλιμα καὶ κύστει καὶ νεφροῖς οὐδέτα, καὶ τοῖς ἐν μακρογονίαις κακοχρόοις καὶ

Fici maturę recentes ſtomachum lædunt, aluũ ſoluunt: ſed facile cõtracta ab eis fluxio ſiſtitur. ſudoré euocant papulaſque, ſitim ſedant, calorẽ reſtinguunt. Siccis natura excalfaciendi, vires alunt, ſed ſitim magis ſtimulant, aluo vtiles, rheumatiſmis ventris & ſtomachi contraria: gutturi autem, arteriæ, renibus, veſicæ, & iis quos

lõga valetudo decolorauit, anhelatoribus, hydropicis, comitialibus aptisimæ: feruefactæ cũ hyssopo & potæ, thoracem purgãt: tusi veteri, diuturnisq; pulmonũ vitiis conueniunt, aluum molliunt tusæ cũ nitro & cnico, dein manducatæ. Decoctum arteriæ & tonsillarũ inflãmationib⁹ gargarizatu prodest. Cum hordeacea farina cataplasmatis miscẽtur, & in muliebres fotus cum fœnogræco & ptisana. Cęterum cum ruta coctę torminibus infundũtur. Coctæ illitęque duritias discutiunt, parotidas & furunculos emolliunt, panos ad maturationem perducũt, maximè nitro, iri aut calce addita. Crudæ si cũ antedictis tundantur, eadem efficiunt: cum malicorio, pterygia purgant: cum atramento sutorio, deploratis ferè tibiarum fluxionibus, & cacoëthicis vlceribus medentur: quin & cum vino decoctę addito absinthio & hordeacea farina, vtilisimè hydropicis illinuntur. Crematæ cum cerato fanant perniones, prurigines, sonitusque si crudæ terantur, & finapi liquoréq; aliquo excęptæ auribus instillentur. Tã syluestris, quàm satiuæ fici lacteus

καὶ ἀσθματικοῖς καὶ ὀπιληπτικοῖς καὶ ὑδρωπικοῖς· αὐανακαθαίρει δὲ καὶ τὰ ἐν θώραξι ἀποζεσθέντα συὺ ὑσσώπῳ καὶ πεσθέντα· αρ-
μόζει δὲ καὶ παλαιοῖς βηξὶ, καὶ τοῖς περὶ πνεύμονα χρονίοις πά- §
θεσι, κοιλίαν τε μαλάττει κο-
πέντα μετὰ νίτρου καὶ κρόκου ἐ-
δτόμενα. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῶν,
ταῖς περὶ αρτηρίαν καὶ παρίσθμια
φλεγμοναῖς, αρμόζει εἰς ἀναγαρ-
γάρισμα, καὶ εἰς τὰς ὠμυλύ- 10
σεις δὲ μίγνυται, καὶ εἰς γυναι-
κείας πυρίας μετὰ τήλεως ἢ πί-
σσης. συὺ πεπαίνῳ δὲ ἀφεψη-
μένα, σρόφων ὄζειν ἔγκλυσμα. κα-
τάπλατ[illegible]όμενα δὲ ἕφθα λεῖα,
διαφορεῖ σκληρίας, παρωτίδας. 15
ἀθηλιώσας μαλάττει, φύγεθλα πε-
παίνει, καὶ μᾶλλον συὺ ἴρεϊδι ἢ
νίτρῳ ἢ ἀσβέστῳ. καὶ ὠμὰ δὲ κο-
πέντα συὺ οἷς εἴρηται, τὰ αὐ-
τὰ δύναται· συὺ σταφίδι δὲ ῥοιᾶς, πτε-
ρύγια αὐανακαθαίρει· μετὰ χαλ- 20
κάνθου δὲ τὰ ἐν κνήμαις ῥευμα-
τικὰ, δυσαλθῆ καὶ κακοήθη ἰᾶται.
ἐφθέντα δὲ ἐν οἴνῳ καὶ μιγέντα
ἀφιθίῳ καὶ κριθίνῳ καὶ ἀλεύρῳ, ὑ-
δρωπικοῖς ὠφελεῖ καταπλασθέν-
τα· κεκαυμένα δὲ μιγέντα κη- 25
ρωτῇ, χιμέτλας ἰᾶται, λεῖα δὲ ὠ-
μὰ συὺ νάπυϊ ὑγρῷ αὐαληφθέν-
τα καὶ ἐντεθέντα ἐν ὠσὶ, ἤχους
καὶ κτισμοὺς θεραπεύει. Ο δὲ ὀ-
πὸς τῆς ἀγρίας καὶ τῆ ἡμέρᾳ συκῆς,

πικρο-

πικτικός ὅτι γάλακτος ὥσπερ ἡ πτύαλον· λύει δὲ καὶ τὸ πεπηγὸς ὥσπερ τὸ ὄξος· ἕλκτικός τε σωμάτων καὶ αὐστομωτικὸς, κοιλίας τε λυτικὸς, καὶ ὑστέρας ἀναγαλαστικὸς, μετὰ ἀμυγδάλου λείου πινόμενος, καὶ ἐμπλύων ἀγωγὸς προσεθεὶς σὺν ὠοῦ λεκύθῳ, ἢ κηρῷ πυρρίνῳ· ποδαγρικοῖς τε καταπλάσμασι χρήσιμος μετὰ τηλίου ἀλεύρου καὶ ὄξους· σμήχει δὲ λέπρας καὶ λειχῆνας, ἐφήλεις, ἀλφοὺς, ψώρας, ἀκρώρεας σὺν ἀλφίτῳ· καὶ σκορπιοπλήκτοις, κατὰ τῆς πληγῆς ὀπταζόμενος, καὶ ἰοβόλοις, καὶ κυνοδήκτοις βοηθεῖ· καὶ ὀδοντα λγίας ὠφελεῖ ἐρίῳ ἀναληφθεὶς, καὶ εἰς τὸ βρῶμα ἐντιθέμενος. καὶ μυρμηκίαν αἴρει, σὺν πρεπλασθήσης τῆς ἐν κύκλῳ σαρκός.

lacteus succus coaguli modo lac contrahit, cõcretúmq; dissoluit, vt acetũ: exulcerat corpora, meatus aperit, soluit aluum, vuluã recludit cum detrita nuce græca potus, menstrua ciet cum luteo oui appositus, aut Tyrrhenica cera: podagricorũ cataplasmatis cum farina fœnigræci & aceto vtilis: lepras, lichenas, vitiligines, vitia cutis in facie, psoras, vlcera in capite manantia, cum polenta expurgat. instillatus plagæ, percussis à scorpione, venenatorũ ictibus & rabiosi canis morsibus auxiliatur: prodest dẽtium dolori lana exceptus, & cauis eorũ additus: verrucarũ informicationes tollit cũ adipe, circumlita in ambitu carne.

Περὶ Αγρίας συκῆς. Κεφ. ρπέ.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁ χυλὸς ποιεῖ τῶν ἀπὸ τῆς ἀγρίας συκῆς ἁπαλῶν κλάδων, ἡνίκα αὖ ἔγγυοί ὦσι, μήπω τὸ ὀφθαλμοῦ βεβλασηκότος, κοπτόμενοι δὲ ἐμβλίσκονται, καὶ ὁ χυλὸς ξηραινόμενος ἐν σκιᾷ ἀποτίθεται. λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς ἡκωτικὰς δυνάμεις ὅ, τε ὀπὸς καὶ ὁ χυλός. αἱ δὲ κράδαι βοείοις κρέασι καθεψόμεναι, εὐέψητα ταῦτα ποιοῦσι. καὶ τὸ γάλα δὲ λυτικώτερον ἐν τῇ ἑψήσει κινούμενον, ἀντὶ ἀσάβης ἀντοῖς παρασκευάζουσιν.

Ficus sylueſtris. Ca. CLXXXV.

Hoc idem præstat succus è teneris ramis sylueſtris fici, qui lacte prẽgnantes, silente adhuc oculo, tusi exprimuntur, & siccatus in vmbra reponitur. Et lac & succus imponuntur exulceratoriis medicamẽtis. Decocti cum bubulis carnibus ramuli ficulni, facilem afferunt decoctionem. Lac efficiunt quod magis soluat, si inter coquendum ficulneo surculo spathæ loco moueatur.

Περὶ Ολωί-

Grosi. Cap. CLXXXVI.

Grosi, quæ erinei nonnullis vocantur, coctæ illitæ strumas nodósq; omneis emolliút: crudæ formicas, verrucas & thymos, nitro farináq; additis, tollunt. Folia eadem possunt, illita cum sale & aceto vlcera in capite manantia, epinyctidas, & furfures sanãt: iis ficosæ extuberationes, & genarum scabritiæ perfricantur. Nigræ ficus foliis cauliculisque candidæ vitiligines perunguntur, faciunt ad canum morsus, & vlcera quæ ceria, id est fauos, vocant. Grosi cum sylvestris papaueris foliis ossa extrahunt, furunculos cum cera discutiunt, cõtra muris aranei morsus, & scolopendræ venena, cum eruo & vino illitæ, auxiliantur.

Lixiuium ficus.
Cap. CLXXXVII.

Fit ex cinere ficꝰ tá sylvestris q̃ satiuæ lixiuiũ, crematis ramorú cauliculis: quod subinde macerari opꝰ est & inueterascere, siquidé inter caustica intelligit. Gágrẽnis ꝓdest: náq; expurgat & cõsumit, quę excrescũt: eóq; sic vtendú est: Spongia assiduè hoc lixiuio imbuta superponitur. Interdum dyesentericis, &

Περὶ Ολώδων. Κεφ. ρπς'.

Οἱ δὲ ὄλωδοι, ὑπὸ δὲ πίνων ἐειγενοὶ καλάμωνοι, ἐφθοὶ καὶ ἀπλασθέντες, πᾶσαν συρφὼν καὶ χοιρεάδας ἐκμαλάσσουσιν, ὠμοὶ δὲ μυρμηκίας καὶ θύμους, σὺν νίτρῳ καταπλασθέντες καὶ ἀλεύρῳ αἴρουσι. καὶ τὰ φύλλα δὲ τὰ αὐτὰ σύναντα, σὺν ὄξει δὲ καὶ μέλιτι καταπλασθέντες, ἀχῶρας, φίτυρα καὶ ἐπινυκτίδας ἰῶνται· παραπείθεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ συκώδη καὶ τραχέα τῶν βλεφάρων. καὶ λεῦκαι δὲ καταπλάσσουσι· τοῖς δὲ μελαίνης συκῆς φύλλοις ἢ τοῖς κλάδοις, πυιεῖ καὶ πρὸς τὰ κυνόδηκλα σὺν μέλιτι, καὶ πρὸς τὰ κηρία. ἀνάλοισι δὲ οἱ ὄλωδοι καὶ ὀσᾶ, σὺν μίκωνος ἀγρίας φύλλοις, δρυὸς τε σὺν κηρῷ διδύοισι· σὺν ὀξέϊ δὲ καὶ οἴνῳ καταπλασθέντες, πρὸς μυγαλῆς δήγματα καὶ σκολοπένδρας ἀρμόζουσι.

Περὶ Κονίας τῆς συκῆς.

Κεφ. ρπζ'.

Γίνεται δὲ καὶ κονία ἀγρίας συκῆς καὶ ἡμέρας καέντων τῶν κλάδων ἐκ τῆς τέφρας· πολύβροχον δὲ αὐτὴν δεῖ ποιεῖ καὶ παλαιοῦν· ἀρμόζει δὲ καὶ πρὸς τὰ καυστικὰ, καὶ γαγγραινώδεα· ἀνακαθαίρει γὰρ καὶ ἀναλίσκει τὰ σηπεδονώδη· χρῶνται δὲ αὐτῇ δεῖ· σπόγγον βρέχοντας συκῆς καὶ ἐπιτιθέντας. ἐφ' ὧν δὲ καὶ ἐγκλύζουσι ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν καὶ πα-

καὶ παλαιῶν ῥευμάτων, καὶ κόλπων ὑπογόμων καὶ μεγάλων· καθαίρει γὰρ καὶ κολλᾷ καὶ σαρκοῖ, καὶ συμφύει ἐοικότως τοῖς ἐναίμοις, καὶ ποτίζεται δὲ πρὸς αἵματος ἐκθρόμβωσιν καὶ πώματα, ῥήγματα, ἀπάσματα, σὺν ὕδατος κυάθῳ πρόσφατος διυλισμένη· καὶ ἐλαίου μικροῦ ὀλίγου, κοιλιακοῖς τε καὶ δυσεντερικοῖς, καθ' ἑαυτὴν κυάθου πλῆθος βοηθεῖ διδομένη· καὶ τοῖς νευρικοῖς δὲ καὶ ἀπάσμασι, σὺν χρίσματι ἁρμόδιον σὺν ἐλαίῳ, ἐῤῥῶτας κινοῦσα. καὶ πρὸς γύψου πόσιν καὶ φαλαγγίων δήγματα πίνεται· παρέχουσι δὲ τὰ αὐτὰ καὶ αἱ λοιπαὶ κονίαι, μάλιστα δὲ ἡ δρυΐνη· συμπικραὶ δέ εἰσι πᾶσαι.

& in fluxiones vetuſtas, & ſin⁹ cuniculatim exedẽtes, magnóſque, inſtillari cõueniet. Etenim purgat, cõglutinat, carne replet & oras cõmittit, nõ ſecus atq; emplaſtra q̃ cruẽtis vulneribus iniiciunt̃, ẽnema vocãt. Bibitur ad diſcutiendũ ſanguinẽ cõcretũ, & cõtra præcipitationes, rupta, cõuulſa, cum cyatho aquę recenter colatum: addito olei exiguo, cœliacis dyſentericis p ſe cyathus dat⁹ prodeſt: neruorũ vitiis, cõuulſionibus commodè illinitur ex oleo, vtpote quod ſudores moueat: aduerſus gypſi potum, & phalãgiorũ morſus bibit̃. Hæc eadẽ p̃ſtant reliqua lixiuia, præſertim quernum: omnia tamẽ adſtringunt.

Περὶ Περσέας. Κεφ. ρπή.

Περσέα δένδρεόν ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ, καρπὸν φέρον ἐδώδιμον, εὐστόμαχον· ἐφ' οὗ καὶ τὰ λεγόμενα φανοκόλαπτα φαλάγγια εὑρίσκεται, μάλιστα δὲ ἐν Θηβαΐδι. Δυώδμων δὲ ἔχει τὰ φύλλα λεῖα ἐπισκληρόμενα ξηρά, αἱμορραγίαν ἰσᾶν. τοῦτο δὲ ἰσόρριζόν τινες ἐν Περσίδι, ἀναιρετικὸν εἶναι, μετατεθὲν δὲ εἰς Αἴγυπτον, ἀλλοιωθῆναι καὶ ἐδώδιμον γενέσθαι.

Perſea. Cap. CLXXXVIII.

PErſea arbor eſt, in Ægypto, fructum ferens cibo idoneum, ſtomacho vtilẽ: in quo phalangia cranocolapta nomine inueniuntur, præſertim in Thebaide. Arida folia in farinam redacta, illitu ſanguinis eruptiones ſiſtunt. Arborem hanc prodiderũt aliqui in Perſide exitioſam eſſe, translatámque in Ægyptum, mutata natura in cibos receptam.

Περὶ Ἰβεϊδος. Κεφ. ρπθ'.

*Ἰβὶς ἤτοι καρδαμαντικὴ ἔχει τὰ

Iberis. Cap. CLXXXIX.

Iberis ſiue cardamantica, folia

folia habet nasturtij, vere virentiora: caulem cubitalem, aut minorē: in incultis nascitur, æstate lacteum florē promit, quo tempore efficacior est. Radices duas nasturtio similes habet, calfaciētes & adurentes: ipsæ enim ischiadicis cum salsa axungia emplastri modò vtiles, quaternis horis alligatæ, vt dein in balneas descēdatur, & postea oleo cum lana locus perungatur.

τὰ φύλλα παρόμοια καρδάμῳ, ὀν ἔαρι εὐθαλέστερα, μῆκος δὲ ὅσον πηχυαῖον ἢ ἔλαττον· φύεται δὲ ἐν ἀγεωργήτοις τόποις, θέρους δὲ γαλακτῶδες ἄνθος προβάλλει, ᾗ τότε ὀξὺ ὄζα σικώτερον. ἔχει δὲ δύο ῥίζας παρομοίας καρδάμῳ θερμαντικὰς ᾗ καυστικάς· αὗται γὰρ ἀγαθαὶ αἱ ῥίζαι πρὸς ἰσχιαδικούς, σὺν λίποις ὑείου τεταριχευμένου, ὡς ἐμπλαστρῶδες ῥύπου κατάπλασμα μέχρις ὡρῶν τεσσάρων, ἔπειτα ἐν βαλανείῳ ἐμβιβαζέσθω, καὶ ἐλαίῳ μετ' ἐείου τοῖς τόποις ἐπιχριέσθω.

PRIMI LIBRI FINIS.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ.

Pedanij ΠΕΔΑ-